

A w ě t e n .

1.

Život svatého Filipa,

Aposstola.

Sw. Filipp, kragan sw. Aposstolů Petra a Ondřege, narodil se w Bethsaidě w městě Galilejském. Od dětinstwoj giž gsa welmi bedliw čtenj swatých pjsm, znenáhla poznáwal, že se giž doba naplnila, w kteréž přigjti měl zaslíbený Wykupitel a Spasitel swěta, neboli Mesšias. Z těšil se na tu dobu s welikau srdečností, a pilně se připravowal, aby se bu-
daucjho Spasitele hodna učinil; i byl také geden z neyprwněgšich učednjků Páně. Když totiž Kristus weřegně učiti počal: powolal Ondřege a bratra geho, Simona za učednjky. Z Bethsaidy ale ubjrage se k Jordanu nalezl Filipa; a gelikož wssecka srdce i myšljenj mu známá gsau, shledal, že Filipp gest muž wýborný, a že po Spasiteli swěta taužj. Z prawil k němu, řka: »Pogď za mnau.« (Jan 1, 43.) Uposledna Filipp šsel za Kristem. Wyrozuměw ale z řečj geho, žeby on skutečně zaslíbeným Wykup-

pítelem byl, giným také wyprawował, že dáwno očekáwaný Mešsiáš přišel, a gmenowitě Nathanaelowi, příteli swému, řka: »Nalezli gsme, o kterémž Moggíš psal i proroci, Ježíše, syna Josefowa, z Nazaréta.« Nathanael wěda z píssem swatých, že budoucí Spasitel z Bethléma wygiti má, pochybowal o prawdě řeči Filippow a řekl: »Z Nazaréta muž něco dobrého býti?« Načež ale swatý Filipp důstogně a důwěrně odpowědel řka: »Pogd a wiz!« Z sli tedy, a Nathanael se brzo přeswědčil, že Pán Ježíš gest skutečně zaslíbeným Mešsiášsem. (Jan 1, 43--49.) Kterjkoli wjru Kristowu neznáte, aneb o prawdě některých článků pochybugete: nezpolehente se na swüg rozum, ani na řeči mudrců; nébrž pogdte a wizte, co učí swatá cirkew, neboť »cirkew Boha živého gest slaup a utworzenj prawdy.« (I. Tim. 3, 15.) Tři dni na to byl Filipp s Kristem Pánem na swadbě w Káni Galilegské, kdež se swědkem prwnjho zázraku stal. Po roce byl wywolen za apostola.

Co mimo to o sw. Filippu w písmech swatých čeme, dokazuje, že i lásky Kristow i auřadu apostolského hoden byl. We wšem geho gednánj se gewj gakási učenliwost a prostosrdečnost, k mistru swému pak oddanost a náchylnost, k auřadu zvláštnej horliwost. Tak k. p. wjme, že, kdýž Kristus gedenkráté před welkonocj za gezero Tiberiadské odessel, a množ: swj lidj za ním šlo, že se otázal Filippa:

»Dkud nakaupjme chlebů aby pagedli tito?«
 Z netázal se ho proto, gakoby u něho radny
 hledal, ale proto, že ho chtěl zkauisseti, zdali se
 w diwotwornau moc geho důwěřuge; wědělt
 zagisté, coby měl učiniti. Filipp nechápuge au=
 mysl otázky, měl toliko nepatrnau zásobu peněz
 na mysl, i odpowědel: »Za dvě stě peněz
 chlebů nestačj gim, aby gedenkáždý něco málo
 wzal.« (Jan 6, 7.) Ule Kristus okázal, že ani
 těch peněz nepotřebuge k nasycenj zástupu; ne=
 boť zázračně rozmnožil pět chlebů a dvě rybě
 tak, že se wssickni dosyta nagedli, a bylo gich
 kromě žen a dětj okolo 5000 mužů. Krásný
 to zagisté důkaz, že, kdož hledá neyprw králow=
 stwj Božjho a sprawedlnosti geho, že se nepo=
 třebuge starati, co bude gisti aneb co bude pji
 aneb čjm se bude odjwati, an se mu toto wsse
 přidá. Zagisté kdož dausá w Boha, zahanben
 nebude na wěky.

Gak welice Filipp mistru swému od=
 dán a náchnlen byl, wyswjtá z následugjci
 události. Kristus Pán wstaupil na kwětnau
 neděli u welké sláwě do Jerusaléma. Někteřj
 pohané, kteřjž w gediného prawého Boha uwě=
 řili, uslyssawsse, že Kristus Lazara z mrtwých
 wzkřisil a weliké diwy koná, žádali si geg widě=
 ti. Z obrátili se na Filippa, řkauce: »Pane,
 my bychom rádi Jezjisse widěli.« Tenkrát se
 ale práwě gednalo o usmrcenj Krista. Filipp
 pochybuge o upřjmnosti těchto mužů, porozprá=
 wěl neyprw s Ondřegem, a potom ge teprwa

Kristu Pánu ohlásil, kterýž odpověděl řka: »Prisslat gest hodina, aby oslawen byl Syn člověka.« (Jan 12, 23) to gest: Prisselt čas, že pohané ze wšsedh národů a wlastj přigdau a Syna člověka za prawého Mesšiásse uznaji, a klaněti se mu budau. To že se také po smrti Kristowě skutečně naplnilo, učj nás děgepiš cjr: fewnj.

Swa učenliwost a tauhu po poznánj Boha swého wygewil Filipp zwláště při poslednj wečři. Tenkrátě mluwil Kristus Pán k aposttolům mnohé potěšitelné řeči, a zwláště ge napomjnal, aby se wespolek milowali, podle toho gen že se pozná, zdali učedlnjci geho gsau; na to pať dokazowal, že s Bohem Dtcem gedné gest podstaty, k němuž nikdo nepřicházi, než skrze Syna, genž gest cesta a prawda i život. »Byste znali mne,« wece dále, »také i Dtce mého bylibyste zagisté poznali: a od této dwjle poznáte geg, a widěli gste geg.« Na to odpověděl Filipp: »Pane, ukáž nám Dtce, a dostit gest nám.« Jezjš ale řekl: »Tak dlouhý čas s wámi gsem, a nepoznali gste mne? Filippe, kdož widj mne, widjt i Dtce. A kterať ty prawjš: Ukáž nám Dtce? Newěřiteljž, že gá w Dci a Dtec w mně gest?« (Joa. 14, 7. a t. d.) Také my mělibychom se wynasnažowati Krista Jezjše wždy wje a wje poznáwati, anť prawj: »Tentot gest život wěčný, aby poznali tebe samého Boha prawého, a kteréhož gšl poslal, Jezjše Krista.« (Jan 17, 3.) Při tom

woffak také slow pamětlivi býti musíme, kteráž uředlnj geho, sw. Jan, napsal: »A potomj wjme, že gsme geg poznali, gestliže přikázanj geho ostřjháme. Kdo prawj, že geg zná, a přikázanj geho neostřjhá, lhář gest, a prawdy w něm nenj.« (I. Jan 2, 3. 4.)

Když se aposstolowé Páně po sešlání Du-cha sw. do swěta rozessli hlásat wjru Kristowu, procházet Filipp rozličné krajiny Asiatské, wssade Krista s welikým prospěchem káže, posléz ale přissel do Hierapole, do hlawnjho města we Frygij, a tam až do swé smrti sw. Ewangelium hlásal. Mnoho tisíc lidj uwěřilo, i pokřtěni gsau. Nad tjm se rozhněwali kněžj modlo- sluzebnj, a uchwátiwosse Filippa, tenkráte giž stařečka wjc než osmdesátiletého, bičowali geg a ukřižowali, a konečně kamenjm uházeli. To se stalo w městě Hierapoli po roce osmdesátém, za panování cjsáře Damiciana. Filipp byl nejprw w Hierapoli pochován, pak se ale přenesly geho swaté ostatky do Řjma.

Rozgjmánj.

Sotwa že Filipp sám Spasitele swého Krista Jezisse nalezl, giž se wynasnažowal by také ginj lidé geg poznali. Proč ó člowěče, proč geg w tom nenásledugeš? Nlewidjš, že mnozj gestě we tmách sedj a we stjnu smrti, neznajice Spasitele a Wykupitele swěta? Zdaliž negsme sami podobni šowám neznajicjm swětla wěčné-

ho? a to ſice níkoli proto, žeby těžko bylo Boha ſvého poznati, leč ale proto gediné, že o poznánj geho nedbáme. Rozpočtíte, kolik rozkŭ obětugete, byste se znáti naučili věci ſtvozené! Bychom poznali věci ſškodlivé vynakládáme weſſkerau ſjlu a mučjme se po celý život; ale bychom se naučili ſwatému učeni, a bychom Boha poznali, k tomu nemáme ani času ani chuti. O marná ſnaho lidſká! Gaká to ſtarost! gaké to namáhánj, bychom doſáhli gakéjſi poctivosti aneb weſſli w známoſt lidj! Ule kdo uvažuge w ſrdci ſwém, coby Bohu byl powinován? Prawdu má ſwatý pėwec an dj: Bůh ſ nebe popatřil na ſynny lidſké: aby widěl, bylliby kdo rozumný, aneb hlédagcj Boha. Wſſicknj se odchýlili, ſpolu neuzitečni učinění gſau: nenj kdoby činil dobré, nenj ani gednoho. (Žalm. 52, 3. 4.) Un tolik lidj ſedj w temnoſtech a w ſtjnu ſmrti: zůſtanau tať ſnad na wěky, pakli gim ſwětlo nerozžeš, kterěz by ge uwedlo ku poznánj Boha a k ſwětlu wjry: proč medle prodléváš? Neřjkej: »Nemám k tomu přjležitosti!« Zdaž nemůžeš se mozditi, aby poſlal Bůh dělňjků na žen ſwau? (Mat. 9, 38.) Proč gſi ſám tať líknawý při ſlowě Božjm, proč nepřidržugeš lid a čeled ſwau k tomu? Proč ſi newežmeš času, byš se aſpoň týhedně gediný den ſ Bohem objral, kdňž oſtatnj dny ſwětſkým pracem wěnugeš? Mám na to odpowědjti? — Proto že wjce milugeš ſwět a tělo, než Boha a duſſi, a že

více svých věcí hledáš, než těch, kteréž jsou Ježíše Krista. (Filipp 2, 21.)

Na světě byl a svět strž něho učiněn gest, a svět ho nepoznal (Jan 1, 10.)

Swětlo w temnostech swjtj a tmy ho neobsáhly. (Jan 1, 5.)

Neni žádná pravda, neni milosrdenství a neni umění Božího w této zemi; ale zlořečenj a lež a vražda a krádež a cizoložství rozvodnila se. Lid nerozumný bit bude. (Džeáš, 4, 1. 2. 14.)

Je žádný nerozumj, na věky zahynau. (Job 4, 20.)

Běda muč bude, nebuduli kázati. (Kor. 9, 16.)

M o d l i t b a.

Ó Pane Jezu Kriste, gesto gji přišel na svět, abyš oswjtil weskereu svět: ó pogď a oswět temnotu duše mé, abych Tebe auplně poznal, říd nohy mé a zprawũg na cestu zákonũ twých, a w srdci mém roznět oheň milowánj Twého, abych aspoň od tohoto ofamženj počna, netoliko sám Tebe wedlé osirjcenj duše mé Tebe, spasitele swého, milowal; nobrž také blížnjho swého oswjtil a k milowánj Twému roznjtil. Genž gji Bůh požehnánj na věky. Amen.

Tentýž den :

Život swatého Jakuba menššího, apostola, syna Alfěowa.

Sw. Jakub nazývá se menšší aneb mladší, buď že skutečně menšší a mladší byl, než saugmenowec geho sw. Jakub, bratr sw. Jana, buď že o něco později byl mezi učedlníky Kristovy přigat. Jakub mladší gest syn Alfěuw, genuž také Kleofáš říkali, a Marie sestry, to gest přibuzné neyblahoslawenějšší rodičky Boží, odkudž i on, i bratři geho Simon a Judas Thaddéus wedle způsobu židowského bratřimi Kristovými slauli.*

U Židů býwali lidé, kteří se zvláštním slibem k tuhému žiwobytí zawazowali, a gať dlaho slib trwal, nesměli ani wijna ani giného coš opogného piti, ani wlasů si střihati, ba ani truchliti nad nrtwým otcem aneb matkou. Takowý člověk slaul Nazareus, čili Nazir, to gest tolik, co oddělení aneb zdrženlivý! Tak:

* Welebná Katerina Emmerichová udává takto rodinu Páně dle widění, kteráž o té věci měla: Joachim a Anna měli prý geště gednu aš o 20 let starší dceru neč byla blahoslawena Rodička Boží Panna Maria, gšj Maria Heli t. g. Maria Joachimová čili Heliachimová říkali. Gegj manžel slaul prý Kleofáš. Dle toho bylaby tedy Maria Kleofášowá neč rodičky Boží a nikoli sestra. A této Marie Kleofášowy byl prwím manželem Alfěus a synové s ním Simon, Jakub menšší a Judas Thaddéus. S druhým manželem, Sabas nazwanóm, měla Syna Jofes Bar-Sabas a s třetím, genuž Jonas slaul, Simona, napotomnjho biskupa Jerusalemského.

wým slibem zavázal se také sw. Jakub Pánu Bohu, aspoň se píše, že po celý čas života swého čistotu zachováwal, že neužíwal ani wina ani giných opogných nápoğů nepjwal; a masa negidal kromě beránka welikončnjho; že wlasý geho nebyly níkdá střihány, ani tělo geho olegem mazáno, ani w lázni myto; že obuwi nenosil, a za oděw měl gen gediný a to sprostý kabát, a k přikrýwánj gediné gen pláští. Pro wznessené tyto ctnosti nazýwali ho Židé sprawedliwým, a knězi gegich powolili mu, kdykoliby chtěl do swatyně giti, kamž mimo knězi níkdó choditi nesměl. Sw. Epifanius wyprawuge, že prý se wždy modljlwal rozpiátýma rukama, a od dlaubého flekánj že tak zmozolowatěla kolena geho, že twrdá učiněna gsau gako kůže welblaudowa. Také geho modlitba byla mocná: neboť gednau w čas welkého sucha wyprosíl Židům na Pánu Bohu aurodnau wláhu. —

Když Kristus započal swúg učitelstý auřad, postavil se také Jakub do řady uřednjků a ctnostmi swými hodna se učinil, že za apostola byl wywolen. Ačkoli ničehož w písmech swatých nečteme, gať se w auřadě chowal, nic méně saudití se dá, že welmi byl horliwý, mistru swému nad mjru wěrný a od něho proto welice milowaný; neboť se mu, gať píše sw. Pawel (1. Kor. 15, 7.) po swém zmrtwých wstánj zwláště okázal. Sw. Pawel ho nazýwá mimo Petra a Jana slaupem cirkwe. Také lid ostatnj křestanský i lepšj částka Židů geg na

nenweyã ctíli a milowali. Potwurzuge toho sw. Hieronym, an dj: že Židé gako o záwod se wynasnažowali dotknauti se krage raucha geho, proto bez pochynby, že od něho vycházela di-
wotworná moc, a mnozi tjnto způsobem od neduhů swých se uzdrawowali.

Mezi tjm se rozmnožila wjra Kristowa w daleké krage, a Židé i pohané přiznáwali se k nj. Z toho powstaly ale některé zpory, an totiž křestané z Židů na pohanech žádali, aby nejprw Židowskau a pak teprwa křestianskau wjru přijmali. K porownánj těch rozmyssek se-
ssli se sw. Apostolé i ostatnj staršj cirkwe okolo roku 49 w Jerusalémě a tam o tom pilně roz-
kowali, gať by se wsse zachowáwati mělo. Nej-
prw mluwil Petr a po něm wyprawowal Bar-
nabáš a Pawel, gaťé diwy Bůh strže ně na
pohanech učiniti ráčil a na to prawil sw. Ja-
kub, řka: »Muži, bratřj, slyšte mne. Simon ted
wyprawowal, kterak Bůh nejprwé popatřil na
pohany, aby z nich wywolil si lid poswěcený
gmému swému. A s tjm se srownáwagj i slowa
prorocká, gakož psáno gest (Amoš 9, 11. 12.)
»Potom se nawrátjm a rozdělám stánek Da-
widů, kterýž byl klesl a zbořeniny geho zase
rozdělám a wyzdwihnu geg, aby i ginj lidé hlé-
dali Pána i wšickni národowé, nad kterýmiž
gest wzýwáno gméno mé, prawj Pán, genž činj
tyto wěci. Známoť gest Pánu od wěků djlo
geho. Protož gá tať saudjm, aby nebyli nepo-
kogeni ti, kteříž se z pohanů obracegj k Bohu,

ale aby jim psáno bylo, ať se zdržují od poskvrn model a smilstwa, a toho, což jest udáweného a od krwe, nebo Mojžiš od dáwných časů má po wssedch městech, kdoby geg kázal w školách, kdežto na každau sobotu čítán býwá. (Skutk. 15. 13 — 21.)

Tento návrh líbil se wssem, i byl tedy schwálen, a za zákon wssem křestanům k drženi a k zachowáwanj těmito slowy poručen. »Widělo se zagisté Duchu swatému i nám, žádúcho wjce břemene na wás newzkládati, kromě těchto wěcj potřebných: totiž abyste se zdržowali od wěcj obětowaných modlám a od krwe a od udáweného a od smilstwa; od kterýchžto wěcj budeteli se ostrihati, dobře budere činiti. Měgte se dobře.«

Jakub gsa biskupem horlivým, we wssedch wěcedh opatrným a nad to ode wssedch lidj dobrých welice milowaným, obrátil drahně Židů na wjru Kristowu, tak že w Jerusalémě i w celém wůkolj cirkew křestanská přemilostně wykwětala. Z toho ale měli urputnj a hrdostj zaslepenj Židé weliký žal, a protož negen apoštola Páně, ale i ostatnj lid křestanský wsseligat utiskowali a sužowali: Jakub wšak nesl tato protiwenswj srdcem zmužilým a myslj ponjženau i wděchnau, anť wěděl, že také na něm slowa Páně se naplnj: »Poněwadž se mne protiwili i wámě se protiwiti budau.« (Jan 15, 20.) Wy gá posílám k wám proroky, a maudré a učitele: a wy z těch některé zmordujete a

ukřižujete a některé z nich bičovati budete ve školách svých a budete je honiti z města do města: aby přišla na vás oselivá krev spravedlivá, kteráž jest vylitá na zemi.« (Math. 23, 33—35) Protož nic se nestrachuje zuřivosti Židů bez přestání hlásal: Že Kristus, kteréhož Židé zabili, jest zaslíbeným spasitelem, a že z mrtvých vstane sedj na pravici Páně.

Čím více vztekl Židů rostl, tím více rozmnožovala se horlivost sv. biskupa. Pro ukřižováního spasitele umřjeti bylo mu neuvěřitelnější slasti. Konečně nahodila se nepřítelům osseho dobrého příležitost, že se nenáviděného biskupa zmocniti a na něm ossecken hněv a zuřivost vyliti mohli. Když totiž po smrti vládaře Jerusalémského Festa ještě žádného nástupce v zemi nebylo, svolal nejvyšší kněz Židovský Annáš, syn onoho Annáše, před kteréhož svázaný Kristus veden byl, ossecku radu, a postaviv Jakuba s některými jinými křesťany, žaloval na ně, že zrušili zákon; načež je odsoudil, aby ukamenováni byli, což mjrnější Židé, gač svědčj Josefus Flavius, velmi těžce nesli.

Ole wyprawování Hezejiippa, nejstaršího křesťanského létopisce, žádali ti potměšilj pokrytci na Jakubovi, aby lid, kterýž Krista za pravého Mešiáše držj, aby lid od toho bludného domnění odvedl, říkáuce: »Poněwadž my i ossekeren lid tebe za spravedlivého držjme, a wjme že žádného osoby nepřijmáš: wstaupni na vrch ždi chrámové, ať tě každý slyšeti může, a na:

pomeň lidu zástup, a deň jim naučenj ať při
 vojře Jezissowě neblaudj. My zagisté i wsecken
 lid tebe uposlechneme.« Z postavili Jakuba
 na wrch zdj chrámowých, a počali k němu wo-
 lati řkauce: »O spravedliwý mluw k nám teď,
 co o ukrýzowaném Kristu smeyssleti máme?«
 Té příležitosti použil aposstol Páně k oslawenj
 učenj Kristowa a hlasem neohroženým, srdnatým
 odpowědel: »Co se mne ptáte o Jezissowi, Synu
 člowěka? Dnt sedj na pravici weliké moci Božj,
 a w oblacjch nebeských zase přigde saudití živé
 i mrtwé.« Mnozj w prostotě srdce uwěřili slo-
 wům geho, a welebjece a chwaljce Boha pra-
 wili: »Hosanna Synu Dawidowu!« Tedy fa-
 izewé a zákonnjci zahanbeni w aumyslech swých,
 křičeli hněwivě: Ach, ach! spravedliwý také
 zblaudil! Naplňmež na něm proroctwj Izaiásse
 řkaucjho: »Wyrzme ze středu swého sprawe-
 dliwého, nebo gest nám ztížný a neuzitečný«; a
 běželi na horu k sw. mučedlnjku, a swrhli ho
 po hlavě dolů. Že pať od toho pádu pogednau
 neumřel, schopě se a pokleknuw modlil se:
 »Prosjm Pane Bože Otče, odpusť jim, neboť
 newědj, co činj.« Co sw. Jakub wedlé příkladu
 swého wýkupitele wraždu na sobě spáchánau
 newědomnstj Židů omlauwal, sypalo se kamenj
 se wsech stran na něho, a řdnž ho kameno-
 wali, zwolal geden z knězi Židowských z rodu
 Rechabitů, nemoha déle na ukruteustwj a ne-
 spravedlnost tuto se djwati, hlasem welik-
 ým, řka: »Co děláte? Zdaž nesyssjte, že spra-

medlivý za vás se modlj?« Wšak geden walchár uchytiw sochor, gimž sukno u wodě tlačj, udeřil Jakuba w hlavu, tať že w tom mučednickém trápenj život swúg dokonal; dne 10. dubna roku po Kristu P. 61. Pohřben byl Jakub na tom místě, kdež skonol, blizko u chrámu, kdež slaup hrob geho wyznačowal. Bezbožné zabitiť Jakubowo wydáwali někteřj lepšj Židé za příčinu napotomnj zkázy města Jerusaléma, newzpomjnagice, že wywrácenj města Židům za usmrcenj Krista Zejssie bylo předpowědjno.

Pozůstatky sw. Jakuba byly pry roku 572 do Carhradu přenesseny.

R o z g j m á n j.

Ušj dwa roky před swau smrtj napsal sw. Jakub list čili episttolu na wšsecky křestany w rozličných zemjch rozptýlené, zagisté krásné dědictwoj pro nasse i pro budaucj časj. Š nassemu rozdělánj a k přemyšlowánj nechť následugjci mjsta zde stogj.

Wstliže kdo z wás potřebuge maudrosti: žádey gj od Boha, kterýž dáwá wšsechněm hogně a neomlawá, a budeť genu dána. Jak. 1, 5.

Wšseliké dánj wýborné, a každý dar dokonalý š hurny gest, šstupugjci od Otce swětel, u něhož nenj proměněnj, ba ani stjnu proměněnj. 1, 17.

Budtež pať činitele slowa a ne posluchači toliko oklamáwagjce sami sebe. 1, 22.

Náboženstwj čisté a neposstwrněné u Boha a Otce toto gest: nawsttětowati sirotky a wdowny w sauženj gegich, a neposstwrněného sebe ostřihati od tohoto (zkaženého) swěta. 1, 27.

Co prospěge, bratři mogi, prawjli kdo o sobě, že wjru má a nemáli skutku. Zdalíž bude moci wjra spasiti geg? — Wjra nemáli skutku mrtwát gest sama w sobě. 2, 14. 17.

W mnohém zagisté klesáme wssični. Gestliže kdo neklesá w slowu, ten gest dokonalý muž; a ten může (gako) uzdau zprawowati wssěcko tělo. 3, 2.

Wlaudrost, kteráž gest s hůry nepřwé zagisté gest stydlivá, potom pokogná, mjrná, powolná t. dobrým wěcem powolugicj, plná milosrdenstwj a owoce dobrého, nesaudicj a bez pokrystwj. 3, 17.

Prosíte a nebérete, protože zle prosíte, totiž abyste na swé žádosti wynacládali 4, 3.

Což newjste, že přjzeň tohoto swěta gest nepřjtelkyně Božj! A protož kdobykoli chtěl býti přjtelem tohoto swěta nepřjtelem Božjim učiněn býwá. 4, 4.

Odpjrente dáblu i utečeť od wás. 4, 7.

Kdo umj dobře činiti a nečinj, hřichť má. 4, 17.

Gestli kdo z wás w zármutku, modliž se; pakli gest dobré mysli, prozpěwüg (Pánu). 5, 13.

Mnoho může modlitba sprawedliwého ustatwíčná. 5, 16.

Bratři mogi, gestližeby kdo z nás poblau:

díl od pravdy, a někdo by geg zase obrátil, máť wěděti, že ten, kdož by odwrátil hříšsnjka od bludu cesty geho, wyswobodj dušsi geho od smrti a přikryge množstwj hřjchů. 5, 19. 20.

M o d l i t b a.

Utworz, o neydobrotiwěgšsji Bože, w srdcjch nassich památku na skutky a učenj twého swateho aposstola; a milostj swau náš posilň, abyš chom, čemu gsme se od něho naučili, také w myšslénkách stále chowali, a skutky dokonale plnili, a tať w swatosti a w sprawedlnosti před twářj Twau bez přestánj obcugjce, hodnými se stali podjst mjti w slávě téhož swateho aposstola, gehož slowa a skutky gsme konati se snažili, skrze Jezisse Krista. Amen.

Na dnešsnj den připadá gessťe swátek: W Egyptě sw. Geremiásse proroka; w Galii, w kraji Bivarienskem, sw. Andeola podjahná; w Dsce, w Španělsch, sw. mučednjků Drencia a Paciencie; w Anstodoru sw. Amatora, biskupa; w Auscium sw. Orienta, biskupa; w Anglicku sw. Asafa, biskupa e sw. Walburgy, panny; w Bergomu, sw. Graty, panny. a m. g. sw.

2.

Žiwot sw. Sigmunda, krále.

Sigmund, král a mučednjš, spravowal po otci swém Kundebalowi Burjundské králowstwj. Byl pán welmi šlechetný a dobrotiwý, a gessťe

za živobytí otce svého přistaupil k wjře katolické od bludu a kacířstwj Arianského, — ku kterémuž se tenkrát Burgundští přiznáwali. Od té doby byla geho nejwětšij snaha zemi a národ spravedlivě říditi, dobrodinj prokázowati a w postech, w modlitbách a w tuhém pokánj Pánu Bohu slaužiti. Ujmal se náboženstwj wššij sílau, stawěl nové kostely a kláštery, mezi nimiž zvláště bohatě nadal klášter na Uğaudie ka cti sw. Mauricia a towarýšů*) zřizenj, duchowenstwo měl w slusné wáznosti, podporowal geho blahoděgné aučinkowánj na wšsich stranách, a tjm způsobem položil základ ku přestaupenj celého Burgundska od kacířstwj Arianského do cirkwe katolické.

Alle zlý duch, kterýž dnem a nocj obcházj gafo lew řwaucj, hledage kohoby uchwátit, ztrospl w rodině králowské weliké newole i samého krále Sigmunďa swedl k welikému hřjchu. Bůh dopustil na něj tať hluboké klesnutj, aby milostj geho od pádu wstana, tjm wýsse se k němu powznesl. — Sigmund pogal totiž za manželku dceru krále Wlaského Theodorika, Amalbergu, s nž syna zplodil Sigerika, mládence po otci wýborně zdatilého. Když mu ale Amalberga umiela, oženil se po druhé. Od té doby vznikly rozličné ruznice a newole w geho druhdy tať tiché a pokogné rodině. Macecha totiž, gegjž gméno se na nás nedochowalo, nenáwiděla pastorka Sigerika wššij nenáwistj ženskau, bez pochyby že wlastnjho syna časem na stolec králowský dosaditi chtěla.

* Kterých si ostatky w Praze u sw. Wjta máme na oltáři zlatého sw. križe.

Ž nepřestala geg u otce osočowati a že mu o hrdlo stogj a o trůn připrawiti zamenšlj, žalowati, až konečně král lichým a ssalebným řečem gegjm uwěřiw newinného syna Sigerika we spanj zardausiti přikázal. R. 522.

Sotwa spáchán byl hanebný skutek, počal ho giž král welice pykati a umrhna se na mrtwol hořce prchliwost swau oplakáwal, na to wstana, odesel do kláštera Algaudenského, a tam mnoho dnj w modlitbách, w postech a w tuhém pokánj tráwil, konečně ale klášter welmi bohatě nadal a ustanowil, aby tam neustále we dne i w noci čest a chwála Boží se prozpěwowola.

Když wsse dokonale se zarijdiło a zavedlo, a potwrdilo, gať toho zákony cirkewnj žádaly, obrátil se neshťastný král w modlitbách k Pánu Bohu, snažně a wraucně prose, aby zde pokud žiw gest, trestal geg wedlé dobroljbezne vůle své, gen po smrti aby ho na milost přigmauti ráčil, nejwjce ale si přál, aby násilně pro wjru a pro Boha umřiti a tať k mučedlnjkům swátým připočtěn býti zaslaužil. Ž stalo se mu wedlé žádosti geho. Téhož totiž času bogowali Frankowé welmi ssťastně s národny sausednjmi, a podrobilosse si ge konečně tať na Burgund se oboštili. Eigmund wida, že od swých ž welké části opusstěn gsa, nepřjteli odporowati što nebude, ukrnl se na gednom wrchu u Bersallie, bljž Luğsdunu, a tam dhtěl paustewnický žiwot tráwiti. Wssať negsa zde žiwotem gist, oholil si hlavu a wzal na se oděw klášternj a welmi přjsně

se kál. Tu ho ale vypátrali někteří Burgundové, a svázaného vydali geg Francému králi, Chlodomerovi. Sw. Avitus, opat klášteřa Miciacenského, předzvjídaje, že Chlodomer zagatého krále Sigimunda i s celau rodinau odpraviti zamejššj, zrazoval ho z toho, trestem Božim mu broze; než nadarmo Chlodomer zatvrdiv se, rozkázal ho i s manželkau i s syny odpraviti, a pať mrtvá těla do studně wházeti. R. 524. Tam ležela tři léta ta mrtvá těla. Roku wssať 527 byla s powolenjm nového krále Francého Theodoberta odsud wysazena a pochovaná w klášteře Ugaunenském sw. Mauricia, kterýž byl gať šwrchu powědjno, nákladně wystawěl. Že se pať po smrti mnohými zázřaky a divy stkwěl a wzlášťe na zimnici wzywán, mnohé zhogil, k Swatým přičtěn býti zašlaužil.

Karel IV., cjsař a král Česlý dal léta 1360. tělo sw. Sigimunda do Prahy poctiwě přivezené, w kostele sw. Wjta na Hradě Pražském proti kapli a hrobu sw. Wácslawa, w kapli ku památce sw. Sigimunda Bohu poswěcené složiti, kdez se podneš s welikau pobožnostj ctj.

Rožgjmánj.

Sw. Sigimund; klesl welmi hluboce, že lehce uwěřil, kdýž žena geho utrhanj mu donášfela. Wěřte Nemilegšj! že nikdo tať snažno nepoblaudj, gaťo ten, kdož lehkwěrnj gest. Co gsme slyšseli, zwlášťe směruge-li to proti

dobré pověsti bližnjho, nemáme tať snadno za pravdu mjeti, ledabychom se gistoty byli domákalí. Kdyby každy hned se měl odsauditi, když se obžaluge: kdo by byl asi z nás newinen? Bohužel, bližnjho pomlauwati a posuzowati wesslo giž we zwyť tať, že žádné věci tať pilně neposlaucháme, gako nářku. Běda tomu, kdož nařknutého odsuzuge, newyslyšew prvé geho odvodu; ba běda tomu, kdož osprawedlnuge bezbožného i kdož odsuzuge sprawedliwého. (Přisl. 17, 15.)

Po hřichu šhledal toho pravdu sw. Sigmund; a wssak taťe wsse to zlé co lehkowěrnostj w podezřenj spáchal pokánjm i ginými dobrými skutky napraviti šhleděl. A protož wyky se každy, kdož Sigmunda w hřichu následowal, uwaž křiwdy, kterěz gsi bližnjmu podobně učinil, a pewně u sebe ulož, že buďaucně než koho odsaudjš, taťe geho osprawedlněm wyslechneš. Naklonjli se ucho k žalobnjku, musj se taťe nakloniti k obžalowanému; saud pak nemá býti stranný. Kdož rád poslauchá nařknutj, ten se rád kochá w legnu.

Kdož rychle wěřj, lehkého gest srdce a umenssen bude.

Ne každému slowu wěř. Někdo klesá gazykem, ale ne z aumysla. (Sirach 19, 14 16.)

Ne ke wssedněm řečem, kterěz mluwj lidé, příkladen srdce swého. (Kazatel. 7, 28.)

Odlož od sebe ústa neprawá a rtowé utrhawj ať gsau daleko od tebe. (Přisl. 4, 24.)

Dpleť ussi své trnům, neslyš gazyka zlého, a ústům svým udělej dvéře a zámky. (Sirach 28, 28.)

Modlitba.

O Bože Otče, Ty jsi dárce všeho dobrého! Vzhledni na mne, na bjdného hříšníka, kterýž u Tebe o milost žebře. Ty wjš, o Pane, že rád gsem na pomluvy bližního pozor dával, wjš, že gsem geg rád brával w podezřenj. O odpust, prosim Tě, odpust mi toto prowiněnj pro gméno swatě své! nahraď bližnjmu mému stonásobně, w čemž gsem mu ublížil, srdce mé utvrd, aby budaucně k takowým wěcem se nechtýlilo, nobrž všeho podezřenj na wždy prosto bylo. J o to prosim, Pane Bože, propůgč mi na přjmluwu sw. Sigmunda tu milost, aby saud můg byl sice wždy sprawedliwý, ale i mílořdný, tať abych i gá někdy mílořdenstwj u Tebe najiti mohl skrze -Ježísse Krista Pána našeho. Amen.

Dnesního dne swětj se tať swátek: W Římě sw. mučednjků: Saturina, Neopola, Germana a Celestina. Tamtéž sw. Mučednjků: Cruperia a Zoes, manželky geho, Cyriaka a Theodula, synů, kterjž pod Hadrianem trpěli. Téhož dne sw. Wndemiala, biskupa a mučednjka; w Abuli w Španělskj sw. Sekunda, biskupa; we Florenci sw. Antonina, biskupa, zákona kazatelského, swatostj a uměnjm slawného. a m. g. sw.

Tentýž den :

Život sv. Athanasia, patriarchy Alexandrinského.

Nejstkwělegšj okrasa a nejprwněgšj podpora a záštitá cirkwe katolické gest bez odporu swého času sw. Athanasius, o němž sw. Řehoř Nazianský pravj: že chwálj-li Athanasia, že chwálj ctnost samu. Athanasius se narodil z rodičů urozených a velmi bedlivě byl vychován. Wýbornými vlastnostmi ducha i srdce gsa nadán, lehce se wšsem wědám naučil, a zvláště prospěl w bohslowj a w pismech swatých, w kterýchž nadobynčegnau zběhlost měl, tak že negen tagemstwj wjry pronikl, ale i život swůg auplně dle zákenu Páně spořádal. Wida sw. Alexandr patriarcha Alexandrinský Athanasia takto si počjnati, zaradowal se welice, a aby mu na wrch dokonalosti pomohl, pěstowal ho velmi bedlivě. K tomu konci mu powolil na paussť k sw. Antonjnowi se odebrati, a od něho se učiti, gať láska k sobě samému se umrtwuge, a gať dusse s Bohem třeba i we wjru swětškém neustále objrati se může. Athanasius se naučil pod péčj muže tak oswjčeného, gaťo byl sw. Antonjn, brzo křestanské dokonalosti, dusse geho se zakotwila w Bohu, a Bůh oswitil rozum geho a utwrdil wůli, že napotom negen

ausně, ale i písemně bludy kacířů s velikým prospěchem wyvracoval a potíral. Nawrátivšsjo se z pausstě přigal sw. Alexander do staru duchownjho.

Tenkráte powstal Arius, kněz Alexandrinšj, proti cirkwi katolické, kterýž nadut gednak lichým mudrcšjým uměnjm a gednak zaslepen mrzkým hněwem, že se nestal biskupem w Alexandrii, w ssilenosti swé učil, že prý Syn Božj, Ježš Kristus, nenj nebeskému Otci w podstatě roweň, nýbrž že gest gen pauhým tworem gako ostatnj tworowé, awššak tworem dokonalejšjím; to gest: že od wěčnosti Bohem nenj. Učkoli se bezbožný a rauhawý blud zawrhl a zatratil: trwal nicméně Arius na swém, a podporowan od mnohých a giných swedených mužů, rozššjrowal swé kacířstwj tak welice, že roku 325 obecny sněm do Nicei swolan býti musil, na kterémž se wjra prawá katolická měla wyložiti a utwrditi; blud pak Ariánsšj znowa ohlédati a zawrhnuti.

Sw. Alexandr ubjrage se na sněm, wzal Athanasia s sebou, do gehož hluboké učenosti, bystrého wtipu, neljčené bohabognosti a neoblomné sřdnatosti welikau naděgi sšládal. Athanasius nebyl tenkráte ani 30 roků stár, ale s takowým ostrowtipem odkrýwal blud Ariůw a s takowau důkladnostj dokazowal prawdy wjry katolické, že blud tento se zawrhl, wjra pak katolická se krátkými ale ráznými slowy sestawila w tak nazwaném wyznánj wjry Niceyššjém,*

* Kterej se modlj knějštwu den galk den w breviáři.

w kterémž se učj, že Kristus od věčnosti Bohem gest; zrozen sice, ale neučiněn, Otci nebeskému spolupodstatný. Arius i přivrženci geho nechtjce bludu se odřjci, upadli w cirkewnj kletbu, načež ge cjsar Konstantin M. ze země wypowieděl.

Po některém čase podařilo se pochlebným a osfemetným Arianům s cjsarem Konstantinem se smjřiti i důwěru geho si wydobyti, tak že gim powolil do vlasti se nawrátiti. Z usilowali zwlášť o to, aby Arius by! w Alexandrii slawně w duchownj auřad swüg uведен. Sv. Athanasius, gsa giž od roku 326 patriarchau Alexandrinským, odporowal gim wssemožně, čjmž Ariané nad mjru rozhněwáni, stüg to co stüg, swrhnutí geg usilowali. Z osočowali ho u cjsare a žalowali věci zcela nepodobné: že prý nepřátely cjsare podporowal, že gedné Bohu zaswěcené ženě násilj učinil, že biskupa Arsenia zabil, a ruky geho k čárám a kauzlům užjwá a t. d. Cjsar, kterýž se přeswědčil, že se Athanasius křiwě winj, odpjral dlaho ausřokům Arianů, konečně ale ustawičnými žalobami přemožen, rozkázal sněm do Tyru položit, a co Ariané proti Athanasiovi magj, ohlédati l. 335. Už wěděl Athanasius, oč gde, ničehož zlého si wědom negsa, přissel se 60ti biskupy Egyptskými do Tyru. Ule gak wessel, i hned, co na něho čeká, mohl pozorowati; nezboť musil proti wssemu práwu gako zločinec státi, an ostatnj biskupowé seděli. nepřátelé,

geho byli žalobníci, byli také soudcové; ačkoli právomocnosti žádné k němu neměli. Zvinili ho nejprve opět, že gáfěš ženě násilj učinil, že biskupa Arsenia zavraždil, a knězi Zschyrowi skrze Makaria kalich rozbiti a oltář wyvrátiti rozklájal. Ačkoli hanebné tyto lži Athanasius mafiawě wyvrátil, nic méně trwali Uriané na swém, šadili ho š biskupského důstogenstwj, a snad by ho také byli roztrhali w hněwu swém, kdyby se nebyl autěkem zachoval. — Dámeli náruživosti vznik: stáwáme se slepi a hlussi k mluwenj rozumu, podobagjce se diwokému a bezuzdnému koni k propasti pádagjcjmu. »Pod tebau buď žádost hřjchu a ty panowati máš nad njm«. (1. Moggj. 4, 7.)

Wida Athanasius toto wšse bezprávj, odešel do Cařihradu, a hledal pomoci u cjsaře. Zatjm přeložili náruživj biskupowé sněm z Tyru do Jerusalema a ustanowili se na tom, Aria do cirkwe opět přigmauti. Zprawen gsa Cjsař od Athanasia o wšsem, což se gen dělo, powolal biskupy do Cařihradu, aby se zodpowj-dali, z čehož byli načknuti. Z byli wysláni k tomu konci někteřj neyobratněgšj a neyossemet-něgšj muži, kteřjž k starým žalobám tu gessě přidali: že Athanasius hrozil zabrániti, aby bu-daucně obilj z Alexandrie do Cařihradu se do-wáželo. Tato žaloba neminula se š žadaným následkem; neboť Konstantin rozmrzew se, wy-powědel Athanasia beze wšseho wysšetřenj do Trewiru, kamž se ubohý biskup také bez odklas

du wydal. Trewirský biskup, sv. Maximin, a sám Konstantin mladší, těch zemí vladař, ugalí se s ochotností vyhnaného, vsselikau službu mu prokazugjce.

Nynj byli Ariané u cjele, Athanasius byl svržen a w daleké fraginy wypowěžen, a s njm klesla na wýchodě neyperwněgšj škála, na kteréž se autoky Arianů proti wjře katolické lámaly. S nestálo nynj Ariowi nic w cestě, a protož chtěl také slawně do cirkwe w Cařihradě uwe- den býti. Průwod se giž ke kostelu hnul, an Arius pro potřebu se odstranil. Čekalo se na něho, kdž ale dlaho nepřicházal, podjwalo se po něm; nalezen wssat gest mrtev, střewa geho wyběhla z něj následkem strassné aupla- wice. Patrný trest Božj! Cisar se nad tím zasmussiw, chtěl prý Athanasia opět do Alex- andrie powolati; ale smrt ho w tom předessla roku 337. Synowé geho Konstantin, Kostan- cius a Konstans powolili sice Athanasiovi na- wrátiti se do biskupstwj geho; ale Ariané před- zwjdagjce z toho welkau zkázu bludu swému, osedlali si Konstancia, osočowali nenáwiděného biskupa tak dlaho, že prý gen samý nepokog plodj a různice, až jim cisar powolil, na geho místo giného muže dosaditi. Athanasius se odebra na to do Říma, a osobně hágil práwa swého před papežem sv. Juliem r. 340. Přeswěd- čiw se swatý Dtec o geho newinnosti, naléhal na Konstansa, aby wymohl, by se opět směl do Alexandrie nawrátiti. Konstans se ugal

skutečně pronásledovaného biskupa, a přinutil k tomu také Konstancia, že na rok 347. cirkonj sněm byl svolán do Sardiky, do města w Dacii ležícího, na kterémž se poznowu ztýžnosti Urianů proti Athanasiovi ohledati a wyšetřiti měly. Tento sněm otevřel sice Konstanciovi oči tak, že prohlédnůw mrzkau offemetenost a aulifnost Urianůw, Athanasiovi se naklonil, a proti wsselikým nepřátelům hágiti ho sljbil; ale Uriané wydobyli si w krátkém čase opět starau přjeň Konstancia a po smrti bratra Konstance († 350) také ho nawedli, že wssem biskupům přisně přikázal, by Athanasia co muže nepokogného a swárliwého z cirkwe wywrhli, což také na sněmu Arelatském roku 354. gednať z dobré wůle, gednať ze strachu učinili. Liberius papež, kterýž po sw. Juliovi w Římě seděl, hágil wssemožně Athanasia, a k tomu cíli swolal nowý sněm do Milána r. 355. ale s welkau škodau: neboť srdnatěgšj biskupowé Lucifer Kalaritanský, Eusebius Wercellenský, Dionysius Milanský a po nich sám papež Liberius a Hosius Kordubský, stoletý stařeček, byli do bdy wyhnáni; slabšj ale wssični hrůzau a násiljm se dali přinutiti, že w odsauzenj a zamrazenj Athanasia swolili. Na stolice katolických biskupů dosedali nynj biskupowé Urianškým kacířstwjm nakwassenj, a na místo sw Athanasia dosazen r. 356 gakhší Gírj Kappodocký, muž nad mjru surowý a násilný, gehož ukrutnosti Athanasius gen s těžj ussel. Paussitě Aegyts

ské byli sv. biskupovi po pět lét domovem, a však ani zde dostatečné gístoty nemage, z místa a na místo utjkarí musil: neboť byla cena na geho hlavu wysazena, a ziskuchtivj žoldnéři pátráli po něm na wssedh stranách. W tom hrůzném čase, kdež takměř ode wssedh opustěn byl, sepsal mnohé učené knihy, w kterýchž lid prawé wjře wyučuge, blud Arianský wywracuge a podstatnýmí důkazy i učenj Kristowo i swé gednánj zastává a hági.

Cjsar Julian, kterýž po smrti Konstancia 361. vládu nastaupil, powolil wssem, pro wjru vyhnaným biskupům domů se nawrátiti. Té swobody použil také sv. Athanasius. Wracugj: cjo se uwjtali Alexandrinskj slawně gako něgakého wjtěze; i zdálo se, že mu wesskeren Egypt wssel w austretn. Mnozj lezli na střechy a na stromy, aby uzřeli miláčka swého, a každý držel se za šťastného, pakli byl od něho zastjněn. Drahné množstwj modlárů obráceno při té přjlezilosti na wjru. Když se o tom dowěděl cjsar Julian, přjsně nařjdl Athanasjowi: aby hned Alexandrii opustil; wida pak že mě, štáné celau dussj na něm lpěgi, rozkázal ho tagně zawražditi. Dpět musil sv. biskup na autěk se dáti; předzwjdage však frátké té bauře trwánj, prawil k Alexandrinským, tesse gich: »To gest gen mráček, kterýž brzy zagde,« a sedna na loď plawil se po Nilu do Thebaidy. Schumann, kterýž ho zawražditi měl, pustil se i hned za njm. Wida Athanasius, že ne:

přátelům ugjtí nelze, rozkázal loď zpět obrátiti, protivníkům svým w austrety, a prawil k svým přátelům, řka: »Ukážeme, že ten, kterýž nás ochraňuje, mocnějšj gest, než protivníci nassj.« Když loď se potkaly, tázal se heytman, Athanasia neznage, zdali Athanasia newiděl? a daleko-li by byl? Načež odpowěděl swatý Athanasius: »Widěl gsem geg, a není daleko.« Načež se každý swau cestau dále ubjral; heytman do Thebaidy, Athanasius do Alexandrie; kdež se ale dlaugo zdržeti nasměl, a trprw roku 363. po smrti Juliana cjsaře opět zpráwu swého biskupstwj na se wzal. Nástupce Juliánůw, Zowian, horlivým gsa katoljkem, hágil swatého Athanasia gať proti pohanům tak proti kacířům Arianským, kteříž se marně namáhali i geho také proti swatému muži tomuto popuditi.« Gá se dobře na něho wpytal « odpowěděl gen gedenfráte, když opět ho popauzeli, »on gest prawowěrný, a lid swüg dobře wyučuge.« — »Prawda šice,« řekli tito, »že co mluwj dobré gest, ale srdce geho smeyšlj špatně.« — »Když tedy se sami přiznáwáte,« prawil na to cjsař, »že, co mluwj a učj, dobré gest, měgte na tom dosti. Bůh toliko srdce škaumá, my lidé musjme se slow držeti.« — »Ale Pane« zpauzeli se nepokognj Uriané »on nazýwá nás kacíře a půwodce bludného učej!« — »Toli činj,« odpowěděl Zowian, »činj toliko, což každý činiti má, kterýž bďj, aby se prawá wjra zachowala.« — Zahanbenj pro-

tiwnjci museli umlknouti, — »oněmělý rtowé lřtíwé, kterjž mluwili proti sprawedliwému neprawost w pýsse a š potupau.« (Žalm 30, 19)

Žowian cjsařowal gen osm měšjců. Po geho smrti přěšla wláda zemj wýchodnjch na Balence, muže w bludu Arianském si libugjciho, a ten opět wylil wossečen hněw swůg na Athanasia; a protož geg opět z biskupstwj wyhnati rozkázal.

Kdyby se byl wládař města dle cjsařského rozkazu zachowal, bylaby se snad celá obec zbaurila. Ž musil tedy Athanasia prozajtj w pokogi nechati, a co by činiti měl, u dwora se ptáti. Poslalai také Alexandrinská obec k cjsaři posly, prosjc za sw. biskupa. Athanasius boge se, aby aukladně w moc wládaře nepadl, odstranil se z města, po čtyry měsice se skrýwal w hrobce otce swěho. A skutečně byl by ho wládař w kostele při modlenj zagal, kdyby w čas nebyl usfel.

Když se proněslo, že Athanasius z města utekl, počal se lid kwasiti a baurliwě žádal na wládaři, aby biskupowi wymohl powolenj k nawrácenj se. Uslyšsaw Balensš o hrozjcj bauri w Alexandrii, a gessťe horššich následků se boge, powolil konečně ač nerad, by Athanasius do města se nawrátíl. Od té doby požíwal stálého pokoge až do smrti toliko zanepraždněn pěčj o spasenj swěřeného stáda. K tomu cili swolal gessťe roku 369 sněm do Alexandrie, a psal na wossečny biskupy Africké, wýstrahu gim dáwage

před ausťoky ofsemetných Arianů. Hágenj článku wjrn: že Kristus Zejjš prawým Bohem gest, bylo mu neyswětěgšj práci až do poslednjho okamženi. A Bůh nasytil ho dlouhým žiwotem a neustupného bogomnjka pro prawdu a pro cirkew pomolal do wěčné sláwy teprwa roku 373. dne 2. Kwětna po 46 letém zprawovánj cirkewnj lodičky, zmjtané wlnami bluda arianského.

Gak slawnj byli skutkové sw. Athanasia pro wjru katolickau učiněni, tak swatý byl wesškeren žiwot geho. »W pokoře, dj o něm sw. Řehoř Nazianský, nřdo ho nepřewyšsil. Dn přigal každého tisse a wljdně. Srdce geho dobrotimé beze změny mělo s každým nęstastným autrpnost. W řečech geho byla gakási moc, kteráž srdce wšsedy si podmanila, ale hlubššjho dogmu působil žiwot geho. Pokáránj geho nebýwalo trpké a chwálenj bylo neylepššim ponaučenjm; uměl obé tak spogiti, že káránj bylo laškawé, gako káránj otcowo; a pochwala wážná, gako pochwala učitelowa. Dn byl powolný bez slabosti a neoblonný bez twrdosti. W obcowánj geho niohl každý swé pominnosti čjsti, a mluwil-li, působila geho slowa tak mocně, že žřjďka řdy byl nucen, s někým přjsně naložiti. Každý staw nalezl na něm, cobý obdivowal, cobý následowal. — Dn byl na modlitbách wtrwalý a horliwý, w postech tuchý, w bděnj a w pěnj žalmů neunawený, laškawý k chudým, k nižššim wljdný; neustupný, gednalo-li se o za-

mezenj nepravostj přednjch osob. Je muž tak znamenitých ctnostj a velikých dokonalostj ode všech dobrých lidí byl milován, nenáviděn ale od zlých, gest přirozená věc, i rádi tomu wjru přidáme, že an tito z geho smrti se radowali, onino ho oplakávali a wtisknuwše si památku geho do srdce i ctnosti geho pilně následowali.—

Rozgjmánj.

Sv. Athanasius byl winen z velikých zločinů; a wšak se bránil a hágil odkrywage hanebné lži swých žalobnjků a ukázal gasně nevinnost swau. Proto ale netaužil po mstě, nepřátel swých neprokljal, aniž gim škodil gakým způsobem. Kdyby tobě někdo utrhowal anebo tě křiwě ze zločinu winil: čiň gačo činil sw. Athanasius: hag se a braň se, to Bůh nezapowjda: nehledey ale pomsty aniž prokljney swých nepřátel, aniž skládey w srdci swém proti nim zášť: nebo Bůh sám chce nstitelem twým býti, an dj: »Mně pomsta, gát odplatjm časem swým« (4. Mogg. 32, 35.) Tré gest, což si Bůh pro sebe zadržel: Předně sauditi aumysl a mysslenj lidská, (Jan 5, 22): druhé, nepostaupiti chwály a sláwy swé ginému (Isai. 42, 8.) a třetj, pomstu wjziti. Protož se měg na pozor, abyš gedno aneb druhé gemu neodgal, a to tjm méně, an gest to possetilost ta neywětšj na nepřjtelj pomstu wyhlédáwati. Či snad maudré gest, rány swé čtjiti hogiti cizjmi ranami? Gest to maudré

své štěstí zakládati na zláze bližního, aneb swastost swau na zatracený bratra svého? Gaků, mluv, užitek ti přinese pomsta? Či snad newjš že urazíš-li bližního na těle, že duffi své smrtelné rány zasazugeš? newjš, co psáno w pís: medy swatých: Že kdo se chce mstiti, u Pána nagde pomstu a že hřichy geho k pomstě zachowá? (Sirach 28, 1.) Či gfi snad ty někdá nikomu neublížil, někdá gfi Boha neurazil? A pakli gfi urazil, proč ſi narjkáš, gessito hřissnjš gsa zasluhugeš, aby celý swět proti tobě powstal. Kdyby Bůh hned a tolikráte se byl na tobě mstil, kdo a kolikráte gfi ho urazil, giž dávno byš musil wěčným trestem mučen býti; neboť sám dj: Tauž mērau, kterauž mēriti budete, bude wám zase odměřeno. (Luk. 6, 38) a sw. apostol Zákob hrozí, že saud bez milosrdenstwí stane se tomu, kdož neucínil milosrdenstwí, (Zak. 2, 13) čehož bychom z pís: swatých hejno příkladů uvésti mohli. (II. Král. 21, 24; 1. Mogž. 42, 21; 2. Mogž. 1, 22; 14, 28; Saude. 1, 7.) Gestli tedy k bližnímu nebudeš milosrdným: Bůh nebude také k tobě milosrdným; budešli ty se mstiti: také on se na tobě pomstí; a naopak lásku twau k nepříteli opět milostj odměnj; neboť prawdomluwný gsa vyplnj, co sljbil, an dj: »Blahoslawenj gsau milosrdnj, nebo oni milosrdenstwí dogdau.« (Mth. 5, 7.)

Nehleden pomstj, aniž pamatowati budeš na křiwdu spoluměšťanů swých. (3. Mogž. 19, 18.)

Nerjken: Gaž mi učinil taž mu učinjm: odplatjm každemu podle skutků geho. (Přisl. 24, 28.)

Nerzpomjnen na každou křivdu bližnjho swého, a žádnému nečin w skutcjh křivdy. (Sirach. 10, 6.)

Gaž pravjm wám, abyste neodpyrali zlému: ale udeřjli tě w pravé ljece twé, nasad mu i druhého. (Mth. 5, 39.)

Žádnému zlého za zlé neodplacug. Neden se přemoci zlému, ale přemáhey w dobrém zlé. (Řjm. 12, 17. 21.)

Wizte, aby žádný žádnému zlého za zlé neodplacowal: ale wždycky což dobrého gest, čiňte sobě wespolek i wšsechněm. (I. Thešsal. 5, 15.)

Modlitba.

Ó nentyššj Jezjssi! kterýž gšj, na smrt weden, neotewřel ani úst swých, nobrž za swé nepřátely k Otci swému se modlit: o račjž prosjme na přjmluwu sw. Athanasia do srdcjh našjch wljti ctnost tichosti a trpěliwosti, bychom hněw dusjce, zlé dobrým přemáhali, nepřátely swé milowali, a dobře gim činjce, k podobné lásce ge rozněcowali; bychom paž wššicni bratrškau láškau a srdečnau upřimnostj předně na zemi Tebe oslawowali, paž ale tažé sláwy nezbesté aučastni se stali. Amen.

3.

Nalezení sw. Kříže.

Po tři sta i více lét živila ovšem s některými přestávkami zlost Židů a pohanů co neylitěji proti výře křesťanské, a gakoby neměli dosti na pronásledování křesťanů poskvrňovali i míst gim nejsvětějších. Hrob w kterýž Kristus byl položen, zanesl se prstj a kamennjm, a na místě, kdež vykauptenj člowěčenstwa se dokonalo, tam vzdělal cisar Hadrian chrám ku cti nestydatého boha Řjmského Jupitera a chlipné Venuše. Z té příčiny netraufal si owšem žádný křesťan tam choditi a se modliti, proto wšak nepřisla w zapomenutj místa, kde Kristus vlastně na kříži pněl, a kde geho sw. hrob ležj.

Když se wšak krew mučednjků, gak starý Tertullian prawj, stala semenem křesťanů, a když wzdor wšsemu protivenstwj wjra Kristowa téměř po celém swětě se roznesla a každý člowěf wyznati přinucen byl, že žádná moc nad učenjm Kristowým neswtěžj: tu uzawšel konečně Bůh w milosrdenstwj swém, cjrkwj swé oddech a pokoge popřáti.

Cisar Konstantjn, přjgmjm Welikh, ačkoli gestě křesťanem nebyl, měl nic méně křesťanů u weliké uctiwosti, a byl na ně gak otec

Konstancius Chlorus laškav a nic protivného jim nečinil.

Tu přinucen gsa válečnou rukou na nepřitele svého Maxencia do Říma táhnouti: počal, mnohem slabší gsa, na myslí přemýšlati, odkudby pomoci a posily vzíti měl. V tom přemýšlání padlo mu na srdce: že ti, kteříž před ním zprávu obce Římské drželi, nadějí svou v modly a čáry skládali, ale podvedení byvše, hanebně zahynuli; že ale otec, kterýž modlami pohrdnuv gedinému Bohu se klaněl, až do smrti ve všem podnikání šťasten byl. Z počal se tedy k témuž Bohu modliti a o pomoc ho prositi, ačkoli newěděl, coby to vlastně za Boha bylo. A an! gednoho dne, když slunce právě na polowici oblohy nebeské se wzněslo a již se s polodne sdylowati počalo, užírel znamení kříže z blesku světlého udělané na nebi a k slunci nachýlené, a na něm řečný nápis toho smyslu: »V tomto swjtězís!« Když sám u sebe na myslí skormaucen gsa, přemýšlel, coby widění wyznamenawati mělo, připadla na něho noc, a tu widěl ve snách Krista s takovým znamením, kteréž se mu prvé na nebi okázalo, a ten mu poručil, aby sobě podobné znamení wyhotowiti dal, a s sebou ge do boje proti nepřátelům nosil. Z porazil tak wškeré nepřátele své, a stal se gediným pánem a wládačem nesmýrného mocnářstwí Římského. Od té doby byl ku křesťanům o mnoho nádhlnějším, a na důkaz své uctivosti ku sw.

kříži, kterýž ve walkách nepřátelům tak zhausbný byl, zakázal buďaucně ku kříži někoho odsuzowati, swatému pak Makariowi biskupowi Jerusalemskému, když se od sněmu Nicenského r. 325 wracel, poručil pravého dřeva kříže hledati, na kterémž Kristus Pán pněl.

Také cisařowa matka sw. Helena chtěla z wnuknutj Božjho swatého toho djla aučastna býti, a proto, ač téměř 80 lét věku swého počítala, nedbagjc na nebezpečenstwj, putowala do Jerusalema. Ale gať zabořelo gi srdce když uzřela, že swatá mjsta, na nichž wykaupenj nasse se uskutečnilo, zhanobená a modlařskými powěrami zneuctěná byla, a že se ani newědělo, kam se sw. kříž i ostatnj nástroje unučenj Páně poděly. Někteřj pravili, že snad od apostolů bedlivě někam ukryty byly, nazwjce ale w tom se snášeli, že dle obyčege Zidowského wšse, co k utracenj odsauzeného patřilo, blíž hrobu geho se zakopávalo, a že tedy tam se hledati musj. Tu počal i sw. Makarius, biskup i sw. Helena se postiti a wřelými modlitbami Boha prositi, aby milostiwě ukázati ráčil, kde dřewo žiwota ukryto gest. Z zgezweno gim, že na témž mjstě, kdež chrám a socha ku cti oplzlé Venusse stoji, dřewo kříže se nalézá. Na to rozkázala cisařowna chrám ten nákladný zbořiti, wykopati základy geho a prst a truš odstraniti. U an tu se obgewil hrob swatý i mjsto, kdež ukřižowán byl Kristus

Pán, a nedaleko odsud i tři kříže a hřeby se vykopaly, gimiž přibit byl.

Nesmírná byla radost wšech, kdž tak drahého pokladu se dohrabali, tjm se wšak poněkud zarmautili, an se nedowědělo gístotně, na kterém z těch křížů Kristus Pán skutečně pněl. An wšak žiwá wjra nikdá bez odměny nezůstává, i pomohla jim tenkráte také z rozpačku. Na radu totiž sw. Makaria. donesly se kříže k gedné na smrt nemocné ženě, by se gich dotkla. Dotknutj se dwau prwnjch nemělo žádného aučinku, kdž se ale dotkla třetjho, uzdrawila se náhle. Swatý Paulinus a Sulpicius Sewerus wyprawugj, že prý také geden mrtwý opět obživnul, kdž se ho dotkli křížem swatým. Kdo gest s to, tu radost sw. cjsářowny popřati, an takto gístoty nabyla o pravém dřewě kříže; kdo gest s to, hluboké city srdce gegjho wyslowiti i wšech přítomných křestianů, widaujcich dřewo, na němž Bůh a člověk pro nasse wykaupenj žiwot swüg dokonal.

Sw. Helena poslala gednu částku sw. kříže i s hřeby synu swému Konstantinowi, kterňž ten přestřowostný dar s hlubokau uctau a s radostj newýmlywnau přigal; druhau dala do kostela, kterňž byla w Římě pod gménem »swatého kříže Jerusalemského« wystawěla; třetj ale a sice tu neywětšj složila w stříbrnau skříňku, a dala gi sw. Makariowi biskupowi k opatrowánj. Na památku této radostné události uwedla sw. Římská cirkew zwláštňj swá-

tel na den třetího května, pod názvem: »nalezenj sw. kříže.« W šestém stoletj slawil se již swátek tento po celém západu. Gak mile cjsař Konstantin od matky tak skwostnj dar obdržel, uložil u sebe, že na tom místě, kdež nalezen byl swatý kříž, slawný kostel dá wystawěti. Sw. Makarius měl wznesené to stawenj wywěsti. Dracilianus wládař krájinj Židowské musil potřebné stawivo a dělňky zaopatřiti: o sochy pak mjstrné, o krásný mramor, o drabé kamenj, zlato a stříbro i o ostatnj ozdoby postarati se sljbil sám cjsař, neboť měl kostel býti kostelem nespěknějšim na swětě.

W tom kostele byl složen sw. kříž a křesťanům nábožným čas po čase k weřegněmn uctěnj se podával, co se mimo welký pátek zwlášt stávalo na den 14. Září, kterýž to den se také zaswětil pode gménem: »Pozdwiženj sw. kříže.« K tomu dni přicházelo do Jerusaléma dráhné množstw lidj sw. kříži se klanjčjch, »né šice dřewu kříže, dj sw. Ambrož, ale Spasiteli, kterýž na kříži tom pro naše wykupenj umřel,« a mnozj také brali si třjstičky z něho s sebou, ač gak sw. Paulinus biskup ugjstuge, beze wšj ugny kříže.

Ku wětšimj oslawenj sw. kříže přispěl zwláště cjasř Heraklius. W tom wěku, to gest w VII. stoletj měli Řekowé a cirkew křesťanská nchwětšj protivňky na Persjaned, gegichž král Chosroes II. wypowěděl cjsaři Řeckému Fokowi wognu, a poraziw wogsta geho, dobýwal

gedné fraginy po druhé, a konečně i města Jerusalema se zmocnil, sw. hrob všech klenotů olaupil, mnoha tisíc lidí pobil, a ostatní odvedl do zajetí. V hnusné době padl také nezdrazší klenot do ruky wjtěze l. 614, ona totiž stříbrná škrínka, do níž sw. Heléna část sw. kříže ukryla a lidu veřejně k uctění dávatí poručila, leč z divného řízení Božjho nepowázili se wjtěžnj Peršané jí otevřítí, tak že pečeti na ni neporuffené zůstaly.

Mezi tím časem přestla wláda Řeckého cjsářstwj na Heraclia, kterýž chtěl se zotawiti, Peršanů o pokog prošil. Hrdý král dal mu hanebnau odpověd: »Pokud Řjmané ukřižowaného člověka za Boha ctíti, a slunci se klaněti zvrati se budau, že nemohau pokoge očekáwati.« Nad tímto rauhánjm rozprchlíw se Heraclius, opravil wogška swá, a w krátkém čase tak se nad Chosroem zmohl, že před njm až do Seleucie utekl, tam ale od wlastnjho syna Siroe gat, a do wězenj uwržen byl, w kterémž i w málo dnech umřel. Siroe bože se o korunu, učinil s wjtěžnými Řjmany pokog l. 628, zagaté na wobodu propustil, a zvláště sw. kříž nawrátíl, kterýž tedy po 14 letech opět neporuffený do ruk křestanských se dostal. Následujícjho roku, 629. chtěl ho cjsář osobně na staré místo uložiti. Z oděl se k té slawnosti nejstkwostněgšjm rauchem cjsářským, a položiw kříž sw. na ramena nesl ho na horu Kalwarii, a dráhné množstwj lidu s njm. Řdyž wšak

Ku bráně přistí, ani kroku dále giti nemohl, ani ho gáási tagná moc zpět zdržowala. Wššični se divili tomu welice; tu prawil patriarcha Zachariáš cjsaři po bohu gdaucj: »Rozvaž Pane, zdali oděw drahý a štkroštný hodj se ku pokoře Kristowě, w kterauž on odjn byl, když křjž na tuto horu nesl. »Wyrozuměw cjsař že prawdivá gest řeč biskupowa, odložil i hned weskeré drahé raucha a wezma na sebe oděw zproštný, ubjral se na horu boš, a kračel giž bez překážky, a tam uložil skrz Zachariáše biskupa swatý křjž na předěšlé místo. To se stalo dne 14. Září roku 629. na ten práwě den, když od dáwna sw. křjž lidu k weřegněmu uctěnj se dáwal, kterážto slawnost, se tímto obnowila a rozšjřila.

Rozgjmánj.

Sw. cirkew mjwala křjž od neydamněgššich časů w neywěššj uctiwosti, a to že Kristus ho učinil nástrogem nasseho wylaupenj, swatj otcowé ale drželi křjž za základ nassj wjry, za kotew nassj naděge a za awvazek lášky Božj. Z těch a takowých přjčin stawěla cirkew od prwnjch dob a stawj až podnes, křjž do každého kostela a užjwá ho, kdykoli swátostj uděluge aneb požeňnanj dáwá. Z wěřila tomu swatá cirkew a wěřj až podnes že gako moc dábla se rozkotala na křjži Kristowu a spasenj odsud nám se stalo: tak že nynj také mohau křestané křjže

sw. pewnau wěrau užiwagjce moci dabra utéci, mnohé neshastné případy od sebe odwrátiti, rozličné pak milosti na duši a na těle zjškati, neboť gest kříž wšem nám nenprwněgšjim štjtem proti wšsemu pokussenj, zwláště proti tělesné nečistotě a nengistégšj obranau před wšselikým hřichem. »Toto znamenj prawj w tom ohlédu sw. Cyrill Jerusalemský, hogj nemoci až podnes;« a sw. Augustin wzbuzuge nás k důwěre w moc sw. kříže, an dj: »Čeho se strachugeš, pakli čelo znamenjm sw. kříže si ozbrogil? Neb znamenj, kterěz na čele nosjme gest znamenjm skrže kterěz se hogjme a ochraňugeme.« U sotwa že mocnosti pekelné znamenj toto užřj, přidáwá sw. Jan Zlatoústý, giž hrůzau a strachem utjlagj. Ztěch a takowých přjčin býwalo znamenj sw. kříže w nejstaršjch dobách u wšsich křestanů w newětšj wážnosti, kterjž gak Tertullian prawj »na čele křížem se znamenali, wycházegjce a přicházegjce, oblekagjce aneb obawagjce se, gdauce do lázně aneb ke stolu, rozswěcugjce, léhagjce aneb sedagjce.« To kdjž se stáwalo za starých, a gak se řjkáwá, zlatých časů cirkwe swaté, pročby dneš také dji se nemělo? Či snad uhasla w srdcjch nassjch láska k Wzkupiteli nassemu, kterjž na dřewě kříži za nás žiwot swüg dokonal? aneb gest nám kříž gak Židům pohorssenjm aneb bláznostwjm gak pohanům? (I. Kor. 1, 23.) Wěřš-li w Krista, nehanbi se znamenjm kříže čelo a ústa a prsa znamenati, gak stařj a wěrnj katoljci děláwali, kdjž on se nestydel na kříži

za tebe umřítí, alebrž práci svou každinou buď tělesnou buď duchovní znamením svatého kříže započni a požehneš, nebo tak náš k tomu sv. Cyrill Jerusalemský napomíná, an dje: »Znamení toto dělejte vždy, buď že jste aneb pijete, sedíte aneb ležíte, vstáváte, mluvíte aneb chodíte, slovem: dělejte je při každé práci. Nebo který ukřižován byl, gest v nebesích. Dvsem snad muslimbychom se stydětí, kdyby ukřižovaný a pohřbený v hrobě byl zůstal; teď ale an zmrtvých vstal, netřeba nám stydětí se za jeho vítězství.«
 Činje ale kříž znamenite čelo a ústa a prsa, připomínajíce si že věříte v Krista ukřižovaného, že Ho ústy uznáváte a s celým srdcem a náde vše milujete.

»My lážeme Krista ukřižovaného, Židům zájisté pohoršení, národům pak bláznovství, ale povoláním Židům i Řekům, Krista Boží moc a Boží moudrost. (I. Kor. 1, 23. 24.)

Ode mne odstup to, abych se v čem chlubil, jedině v kříži Pána našeho Ježíše Krista. (Galat. 6, 24.)

Kristus snazav zápis ustanovení, kterýž byl proti nám i sbladil geg přibiv geg k kříži, a oblaživ knížatstva a mocnosti, vedl je na odívku zgevně, triumf slaviv nad nimi skrze sebe samého. (Kološ. 2, 14. 15.)

Ž řekl gemu Hospodin: Předí prostředkem města, prostředkem Jerusalema, a znamenem Thau (†) na čelích mužů křájcích a žalost magjcích

nade všemi ohavnostmi, kteréž se dějí u prostřed něho. (Ezech. 9, 4.)

Modlitba.

O Bože, kterýž jsi kříž přelávné vynalezení oblažujícího kříže zářnky svého umučení obnoviti ráčil: progůde, abychom kříž cenu tohoto dřeva života, vřelíka pomoc k životu věčnému obdrželi. Který jsi živ a panuješ s Bohem Otcem a t. d. (Modlitba církevní na dnešní den.)

Na dnešní den připadá svěť svátých: **V** Římě sv. mučedníků Alexandra, papeže, Evencia a Theodula, kněží; v Řarii sv. Zvenela, biskupa a vynaváče; v Čáslavě sv. mučedníků: Alexandra, vojáka a Antonína, panny; v Thebaidě sv. mučedníků: Timothea a Maurý, manželky jeho; v Afrodísi v Řarii sv. mučedníků Diodora a Rodopiana.

4.

Život sv. Floriána.

Nad míru smutný byl stav křesťanů, když se proti nim císař Dioklecian a spoluvládač Maximinian po dlouhé přestávce vši sílu zasadili, po všech krajích je pronásledující a hubící. Nespravedlivý a ukrutný ten nálež byl také doručen Aquilinovi, vládaři krajiny Norické t. g. nynějšího Rakouska, kterýž bez meškání v městě Laureakum, ginál v Lorchu, po křesťanech pátral, aby je vedlé rozkazu cí-

sařského buď po dobrém buď po zlém k zapření Krista přivedl. Tu se rozprchli mnozí, a v horách se ukrývali, jiní ale v počtu až 40 byli zjímáni a divně mučeni, až i usmrčeni.

Tu uslyšav Florián, vrchní zpravce Římského vojska, přebývaje v Cecii, genž nyní slouže Zeiselmayer, vydal se hned na cestu do Rorhu, kdež vjru svou zřetně vyznati chtěl. Cestou potkav se s některými vojákny, tážal se jich, kamby hodlali? Kterjž odpowěděli: že od Aquilina vládaře posláni jsau, aby wedlé rozkazu cisařského zjímali ty, kterjž by bohům obětovati nechťeli. Tu pravil Florián: »Bratři proč jiných hledáte? Chcete-li, gměte nune: neboť wěrným jsem křestanem, a an před wámi stojim.« S gali ho a postavili vládaři: »Proč jiných máme stihati, když wrchnj zpravce náš, Florián za křestana se wdává? »Aquilinus mluvil k němu aulisnými slovy a k zapření ho nabjzel, řka: »S co se to o tobě mluwj Floriáne? Pogdiž a obětug bohům, gakož gá i towarjssi twogi, abys s námi zůstal na žiwu, a nezahnuul wedlé zákonů cisařských.« — »Toho bohdá! neučinjm, odpowěděl Florián, abych modlám obětowal a protož gedney, gal ti přikázano!« Když Aquilinus tau řeči gsa rozhorlen, vyhrožowal, že welkými mukami k obětowanj ho přinutj, neodpowjdal Florián, ale powznesa k nebi zraků swých, modlil se: »Pane Ježíssi Kriste, naděge má a spasenj neynwěššj wšech w Tebe daufajicjch!

w Tebe daufal gsem a zapřijti Tě nemohu; ale pro Tebe budu bogowati a obět chwáln přináseti. Dstřjhey mne prawice Twá, a uděl mi trpělivosti. Přigmi mne mezi bogownjky své, kteříž přede mnau obrátiwše se, gméno Twé swaté wznáwali. Ddäg mne, Hospo: dine, w bjlé rauchy sily Twé, utwurz Duchu Twého nade mnau a neodpauusstäg, aby dábel mé smeysslenj přewrátil: nebo rada glá obkly: čila mne a býkowé bugnj rozermati mne wyhro: žuj. Ale ty dobrý pastýři! uchop sstjt ochra: ny své a ku pomoci mé pospěš, kterýž gš po: žehnáný na wěky Amen,«

»Co to za posserilost mluwjš, a proč se protivjš cjsařskému rozkázu?« tázal se hněwivě wládař. Stačez Florian: »Když gsem w službě byl wogenšké, klanjwal gsem se tagně Bohu swému, a nemohl mne dábel od něho odlauči: ti. Ted ale ty owšsem moc nad mým tělem máš, dusse wšak mé se nedotkneš: neboť gedi: ný Bůh nad nj má moc. Rozkazů twých bu: du potud poslauchati, pokud se na wogáka slu: sšj; k tomu wšak nikdo mne nepřinutj, abych mōdlám obětowal, smysšleným tworům gá ni: keli klaněti se nebudu.« Gněwem rozpálen nad tau řečj, dal wládař Floriána z oděwu swléci a nemilosrdně holemi bjtí. Florian wšak pra: wil: »Abys widěl, že twých muš se nebogim: zapal hranici a gá we gménu Pána mého Jesu Krista wystaupjm na ni.« Mezi tjm co katané rozkaz wládařůw na Floriánowi wykonawá:

wali, wolal wládař častěgi: »Obětug bohům, Floriáne, a gá tě muř těch zbowjm!« Florián ale odpowědel: »Mynj přinášjm Bohu obět prawau, kteráž mne až po tuto chosli žiwil a této cti hodna učinil.« Mnohém ukrutněgi byl tedy mučen, wšak gasná a pokogná mysl tjm se mu nezkalila, ba ani když ostrými kliškami z plecj maso mu trhali, nezasmušila se twář geho, ano tjm wraucněgi dobrořečil Bohu a tjm horlivěgi wznáwal, že křesťanem gest.

Wida se Aquilinus přemožena, wynesl saud, aby Florián s mostu do řeky Aresj (Emže) swržen a utopen byl. Florián plěsal radostj, uslyšaw nález smrti a wesele se ubjral na místo utracenj. Uwázali mu na hrdlo těžký kámen, ale na prosbu geho pomodliti se mu povolilo. Už hodinku modlil se twářj na wýchod obrácen s takowau wraucnostj, že žádný z přítomných wogaků dotknauti se ho neopowázil. Tu ale přiběhl gakišj krwožiznivý mladjř, a pořaw wogška, že rozkazu wládařowa ne wykonáwá, swrhl muže Božjho do řeky dne 4. Kwětna. Bezbožnjka zastjhl i hned trest Božj, anž oči mu wytekly, když za padagjcjm se djwal. Kol usmrcenj sw. Floriána. s gisťotau nemůže určen byti, to gen gisťo, že buď fu konci 3ho aneb ze začátků 4ho stoletj umučen byl. Wlny wynesly mrtwol na gednu skálu, kdež, gak se pjše, orel geg chránil před drawau zwěřj a před drawým ptactwem, až konečně gedna bohobogné žena gménem Valeria,

ve snách nepomenuta byvšj, tagně ho unesla a na statku svém pochowala. Napotom se na tom místě wystawěl kostel a posléz i klášter pro Benediktiny. Když ale od nepřátelského wogsta zbořen byl, wystawěl ho Angelbert, biskup Pasowski poznowu a uwecl do něho zákonnjky sw. Augustina, gimž až posud náležj. D zwelenj téhož kláštera bljž Lince ležjcyho má nehměšj zásluhy biskup Pasawský Utmann. Drodowánj sw. Floriána býwá křestanům w potřebách gegich a zvlášť w nebezpečenstwj ohně prospěšné, pakli ho důwěrně o pomoc wzywaj. Z té přjčiny zagisté dáwá nábožný lid sw. Floriána na šstjty domůw swých ma: lowati, an wodu na hořjcy dům lege.

Rozgjmánj.

Na přjkladu sw. Floriána patrně widěti, kam bychom my také w čas pokussenj aneb gáfekoli potreby autočistě své bráti měli. — Když se mu hrozilo ukrutnými mukami pozdwihnur očj k ubi, žádal s hůry o silu a trpěliwost. Kéžbychom my také se přeswědčili, že modlitba nám powždy na nehměš potřebná gest! Bůh dyce, abychom k spasenj přišli; dyce wšak také, abychom prošli o potřebnau milost k spasenj. Člowěk dospělý nemůž bez modlitby spasen býti, nebo wygimage milost ku wjře a ku pokánj náš wolaqjcy, wšferé ostatnj milosti a zvlášť milost wytrwánj neuděl j se nám, leda bychom

wraucně o nj se modlíli. Tak aspoň o tom mluwj sw. Augustin. A gsauce my lidé křehcj a slabj gať se udržjme bez zvláštňj pomoci Božj w stawu milosti Božj, gať přemůžeme pokussenj, gať swjtěžjme nad hognými nepřjtely spasenj swého?! Těchtj milostj staneme se gediné modlitbau aučastni. Z těch a takowých přjčin napomjnagj náš pjsma swatá tak často a tak rázně k neustálému modlenj. A sw. sněm cjrseferowj Tridentstj twrdj: že Bůh nikomu zákonu nemožné neukládá, neboť buď nám propůgcuge tu skutečnau a aučinnawu milost, bychom gedržeti mohli: aneb aspoň milostj swau nás podněcuge, bychom o aučinnawu tu milost ho prošili a žádali. »Bůh nežádá nic nemožného, tak pronesli se tam otcowé, nobrž přikázanjmi swými napomjná, byš činil, seč gš, a o to abyš žádal, seč negš, a On pomůže tobě, abyš s to byl.« (Sczenj 6. kap. 11.)

Potřebj gest wždyčň se modliti a neoblezowati. (Luk. 18, 1.)

Modlete se, abyšte newessli w pokussenj. (Luk. 22, 40.)

Proste a wezměte. (Jan. 16, 24.)

Bez přestánj se modlte. (I. Thešal. 5, 18.)

Neden sobě překaziti, aby se modlil wždyčň. (Sirach. 18, 22.)

Bděte, wsselikého času modlĳce se, abyšte hodni gmjmi byli ugiti těch wssedh wěcj, kterěz se budau djti, a státi před synem člověka. (Luk. 21, 36.)

Gafž gsem zwěděl že ginať nemohu býti zdrželiwý, lečby mi to Bůh dal, přistaupil gsem ku Pánu a prosil gsem ho. (Maudr. 8, 21.)

Modlitba.

Otče swětél, od něhož pochází wsseliký dar dobrý a dokonalý: propůžč mi pro nesmýrné zásluhy gednorozeného Syna swého milost ustatwičné modlitby, milost, prawjm, Tebe ustatwičné o pomoc žádati, a nedopausstěg, aby řdy srdce a ústa přestaly k Tobě plnau silau wolatj: »O Bože ku pomoci mé wzejři, Pane k spo- mahánj mému pospěš.« Amen.

Děnýž den :

Žiwot sw. Moniky, wdowky.

Sw. Monika byla ženau příkladnau, příkladnau také wdowau, obzwláště ale prawau křesťanskau matkau, kteráž w horliwých modlitbách k Bohu o spasenj syna swého, Augustina, wzdychala, až gj konečně Bůh wyslyffel. Gj má cirkew sw. po Bohu nejwjce co dělowati za neygasněgšj hwězdu swau, za nenobratněgšjho zastawatele swého a bogownjka — za sw. Augustina.

Sw. Monika se narodila roku 332. w Tagastě, w Africe. Co dítko byla sw. Monika se sestrami swými na starost dána gedné opatrné a nábožné stařeně, kteráž gjž také otce ge-

gího byla chovávala, a gednať proto gednať pro stáří a mravy výborné u rodiny we velké wáźnosti stála. Šlechtná tato žena pečovala o dceruffky hospodáři s wých; poctiwě kárala ge, když toho bylo třeba a pěstowala ge s rozumem a opatrností. Mimo čas gjdla nedowolila gjm ničeho, ba ani wody pjti, chtje předejiti daremuž z wnf; řikawalať: »Nynj chcete gen wodu pjti, nemagjce wjna w swé moci; až se ale prowďáte a panjmi budete nad šp; žirnau a nad sklepem, woda se wám zoffklm, a tať nawyknete wjno pjti.« Gednať tjmto wyučowánjm a gednať welebnau wáźností swau zřotila chwost autlého wěku a nawykla tať řikage samu žjzeň dewčateť na zákon sluffnosti, tať že napotom nežádáwalj, což sluffného nebylo. Nic méně wšak se zmocnila Moniky chwost wjna. Že byla djwka u střídmu posíláwali gj rodičowé obyčejně do sklepa pro wjno; než ho wšak do lahwe nalila, okauffela ho trochuz čjše. Nečinjwala pak to ž chuti na wjno, nobř ž děčké gakěš wšsetečnosti, a přjdawagjc k maličkosti, tať daleko to přjwredla, že plný kofljk gednjm dauffkem wypila. Gakož ale mílostiwý Bůh u welemaudrosti swé wady a chyby gjných lidj k naprawenj našsemu obraceti umj, a častokráte obracuge: tať se stalo i zde. Gednobo času pohádala se s Monikau dewčeka; s kterauž do sklepa chodjwala, tať že gj w surowosti swé onu nečnost wytykala; a pjgačť gj přjwjwala. Monika wýjtkau hluboce raně:

na, pohledala na ohyzdnau chybu swau, a hned gj vykala a odložila.

Monika byla stydliwá a střidná, poslussná Boha i rodičů. Dosáhššj dospělých lét, prodala se za Patricia, muže gessťe w bludu pohanském wězjcjho, newěrného a prchlého. Gemu slaužila nic méně gačo hospodáři swému upřimně a wěrně, newěru pať geho a prchliwost snásslela trvėliwě a tisse, fogjc se naděgj, že ljbeznyými mrawy swými geg na wjru obrátj, wjra ale že ho učinj čistým a mjrným. Proto také neodmlauwala mu niřdá ani slowem ani skutkem byl-li rozhněwán, a teprw řdyž hněw se utissil, ře wššj mjrnosti aučet swěho gednánj mu wydáwala, a tjm způsobem swatý mjr a pokog w domě udržela. Š stáwalo se, že také giné hospodyně ř nj přichazjwaly, stěžugjc si na surawost swých manželů, gegjž známky často na těle i na zhyžděné twáři neshy, prawjce, že pochopiti nemohau, gať ona se swými tať prchliwým manželem w taťowé swornosti a mjrů žiwa býti může, že ani gediného dne w mrzutosti nestráwj. Těm řjkáwala sw. Monika gačo w žertu, aby se upamatowali, že prodawšše se staly se mužůw swých služebnicemi; a proti njm reptati, že wěc nedowolená; a pať ge wyučowala, gať sama w podobných případosťech se chowá. Šteré rady gegj uposlechy, byly gj ř toho powděčny: šteré neuposlechy, týránj se nezbowily. »Slovo sladké rozmno-

žuge přátely a utrocuge nepřátely.« (Sirach. 6, 5.)

Podobně vydobyla si uslužnostj, wytrwau a trpěliwostj a tichostj přjzeň tchýně swé, o kterauž gi čeledjnowé utrhawými řečmi připrawili, w takowé mjře, že syna sama prošila, aby utrhawé díwky potrestal, a pohrozila jim, že každá bolestnau wezme odwěnu, kteráž newěstě utrhati bude. — »Utrhagjcmu tagně bližnjmu swému, tomuť gsem se protivil,« (Žalm 100, 5.) Z to se také na nj welebji, že nikdy dále nepowjdala, co se gj kdy o giných doneslo, leda čelilo:li to k pokogi a k mjru; což zagisté wýborná gest ctnost; neboť gest dráhně bezbožných lidj, kterjž netoliko rozhněwanému nepřjtelj donássiwagi, což nepřjtel o něm w hněru powěděl, nobrž i wěci přidáwagi, kterýchž ani neřekl.

Čeho swatá Monika tak wěle na Pánu Bohu prošila a tak perwě dafala: stalo se konečně roku 317; gegj manžel totiž Patriciuse, obrátil se na wjru křestanskau, a od té doby neměla žádně přjčiny na něho si stěžowati, ani wšlechtj nectnosti odložil; a wšak obrátiw se na wěčnost se odebral.

Když owdowěla swatá Monika, snažila se wždy wjc a wjc w křestanských ctnostech se dokonaliti. Z chodila tedy každodenně na Mšsi watau, a aby podjl měla we veřejných molitbách, a slowo Božj aby slyšela, nezanedbala ani ráno ani s večera do kostela choditi. Ča:

sto také chodila na hroby sv. mučedníků o přímluvu ge wzhýwagjc. Byla dobrotiwau matkou chudých a we wšsem gednání nenčistší aumysl dávala na gewo; kdokoli k ni obcowal, přeswědčil se, že Boha w srdci nosí. Wšak bohomilé tyto skutky nebránily jí také o domow swúg pečowati a zvlášt dítky své nábožně wychowáwati. Na ni widěti lze, seč gest křesťanská matka.

Manželi swému porodila dwa syny Augustina a Navigia, a gednu dceru, gegiž gméno nám neznámé gest. Strze Augustina, kteréhož newyšlowně milowala, byla ctnost gegi trpce skaušená. Medlaubo po narození geho dala ho zapsati mezi Katechumeny, (t. g. mezi cwičence w křesťanské wjře, a vyučowala ho sama w náboženstwj welmi záhy, dle obyčejge ale tehdejších časů nedala ho gestě křtiti, bo-gjc se, aby snad milost křtu swatého mladistwau bugnostj neztratil.

Ž nebnylo obáwání nábožné matky bez příčiny; welmi záhy zběhl Augustin z cesty kázně, oddal se chlipnosti, a w 19. roce upadl w tenata mrzkého kacířstwj Manichyjského. Nad geho pádem plakala nábožná Monika mnohem srdečněji než obceygné matky tělesnau smrt synů swých oplakawáji. Bůh wšak pohlédl milostiwě na slzy a wraucné modlitby bohabogné wdowny a potěšil jí we snách. Widělati totiž stogjci a truchljci na gakémši dřewěném prawjdu galkéhoši mládence w lesku s gasnau a usmjwagjci

se tvářj k nj přicházegjicjho, a ten se tázal po příčině truchlivosti a slz gegich; ona ale odpowěděla že oplakáwa zkázu syna swého Augustina, načež on gj welel upokogiti se a pohlednauti: že kde ona gest, bude i syn gegj. Tento sen wykládal Augustin na ten smysl, že matka bude, kdež on gest, totiž že se také k bludu Manicheysslému obrátj, na to prawila Monika: »Nebulo mi řečeno: Kdež on gest, tam i ty budeš; nobrž kdež ty gjš, tam i on bude,« kterážto odpowěd, rychle a s gistotau pronešená, hluboce se Augustina dotkla. Gakkoli nynj pewněgi daufala pečlirá tato máteř, že Bůh rozum syna gegjho oswjti, srdce gehu obrátj aby opustiw blud, hledal prawdy w luně cirkwe katolické: přede neulewila w pláči, wždy: chánj a w modlitbách; i prošila gednoho času gistého biskupa, kterjž wjře cirkewnj wnučen a w knihách zákona Božjho welmi zběhlý byl, aby s Augustinem o wěci té rozprávěl, bludn gehu wywrátil, a w prawdě geg wyučil. Ten wšak gsa kněz rozumný a zkusený, neboť sám dřjwe w bludu Manicheysslým wězel, odpowěděl: Že Augustin w mladém wěku swém gest neučeníwý a nowotau kacířstwj nadmutý; aby ale raděgi Boha za něj prošila, že napotom sám chybu tu pozná. Když se Monika těmi slowy upokogiti nedala, nobrž hořké slz wyléwagje, tmj wjce na biskupa naléhala, aby gen s Augustinem promluwil, odpowěděl šforo mrzutě: »Ddegdi ode mne, syn matky, kteráž gest

živa, gafo ty, nemůže zahynauti!« Na tato slova si Monika pozděgi w rozprávkách svých s Augustinem častěgi wzpomínávala, říkajíc, že gi zněly, gafo by hlas s nebe.

Dosáhnuw Augustin 29. roku, umyslil si do Říma se přeplauti a řečnictwji tam vyučowati. Tomu odporowala Monika wssemožně, nechťje ho od sebe pustiti, gehož tať wřele milowala. S šla za ním až k moři, prosjje, aby buď doma zůstal, buď aby gi wzal s sebou. Aby se wssak Augustin matky zbawil, prawil, že se gessťe tať dlauho zdržji, dokud by přitel gistý neodplaul; ale w noci odplaul do Říma tagně, aniž matka co zwěděla. Nad tagným odchodem syna swěho narěžkala welice oklamaná máteř, z ossemetnosti a ukrutnosti ho winje; než brzy wzala zaš autočissťe k modlitbám, prosjje, aby ho Bůh žiwiti a zachowati ráčil. Ubohá newěděla, že se gi bljžji doba neyzádaněgssji, obrácenj totiž syna, kterěhož snad wjce milowala, než giné matky syny swé milugj. W Římě upadl Augustin do nebezpečné nemoci, kteráž ho až na frag hrobu přiwedla. Pozdrawiw se, odesšel do Milána, a tam vyučowal řečnictwji. Téhož času byl w Miláně biskupem swatý Ambrož. Aby se přeswědčil Augustin, zdali Ambrož tať dobrým kazatelem gessť, gať o něm powěst hlásala, chodjwal welmi bedliwě na kázanj geho, kteráž mu poznenáhle bezbožnost bludů Manichejských wložila, tať že zastyděw se, kacířstwji to opustil. W tom čase,

co milost Boží srdce Augustinovo pronikati počala, vznikla w Monice tauha srdečná po synu, gegž w Miláně wyhledati si předsewzala. Plawba byla nebezpečná tak, že až plawcům aužko bylo: ale sw. Monika těssila gich sljzbugjc, že bez aurazu do přjstamu se dostanau. W Milaně nalezla syna we welkém, ale spasitelném zármutku, zaufagicjho, zdali kde čistau prawdu nagde. To gj bylo welikau radostj. Státt owsssem Augustin teprw gen na fragi obrácenj swého, ale sw. Monika magjc naděgi ukotwenau w Boha, daufala, že wsse se naplnj, cokoli gj sljbeno bylo; a protož také k synu řekla, že daušá w Krista Jezisse, že ho dřjwe, než umře, wěrným katoljkem užj. Od té doby chodila mnohem pilněgi do kostela, aby se kázanjm swatého Ambrože w naděgi swé wždy wjce posilowala, a w pobožnosti se wždy wjce rozněcowala.

Sw. Ambrož poznal brzo welikau cenu sw. Moniky a často blahoslawil sw. Augustina, že mu Bůh takowau matku dal.

Po dwauletém messkánj w Miláně dočkala se konečně sw. Monika té doby, na niž se po celé žiwobntj těssila, té doby prawjm, w kteréž Bůh milostiwý srdce Augustinowo obrátil, a do lůna sw. cirkwe katolické geg uwedl. Augustin a Alipius wyprawowali sami sw. Monice, gať podiwně Bůh gegich srdce obměčil, že teď i bludu i wssemu nepořádnému žiwobntj wýhost dáti a služebnjky Božjmi státi se

chtějí. Monika těšila se z toho nad míru tu zapléšala, wlebje Boha storchowaného, a díky nensrdečnější mu vzdáwajíc, genž jí wětší milosti propůgčil, než o kteréz w pláči a w lkání prositi se oporawžila. — Od té doby neopustila wíce syna takměř po druhé zrozeného. Gebo horliwost w dobrém wynahradila jí wšsecka minulá a w trápení i w bolestech přezila léta. Potěšená nad milostmi, kteréz Bůh synu gegjmu propůgčil, starala se Monika i o něho i o přátelý geho, kterjž se k němu přidaly tak, gakoby nás wšsecky zrodila, prawj sw. Augustin, a slaužila nám gakoby wšsech nás dcerau byla. Zajisté od té doby zakusila snad ty nepslnějšj a nypěknějšj dny w žiwobytí swém; a aučastna gsauc wšsech rozprávek přátel swých, gewila we wšsech wěcech hlubokých umění, nadšse njm Božjím nadobyčegnau zběhlost. Tak k. p. prawila gedenkrate: »Abn kdo štastěn byl, musj do bro chytiti a ge mjeti. — Kdyby člověk wšse zbožj pozemské měl a ugistěn byl, že mu ničdá wzato nebude, předc nebude ničdá awplně spokogen. Ten gediné štutečně gest štastěn, kterjž swým srdcem wládne, a pokog dusse zachowává, kterjž po wěčném zbožj po Bohu a po blaženosti nebeské taužj. — Gá nepochopugi, gak člověka nuzným nazýwati můžeme, genuž wíce nešchazj, než toliko zlato a stjbro: a proč ne raděgi toho, kterémuž prawá maudrost chybí.«

Po některém čase chčeli se wššični opět do Afriky přestěhowati. Giž byli w Dstii na

austj Tibern, kdež na loď wstaupiti chtěli, an Monika se roznemohla a w Pánu usnula. Gěgj poslednj dny a blažené aumrtj popisuge sw. Augustin w 9. knize swých wyznánj asi takto:

Když se den přibližowal, že z tohoto žiwota měla wykročiti, stalo se že gšme sami, gá a ona na okno podepřeni stáli, odkudž se dala přehljdnauti zahrada toho domu, w kterémž gšme se ubytowali. Byloť to w Ostii na Tiberě, kdež gšme se wšseho po dlouhé a obtjžné pauti ode hluku vzdálenj k odplutj dnystali. A tu vznikla mezi náma řeč milostná a přešladká o blaženosti budaucyho žiwota, o Bohu a o weliké ceně nassich drabých nesmrtelných dussj.« Potom prawila Monika: »Co se mne týče, synu! w tomto žiwotě giž se netěšim z ničeho. Nemyj, co bych zde gessťe dělala a proč bych zde byla, an se má tauha w tomto swětě giž wyplnila. Pro gednu wěc gsem si žádala trochu žiti, abych tebe spatřila co katolického křestana; Bůh mi to propůgčil u wětšij mjře, neboť widjm, že gšim opowrhnuw pozemšťkau blaženostj, služebnjkem Gěho se stal. Co zde dělám?« — Asi po pěti neb něco wjce dnech rozstonala se na hlawničku, wyprawuge sw. Augustin dále, a w té nemoci upadla gedenkráte do těžké mdloby, a na krátký čas byla bez sebe. My přiskočili; ona wšak zpamatoyawšsi se pohlédla na přistogjci, gačo se tážje: »Kde gsem byla?« A widauc náš zármutkem šklíceně prawila: »Pochowáte zde matku swau?« Můg

Bratr pravil coši, že si přál, aby neumřela w cizině, nýbrž we vlasti, gako by to bylo něco potěšitelnějšiho. To uslyšewšsi, auzkostně na něho pohlédla, gako ho káragje, že takowé věci smenššij, pak obrátje se ke mně, řekla: »Slyš, co mluvj!« Brzy na to pravila k nám oběma: »Pohřbete toto tělo kde koliw; a starost o něj žádnau nemějte, to gediné wás prosjm, abyste na mne u oltáře Páně, kdekoliw budete, pamatowali.« To řekšši, gaf mohla umřla, neboť nemoc gegj zmáhala se.

Augustin welebě Boha, obdivowal máteř, ana w dokonalosti tolik prospjwala. Neboť prvé starala se velmi auzkostlivě o pohřeb swüg, a přála si wedlé manžela swého pochowána býti. Ž w Italii mluvila o tom; ted ale před smrtj zcela důstogněgi smenššlela, ba dřjwe než se roznemohla, rozmlauwala s několika přátely, gaf weliká Dobrota smrt gest, a tážána, zdali se nebogj w takowé vzdálenosti od otcowšského domu tělo swé zanechati, odpowédela: »Bohu není nic daleko, aniž se obáwati lze, že by newěděl w den soudný, kde mne wzkrjšiti.« Dewátého dne swé nemoci, magje 56 lét, odlaučila se nábožná dusse gegj od těla. Augustin mage 33 lét zatlačil gj oči, a přemáhage zármutek swüg, s přjbužnými se za ni pomodlil. Nynj dal za ni misse sw. obětowati, a pochowaw gi, při Mšši swaté, gaf byla žádala, na ni pamatowal.

Rozgymánj.

Sedmnácte lét vzdychala, plakala a modlila se sw. Monika, než se toho radostného okamženi dočkala, že syn její Augustin milostí Boží proniknut, blud Manichejský zawrhl a život swůg, wšselikým hříchem poskwrněný očištil a napravil. To buďž útěchau wám rodičowé, kteříž bez své winy máte děti zhenralé a prostopassné. Neumdléwente za obráčení gegich se modliti, aniž přestáwente na gegich napraweni neustále pracowati. Geli wynasazenj wšse teď marné, snad časem swým owoce poneše. Nezaufegte nad spasenjm člověka, třeba nehorsšjho: neboť pokud žiw gest a dýchá, gest pautnjem a dnes neb zitra nagde cestu k životu wedaucj. Co se po gedenkrátě a po dwakrátě nepodařilo, podařj se snad po třetj; »kážte gen neustále slowo, nabjzegte w čas a w nečas, trescete, proste, žehřete we wššj trpěliwosti a učenj.« (II. Tim. 4, 2.) Zůstaneli ale snaha nasse powždy galowá, neklesente: odměna wasse nemine wás, protože Bůh přikázal »pěči mjtj« o bližnjho (Luk. 10, 35) a nikoli uzdrawiti ho, a následowně odměnuge dobrau wůli a nikoli skutek, neustálau snahu a nikoli aučineš, gakož sw. Pawel toho potworzuge, an dj: »že gedenkaždý odplatu wezme podle své práce.« (I. Kor. 3, 8.) Wy ale, kteříž sami gste přjčinau, že zhenraly a zkažily

se děti wasse proto: že gste ge přewráceně wychowávali, zlý příklad gim dávali, místo do kostela do hospod wodili, místo modlitby klji ge učili a t. d., wy se třešte před budaucjm saudem, kdež sauzen bude gedenkaždý podle skutků swých.« (Zger. 20, 12.) a kdež žádány budou dusse synů wassjch z ruk wassjch.

»Trpěliwj budte bratři až do přichodu Páně: Ni, oráč očekává drahého užitku zemského, trpělivě snásege, ažby přigal rannj i pozdnj.« (Zak. 5, 7.)

»Kdo wj, neobrátili se a neodpůstili a nezůstawi po sobě požehnánj a oběti Hospodinu Bohu wassemu?« (Joel 2, 14.)

Modlitba.

O Bože Nymilostiwěgssj! Ty gš mne powolati ráčil, abych wedl dusi bližnjho swého, za kterauž Syn Twúg gednorozený krew swau wylil, abych gi wedl k životu wěčnému. Ach, gak třešu se, pomyslím-li, že mage býti příčinau gegjho spasenj, státi se mohu příčinau gegjho zatracenj! O, potěš mne, Otče nebeskj! potěš mne w auzkostech postaweného, a na orodowánj sw. Moniky rozumi můg oswět, cobych činiti měl. Uděl pak i bližnjmu měkého srdce pro Twúg swatý zákon, a obrať noby geho na cestu dokonalosti a wšedčo geho mýsslenj, řeči

a skutky, tak říd a zpravug, abychom na saudu wěčném před Zebau obstáli a do wěčné radosti wegiti mohli. Skrze Jezisse Krista Pána nasseho. Amen.

Dnessnjho dne swětj se také swátek: W Řimě sw. mučednjků: Saturina, Neopola, Germana a Celestina. Tamtéž sw. mučednjků: Cruperia a Joes, manželky geho, Epriska a Theodula synů gegich. Téhož dne sw. Lindemiala, biskupa a mučednjka; w Abuli we Spañhelch sw. Sekunda, biskupa; w Florenci sw. Antonia, biskupa, swatostj a uměnjm slavného a m. g. sw.

5.

Život sw. Godeharda, aneb Gottharda.

Sw. Gotthard se narodil okolo roku 960 we vsi Nittenbachu, ležicj na blizku prastarého Benediktinského klásteru Altahenského (Niederaltach) w Bawořch. Geho rodičowé byli poctiwj rolnjci, a wssak welice nábožnj a bohabognj. Wiž co pacholjk se rád učjwal. Sw. Gotthard byl welice tichý, nad mjrú mravný a nábožný. Rodičowé dali ho do klásternj školy, kdež jř neunawenau pilnosti, obzwláště wssak neauhonnau bohabognosti přjzeň i wážnost wssech duchownjch bratrj wydobyl. Lito uwážugjce krásné wlastnosti a swaté obcowánj mladinkého Gottharda, schwálili ho Fridrichowi, biskupowi Solnohradskému, k gehož zpráwě tenkrát kláster Altahenskj náležel, a ten gsa tomu wel-

mi powděčen, powolal ho ku dworu swému, a dal ho dále študowati, a pak, aby se cirkewnjmu aurodománj přičinil, bráwage ho s sebau na cesty swé, některé žálezitosti k porjzenj mu dal.

Když si bratrj Altahensstj po několiká letech Ğottharda opět mezi sebau mjtí přáli, poswětil ho biskup na podjáhensstwj a poslal ho nazpět do klášttera. Bratrj ho uwjtali s newyslownou radostj, za kterauž přjzen se jim odměňowal tjm, že kohož mohl, slowy a skutky k bázni Bozj powzbuzowal.

Mezi tjm časem dostal klášter Altahenský za opata Erchamberta, muže welebného a dokonalého. Ten chytěge poněkud kleslau kážen klášternj obnowiti, powzbuzowal Ğottharda, aby do kláštera wstaupil a zákon sw. Benedikta na se wzal. Ğotthard takowým mužem wybjdnut wzal skutečně r. 990. gessťe s některými mladými muži oděw klášternj, mage aš 30 let, a w krátkém čase stana se wzorem dokonalého zákonnika i ostatnj bratry podobnau horliwostj ku kázni klášternj roznjtíl, tak že milo bylo, podjwati se, gať se wynasnažugj na wrch dokonalosti křestanské dostati. Erchambert raduge se z těchto wěcj ustanowil Ğottharda za wřezwora, a dal ho od sw. Wolsġangā, biskupa Rezenského, na kněžstwj wyswětiti.*) Ğotthard byl owšsem tenkrátě gessťe mlad, a proto gať se domnjwali k zpráwě kláštera neschopný; ale že byl příkladem w slowu, w obcowánj a w

*) W Ğechách sw. patrona. Sv. Ğothard w Remji o sněmu Papežském jroul s ginyými biskupy sw. Norberta za Swatého prohlásil. Také se ctj za patrona stáwenj kostelů.

lásce, u wjře, w čistotě: žádný nepohrdal mladostí jeho. (1. Tim. 4, 12.)

Když po několika letech Erchambert opatřtvoj složil a k saukromnému životu se nawrátil, aby zbáwen wšech pozemských starostí gediné Bohu slaužiti mohl; wložil wojwoda Basworstský, nápotomnj cjsař Německý, sw. Gindřich, tuto poctiwost na Gottharda, kterýž se wšak wmylaual, dohládage, že za žiwobytj Erchambertowa se nesmj opowáziti, dosednauti na jeho mjsto. Když ale Erchambert od bratřj a biskupů k nawrácenj se w předesslau důstognost přemluwiti se nedal, musil konečnē také Gotthard rozkazům biskupů a prosbám bratřj uštaupiti a w těžký auřad se uwázati, r. 997.

Gotthard zprawowal klášter až do roku 1005, gsa bratřjm lassawým otcem a bedliwým hospodářem. Za jeho panowánj wykwétaly w kláštere Altahenském uměnj, nábožnost i cirkewnj kázeň. Ozdobowal welikým nákladem klášter, nakaupil mnoho kostelnjch nádob a drahých rauch, okrasslowal nádherně chrámy Páně, zaopatřil mnoho knih i k službám Božim i k učenj nálesžegjčjch. Tak an po 8 let o sláwu domu Páně horlil a o spásu bratřj swých se staral: an powolal geg roku 1005 sw. Gindřich, cjsař, a sw. Willigis, arcibiskup Mohučský, na opatřtvoj Hiršfeldské w Sasjch, aby tam klesagjčj klášternj kázeň pozdmjhl a upewnil. Kleslau kázeň nawrawiti nenj wěc lehká, neboť může se směle říci o duchownjch osobách, kteréž wznesseného powolánj nepamětlivy w rozmarilý ži-

wot padly co sw. Pawel k Židům napsal: »Nemožné (t. g. velmi nesnadné) gest těm, kteříž gednau gsau oswojčení a okusili toho daru nebeského a účastnjci gsau učinění daru Duchy swatého, okusili také dobrého slova Božjho a moci swěta budaucjho, — a padli, — zase obnowiti se ku pokánj.« (Žid. 6, 4—5)

Co wssak nemožného gest u lidj, možné gest u Boha. Gotthard ugaw se zpráwy kláštera mocnau rukau a neohroženau myslj, počal obnowowati kleslau kázeň. Nejprw sice uwáděl bratřjm na pamět staré zákony, pať gim odgymal, což bylo zbytečného w náradj a nábytku, a konečně rozkázal přísně slusný a zprostý oděw nositi; těm pať odegiti powolil, kteříž zákonům se podrobiti nechťeli. Milost Božj, o kterauž stále prošil, podporowala ho wúčihledě, a neminulo sedm lét, nabyl klášter Hiršfeldský takměř z cela nové twárnosti, ano mnozi z bratřj dostali se na dosti wysoký stupeň křestanské dokonalosti. Mezi nimi se zwasstě připomjná sw. Gynthř, geden urozený a na statky a zásluhy bohatý muž, kterýž na radu sw. Gottharda pomezjch českých pausternický žiwot wedl, tu pokánj za hřjchy mladosti swé čině. S nĕm bude se dne 9. Řjgna gednati.

Po některém čase byl Gotthardowi také klášter w Tegernsee a klášter w Kremsmünstru k naprawenj odewzdán; neboť i tam klesla kázeň a bázeň Božj. Z dočkal se toho potěssenj, že řečmi a skutky a modlitbami a slzami geho

také zde srdce křesťanů bratří se obměkčila, a milosti Boží se otevřela. Dosáhnou takto konce, ku kterémuž poslán byl, ustanovil všude nové a dokonale vrchnosti, kteréž by na dobrý řád dbaly, sám ale vezma si svět v osflivost do kláštera Altahenského se navrátil, kdež život svůj v kajícnosti a v službě Boží dokonati obměnil. Deset lét strávil v milované tichosti a saukromnosti a již velice se šestarál a ochuravěl, an r. 1022 gednau po gitřnj zdřjmnou, widěnj měl, z něhož si blížkau smrt předpovjdal. Widěl totiž přefrásnj olivový strom v nádwořj klášternjm, pod gehož bugnjými ratolestmi gakoby sedě četl. Tu ale přifšli gacj muži, pravjce: že od krále posláni jsau, a olivu násilně vykopáwati se gali. Když ale olíwa, čjm hlauběgi kopali, tjm tužšj a hustšj kořeny gewila, podřezali gi a pěn sebau wzawšse odesšli. A hle, tu počaly kořeny s bugnostj hnáti že celé nádwořj množstwjm prautj naplnily a lidé wšeho wěku, a pohlawj přicházeli a kopagjce ge na své role přefazowali. Než to widěnj neznamenalo bržkau smrt swatého muže, alebrž že bude z kláštera ginam powolan, a že učednjci a bratří učenjm geho a přjkladem wedeni, giné wyučowati a napravowati budau. Což se i stalo.

Po smrti totiž sw. Bernarda, biskupa Hildsheimského, roku 1022. žádalo wškeré duchowenstwo, což i cjsař sw. Gindřich schwázil, Gottharda na geho mjsto dosaditi. Dlauho

odpjral pokorný Gotthard a trprwa řdný we snách opět poznal, že w tom žregmá wúle Boží gest, swolim, w neděli prwnj ,adwentnj téhož roku se poswětiti dal, a pak bez prútahu se bral do swého biskupstwj.

Wypřati se nedá, š gaku horlivořti a swědomitořti nowý biskup w auřad se uwázal. Jeho bedliwého oka neušřla ani ta neymenřři wěc. Než blahoděgneho aučinku neočekáwal od přičiněnj swého, ale dautal ho od Boha a od milořti geho, a sláwa Boží a swaseni swých owčiček byl gediný cjl geho namáhánj, pro ně se wřřeho odřjci a wřřeliké ťrařti se podrobiti, za těžko mu nepřicházelo. Žeť ale dořáhnauti cje toho nelže, leč pomocj a přispěnjm dořonalého duchowenřwa: protož swatý biskup swětřké i řeholnj duchowenřwo ř tomu měl, aby dořonale a we wřřech částřkách zákony cjrkewnj zachowáwalo, obřady cjrkewnj š nemwěřřj bedliworořti a wážnořti wřřkonáwalo a čtenjm piřřma swatého a giných prořpěřřných a užitečnjých kněh se řtále wžděláwalo. Přede wřřjm pečowal o dořré wřřchowánj mládeže, gelikož i časná i wěčná blaženost gegj od toho záwiřř. Protož řám neřřetrřil ani práce ani nářřladu u wřřuřřowánj gegjm, ale také rodiče přjřně ř tomu měl, aby djtřřj swé š nemwěřřj bedliworořti přěřřowali a chowáli. — Mářřli řny, cwič a řhýben ge ž mládi gegidj. Mářřli dcery, opatřřug tělo gegidj a neukazug weselé twáři swé ř nim. Ćirach 7, 25. 26. Přikazowal také, aby w řosteljd wřře-

čo bylo čisté a krásné, aby se vymijšilo, cožby-
koli k neuctivosti, k roztržitosti a k nezbednosti
přičinau býti mohlo, doléhal na ozdobený chrám
mu Páně a přikazoval služby Boží w gisté
časy a možnosti co nejslawněgi wykonáwati. Slo-
wem »on milowal« gať Zalmista prawj, »okra-
su domu Páně a místo obýwánj sláwy geho.«
(Zalm 25, 8) Na wšse toto musil weliký ná-
klad wěsti, a poněwadž přitom také nad mjru
k chudým a k chorým a k cizincům šstědrý byl;
o nichž řikáwal, že gsau živým chrámem Bo-
žjim, a poněwadž také mnohé kláštery a kostely
wystawěl, nadal aneb aspoň opravil a ozdobil,
newybýwalo z důchodů mnoho pro geho osobu,
a wšsať ani toho nepotřebowal, gelikož téměř
neustále se postě, wjce slowem Božjim byl žiw,
než chlebem, a gelikož we wšsedy věcech, geho
osoby se tškagicch, milowal sprostnost, gednodu-
chost a chůdobu. Takowé usilowánj a takowá
přičiněnj milostj Božj podporowána gsau, wne-
dávala hogné ovoce, zwláště an sw. biskupowi
škwěgicjmu se nadto nepokalenau čistotau, štrj-
mostj a pokorau i nábožnostj Hospodin i té
milosti propůgčil, že budaucj věci předpowjdal,
we gměnu Pana Krista choré a nemocné u-
zdrawowal, zlé duchy wymjtal ano i mrtwé
křjšil.

A wšsať galkoli Gotthard pomolný byl ku
každěmu, pokud se gen o geho osobu gednalo,
tať byl neustupný w hágenj práw biskupstwj
swěho, kteráž hágiti přjssahau byl zawázán; i

dočkal se té radosti, že ho protivník jeho, arcibiskup Mohučský Aribo, kterýž mu pravomocnost ku klášteru Gardersheimskému neprávě upjral u přítomnosti několika biskupů w Merseburce, uznaw křivdu swau, odprosil: a tak stali se oba welebnj biskupowé wjtězi, tento že sice přemohl a za křivdu učiněnou odprosil, onen že přemohl swau dobrotiwau powolnost a práwo biskupstwj obhágil. »Následugmež toho, což by slaužilo ku pokogi: a což gest k wzdělánj, wespolek ostrjzhenme.« (Řjm 4. 19.) Od roku 1022 až po rok 1038 pracowal sw. Gotthard w auřadě pastýřském, gsa wzorem prawého biskupa a otcem swých osadnjků, an mu Bůh zgewil, že smrt giž na bljzku. Tu zdwogil horliwost a čtyřidcetidennj půst nad mjru tuze zachowáwal, ale sily tělesné ubýwale mu wůči hledě, duch wssak byl gessťe silen. Z napomjnal duchowenstwo, aby každý pilen pro Boha powinnostj swých, a zákony wjry a lásky bedliwě aby zachowáwal. Pak poručiw se do modliteb gegich udal den a čas swého aumrtj, a gať pochowán býti chce. Když se po welkocnocjch a sice w den před wstaupenjm Páně slabost gessťe mjce rozmáhala, dal se swátostmi zapopatřiti a pokud mu lze bylo, bez přestánj žal: táť se modlil, pykage poklesků swých a Božj milosřdenstwj wzýwage. Konečně kázal čtyry pacholjky powolati, aby bez přestánj u lože geho hodinky zpjwali. Když po půl noci při gjtřnj chwalozpěw Zachariássiw započali: »Požehnaný

Pán Bůh Izraelský« a t. d. již 6 smrti za: pášil, a kdž zpřivali: »Uby posvojtíl tēm, kterjž w temnostech a w stjnu smrti sedj, otewřew oči doložil: »k zprawenj noh na cestu pokoge.« Přistogicj duchowensstwo pělo pak: »Sláwa Bohu Otci i Synu i Duchu sw.« a Antifonu: »Wstupugi k otci swému a k otci našsemu k Bohu swému, a k Bohu našsemu,« a tu pozdwi: hli geg, genž w tom ducha swého wnpustil, dne 4. Kwěta 1038. Několik hodin na to umřel také geho bohobogný služebnjf Buno, k němuž nēgaký čas před smrtj byl prawil: »Milý Buno, brzo půgdeme do swé wlasti, ne šice do Bawor, ale do wlasti nebeské.« Hrob geho oslawili mnozi zázrafowé, načež papež Innocens III. 28. řjgna 1131 swátek geho w cjrkwí 4. máge swě: titi poručil.

Rozgjmánj.

Menj na celém swětě welebněgšjch budow nad kostely křestanské, a to wšjím práwem; ne: bo kostel gest zwláštijním sídlem Božjím; tam se Syn Božj Otci swému nebeskému obětuge způs: bcm nekřwa wím, tam se nám udělugj swátosti a milosti Božj nehogněgšj. Z těch přjčin pečowali dobřj křestané pomjdn, a sw. Gotthard zwláští o sláwu domů Páně, žádnau nečistotu, žádnau zpaustu w nich netrpě. Co ale pomyslíme ší o těch a takowých křestanech, kterjž nežlíby chu: dému kostelu almužnau ku pomoci přijpěli, swé

penjze raděgi obracegi na marné a hřjssné roz-
 fosse, na daremný sšperk, na přjliissné ozdobowánj
 swých přjbytků a na sta giných wěcj, bez kterýchž
 by býti mohli? Co máme si pomyslit o těch, kteříž
 netoliko sami ničehož nepřispjwagi k ozdobenj
 a okrásslenj domů Božjch, alebrž na wšsedku
 ozdobu a okrasu reptagi, proto se hněwagi, a
 gakoby byla wěcj zbytečnau, nepotřebnau, ba
 i hřjssnau, gj zawrhugi? Co o těch konečně
 máme si mysliti, kteříž také giným zrazugi, aby
 ku kostelům ničjm nepřispjwali, kteříž dary aneb
 odkazy ku kostelu učiněné zrušugi, že prý by
 lépe bylo penjze ty obrátiti na chudé, na špi-
 tálny a giné podobné wěci! Ti Židássowé! chtěgi,
 aby masi, určena na hlavu Spasitele, byla pro-
 dána, by také swůg podjl w tržených peněžjch
 měli. Co se na kostel obracj, to prý gest zby-
 tečné plýtwánj, a na chudé by se obrátiti mělo;
 co se ale we hře, w hlučných kwasech, w da-
 remném sšperku promrhá: w tom magj chudj
 také podjl? Pakli těm Židássům gakěsi dě-
 dictwaj připadne aneb bohaté odkazy, a weliké
 obdarowánj se na ně dostane: toť wšsedko řá-
 dné gest a platné, a na chudého nřdo ani ne-
 wzpomjná. Odkáže-li ale coši ke kostelu, tu
 zlořečj giž na hlaupe pobožnůstkářstwj, na au-
 sškočné a lašomé duchowenstwo, a zrušugi po-
 slednj wůli a mjsto kostela chudé podštrkugi.
 Proč ti zrádcowé ašj sami od sebe a ze swěho
 těm chudým nepřispjwagi, řdnž gim tať welice
 gegich blaho na srdci ležj? Dč že by ti osie-

metnjci také Pána Boha kárali a vyčítali mu marnotratnost, kdyby za našich časů, jako w starém zákoně přikazoval, aby slavný zlatem a stříbrem vykládaný kostel se mu stával; zagisté že také onu chudíčkau ženu káragj, kteráž poslednj své dwa penjze do pokladnice pro kostel obětowala. — Swým časem okáže se, kdo lépe gedual, ten-li, co dbá o kostel: čili ten, co dbá gen o sebe. Komu ležj sláva domu Páně na srdci, miluge zagisté wjce Pána Boha a protož i bližnjho nežli ten, kterýž gediné blaho chudého w ústech nosj a na Boha nezpomjná. Zpolehne-li se chudý na toho, opuštěn gest w čas nejwětšj potřeby a nauze. Dslatně spravedliwý křestan wj dobře: že se má gedno plniti a druhé ale nezanedbáwati.

Na dům Twüg přísluffj swatost Hospodine na dlauhost dnů. (Žalm 92, 5.)

Uy stánel Božj s lidmi, a přebýwati bude s nimi. U oni lid geho budau, a on Bůh s nimi, bude gegich Bohem. (Zgewenj 21, 3)

G hrozně gest místo toto! nenj tu giného, gediné dům Božj a brána nebeská. (1. Mogg. 28, 17.)

Pogdme nynj wyčistowati swatého místa a obnowowati. (1. Moch. 4, 36.)

Čestliž wám čas, abyste wy bndleli w domjch swých wykládaných, a dům tento pustý měl by zůstati?

Patřili gste k wjce: a hle učiněno gest méně; (Zaužjte po hognosti, a hle stala se nau-

ze); nosili gste do domu, a gá rozfaukal gsem to. Pro kterau přičinu, prawj Hospodin zástupů? Proto, že dům můg puště gest a wy pospýcháte gedenkazdy do domu swého. Protož zabráněno gest nad wámi nebesům aby nedaly rosy, a zemi zabráněno gest, aby nedala plodu swého. A powolal gsem sucha na zemi tuto i na hory i na pšenici, i na wjno i na oley i na wšsecko to cožkoli sic wydáwá země, i na lidi i na howada i na wšselikau práci rukau wšsich. Stawěgte dům můg a přigemný mi bude, a oslawen budu, prawj Hospodin. (Aggeus 1, 4 — 12.)

Modlitba.

Ó Bože, gestto obzlasťnĳm způsobem mezi námi přebýwati ráčjš : zapal, prosjme, w srdci služebnjků swých horliwost, by se wšsemožně starali o čest a oslawenj chrámů Twých a přede wšsĳm učiň, aby neyprwé srdce swé dokonalým pokánĳm očistili, a tak Tobě, Pane Bože w něm hodný přibytek Tobě přistrogili, w kterémž přebýwati Tobě by se ljubilo, nám ale užitečno bylo. Sřzge Krista Jezisse Pana nassého. Amen.

Dnes také swěťj se swátek: W Řĳmě sw. Krescenciang, mučednice a sw. Silwana, mučednjka; w Alexandrii sw. Eulhymia, jáhna; w Thessalonice sw. mučednjků Irenea, Perigrina a Irény; w Antissodoru sw. Joriniana, mučednjka; w Panormě, w Sicilii sw. Angela, kněze zákona Karmelitánského w Jerusalemě sw. Marima, biskupa; w Edesse w Syrii sw. Eulogia, biskupa; w Arlatě sw. Hilaria, biskupa; we Wĳdni francauzšĳe sw. Nikecia, biskupa; w Borouii sw. Theogora, biskupa. Téhož dne sw. Sacerdota, biskupa Saguntického; w Medioláně sw. Geruncia, biskupa a m. g. sw.

6.

Život sv. Jana Damascenského.

Dneš se svätj w nassj swaté cirkwi swátek swatého Jana u latinské brány w Římě. Po-
nėwadž ale o tom, co k tomuto swátku přj-
ležitost podalo w životu sw. Jana Ewangelisty dne
26. Prořince obřirně mluwiti se bude: podáváme
tuto život sw. Jana Demascenského, o němž
děgepišj wyprawugi, že byl swatostj a učenostj
slawný.

Sw. Jan Damascenský se narodil okolo
roku 676. w Damassku, w městě Syrském,
odkud také přjgmj obdržel Damascenský. Po-
cházel z starožitné a slawné šlechtj. Dtec geho
gménem Mansur, ač horlivým křestanem, stál
u Saracenů, k powěrám Mahomedským se při-
znáwagjcjm, pro urozenost, poctiwost a maudrost
u weliké wážnosti, a knjžata gegich, gimž Kali-
fowé řjkali, powolali ho ku wznesseným auřadům
zemským. Auřadowé wšak tito nebyli š to, čistau
mysl nábožného Mansura pokáliti aneb swaté
učenj ze srdce a z myšli mu wypuditi, ano
čjm wřsse stál, byl tjm pokorněgšjm a tjm
žiwěgšj lásku chowal k Bohu a bljžnjmu; a
proto i welkým nákladem rád zagaté bratry
z rukau newěřjcjd wykupowal, a na swobodu
propaussťel. »Pamatugte na wězně, gakobyšte

spolu vězňové byli, a na souzené, gafožto i sami w těle bydljce.« (Žid. 13, 3).

Za tak sšlechtné smeysslenj a gednánj udělil mu Bůh syna obdařeného wýbornými wlastnostmi duše i těla, o gehož wychowánj nemálo pečliv byl, gelikož snadno mezi Mahomedány i wjru i ctnost potratiti mohl, i modljlwal se často k Bohu o milost, aby syna dokonale wychowati a před nebezpečenstwjm na dvoře mu hrozjcjm zachrániti mohl. A hle, mezi wylaupenými otroky nalézal se také gedem mnichy gménem Kosmas, učený a w ctnostech utvrzený muž. Tomu odewzdal tedy Mansur swého syna Jana, kterýž w krátkém čase nad mjru prospjwal w učenj i w ctnostech, tak že Kosmas uznáwage giž práci swau zbytečnau býti, do kláštera swatého Sabn, blíž Jerusaléma wstaužil, w tichém pokánj život tráwě.

Nedlauho po odchodu milého mistra zratil Jan také otce, kalif Abdalmelek ale dobře znage wýborné wlastnosti Janowy, pomolal ho ke dworu a wložil na něho auřad nebožtjka otce s tjm ubezpečenim, že auřadně wedlé swé wjry žiw býti může. Jan zprawowal auřad s pediwu hodnau. sprawedlnostj a mjrnostj, a zjškal si důwěru knjzete w takowé mjře, že i do tagné rady byl powolán, a za zprawce města Damasskau ustanowen.

Wtádař města nezapomjnal pro pozemské a auřadnj práce na powinnosti křestanské; ano prosil Boha o milost, aby zcela podle geho swaté

wůle žiw býti mohl. Jeho čistá mysl nemálo poraučela křesťanskou wjru knížatům Mohomes dánským, tať že se gegim wzynawacům milostnými a laskawými profazowali. — Widěti gest, gať gediny ctnostny muž požehánym gest pro mnohé. Protož pisse sw. Petr: »Obcowánj swé mezi pohany měgte dobré: aby w tom, w čemž utrhuji wám gako zločincům, dobré skutky wasse spatřujce, welebili Boha w den nawšstjwenj.« (I. Pet. 2, 12.)

Co Jan mezi newěřjcmi počogně dle wjry katolické žiw byl, zrušen byl počog cirkwe od křesťanského knížete. Cjsar Leo Tsaurský wydal roku 726 w Carhradě zákon, kterýmž se uctěnj obrazů swatých zakazowalo. Mnozj si ce uposlechli, ostatnj ale trwali we swé wjře; začěz welká protiwenstwj ba i smrt snášseti musili. Ušlyšew Jan o rauhawém zákoně cjsaršském, rozpálil se swatým hněwem, a některá pogednánj sepsal, w nichž wjtěžně učenj cirkwe o uctěnj obrazů swatých hágil.

Tato pogednánj poslána byla ku prawoswěrným křesťanům, aby se pewně drželi sw. cirkwe, kteráž blauditi nemůže, zákonu ale cjsaršowa aby si newššjмали, gelikož gemu nepřisluffj o člancjch wjry rozkazowati. Wěc tato wzbudila cjsarůw hněw u welké mjře, tať že Jana, nemoha ho wlastnj mocj dosáhnauti, u kalifa osočowal, že zrady winil a tať aspoň pomstiti se chtěl. Kalif uwěřil poněkud zrádným žalobám, a zbawil Jana přízně swé, a ač w krátce

o nepravdě všeho toho utrhanj se přesvědčil a Janowi ztracenau příjeň opět nawrátil; než tento zkusiw wrtkawost pozemské blaženosti i horšsich wěcj se obáwage, ustanowil se, že po celý život swüg gediné Pánu Bohu slaužiti chce, kterýž wěrnau službu wěčným blahoslawenstwjm odměňuje. Nerad propustil kalif wěrného dwoženjna. Ale Jan tauhau pužen po Bohu, uspořádal wšechy záležitosti, propustil swé otroky na swobodu, rozdal zbožj swé chudým aneb na giné bohumilé wěci obrátil a chud gsa wydal se na cestu do Jerusaléma. W Jerusalémě pomodlil se na sw. mjstech a kdýž pobožnost swau wykonal, zaměřil do klástersa swatého Saby.

Přissed do klástersa uwrhl se k nohám představeného a snažnými slowy prosil, aby poblaudilau owčičku přigal, kteráž Krista hledagje nynj s hor přicházi. S radostj pomolilo se mu, oč prosil, anť powěst geho až sem byla pronikla. Ale z té právě příčiny nechtěl nikdo z bratrj žáka ctnostmi a uměnjm tak wěhlasného zákonům a prawidlům wyučowati, až konečně geden ctihodný stareček, gménem Abeahamius, zprostých mrawů a weliké učenosti pod swau ochranu ho wzal. Uwáděge ho w pokogjček přifázal mu: aby nikdá swé wúle neplnil ani nejednal dle žádostj swých, ale aby w modlitbách wšse swé starosti Bohu poraučel a se jnažil, hřichy minulého života slzami smýti. Aby mrtwil swé sinnstj, a nepaussťel do dusse obrazů marných a swětských, aby se nemychlaubal uče-

ností, gafo by giž wsecko wěděl, a aby nedychtil po zgewenj Božjm, ani po wyprávánj tagných wěcj; aby newzkládal wšj naděge na sebe, gafo by co žiw zblauditi nemohl; ale aby se raděgi nedůwěřowal w saud swúg a w swá důměnj, kteráž také chybna býti mohau; aby se warowal mysl swau roztržitoštmí bawiti, raděgi aby hleděl wšsemožně gi sebrati, by tať Božjm swětlem se oswjtila dusse, očistila a tělo bez posskwrny by se zachowalo. To a tať poručil a přikazowal otec synowi, mistr učednjkowi, přidada konečně, aby na nikoho listy nepsal a zachowáwal přisně mlčenliwost; an mlčenliwost šchwalugj negen otcowé nassj, ale i stařj mudrcowé. Těmto zákonům se mnohý swětál wysměge; posměchem se ale newywrátj, což stoletá zkusenost duchownjmu životu za prospěšné uznala.

Zan se docela zachowal podle naučenj mistra swého, a gať marnau mysl přemohl a přirozené hrdosti potlačil, widěti z následugjch událostj. — Gednau přikázal mu Abrahamius, aby od mnichů upletené kofse do Damassku na prodeg nesi, š tjm doloženjm, že ge pod určitau, ač přjliš wysokau cenu, dáti nesmj. Zan wzal kofse, ani slowem neodmlauwage a chatrně oděn, pospissil do města, w kterémž druhdy w newwěššj sláwě žiw byl. Z nosil weřegně zbožj swé na prodeg, že wššak cena byla přepiatá, snáli se mu wššickni, i tupili a haněli geg, což on š pokornau mlčenliwostj snássel. Tu ale nastlytnul se geden z předěššých služebnjků geho, kterýž

poznaw býwalého pána swého, slitowal se nad njm a wsecky kofse za určitý penjz odkaučil a Jan přemoha takto marnomyšlnost a hrdost nawrátíl se s obdrženyými penězi k mistru a pokorně ge odwedl.

Gindá zas spatřil gednoho mnicha přiliš truchlicjho nad smrtj bratra swého, tať že ho uřdo potěšiti nemohl. Také sw. Jan gal se jo těšiti a posléz na snažné prosby zarmauzeného bratra kratinkau pjsen sepsal o pomjgegjcnosti wsech wěcjch pozemšťých. Ale učitel geho Abrahamius slyšew ho pjsen zpjwati obáwal se, aby snad nezhrdl a marnost nad njm neswjtěžila: welmi trpce ho pořáram, že rozkazu geho poslussen nebyl, wjce za mistra mu býti nechtěl, a teprw na přjmluwu a domluwu ostatnjch bratřj a předštarowených zas přigmauti sljbil, pakli se neyhnusněgšj a nenopowrženěgšj práci w klášteře podrobj. Gotwa že Jan uslyšsel, pod gakau wýminkau mistr mu odpustiti dce, i hned práci s neywětšj ochotnostj ano radostj započal; což zpozorowaw Abrahamius přiběhl a padna mu okolo krku, ljbál mu ruce, oči a nádra wolage: »Uy, gakého bogownjka gsem wychowal pro swatau posluffnost ku Kristu!« Ale sw. Jan nad chwálaw welebného kmeta zarděw se, smácel slzami zemi a dusse geho bolestj se zachwěla.

Když konečně došly dny zkaussenj, zgeweno bylo Abrahamiowi, aby děle Janowi nebránil hlubokau učenost tať ku prospěchu giných

óbraceti, gelikož mu šhůry proto dána byla, aby také ostatnj lid u pramene maudrosti gecho se občerstwik. Na to sepsal Jan mnoho spisů až po tu dobu w cirkwi wážených, z nichž některé ku hágenj sw. wjry slaužjci, jiné ale ku vzdělánj a ponaučenj křestanů užitečny gsau.

W tom čase powolal patriarcha Jerusalemský Jana, a což tenkrát w klášterjch welmi žřjďka býwalo na kněžstwj ho poswětil. Důstognost kněžská byla Janowi ostnem, aby nynj tjm pilněgi dbal o wykořeněnj wšsedh hřjchů i pramenů gegich, a aby tjm horlivěgi se přičiňowal wydobýti si ctnosti gim odporne, neboť kněžj magj swatj býti, nebo i gá swatý gsẽm Hospodin, kterýž poswęcuge« dj pjsmo swaté. (3. Mogg. 21, 8.) J započal tedy tuhý bog ze wšsemi naružiwostmi, kteréž zwlášť w klášterjch se nacházziwagi, a tjm nebezpečněgšj býwagi, čjm méně ge widěti lze a na ně se dbáwá, k. p. záwist, tagná pýcha, baženj po marné sláwě pod rausskau pokory, zbytečné po cizjch wěcedh pátránj, roztržitost a těkawost myslj, prostopássnost mrawů, zpusťlost poniženostj ukrýwaná; zdrženliwost, spogena š dnchtiwostj po rozkossjch; neustupnost wůle, dchtiwost mizerného zisťu, žádost lepšjho oděwu než zákon dowoluge, a tudy powstáwagjci lissenj se od bratrj a chlauba.

Abn tudy se čistým zachowal od tagných těchto šfwrn a tělo i dussi očistil a poswětil: wynakládal wšsedken čas na modlitby, na swaté rozgimánj, na čtenj a študowánj pjsẽm swatých

a na spisování dobrých kněh ku vzdělání a poučení lidu slaužících, a ku hágeni swaté cirkwe. Obzvláště ale proti obrazoborcům bogomal, a těm netoliko w spisech se protivil, ale i po Palestině sem a tam chodil, křesťanů proctění obrazů utiskáných těsse, a aby na pomoc Boží dousaugjice wytrwali, napomjnal; ano i do Carhradu se pustil, nestrachuge se ani cjsaře Konstantia Kopronyma, neywětššho protivníka obrazů swatých.

Když se z Carhradu do klášteřa nawrátíl, předewzal si práce učené a ač nyní nanenweně zabawen byl, neodchábla proto nábožná geho horliwost, ano on gi ožiwowal stále a powznássel swatým rozgjmánjím a wraucními modlitbami, aby s maudrostj zároweň w pokoře prospjwal.

Tacj lidé wždy se učj, gač sw. Pawel Timotheowi pjsse (II. Tim. 3, 7.) a niřdá ku poznání prawdy nepřicházegj; a gegich umění nadýmá proto že prázdno gest láscky, kteráž wzdělává. (I. Kor. 8, 1.)

Pln zásluh a roků stár aš 104, umřel léta Páne 780 w klášteře swém, a tam také u wchodu do kostela pochován gest.

Rozgjmánj.

Giž řečeno bylo, že obrazy swatých, o kteréž se sw. Jan Damascenský tak horliwě zastával, wššim právem w kostelích a w domech se dchowagi, a že z toho každému člověku weliký pro:

• spěch gest, pakli čistau myslj na obraz swatý hledj. Ale w té mjře, w kteréž swatý obraz nám užitečný gest, w té mjře opět, ano mnohem wjce gsau dussem nassjm zhaubnj obrazowé nestydatj a mrzcy. Ach, kdo sečte hřichy, kterýchž tacy obrazowé příčinau byly? Obraz, na kterémž widěti gest věci nestydaté a mrzké, gest mnohem nebezpečněgšj a mnohem záhubněgšj, nežli nečisté a oplzlé řeči a písne. Ged, kterýž z něho páchne, wniká hlauběgi a aučinkuge trwanlivěgi, než ged z oplzlých úst vycházegjcy. Hlas swůdného obrazu neumlká, gako hlas austnj, ale znj bez přestánj; neboť se gjm i zrak i pamět kazj. Co kniha působj na čtenáře, to působj obraz na diváka. Na obraze čte každý člowěk, třeba ani čjsti neuměl, z obrazu přiučj se každý snáže wěcem neznaným, nežli z kněh; co se widj, lehčegi se dá udělati, než co se slyšj. Protož se modlj Žalmista: »Odwrať oči mé, aby newiděly marnosti.« (Žalm 118, 37.) Z toho že wšseho widěti, že lidé, kterjž nečisté obrazy aneb sochy dělaji, welice se proti Bohu a člowěčenstwu prohřessugi, a že také ti těžce budau odpowjdati, kterjž takowé obrazy buď sami w domě swém majj, aneb ge u rodiny swé a u čeledě trpj. Gaf může Bůh zehnatí takowému domu, kdež se oltářowé dáblům stawěgi, kdež se osidla strogi, do nichž se newinnost lapiti má. Zákonodárcowé pohansstj zakazowali nestydaté obrazy mjtj, aby prý tjm nenohamněgšj zločinowé ku záhubě země přjliš nezobecněli: a křestané měli by

vo té věci býti zaslepenější než pohané?! Protož zaslusno, abychom s takowau horlivosťi na zruszenj nestydatých obrazů naléhali, s galau to swatj otcowé činjali. Bjdný gest ten umělec, kterýž uměnj swé tať ohavným způsobem na odiv wstawuge; ale bjdný také gest ten člověk, kterýž ho za to chwálj, aneb k tomu pomzbužuge. Prawé uměnj gest samo w sobě welebné: neboť důstognost swau od náboženstwj berauc, neuráží nikdy citu mravného. A protož, milý křesťane, odstraň, co buď tebe buď giného by horšiti mohlo. Powaž, že by člověku, kterýby pohoršil gednoho z malických, kterýž w Krista wěřj, že by člověku tomu lépe bylo, aby zawěssen byl žernow na hrdlo geho a pohřížen byl do hlubokosti mořské.« (Mt. 18, 16) Kde věčnost gest w nebezpečnstwj, pozoru nikdy nazbyt nebude.

Běda swětu pro pohoršzenj: Učkoli musj to býti, aby přicházela pohoršzenj: ale wšak běda člověku tomu, skrze něhož přichází pohoršzenj. Pakli oko pohorššuge tebe, wylup ge a wrz od sebe: lépe gest tobě gednookému do žiwota wjiti, nežli obě oči magicjmu uwrženu býti do pekelného ohně. Mat. 18, 7. 9.

Wstaupila šmrť skrz okna (oči) nasse. Jerem. 9, 21.

Oko mé oblaupilo duffi mau pro wšedky dcery města mého. Pláč Jerem. 3, 51. Wšedko což gest na swětě, gest žádost těla, a žádost očí a pýchá žiwota. (I. Jan. 2, 16.)

Odegmessli úrazy své od tváři mé, nebus
deš pohnut. Jerem. 4, 1.

Modlitba.

Wšemohaucj, věčný Bože! propůgč nám,
prosjme, té milosti, abychom s takowau horli-
wostj sw. Jana služebnjka twého i wšsedn
swaté twé následowali, kterauž on obrazy ge-
gich hágil a zastával proti utrhačům gegich.

Napiš, o Bože! skutky gegich pjsmenami
nezrussitelnými do srdce nasseho, bychom pa-
mětliwi sinilowánj Twého na tom gedině radost
měli, což Tobě o Pane se libj: od toho ale
odwraceli oči a srdce i mysl, což Tobě, Bohu
swatému, se protiwj a nelibj. O to prosjme
skrže nesmjrné zásluhy Syna Twého Jezu
Krista, Pána a Spasitele nasseho. Amen.

Na dnešnj den připadá také swátek: W Antiochii sw.
Erodia, biskupa a mučednjka; w Syreně sw. Lucia, biskupa
w Africe sw. mučednjku Heliodora a Venusta; w Cypru sw.
Theodota, biskupa Syrienického; w Carchis w Mesopotanii
sw. Protogena, biskupa; w Anglii sw. Gadberta, biskupa Lin-
disfarnenického; w Rjmě sw. Benedikty, panny, a m. g. sw.

7.

Život sw. Stanislawa, biskupa a mučednjka.

W Stěpanowě, w městečku nedaleko od
Rochutě, kdež kamenná sůl se láme w Halici,
byly na počátku 11. stoletj dwa urozenj, bohatj

a velmi nábožnj manželé živi, gménem Wělišlaw a Božna. Oba chodili perwným krokem po cestě ctnosti; a přjsnj k sobě, byli giným na neywenš laskawj a wšjdnj; u nich nacházeli chudj, wdowj a šrotci wždy gisté autočistě a ochotnau pomoc; oni wystawěli také ku cti sw. Mařj Magdaleny kostel, a we dne w noci do něho chodili, nábožně Bohu slaužjce. Zde se často modljlwali, aby Bůh neplodné gegich manželstwj milostiwě požehnati ráčil, slibugjce, pařliby synem obdařeni byli, že ho službě božj zaswětj. Ale zdálo se, že Bůh modlitby gegich ošlýchá, anť 30 lét w manželstwj přžili a gesstě žádného dítěte neměli. Ž trivali w odewzdánj do wůle božj, klanjce se newystihlým geho saudům. Konečně kdž téměř wšsecka naděge znižela, wplnili se důwěrně modlitby gegich a Božna porodila dne 26. čerwence roku 1030 překrásné pacholátko, genuž na křtu sw. gméno Stanislaw se dalo. Ž gsauce nábožnj rodičowé pamětliwj slibu, wnychowáwali synáčka ž auplna podle zákonů Božjch gž do autlého srdce šjně ctnosti a bázně Božj kladauce.

Na Stanislawu. naplnila se řeč Salaumana krále: »Byl gsem pachole wtipné a dostal gsem dusse dobré, a kdž lepšj gsem se stal, přissel gsem k tělu neposškworněnému. Maudrost zamilowal gsem a wyhledáwal gsem gi od mladosti šwě; a hleděl gsem toho, abyh gi sobě wzal za newěstu a milownjř učiněn gsem krásj gegj.« (Maudr. 8, 19. 20.) Gž w autlém wěky ge-

wil na sobě wýborné vlastnosti a welikau lásku ku ctnosti. Na hrách dětinských nemjwal žádné radosti, alebrž raděgi o samotě w modlitbě se bawil; i w noci opausstjwal měkké, teplé lůžko a leháwal si buď na slámu buď na holau twrdau podlahu. Také při stole nad mjru býwal střjdmý, a co swým ústům utrhl, dáwal chudým; a wesměš byl tak wážný w řečech a we wšsem gednánj, že zřjdeka kdy se zasmál a tím si i wážnost mnohých dokonalých mužů ziskal.

Widauce bohabognj rodičowé swaté skutky synáčka, radowali se welice, a aby neochabowal, laslawě ho wzbuzowali. Nebáli se, že tudy tím sstudia zanedbá; neboť gsauce křestané tělem i dussj, za gisté měli, že u wychowáwánj dětj neyprw hleděti se musj, aby bázeň Božj a ctnost w srdcích gegich se zakotwila, pak že i samo sstudowánj požehnáno bude. Nebo: »Bůh dáwá maudrost maudrým, a známost magjcjm rozumnost. On zgewuge wěci hluboké a skryté a zná we tmách postawené wěci a swětlo s njm gest.« (Dan. 2, 21. 22.) J w skutku učinil Stanislaw we wšselikém uměnj tak rychlý pokrok, že ho rodičowé časně neyprw do Ěnězdna do školy dáti museli, napotom ho ale poslaly do Paříže, aby se tam cirkewnjmu práwu a bohoslowj přiučil. Gsa nad mjru pilný, a přitom tichý, skrowný a nábožný wyndobil si gak w Ěnězdně tak i w Paříži náklonnost a lásku učitelů i wšsich, kterjž ho znali, a že mimo to bedliwě se wyhýbal wšsem osidlům, do nichž

středugjckj mládež tak ráda ubíhá, a w nich se o gměnj, o zdrowj a o ctnost připravuge; mnozj se mu divili, blahoslawili geg, a aby hodnosti doktorské přigal pobjzeli. On ale w skromnosti a pokoře říkával, že pro swúg star takowé hodnosti nepotřebuge a že mu postačuje wěděti, co se na doktora sluffj.

Sedm let stráwil Stanislav w Pařížji, an mu ale mezi tm časem rodičowé umřeli, nakaupiw drahně kněh do wlasti se nawrátíl. Powěst o wýborných wlastnostech ducha a srdce předessla ho, a brzo se shledalo, že prawda, co powěst hlásala: neboť rozdal wsse zbozj po rodičjch chudým a nuzným, mage w aumyslu w některém tuhém zákoně Bohu po celý wěk swúg w tiché sawkromnosti slaužiti. Usslyssew biskup Krakowský, Lambert Zula, o wssem tom, powolal ho a na kněžstwj poswětíw, za kanownjka při hlawnjm kostele Krakowském ustanowil.

Stanislav byl nenkraššj ozdobau Krakowského duchowenstwa, wždy w sídci a w mysli shromážděn bedlivě chodil do kúru k modlitbám i ostatnj služby Bozj wraucně odbýwal; tělo swé držel postem, střjdmostj a ginými kagicjmi skutky w tuhé kázni; četl a rozzjmal téměř bez přestánj w písmech swatých, a newnawenau horliwosti auřad kazatelský genu zwláště swěřený zastával. Z byli divnj následkowé kázanj geho. Krakow co do mrawů skoro z cela se změnil; wssude rozkwjtaly ctnosti, a mnozj odříkagjce se swěta, obrátíli se na cestu dofo:

nalosti. Duchovní i světský lidé brali v rozhodnostech a v záležitostech svědomí svého autokratického nábožnému kanovníkovi Stanislavovi, a nikdo od něho neodcházel bez žádané útěchy a světla. —

Starší biskup Lambert byl velmi tomu povděčen, že tak výborného člověka pro své biskupství získal, a děkuje za to Boho, přál si, aby ho ještě za živobytí svého za nástupce ustanoviti mohl. Ale pokorný služebník Boží vzdoroval ršší silou a jen s velikým namáháním k zastávaní úřadu Generálního Biskupa přemluviti se dal. Roku 1075 zemřel Lambert. Tu žádalo duchovenstvo i ostatní lid Stanislava na jeho místo míti, než teprve na mnohé prosby a domlouvání slíbil jim po vůli býti, aby se nezdálo, že se řízení Božímu protíví; načež od krále Boleslava II. svatému otci Řehořovi VII. k potvrzení představen byl.

Bylo-li obcování sv. Stanislava až po tu dobu výborné a neuhonné, tím dokonalejší mělo nyní býti. Teď se zjevila jeho pokora, horlivost o duše; zdvojnily se také kajícné skutky a bedlivost; neboť věděl, že co nástupce apoštolů také život apoštolův musí. Oblékl na nahé tělo raucha kajícní, gež nikdy vojce neodložil; jeho modlení bylo vroucí, almužny hognější. On si zapsal všecky vdovy a ostatní lid chudý; a často i v domě svém se stravoval, mimo tělesný pokrm, také pokrm pro duši dávaje. On sešel každoročně všecky

fary w biskupstwj, aby potřeby osadníků tělesné a zvláště duchownj určité shledal a jim pomohl; on bděl obzvláště nad duchovenstwem a k tomu ge měl, aby netoliko lid slowy k bázni Boží přidržowalo, ale swatým a neuhonným obáwanjm předcházelo; neboť kdž sama súl, gjž soliti se má, pokážená gest, gač možno lid uchrániti před duchownj shnilotinau? Geho napomjnanj a káranj býwalo wždy plné tichosti a lásky gako káranj otcowská, a toho se tkla, musil chtěg neb nechtěg wyznati, že to k geho dobrému čelj. Horliwost geho pro swatý ten auřad neměla takměř mezj, a zvláště w hlásánj slowa Božjho byl neunawený, a řeči úst geho pronikaly neyhlubšj útrobu a hogné wydávaly owoce.

Wida nepřitel lidský, že přičiněnjm sw. biskupa dráhně duffj z moci geho se wyswobožuge: uzavřel zahubiti ho, ku kterémuž konci dwúr králowský slaužiti měl. Tenkráté panowal w Polšstě Boleslaw II. muž gednak o národ zaslaужilý a mnohými dobrými wlastnostmi nadaný, ale při tom náhlý a prchlý pač i ukrutný, a zvláště smilný tak, že ač ženatý byl, ani neywoznesšeněgšj panny ani ženy neyslowutněgšjch mužů před tělesnostj a násiljm geho gistj nebyly, ano i ohawné swé skutky weřegně páchati se nestyděl.

Nikdo se neosmělil násilnému králi obraz ohawnostj na oči postawiti. Konečné wessel k němu Stanislaw a tagně ho napomi-

nal, aby pečlivě byl o své dobré gméno, náruživosti své dusil, a štetě čistoty giných, sám v počestném manželstvu žil. Z hrozil mu že neuposlechneli a Boha stále urážeti, lidu pak násiljí činiti bude, že oprchá sláva jeho a že časná i věčná záhuba ho pohltí.

Mjsto co měl dobromyslné rady k srdci si přiložiti, rozhněval se nad drzostj, gať přjmost biskupovu od pochlebnych dvořanů popuzen, nazývala o mnohem více se rozšápal. Nařídilť gednu manželku násiljm unésti, aby ufočil swau hřjssnau žádost. Celá polská sšlechta nad tjm ztrnula, a prosila všech biskupů, aby krále k naprawenj tak welikého pohorssenj přivedli. Ale gen Stanislaw byl neohrožený a na tak chaulostiwau věc připravowal se dlouhými modlitbami postem, a pogaw některé wznessené muže swětšlé i duchownj wessel ku králi a prawil k němu, aby byl pamětliv své králowšlé důstognosti, a že kdž on v tak ohavné hřjchy upadá, žádný podanný jeho před njm bážen mjtí nebude, anť to s sebou lidská přirozenost nese, že sprostj rádi po wznessených se dvořj a tvořj, a že tedy gsa winen hřjchem swým a mnohými hřjchy poddaného lidu, gednau ponese strassný saud. Co se měl ale král polepsiti, uložil u sebe pomstiti se na swatém Stanislawu, k čemuž použil křiwého obžalowánj.

Swatý Stanislaw kaupil pro své biskupstwj od gednoho bezdětného sšlechtice, gménem Petra dwůr, Piotrawin, gegž u přítomnosti

mnoha svědků vyplatil; písemně však utvrditi nedal. Král věda o tom, i také že Petr již 3 léta mrtew gest, přemluvil dědice, aby biskupa vinili, že neprávě dvůr ten drží. Svatý biskup byl tedy nucen na sněmu od křivého nařknutj se očistiti, že však písemného nic neměl, a král svědky buď odstranil, buď zastrasil aneb uplatil, aby pravdě svědectwj nedávali, byl saud wynessen, že se Piotrawin dědicům Petrowým nawrátiti má. Stanislav opuštěn od lidj obrátil se ku králi a pln důvěry w pomoc Božj řekl: »Poněwadž od lidj pomoci nemám a u synů lidských místo spravedlnosti bezprávj a místo pravdy křivda saudj: odvolávám se gá na Boha neyspravedlivějšjho saudce, kterýž se ani zastrassiti ani porussiti nedá, a slibugi za tři dny, powolj:li se mi lhůta, w Pánu zesnulého Petra sem dostawiti, aby pravé svědectwj wydal.« S hlasitým posměchem powolila se mu ta lhůta, již on w bděnj, w postech a w modlibách trávil. W určitý den četl w kostele Piotrawinském nábožně mssi swatau, pak oděn w raucho biskupské šel w průvodu duchowenstwa a dráhného množstwj lidu světského ku hrobu Petrowu a otewřiti geg rozkázal. Sprachnivělost a šnilota strávily mrtwolu, že wjce k poznánj nebyl. Tu dotekl se ho biskup swau berlau, a we gměnu troggedineho Boha mu poručil wstáti a na sněmě svědectwj pravdě dáti. Z wstal mrtwý a weden od biskupa do sněmu se ubjral. Král a křiwj svědkowé těšjce

se, že biskup zahanben bude, zděšili se widauce mrtvého Petra před sebau státi: Tu wece biskup: »Uy tu gest, od něhož statek gsem kaupil. On wstal z mrtwých, aby swědectwj prawdě dal. Znáte geg wešměš, geg béru za swědka kaupě.« U tu poswědčil wzkrjšený Petr, že statek swúg Stanislawowy prodal a řádně zaplacen byl, a obrátiv se k přibuzným a k dědicům ráznými slovy ku pokánj ge napomjnal. Stanislaw gsa takto proti wůli králi očistěn, pogal Petra a od nesčjslného množstwí lidj prowážen opět k hrobu wedl, do něhož se onen položil a wšsem přítomným do modliteb se poraučege, w Pánu usnul. »Bůh činj welké věci a nezpytatešné a diwů bez počtu; on rozptyluge úmysly zloštných a lapá maudré w chytrosti gegich, a radu zlých zničuge.« (Job. 5, 9. 12. 13.)

Na krále Boleslawa hluboce kleslého ani zgewenj mrtvého dobrého a trwanlivého aučinku nezpůsobilo, ano opět páchal zločin na zločin. Biskup od té doby wážen co aposstol, postil a modlil se k milosrdnému Bohu za ubohého krále, a opět ho napomjnal a wzbužowal, aby život napravil a ustál konečně hřjchy páchati. »Gať dlaugo prawil k němu, budeš, o králi, hřzditi dušsi, a zamýkati si nezčjslnými hřjchy bránu nebeš a uwrhowati se w propast? Uwaž, gať obcowánj twé swaté wjře gest odporné! . . . Nemysli, že gen králem gš, ale že i člowěkem gš, pamatug; nehleď gen na trůn a na moc, ale také rozwaž pris

rozenost swau a smrteďlnost, čimž se od lidu sprostého nelisjíš . . . Nemysli si, že Boha neurážíš, gelikož ač posud hněwu geho, gšĩ nezkusil, přisného na něm šhledáš saudce, pohrdnešli pozbuzowánjm k dobrému. Ty russjš dhrám Páně w těle swém stwořený, a w krátce sám od Boha zničen budeš, nenaprawjšli se, a pro swé neslýchané hřichy dostihne tě metla pomsty a oheň wěčný: protož tě prosjm, napomj nám, zaklj nám, pro Boha samého, genuž každá nečistota gest ohavná a pro prawau swatau wjru i pro králowstwj twé nepopuzug swými zlořečenými skutky Boha k hněwu, nobřž chod w zákonech geho a w přikázanj bez úhony! Kterýž Tě dobrotiwě stwořil dycce dobrotiwěgi Tě také spasiti, wšak hněw swúg wylige na tě bez milosti, neobráťjšli se. «

Když wšak ani tato řeč krále nenapravila, ani ostatnj káránj k zpamatowánj nepřiwedlo, wyhrožowal mu swatý biskup, že ho tresty cirkewnými stjhati bude, a z lůna cirkwe swaté wyobcuge, což také konečně wykonal, zakazuje mu do kostela choditi. Takowým trestem myslil sluha Božj, že snad se král předce konečně zpamatuge a káti se bude, a že se aspoň budaucj pohoršsenj přetrhne a záhuba od králowstwj odwrátj.

Wšak Boleslaw nechťel wyrozuměti, aby dobře činil (Žalm 35, 4) on zhrzel wšfelikau radau Páně a domlawánj geho zanedbal (Přisl. 1, 25) a nechťel pozorowati a obrátit žáda a odwrátit se, a ussi swé zacpal, aby nez

lyssel »(Zachar. 7, 11)« zatwrdil twáři své nad skálu a nechtěl se nawrátiti. (Jerem. 5, 3) ale rozprchle se hněwem neywětšim strogil sw. biskupowi rozličné auklady a konečně zabladiti ho uzawřel. Ten ohawný aumysl wykonati chwátal wšsemožně, neboť duchowenstwu bylo přikázáno i hned služby Boží poostawiti, pakliby král, kletbau cirkewnj stžjený w drzosti své do kostela wessel.

Brzy na to slaužil swatý Stanislaw mšsi swatau w gedné kapli. Dowědew se o tom král, obkljčil tu kapli wogskem, a přistaupiw k oltáři, aukladně zawrazdil swatého biskupa, zohawil geho tělo, a kázal ge wynésti na pole, aby od trawé zwěře roztrháno bylo. Ale Pán Bůh ge držiw zachowal, ano i zázraký oslawil. Což widauce kanownjci a ginj nábožnj lidé odložili wšsecku bázeň, sebrali částky po různu ležicj, aby ge počestně pochowali. Uly zázračnau mocj spogily se různé částky, přelibau wúni wydawagicj w tělo, na němž ani známky násilj widěti nebylo. Welebili Boha, genž we swatých swých diwotworný gest a pochowali tělo přede dweřmi kaple, kdež zawrazděn byl. Tam ležel 10 lét, poněwadž ale ten kosteljček sw. Michala dráhné množstwj lidu k hrobu sw. biskupa tenkráté putugjcjho obegnuti nemohl, rozkázal biskup Lemberg geg wyzdwihnauti a do hlawnjho chrámu tenkráté sw. Wácslawu zaswěceného do Krakowa přeněsti; a tak opět sw. biskup we swém kostele

odpočíval. Usmrcenj sv. Stanislava padá na den 8. Května roku 1079.

Papež Řehoř VII. zakázal, kdýž se mu toto doneslo, po celém Polsku služby Boží, a na Boleslava vynest kletbu církevní. Ten sice i tentokráte církevní kázní se wysmjval, a wšak nedlouho na to dostjhl ho prst Boží. Poddaný wzali si ho w ossklivost a klnuli mu; kterýž swědomjm ukrutně hněten, opustil Polsko a do Uher se utekl a tam upadna w těžkomyslnost a ode wšech potupen bjdně zahynul. Řek: teř pjsjí, že prý sám se zavraždil a že mrtwol geho vlastní psi sežrali.

Řesčislj teměř zázrakowé na hrobě swatého Stanislava udále daly přjčinu, že geg papež Znocenc IV. roku 1253 slawně do řadu swatých a wywolených Božjch přiwělil.

Rozgjmánj.

W hřjssjch zatwřelý král Boleslaw gest obrazem, Bohužel nasseho vlastnjho žiwota, kdýž srdce swé tak w hřjssjch gsme zatwřdili, že gíž ani na wěčnost, ani na saud, ani na trest budaucj nedbáme. Wětsjím trestem nemůž: že sprawedliwý Bůh člowěka hřjssného na zemi stjhati, nežli kdýž w sprawedliwosti swé dopu: stj, aby se geho srdce w hřjssjch zatwřdilo. Za: kowý člowěk sám před sebau zawjrá bránu ži: wota a k wěčnému zatracenj se odsuzuge: ne: boi nedbage wjce na hlas milostj Božj, má

srdce své toliko otevřené k volání svých ná-
 ruživostí, a znějí předtím hlas Boží v
 něm, není s to více v mravní slabosti
 své za ním jíti, ba volání milosti Boží jest
 mu nesnesitelné, protože nechce viděti blízkou
 propast, do níž ubíhá, ani odřici se bezbožné
 narovnosti. Ale odkud to pochází, že člověk
 do takové prohlubně upadá? To pochází od-
 tud, když člověk opět a opět do starých a o-
 plakaných hříchů leze. Tím se slabne tělo a duše,
 smyslově otupí se, svědomí usne a galáse ne-
 tečnost, ba skoro bezpečnost zmocní se jich, tak
 že velkého pokore požívají se zdají, podobní
 těžce nemocným, kteříž již žádné bolesti necítí.
 K tomu ještě přidati dlužno, že i ostatní lid
 v rozmarilostech a prostoprástnosti si libující
 gegich zločiny omlauvá, schwaluge a zastává.
 Gaký div, pakli na to v srdci svém praví:
 Není Boha, a geli gakýsi Bůh, příliš přísne
 s námi gednati nebude. — Však Bůh v
 milosrdenství svém a v showjivavém čekání
 chodí za hříšnější a volá ge aby se navrátili;
 ten ale protiví se a vzdoruge lastavému vo-
 lání geho. Tu užívá přisněžších prostředků;
 rozkose gegich se jim zprotivugí, lid si ge běre
 v osflivost, nemoci vrhnau ge na lože. Přá-
 tele přicházejí, napomínají, aby se káli; na to
 však nyní nechtějí mysliti, magice buď giné
 záležitosti k spořádání, buď tak důležitými věc-
 mi se obrati nemohauce. Zatorzelost trvá
 a roste, naděge gich opausstí, zaufání dostává

pkewabu: a tať umjragj w hřissjch bez napraswenj, bez poťanj, až hrozno a děsno pomysliti.

Dneš uslyšitelj hlas geho, nezatwřugte srdcj swých. (Žalm 94, 8). Dni byli odpor-
nj swětlu, neznali cest geho, aniž je řdy nawrás-
tili po stezkách geho. (Žal 24, 13.)

Smilugme se nad bezbožným a nenaučj se spravedlnosti; w zemi swatých nepravě či-
nil a neužřj sláwy Hospodinowj. (Žsaiáš 26,
10.) Zhrželi ste wšselikau radau mau a do-
mlauwánj mého zanedbali gste: protož i gá tať
w zahynutj wšsem smáti se budu a pošnjwa-
ti se budu, řdyž přigde na wás to, řehož gste
se báli. (Přřslowj 1, 25, 26.)

Srdce twrdé naposledy zle se mjti bude.
(Sirach 3, 27.)

Gá gdu, a hledati budete mne a w hřř-
chu wšsem zemřete. (Jan 8, 21.)

D řdyby poznalo i ty a to w tento den
twüg, řteréby wěci tobě řu pokogi byly: ale
nynj řřřyté gsau před očima twýmá. (Łuf. 19, 42.)

Modlitba.

Smilug se nad námi, swětlo wěčné! Roz-
ptyl tmy, den nám oči, řteréž by widěly, usši,
řteréž by Twého hlasu slyšely, a řrdce, řteréž
by tě opravdowě milowalo! Propůgč nám tu
milost, abychom se upřřjmně ř Tobě obrátili,
řlost zmužile přemohli, a cile swého řřřastně do-
řáhli. Šřřze Ježřsse Řřřřta, Pána nasseho. Amen.

Dnes se také svätý sväték: W Terracině sv. Flavie Domitilly, mučednice, o níz se čte dne 20. dubna. Těž sv. Juvenala, mučedníka; w Níkodemii sv. mučedníkú: Flavia, Augusta a Augustina. Tamtéž sv. Quadrata, mučedníka; w Ríme sv. Benedicta, papeže; w Eboraku (York) w Anglii sv. Jana, biskupa; w Pavii sv. Petra, biskupa. a m. g. sv.

8.*

Život sv. Uğathia, setníka, Maxima kněze a. m. g. sv.

Roku 303 rozkázal Maximianus spoluvládař Diokleciána císaře, aby kde kdo gest, modlám obětował, kdo by ale to činiti se zpauzel, aby mučen byl. Když Firmus vůdce pluku Marteského, w němž sv. Uğathius setníkem byl, tento rozkaz uslyšel wolal gednoho wogáka po druhém k sobě, aby se přesvědčil, gaký duch w nich wězi. Tu mnozi z nich strachem muš klesli a modlám obětowali. Když rád přišel na Uğathia, wyznal srdnatě, že od narození giž křesťanem gest, a že gjm s milostí Boží žustati chce. Z tázal se ho Firmus po druhé i po třetí zdali tomu tak gest a slibował mu welkau odměnu, ba zas těžkým trestem hrozil, pakliby se ginak nerozmyslil. An wšak Uğathius pewně we wjře stál, musil konečně Firmus wedlé rozkazu císařského geg upautati a Bibianowi, vůdci wogška postawiti w Thracém městě Perinte čili Heraklea sědycjmu. Uğathius stál na saudu gasnau twarj, na níz se wnitřnj plěšánj dusse

*) Sv. Michala Archangela dáme na 29. Zarij.

gerwilo. Gaťe gest twé gméno, otázal se ho Bibianus »Mé neymilegssj gwéno, řekl muž Boží, pochází od Krista, lid ale nazývá mne Agathius« »Z gať se můžeš dobrým* nazýwati, tázal se zas wúdcé, an zákonů cjsařských pilen negsa, skutečně zlým .s; neboť to wsse o tobě mi Firmus psal.« Na ta slowa odpowěděl Agathius: »Gá tě ugistugi, že w prawdě gen proto Agathiem slugi, že nechci aučasten býti nepravostj krwežjznuwých model, a že nic nechci s pohany mjeti, kterjž gim slaužj.« Otázán nynj odkudby pocházel, aby se s njm dle mrawů a obyčegů wlasti geho nakládati mohlo, prawil Agathius, že z Řeckého národu pochází, ale w Kappadacii že se narodil, kdež se geho rodiče usadili. Pať že do sluzby wogenské wstaupil, a wida že něktěrij ze spolubogownjku mučednickau smrt podstaupili a za to od Boha oslaweni byli, že s; pewně předsewzal gich následowati, nikoli ale podlé zákonů lidských žiwu býti, kteréz i s; lidmi zacházegj a hynau. Na tu řeč radil mu Bibianus aby s; připomenul, že weliké muky na něho čekagj, aby tedy zákonů cjsařských poslauchal, a modlám obětowal, gegichž pomocj cjsařowé panugj, a aby se nedomnjwal, že sám gedinij wssemu rozumj, a nepředloženě aby se zpoléhal na člowěka, kterjž gať se wyprawuge, podlé zákonů trestán byl.

»Z blaudjš, odpowěděl Agathius, oklamán gsa dáby; neboť nepanugj proto cjsařowé, že

*) Agathos wypláda se na česko: dobrý.

modlám se klanějí, gež ty Bohy nazýwáš, než proto gen, že neymilostiwěgšj Bůh wse řjdicj gim to propůgčil. Co se toho dotýče, že naděgi swau sfládám, gať sám prawjš, w cłowěka odsauzeného, wěz: že náš Pán Jezjš k wůli nám člowěčenstwj na se wzal a na swět přišel, aby náš spasil. On gsa prawým Bohem diwnau gakušj a newystjhlau prozřetedlnostj wzal na se přirozenost lidskau a w nj byl žiw. To wšak ty ani pochopiti nemůžeš, leč by si prwé k wjře křestanské se naklonil. Neboť gsa od přirozenosti, gať gsem prawil, Bůh a Slowo od Dce nerozdjlné, nobrž s njm wždy spoluwěčné w určitém čase, kdy se mu zljbilo, wykonal skutek nasseho wykaupenj, a náš ze zatracenj a z otroctwj ďábla, záwistnjka nasseho od počátku, wyswobodil.

»Když se cisařowé twému Kristu proti wugj, prawil teď saudce, proč medle ge netrestá, gessťo gať gšj prawil pro spasenj nasse přirozenost lidskau na se wzal? Můžet zagisté snadno gich potrestati, pakli w skutku wšsemohaucjm Bohem gest.« »Z toho práwě,« odwece Ažatihuš, »můžeš geg i mocnost geho a dobrotiwost seznati, že když křiwda se mu děge, hned wáš netrestá, nobrž dlauho očekáwá, zdaliž se káti budete, kterjžto službu a úctu Bohu přináležejcj ďáblům prokazugete; mimo to chce, aby tjmto způsobem milý a wywolenj služebnjci geho se zgewili a zdořonalili. Neboť kdyby wáš hned trestal zahynuli byste wy na wěky

a služebníci geho na gewo by nepřisli, ba i moc milostj geho bylaby mrtwá. Šak medle mohl by oslawen býti, šdyby nebyl w trestánj hřjchů wassjch welmi trpěliwý? Šak ale do-
 pausstj wsse toto, abyšte i wy, kteřjž se nekagete, nobřž pohrdagjce dlahau geho trpěliwostj, w žůriwosti swé trwáte, a od něho wždy dál a dál se wzdalugjce w záhuhu ubjháte, swau wlastnj winau odsauzeni; my pak, gessro pa-
 nowánj geho uznáwáme, na wěky š njm žiwí byli. Šonečně okáže se sláwa geho mocněgi w těch lidch, kteřjž zločiny swé poznawssse ži-
 wot napravili.« —

Šato řeč zaljbila se šice Bibianowi šak, že gi šchwálil, ale i hned na zákony cjsařské paukázaw Agathia nabjžel, aby modlám oběto-
 wal, a šak odměnu a poctiwosti ší zaslaužil, aneb že trestán a mučen bude. »Až posud měl gsem š tebau žtrpenj, doložil, bera ohled na mladý wěk twůg neb šarššj neašš než 25 roků, a na důstognošt twau wogenskau, a protož gsem tě mučiti nedal, šetrwáš-li ale w posseti-
 losti swé bez milosti mučen budeš.« Agathius na wššech tyto řeči odpowjdal, že křštanem gest, a dáblům nišakým žpůsobem obětowati že nebude, a háge šatně wjru swau wššeliké mu-
 řny podštaupiti pro wjru ochotným býti se pra-
 wil: »Až tělo mé,« řka, »hotowo š mřšánj, na-
 kládey š njm dle libosti, mysl mau a dušše předšewzetj ani ty ani cjsař ani šám dábel přewrátiti ani š hřjchu přinutiti š to nebudete.«

Kozhněwán kázal teď sudj swatěho mláden-
ce k čtyrem kolům uwázati a syrowými žilami
mrstati, aby žertowánj nechal a nedomenšlel se,
že něco wj, an zatjm newj ničehož. »Uwidj-
me, zdali mu Bůh geho ku pomoci přispěge, a
gak perwóná mysl a předsewzetj nezměnitelné gest,
žkusjme.« Co se poručenj Bibianowo co neyu-
ukrutněgj wykonáwalo, nenarjkal Agathius, než
wolal, rka: »Krisťe, přigď mě pokornému služeb-
njku swému ku pomoci! Pane Bože neopauss-
těg mne!« Konečně umdlely ruce biričů, a
sám Bibianus nechtěl se děle na zedrané tělo
swatěho mučednjka djwati, otázal se, zdaliby nys-
nj obětowati chtěl? Agathius odpowědel, že ne-
bude a že an Pána swěho Jezu Krista za
zpomocnjka má, od něhož sjen a utworzowán
gest, hotow gest pro něho wšsecka i ty neyu-
krutněgšj muky snášseti. »Gakětoli muky při-
prawiti mi obmenšljš, prawil konečně, welmi
prospěšny mi budau, a čím ukrutněgj mne
mučiti budeš, tjm wětšj milost u Boha mého
mi pripravjš. A protož čiň, co se ti ljbj, gá
nebudu niřdá nečistým duchům obětowati.« Wi-
da Bibianus z těchto a z giných gestě řečj, že
nepřemůže muže Božjho, poručil ho do ney-
blubšjho žaláře uwrhnauti, trogj kladau a těž-
kými řetězi swautati žádněho k němu nepowolo-
wati, aby snad od sawěrců k budaucjm mukám
wjce gestě se newordil. Potěssen ze wšseho, co
giž přestál, ubjral se Agathius do wězenj, w
němž po sedm dnj držán byl.

V tom čase dostal Vibianus od Flačia-
 na, profonsula Thrackého rozkaz, aby se do Byzance odebral, a vězné s sebou vzal. Zmusil ubohý Agathius přetěžkými řetězi spoután pln ran a bolesti, hladem souzen, od surového vojska popoháněn z Perinthy do Bizance jíti, a s ním i ostatní vězňové. On myslil, že na živu zůstati mu nelze. Zprosil svých průvodců, aby mu povolili, chvílku se pomodliti a pak vece: »Sláva tobě, o Bože, kterýž milosrdný jsi všem milujícímu jméno tvé. Sláva tobě, že jsi i mne hříšnějšíka k tomuto losu povolal. Sláva tobě Ježíši, kterýž znage slabost těla našeho, mne jsi trpělivostí propůjčil, abych hrozně tyto muky přetrpěl. Poněwadž ale Pane můj vidíš, že mnohými strastmi sbročen, sotva živ jsem, prosím tě, račiž mi angela svého poslati, aby uzdravil mne, a z aukosti, kterýmž sklíčen jsem, vutřhl; a toho mi milostivě uděl, abych již jakýmkoli způsobem mučedlnictvím své dokonat a k tobě se dostal.« An se tak Agathius modlil, rychle slyšán byl s oblaku hlas přicházející. »Budiž Agathie silný a zmužilý!« Vězňové a bídící uslyšavše hlas, ulekli se, a mnozí z nich klesajíce k nohám sv. mučedlníka, prosili, aby ge we výře křesťanské vyučoval. Agathius to učinil ochotně a většými slovy vypravoval, jak vyškeré pokolení lidské strže hříchů prvopočátečný od Boha odstaupilo a v moc knížete pekelného upadlo; že ale Bůh nad ním se smi-

lowam věčného Syna svého ku spasení nám poslal. Po těch řečech uvěřili w Krista Pána. Býra gegich utvrdila se, a dodala jim žmužilosti, když w následující noci na noclehu angely užřeli w oděwu rytířském, ani se sw. mučedlníkem rozprávějí. Někteří pravili, že to Agathiowi přátelé a příbuzní gsau, jiní ale že to angelé gsau nebesští. Následující noc dorazili do Byzance a w jednom domě wssični byli ubytováni. Tu opět užřeli, an totiž angelové tělo geho umýwají a rány lečegí, a giž nepochybowali, že Bůh ku pomoci mu přispěl. Zjitra druhého dne byl wssak mučedlník Páně na rozkaz soudce do nenhlubšího wězení uwržen a řetězi a kladami obtžžen a spaután. Ostatní wězňové měli žalár mnohem wolněgší. A tu po třetí we welkém blesku užřely angely, z nichž jední pautá sw. muži odgymají, jiní rány geho lečegí, a třetí zas pokrmy přinásegí a s ním hodugí. An se tato widění častěgi opakowalo, konečně ge i sám žalárník uwiděl, a podiwio se swým přátelům o tom wyprawowal.

Bibianus poručil sedmého dne sw. Agathia k saudu postawiti, gehož když užřel zdrawého s twáří gasnau a síkwaucí zarazil se nenprw; onť se byl domníwal, že bolestným dlouhým hladem a obtžnau cestau a jinými strastmi bude nemocný a slabý, pať ale rozlitiw se, počal žalárníka tupiti, že rozkazu geho poslussen nebyl, a konečně i mrskati. Tento síce přisahal, že

wosse náležitě wykonáwal, a že hlavu swau na to nasadj, pakliby se co ginať shledalo, i odwoláwal se také na swědectwj ostatnjch wěznů, kteříž wědj, že tagemnj lidé we strowau: cjm wogenském rausse u Agathia wjdáni byli, ani ho pěstugi a s njm hodugi, ač že kdýž k němu do žaláře wessel, nikdy u něho ani žiwé dusse nenalézal. Ale marné bylo omlau: wánj žalárnjkowo, tjm hůře se mu wedlo. Wida mučednjš Páně, gať nepřátelé geho sami proti sobě zuři, usmál se nad zaslepenostj pohanskau a prawil: »Má sija k bogi pochá: zj s nebes od Krista mého, kterýž mne pošil: nil a služebnjš swé slowem uzdrawuge« Po těch slowech rozkázal sudj zuby mu wytlauci, že tážán negsa mluwil. »Ty snad se nám chceš wysmjwati, doložil pak, kauzly swýmj a čary? Wěz, že mne nepřemůžeš, a gá tě žiwiti nebu: du, lečbys bohům obětowal, a uposlechl rozka: zů slawných cjsarů.«! »Z nesměgi se, odpowě: děl Agathius dosti obtjžně, mage ústa celá ztrýzněná, gaťobych se že záhuby wassj těssil, ano bolj mne welice, že na wěky zatraceni bu: dete. Wyt se sami sobě wysmjwáte, opustiwosse prawého Boha, stwořitele neb s i země i moře a wěcj wssedj a klanjce se kamenu. Ostatně se pohrůžek twých nebogjm, neboť kdybych se gich bál, byl bych tě byl uposlechl, čině co ká: žeš. Je wssak učeni mé lepšj gest twého, ne: strachugi se pohrůžek twých, čiň gať se ljbj.«

Dpět ho dal Bibianus žilami mrskati

wída wssak, že nad njm neswjtězj, poslal ho ko-
nečně ku Flacínowi prokonsulowi Tbráckému
a o wssém ho zprawil, co mu až posud zlého
učinil. Flacínus dostaw Bibianůw dopis, roz-
kázal sice Uğathia uwězniti, ale wssedch wazeb
ho zprostil i strážje propustil; neboť byl sljbil cho-
ti swé křestanské, že křestanů nebude nikdy dlau-
ho a kruté mučiti. Po pěti dnech rozkázal
Uğathia powolati a wssedch spisů od Bibiana
zaslaná přecjsti, kdž byly přectěny, pokáral Bi-
biana, že ho rychle neodprawil, a proti wssj
sluffnosti a důstognosti wogenské tak dlaho a
tak nelidsky mučil a pak wyřkl saud, aby Uğat-
hius za městem stát byl, proto že křestanem
gest a zákonů cjsářských plniti nechce.

Ž byl tedy za město hned wyweden, an-
dusse geho newyslownau radostj plěšala. Při-
šsed na místo poprawnij poslekl na kolena, dě-
kował Bohu, že ho hrjssnjka takowých milostj
aučastna učinil, gichž nikterak nezaslubował.
Kdž pak modlitbu dokonal zwolal gestě: »Do-
brořečjm tobě, Pane Bože, s gednoroz-
uým Synem twým a s Duchem swatým: neboť
twá gest sláwa, twá gest čest nynj a wždy a
až na wěky wěkůw. Amen. »Tu oddělili mu
hlawu od těla, dne 8. Swětna.

Rozgjmánj.

Sw. Uğathius bral w newětšsich bolestedch
swé autočistě k Bohu a spasiteli swému, w té

naděgi, že s hůrn obdrží i posilu i pomoc. Je na zdař Bůh nedaufal, geho život gest nám na swědectwj; neboť milostj Boží sesilen snással neyukrutněgšj mučy, ba i samú smrt trpěliwě i radostně. Podobně máme my také autočisstě swé k Bohu bráti, kdykoli láska k swětu náš láká, přirozená tělesnost náš mučj, wazbn pak hřichu těsně pautagj: neboť nepřigdeli nám Bůh milostj swau ku pomoci, wazeb hřichů se nezprostjme, tělestnosti nepřemůžeme, lásky k swětu neudusjme. Kdo toliko na sebe se zpoléha, aneb na pomoc lidskaw, kdž přemoci chce swět, tělo a dábla, toho ovausstj Bůh, a nechává ho choditi wedlé žádostj srdce geho. Gaký div, pakli člověk takowý břemenem hřichů gsa obtjžen wždy hlauběgi klěša, wždy wjc od Boha se wzdaluge. Člověk takowý gest podoben stromu, owoce gedowaté nesaucjmu, protože kletba Boží na něm ležj; a zpoléhage se na sebe wjce než na Boha, domnjwá se, že buď dobrotiwý Bůh pomoci mu nechce, buď wsemohaucj Bůh pomoci mu nemůže. Ale kdo bog podniká pro Boha a pro spasenj dusse, ten pomoci Boží nikdy nepohřěšj, důwěrně-li gen pomoci od Boha očekává. On pečuge o náš láskau otcowškau, gest průwodcem našjm na cestě k životu newěrněgšjm; a kdybn wšickni náš opustili, On gediný náš neopustj, pakli s důwěrau o pomoc ho poprosjme.

Beze mne nic nemůžete učiniti. (Jan 15, 5.)

Zlořečený ten člověk, kterýž daufá w člo

wěka a klade tělo za rámě své a od Hospodina odstupuje srdce jeho. Požehnaný ten muž, kterýž daufá w Hospodina a bude Hospodin daufánj geho. (Jerem. 17, 5. 7.)

Ne nám Hospodine, ne nám, ale gménu Tvému deň sláwu. (Žalm 113, 9.)

Spomocnikem mým buď, neopauštíegž mne, aniž zhrzeg mnau Bože spasiteli můg. (Žalm 26, 9.)

W tobě wytržen budu od pokussenj a w Bohu mém překročjm žed. (Žalm 17, 30.)

Gá žebrať gsem a chudý: Pán wšak pečuje o mne. Spomocnik můg, a obrance můg ty gš: Bože můg neprodléwegž. (Žalm. 39, 18.)

Pane Bože, nebe i země, ukáž, že neopauštíš daufagjich w Tebe, a ponižugesš těch, gessro sami w sebe daufagj a swau mocj se chlubj. (Judith. 6, 15.)

Modlitba.

Prosíme, o Pane, zprawug srdce nasse wšsemocným milosrdenstwjm swým, protože bez Tebe Tobě ľbíti se nemůžeme. Skrze Pána nasseho Jezu Krista. Amen.

(Modlitba cirkewnj na 18 Neděli po sw. Duchu.)

Dnes se swěťj také swátek: W Mediolaně sw. mučednjka Wiktor; w Wienně sw. Dionysia, biskupa a wyznamace w Antistodoru sw. Helladia, biskupa; w Bijuntině (Besançon) sw. Petra, biskupa Tarentaského; w Skotsku sw. Wirona biskupa.

9.

Život sv. Řehoře Nazianského.

Sv. Řehoř bratr sv. Gorgonie a sv. Césaria, narodil se mezi rokem 312 — 318 w Nazianzu, odkudž také přijmí Nazianský wzal. Jeho otec, také Řehoř nazván, byl nejprw žiw w pohanských powěrách, pak ale na snázné modlitby a prosby své manželky sv. Nonny na wjru se obrátiv, wedl tak dokonalý žiwot, že negen biskupem w Nazianzu se stal, ale také od sw. cirkwe do řady swatých a wywolenných Božich postawen byl. Sv. Nonna žádajíc syna mji, obrátila se k Bohu a sljbila, že pakliby synem obdařená byla, že ho zauplna Pánu Bohu zaswětí. A ble Bůh wyslyšel prosbu a dal jí syna Řehoře, kterýž k neyštkwělegšim hwězdám sw. cirkwe patří a pro hlubokau učenost we wěcech, zwláště náboženstwí se tykajících, wštkredně bohomlwcem sluge.

Lito tak wýbornj a swatj manželé učili dítky své w nenautlegšim wěku po cestě Božj kráčeti a nawnaly ge časně na zákony Páně. Z wyrůstal z té přičiny Řehoř pod gegich peklíwau rukau gako kwětinka Božj w newinné krásě, a kdž gíž do toho wěku přissel, w němž se nám rozum otewjrá, zasljbil se, že po wšsedny dny žiwota Pánu Bohu slaužiti bude. Na sliwu tomto měla sw. máteř weliký djí; neboť

často uváděla příklady ze sw. písma, gať rodičové syny své Pánu Bohu zaslíbili. Tím a takovým vyučováním nabyla mysl sw. Stehoře gaťeši ohlednosti, že giž tenkrát čistotu duše a těla zamilowaw o ustawičném panictwji přemýšlel. An se tím w duchu zanášel, ehle! zgewily se mu we snách dvě panny, čistotně a mravně dlouhým až na kotnjky šaty přioděné, lice magjce záwogem přikryté, oči sklopené. »Nad nimi gsem se zaradowal, písse sám Stehoř, což ony widauce, laškawě se ke mne měly a gako syna mne objimaly.« Zajícjmu se gaťby se nazýwaly, prawila gedna, že čistota sluge, druhá ale střjdmost, a že Kristu Pánu slaužjce krásy panen nebeských užjwagi. »Nuže synáčku« prawily ke mně se obratiwšse »pogď š námi a my dowedeme tě až k swětlu nesmrtelné Trojice.« Tento sen působil tak živě na Stehoře, že od té doby panenskau čistotu na wždy zachowati uzawřel, a proto gen towarňštwj takových lidj wyhledáwal, kterjž panenštwj si obljbili a proto také hodu se wždy stranil i wšech řečj oplzlych; štatu škwostného a rozmarilého nenosil a pilně se wyhýbal wšsemu, což na ugmu a ku škodě obljbené čistoty býti mohlo.

Prwnj liternj učenj dostal Stehoř w domě otcowššém. K rozmnoženj swých wědomostj odesšel do Césaree Kapvadocké, kdež sw. Basilia, napotom neywěrněgšjho přítele swého seznal. Ddsud putowal po několjka letech neyprw do

Césaree Palestinské, pak ale do Alexandrie a konečně do Athén, do dřevnjho sídla učnosti, a na všech těch místech we wšelikém umění nad jiné welice prospjwal. Byl již leden měsíc, kdž do Athén plaul, a proto byla plawba na nenweňš nebezpečná. Kdž okolo Cypru plauli strhla se tak náramná bouře, že žádný podobně nepamatoval. Černá noc pokryla rozgřtenau hladinu mořskau ohnivými blesky gen hrůzně oswicenau, a hrom strassně k tomu radohil. Stěžen se zlomil a wlny wězáté gednať z té gednať z jiné strany loď zaléwaly. Ze wšech kautů bylo slyšeti děsný nářek, pláč a modlitby; nebo nauze učj modliti se. Ž pohané spogili své blasy s modlitbami křestanů ku Kristu Ježíšsi, na nichž pozorowali, že magj až posud newjdanau důwěřau w pomoc Božj. Newjce narjkal Řehoř, ne sice že strachu před očitau záhubau, ale proto, že gessťe křten nebyl. Wšickni i ti surowj plawci, ač wlastnj aužkostj šljčeni měli s ubohým autrpnost. Kdž loď bauřj čjm dál tjm hůře se zmjtala, tu sljbil Řehoř, že se Bohu auplně a docela zaswětj, pakliby ho na žiwě zachowati ráčil. Tu utichlo moře a dlahau bauřj zmjtanj dostali se bez dalšj pohromy do přjstauu Eginského a odsud pak do Athén. —

W Athénách sessel se Řehoř po něgakém čase k nemalé radosti své s Basiliem přjtelem swým. Oba byli gen pro wědy a pro ctnost žiwi, dusse gegich neznala záwisti; co gednoho

potkalo přjemného a dobrého, bylo i druhému nenvětšj radostj a rozkossj. Oni se wzbuzowali wespolek k pilnosti a k dobrým skutkům, stranili se wsseho prostopassného towaryšstwa, bděli pozorně nad sebau a nad swým chowanjm; srdce gegich nic nechowalo tagného. Wyhledávali w modlitbách sílu a wytrwánj, w házni Božj útěchu i rozkosse, a tudy ussli negenom wssude osjdel, w kteréz mladý lid we welkých městech tak snadno upadáwá a na těle i na dussi hyne, ale i tak welice se we wssedch wědách zdokonalili, že k nenyflawněgšjim řečníkům a mudrcům se počítali. Zde w Athénách naučili se také Juliana znáti, nápotomnjho cjsaře Řjmského, o kterémž giž tenkrátě předpovj dali, že bude welkým protivnjkem cirkwe a že země na něm si networu odchowává. Uss po pěti letech okolo roku 355 opustil Basilius k nesyjnřnému hoři Řehoře Athény a nawrátíl se do wlasti. Řehoř zůstal síce něco maličko gessťe w Athénách a přednášsel na domlumu přátel řečnictwj, pak ale taubau newynmlownau po swém Basiliowi puzen, opustil tagně Athény a přes Cárhrad wracel se do Nazianzu. — W Cárhradě sessel se náhodau s bratrem Césariem pro učenost a pro uměnj lékařské zwlásťte welikau powěst magjcm. Chtěli síce Cárhradstj i Řehoře zadržeti, weliké sliby mu činjce, on wssak držeti se nedada, do Nazianzu se nawrátíl, a přigaw od otce křest swatý o slibu w čas bauře Pánu Bohu učiněném přemenyšleti začal.

Nenprvo myslil, že se s přítelem Basiliem, gafo w Athénách si to byli umluwili, někam na paussť odeběre, a tam w tuhé práci, w modlitbách, w postech a w rozgjmánj Bohu slaužiti bude. Z té přjčiny psal mu také Basilius a zwal ho k sobě do Pontu. Uč by byl Řehoř rád pozwánj přigal, odepsal, že mage synowské powinnosti k rodičům wěkem sesslým pluiti, teď přigiti nemůže; zato ale wedl w domě otcowském žiwot velmi tuhý, gafo by kde si na paussiti byl, a zwláště wůli swau mrtwiti si předsewzal. Z té přjčiny wzal si na starost hospodářstw j domácj, ba i některé pře zastáwal. Wěci tyto protivily se mu welice giž samy sebau, teď ale tjm mu byly odporněssj, že pro ně nemohl se s tělem i s dussj tichému rozgjmánj odevzdati a s přítelem swým w žádaucj saukromnosti žiwot swatý tráwiti, po čemž toliko srdce geho taužilo. Ale ta mysslénka, že pokud vlastnj wůli nepřemůžeme, wsselicj skutkowé dobřj žádné ceny do sebe nemagi, a že mnohém lépe gest, z lásky k Bohu bližnjmu slaužiti, než dle žádosti srdce swého žiwu býti, tak mocně na něho působila, že se wssemu ochotně podrobil, cokoli dobrotiwý otec od něho žádal aneb na něho wzkládal, bytby se mu to newjm gať bylo proiwilo. — »Po žádostech swých nechod, a od wůle swé odwrať se.« (Sirach 18, 38.)

Uby milau saukromnost přjliš nepohřessowal, utweril si Řehoř w swém srdci tagný

poobjíčet, a do něho se ukrýval, třebaš by w středu lidského hluku byl. Čas po čase docházjel také do Pontu k svému milému Basiliowi a po některý čas na pausšti w chýssce ani střechy ani dvéři ani ohniště nemagjčj s njm tráwjwal. Zde pracowávali pospolitě, tu tesali kamen, aneb řázeli stromy aneb wodili wodu do zahrádky, aneb jiné hmotné práce wykonawali. Zeliny a suchý chléb byl jim gedinau potravau, a snadby byli pod tuhau káznj klesli, kdyby nebyla máteř sw. Basilia záživněgšj strawau ge zaopatrowala. Také bohomyšlná cwičenj swá wykonávali pospolitě; pospolu se modljiwali, pospolu žalmy zpjwávali, pospolu čtávali také písma swatá, pohřizowali se w hluboký smysl gegich a s neljčenau pokorau u gegich wykladu swaté cirkwi se podrobowali. Toto tiché a wsseho lomozu prosté žiwobytj ljúbilo se tak welice mjrnému Řehořowi. Že jestě w pozdnjch letech na ně wzpomjnal.

Řehoř byl právě zas u swého přjtele w Pontu, an otec geho, ten welebný a we wssem wssadu zachowalý biskup Nazianský ofsemetnostj a ljcoměrnostj auskočných Arianů sweden, roku 360 snessenj wjry w městě Rimini slátané podepsal. Toto přenáhlenj bolelo nasseho Řehoře tmj wjce, protože za tau přjčinau netoliko mnissi Naziansstj, ale i ostatnj osadnjci, na neywenš se pohorššili, ano z částky od gednoty cirkwe se odtrhli. Řehoř pospjššil domů aby otce, gehož čistě srdce a wjru přesnau znal,

s osadnjky opět smjřil a udobřil, což se mu také konečně, ač s nemalým namáháním podařilo.

Téhož času navrátil se také Césarius domů. Z toho se radoval Řehoř nad mjru, mysle, že nynj wšedny pozemské starosti na bratra uwrhne a giž bez překážky w zamilované paussti život swůg tráwiti bude. Ale staričký otec ginam s njm měřil a ač nad mjru se zdrahagicjho roku 361 na kněžstwj poswětil. To zarmautilo skromnau tu dusičku tak welice, že opuštio domow rodiče a přátele opět na rozmilau paussti se utekl. — Prosby wěkem sesslého otce, nářek osadnjků a konečně i strach trestu, kterýmž Bůh neposlussným dětem vyhrožuge, obměkčily geho bohobogné srdce, že maličko w Pontě se pozdržew do Nazianzu se navrátil, a od té doby auřad swůg duchownj s neywětšj horlivosstj zastáwal. Mnché kázanj a řeč od něho wydáwaji o tom plné swědectwj. Obzwláště tklivá gest řeč, kterauž držel, kdžž osadu s otcem swým smjřil.

Roku 363. poswětil powěstný biskup Césarenský Eusebius sw. Basilia na kněžstwj, že wšak brzo na to mezi oběma muži některé rozmysstky vznikly, odesel Basilius opět na paussti. Řehoř boge se, aby z toho cirkew škodu nezwała, zwlášt an Ariansstj kacíři pod ochranau cjsaře Valence drže lid prawowěrný utiskowali, učinil mezi oběma muži mjr a pokoj, přiwedl Basilia zaš do Césaree a bratra geho sw. Řehoře Nyssenského k tomu přidržel, že opuštio

lichá a marná studia světská, k bohoslovj a k písmům se obrátil.

Po smrti Eusebia roku 369 dosedl sv. Basilius na stolicí biskupskou v Césarei, kterýž vida toho velikou potřebu, zřídil v Sasimě nové biskupstvoj a mermomocj sv. Řehoře na ně dosaditi chtěl. Tento ale zdráhal se všemožně, takovou důstojnost na se vzíti. Vida Basilius, že po dobrém ničehož neporjdi, přišel mimo nádeje gedenkráté do Nazianzu a přítele svého r. 372 sforem násilně na biskupstvoj posvětil. Sv. Řehoř velmi žalostně si na to narjkal, že přítel neussětřil geho svobodny, povinnosti vsak biskupské v Sasimě nikdy nekonal, protože Anthimus biskup Tjanskj právo na Sasimě si osvobodil. Řehoř nemage chuti, gať pjsse, bogovati v stolicí biskupskou, odesel opět na zamilovanau paussi; ale po kratkém čase navrátil se, neustále o to gsa prossen, opět do Nazianu, a svému skoro již stoletému otcí biskupstvoj zprawovati pomáhal.

Po smrti otcově nechťel Řehoř déle v Nazianzu zůstati, než odebral se do Seleucie v Isaurii, kdež vzdálen od vsseho lomozu světského pilně sv. písmu študoval a v modlitbách v rozgjmánj a v tuhé kagjcnosti Bohu svému slaužil. Šest let skoro ztrávil zde v žádaucj tichosti, an roku 379. přinucen byl odsud do Cárhradu se odebrati a uvrci se do sporu o svaté náboženstvoj.

Tam museli katoljci veliké protivenstvoj

snáseti zvláště od Ariánů a Novacianů, tak že od bludařů těchto ze všech kostelů vytisknuti po domech služby Boží konati musili. Byla gich gen malinká hrstka, ani pastýře ani owčince nemagjich. Roku 378 umřel cisář Valens, veliký protivník katoljků, kterjž, nynj wolněgi si oddn, chugjce, po něgakém muži se ohljeli, kterjžby wň mluwným gazykem prawau wjru hlásal a důkladně proti lichým namjtkám rozmanitých kacířů zastáwal. S obrátili se na sw. Řehoře. Welmi nerad porobil se tichý tento muž žádostem gegich a teprw na cestu se wydal, když se wssch stran prosen byl, a přátelé mu předhazowali, že tak důležitau wěc cjrkwě za nic skoro nadržj. Mimo dobrau powěst neměl Řehoř ničehož, co by w městě tak velikém pozornost mu bylo zjškalo. Želo geho bylo stárjm šhrbeno, hlawa byla lysá, twář od pláce a postu wyžáblá, řeč drsná a nepřjgemná, oděw chatrný. A tento muž měl w hlawnjm městě s welmocnými Ariany w bog giti a bludn gegich a předsudkn wywrátiti a rozkotati. Gaký medle to bog s kacíři, kterjž se Řehořowi rauhali, kamenjm po něm házeli, a na saud ho poháněli. Řehoř snássel wsseliskau křiwdu trpělivě a zmužile; byl žiw welmi tisse, a střjdmě; žjřdka kdy opustil byt swüg, a nikdá nebyl wjdán na wěregných mjstech a náměstjch. W domě gednoho z přjbužných geho scházeli se wěrnj křestané učjce se od něho samospasitelné wjře. W krátkém čase wzbudila nezobčegná wňmluwnost geho pozornost wsseho

lidu, tak že netoliko katolíci ale i kacíři a pohané k němu se drali a často řeč jeho radostným tleskotem přetřehovali, an zaš ginj, co mluvil napísowali. Powěst o wýmluwnosti jeho wníkla až do pausstě Syrské a wylaudila sw. Hieronyma do Cárhradu, kterýž na mnohých místech píše, že rád tomu gest, že sw. Řehoře, nevwýmluwnějšjho a nevwaudřegjšjho toho muže za učitele měl. Drahné množstwj lidu buď w bludu kacířském buď we tmách modlářských pogatého obrátilo se do lúna sw. cirkwe. Na památku tak požehnaného aučinkowánj wystawen napotom z domu kostel a gméno mu dáno kostel »wzkříssenj«; protože se wjra katolická zde opět wzkříjila.

Co sw. Řehoř wjru katolickáu budil a upewnowal, rosjwal také nepřitel wšj prawdy do wzrůstajicj cirkwe nové různice a newole, k čemuž gakýš Maximus, přizwán filosof, podnět dal. Cłowěf tento špatných mrawů a zlé wjry puženctižádostj, wyzwál do Cárhradu některé biskupy Egyptské a nechal se od nich potagmo za biskupa Cárhradského wyswětiti. To když se Řehoř dowědel zarmautil se welice, a giž i město opustiti chtěl, aby se na pohorssenj z toho vzniklé djwati nemusil. Maximus wida celau obec proti sobě rozgítrenau a zlych wěcj se obáwage, musil bez průtahu město opustiti.

Sw. Řehoř přál si teď wjce, než kdy gindá, by město dokonáleho gakéhoš biskupa mělo, aby se pak do milé swé samoty opět odebrati mohl.

Ale lid^o naléhal prosbami swými neustále na
 prawowěrného cjsaře Theodosia, aby Řehoře za
 biskupa jim dal, což se i konečně stalo, an sw.
 Řehoř snažným i cjsaře i lidu prosbám powolil.
 Tato cjsářská vůle protiwila se nepřátelům
 prawdy tak welice, že sw. muže zavražditi si
 ustanowili. Gakýsi mladík sľibil ohavný ten čin
 wykonati, a k tomu konci také giž do ložnice
 geho se wlaudil. Ale náhlau auzkostj sklčen a
 nesmjrnau ljtosťj trápen, uwrhl se mladík k no-
 hám arcibiskupowým a usedawým hlasem z před-
 serzetj swého se wyznal a za odpustitěnj prosil.
 Řehoř promluwil k němu lahodnými slowy:
 »Bůh budiž opatrownjkem twým! Gá musjm
 lastawě tebe přigmauti, ani mne také Bůh zas-
 chowal. Wina twá učinila tebe mým dlůžnjkem.
 Přičin se, abys teď před Bohem a přede mnau
 dokonále žiw byl,« a odpustiw mu prowiněnj
 geho, k swým přátelům ho od té doby počítal.

W měsici kwětnu roku 381. swolal cjsař
 Theodosius sněm cirkewnj do Cárhradu k tomu
 konci, aby se odtrženci Antiochensstj a Meletis-
 anstj opět s cirkwí wsseobecnau spogili a Ře-
 hoř na arcibiskupstwí Cárhradském se potwordil.
 Řehoř stále tomu odpjral a slzawýma očima
 prosil, aby takowé břemeno na něho nekladli.
 Wida wssak, že ničehož newymůže, podrobil se
 konečně, koge se naděgj, že teď snáze odtrženci
 s cirkwí šgednotiti s to bude; rokowáno o tom,
 ale bez prospěchu. Wida Řehoř, že dobrau wůli
 geho se pohrdá, ano že různice gessťe rostau, ba

že některý zvláště mladší biskupové proto resptagj, že se biskupem stal Cárhradským, uzavřel biskupstwj se odřjci a od aumyslu žádnými prosbami odlaučiti wjce se nedal, wessel mezi otce rofugjci a wece: »Pašli mé wmwolenj téhož nepokoge gest přjčinau, nuže s Jonássem djm: Wezměte mne a uwrhněte m, moře, ať utissj se bauře, ač gsem gi nezpůsobil. Kdyby wssični mého přjkladu následowali, brzyby se cjrkwí pokog zgednal. Gá nežádal niřdá biskupem státi se, a gsemli gjm, stalo se to proti wůli mé. Zdá-li se wám prospěšno, abyh odstaučil, nuže utefu se do swé samoty, by konečně cjrkwew Božj mohla se upokogiti. S to gediné gen wás prošjm, k tomu hľadte, aby na stolici tuto dosedl muž ctnostný, kterýby wjru horliwě hágil.« Po té řeči opustil sněm a cjsaře o propusttění prošil, což také, ač těžce obdržel.

Na poslednjm kázanj geho, w kterémž se s osadnjky laučil, bylo nesčjslného lidstwa, i wesskerj biskupové. Řeč byla welmi tkliwá: neboť dáwal před osadau aučet z auřadu a z obcowánj i z učenj swého. »Zachowáwente, djtky moge, zachowáwente swěřený poklad wjry a wzpomínjente si, že kámenowán gsem byl proto, že gsem se snažil prawau wjru do srdce wassich wstjpati. Milost Pána nasseho Jezjssie Krista budiž se wssemi wámi! Amen,« byla poslednj slowa, kteráž k osadě promluwil. Hlasitý pláč rozléhal se po kostele sw. Žofie, řdež kázanj to držel, ale Řehoř stál nepohnutě na aumyslu

svém a brzy na to město opustil a do vlasti své, do Nazianzu se navrátil.

Naziansstj neměli až posavad žádného biskupa; a církev gegich proto velmi byla zpustlá. Sv. Řehoř ugal se gj, dokudby nedostala řádného biskupa. Nato r. 383. odebral se na svúg statek Arienz, po otci zděděný, a tam wedl život swatý a kagjej w postech, w bděnj, w modlitbách a w mrtwenj těla. Gediným wyraženjm byla mu zahrádka, kterauž sám vlastnoručně rozdělával. Tuhý život swúg sám takto popisuje: »Gá žigi mezi skalami a drawau zwěrj. Dhně nikdá newidjm, obuwi nikdá nenosjm. Sprostý plássi gest gediným oděwem mým. Glásma gest mé lože, pytel mé přikrýwadlo. Podlaha má wždy wlhká gest od slz mých.« — Tak žiw gsa plnil slowa písma sw. řkaucjho: Kdo gest spravedlivý, ospravedlniž se gessťe wjce; a swatý, poswětiž se gessťe wjce. (Zgemenj 22, 11) Nebo kdo na cestě dokonalosti státi zůstává, ten giž caumā. Bděl pak sw. Řehoř tjm bedliwěgi nad sebau a nad každým hnutjm srdce swého, poněwadž na wzdor wysokému wěku často od nečistého ducha pokaussjn byl; modlitba wssak, rozgjmánj, posty a mrtwenj těla býwalo mu ostraužbranj, že nad každým pokussenjm swjtězil, a čistotu neporussenau až do hrobu zachowal. Pokussenj toto učilo ho pokoře, budilo w něm důwěru w Boha a k bedliwému bděnj ho nutilo. — Mnoboby se mohlo gessťe o sw. Řehořowi Nazianském napsati, cožby nám ku prospěchu a k

wzdělanj býti mohlo, podotknu wšak gen ně-
 které průpowědi a dobrá naučenj, které bychom
 následowali. W gedné řeči své prawj mimo
 giné tato slova: »Odstup ode mne, abych gá
 bohat byl, dokawad wůkol mne chudj brattj
 gsau. Odstup, abych zdráw gsa a dobře se mage
 bolestmi sličěným ku pomoci nepřicházet, aneb
 abych zaopatřen gsa wšsemi potřebnostmi a bytem
 pohodlným, chléb swůg s hladowým, oděw s
 nahým, přjbytel s tjm, kterýž nemá domowa,
 nesdělował!« — »Mysljš, prawj na giněm místě,
 mysljš, že dobročinnost gest gen ewangelickau ra-
 dau a nikoli zákonem Božjm? Gá se lekám od-
 sauzenj těch, kteříž Krista w chudých nesytili.
 Z budau státi na lewici a to nikoli proto, že
 laupili, že cizoložili aneb giné zapowěžené věci
 páchali; ale proto, že Krista w chudých nepod-
 porowali. — Gaf dusse s tělem spogená gest,
 tak my také s Bohem spogeni býti máme. Na
 něho máme mysliti w každém okamženj; neboť
 zawazuje nás k tomu také každého okamženj. —
 Wjra bez skutků gest mrtwá, gako skutky bez
 wjry mrtwé gsau. — Gedné gen věci báti se
 máme, ztratiti Boha a ctnost. — Každau práci
 tjm más začjnati a končiti, že gi gako srdce své
 w krátké modlitbičce Bohu poručjš.« —

Konečně upadl sw. Rehoř do těžké a bo-
 lestné nemoci, o njš takto pjšse: »Nemoc má
 působj mi mnoho bolesti, mnoho také radosti;
 netěšjm se wšak, že bolesti mám, ale proto že
 giným mohu učitelem w trpěliwosti býti. An

nemohu bez bolesti býti, chci aspoň, aby mi bolest užitečná byla, a naučila mně věci odporné trpělivě snášeti a za trpké hodiny jako za dny radostné Bohu díky vzdávati. Všemi tím gíst, že nemůže nemaudré býti, byšby se to i zdálo, co nás z dopusttění maudrosti Boží potkává. « Wida wšak že Bůh neymilostiwějšjí déle žiwiti ho nebude: odkázal wesskeré gmění swé chudým, a pať okolo roku 390 žiwot swůg swatý w Pánu dokonal. —

Sv. Řehoř napsal na samotě swé, mimo jiné knihy, také mnoho překrásných písni a básni, kteréž zasluhuji do škol zavedeny býti na místo mnohých neplechých básni z časů a dob modloslužebného pohanstwa.

R o z g j m á n j.

Na sw. Řehoři z Nazianzu máme živý obráz člověka tichého a pokogného, o kterýchž Spasitel praví: »Blahoslaweni gsau pokogni: neboť oni syny Boží slauti budau.« W pokogi byl on žiw s Bohem, neboť neurazil ho žádným hřichem smrtelným, ale wšsecky zákony geho swědomitě plnil a lásku geho a přátelstwí zachowati jí hleděl wjrau i skutky. W pokogi byl žiw také s bližnjm; neboť neměl s ním žádný swár a rozepři, žádnau newůli a hněw. Rád odpausstěl nepřátelům swým; žádná obět nebyla tať weliká, kteréžby nebyl rád pro uwe- dení a zachowání njru a swornosti přinesl; ba

i o to také všemožně se staral, aby každý člověk pravého pokore, kterýž jen z Boha pochází, požíval. V pokore konečně byl také živ sám s sebou; neboť podrobil tělo duchu, nepořádné žádosti rozumu, a žádné naruživosti, pokore srdce ruscij, vzrůku nedal. — Kdybychom my také trogjo tohoto pokore požívali, zdaž bychom nebyli syny Božími již na zemi? a zdaž bychom nemohli daufati, že se staneme také syny Božími na nebi? D, učme se ceniti blaženost člověka pokoreného, kterýž máge svědomj klidné, tělo dussi posluffné, již zde na zemi požívá gako w duchu pokore nebeského a Bohu i lidu mislým gest.

Hleden pokore a stihen geg. (Žalm 33, 15.)

Spravedlnost a pokore ljubaj se. (Žalm 84, 11.)

Bratři! gednomyslňj buďte, pokore měgte, a Bůh půwod pokore a milování budet s wami. (II. Kor. 13, 11.)

S těmi, kteříž nenáwidj pokore, byl gsem pokorený. (Žalm 119, 7.)

Pokore Boží, kterýž přewyšuge wšeliký smysl, ostrihen srdcť wassich i myslj wassich w Kristu Ježíšsi. (Filipp. 4, 7.)

Pokore Kristůw wládníž w srdcť wassich, k němuž i powoláni gste w gedno tělo. (Koloss. 3, 15.)

Modlitba.

Spasiteli můg! pomoz mi prosjm, potlačiti

náklonnosti k hněvu, uděl mi trpělivosti a mysl pokognau do srdce mého wleg. Znič w dušsi mé wsselikau trpkost a propůgč mi, obraze tichosti, srdce pokogné a tiché, abych w tichosti rád Tobě slaužil, wazbu lásky s bližnjm nerušil, a tať zaslaužil po smrti synem Božjm slauti. O to Te prosjm sŕze nejsvětějši gméno Tvé, kterýž gšl a panugeš s Bohem Otcem i Duchem swatým geden Bůh na wěky wěkŕw. Amen.

Dnešního dne swětj se tať smátek: W Řjmě sw. Germa, o němž se sw. Pawel w epistole k Řjmanŕm zmiňuje; w Galij sw. Goroncja, biskupa Ficodeněkého (Ficocte), mučednjka; w Windecině (Vendome) sw. Beata, wyznawace; w Nikomedii sw. Quadrata, Saturina, Rufina a towaryšŕŕ, mučednjkŕ; w Tarsu w Cilicii sw. Afrodisia, Zulfunda a Firma, mučednjkŕ; w Pavii sw. Euminosy a m. g. sw. a swětic Božjch.

10.

Žiwot sw. Ğordiana, muč.

Za panowánj cjsaře Juliana byli mnozi lidé udáni, že křestané gšau, kteréž cjsař zgjmati a uwězniti rozkázal. Mezi zagatými byl tať geden stařický kněz, gménem Januarius, muž welmi učení, gehož i sám cjsař pro učestnost wochwalowal. Po třech dnech powolal cjsař Ğordiana wládate swěho a welel, aby Januaria na swém saudu slyšel. Z nedlel Ğordianus, nobřž powolaw Januaria tázal se ho, gakby se gménowal, a co by za kragana

byl? Načež Januarius odpowěděl, že měšťtá-
nem gest Antiochenstým a křesťanem. »K čemu
máme mnoho řeči dělati, prawil tu Gordianus,
poslyš mne a ze dwau gednu si wybeř. Obě-
tug bohům a buď přítelem nepřemoženého cý-
saře nasseho Juliana: aneb na weliké tresty se
připraw.« Načež Januarius: »Wěziž, že si
přegi Bohu swému se za obět smjřitelnau dáti,
a cožkoli slibugeš, to za hřichy swé trpěti za-
sluhugi. Ty ale kdybys maudrým byl, hledal-
bys Boha celým srdcem swým a přálbys si,
abys našel odpočinutj dussi swé a měl žiwot
wěčný.«

Gordianus uzavřel welebného stařečka w
domě swém, než pužen milostj Boží powolal
ho w noci, a prawil, že ho wyrážeti bude.
Ale Januarius odpowěděl: »Synu nemrhej
zbůhdarma swúg čas, ale raděgi čiň pokánj, že
si usmrtil tolik swatých, a den se křtjti, abys
našel wěčné odpočinutj a nehořel na wěč-
ném ohni.« »A gakau mám gistotu, otázal se
Gordianus, že když se pokřtjím, zbawen budu
wěčného trestu?« Načež Januarius: »Gá ti
slibugi we gménu Pána nasseho Jesu Krista,
že budeš-li celým srdcem wěřiti a pokřtjš se,
wssech zločinů twých špina se smyge tať, že
neposskwrněn Pánu Jezjssi obětowati se moci
budeš.« »Dkaž pať mi prawidlo wjry« prosil
Gordianus w srdci swém gsa pohnut; načež Ja-
nuarius: Wyznáwey we gménu Otce i Syna
i Ducha swatého gednoho Boha, a čině po-

řánj ukáž, že gš hřessil.◀ Giž nemohl Gordianus déle pohnutj dusse swé tagiti, oči zarosily se mu slzami a wstana odesšel k manželce swé Marině a o wšsem gj wyprawowal, což od Januaria slyšel. A w tu chwylj nawrátili se oba ku knězi a uwrhše se mu k nohám, prosili, aby ge pokřtil a hřichů zbaril. Januarius prawil: »Wizte, zdali z celého srdce wěřiti? wjmť, že u cjsáře u welké stogjte wážnosti, neukřýwente žádných model!« — »My máme od cjsáře gen gednu modlu, Jupitera,« prawila Marina, pro niž sw. mučednjci mučeni býwali; co s nj máme dělati?« A pogawšši Januaria uwedla ho přjbytku, a modlu z kowu ukázala. Januarius uchopiv gj uwrhl w oheň a pak Gordiana a manželku geho Marinu i ostatnj čeled geho 53 osob pokřtil.

Čtrnácte dnj uplynulo, co Gordianus z cjsářowa rozkazu Januaria k zapřenj Krista nutiti měl, a po čtrnácti dnech rozkázal Julian Klemencianowi, tribunowi swému aby ohledal, zdali Januarius modlám giž obětowal, a pakli nic, aby na náměstj Trajanském wětegně holemi bit byl. Ale gak ustrnul Klemencianus, kdž na otázku Gordianus odpowědel: O, Clemenciane, kdžbys poznal Pána Jezu Krista, nebálbys se pohrůžek a muk: leč widělbys žiwot wěčný, gaťož i gá gsa připrawen gsem widěl. Kneze Božjho budu wždy ctiti a žádné křiwdy wice mu neučinjm, a kdžkoli užřjm noby geho, ljbatu ge budu, neboť škrze něho stalo se mi spa-

senj. « Keč Gordianowa neměla žádaného následku, an Klemencianus hněwivě se odebera přjmo ku cjsaři šel, a na Januaria žalował, že gest kauzelnjkeni a swými čárami netvliko Gordiana ale i manželku i wesskeren dům geho swedl a pokrtil; bohý pak wlastenské spálil a pohaněl. Na neywenš tau řeči rozhorlen odsaudil cjsař Julian kněze Januaria, Marinu uwrhl do otroctwj, Gordiana ale neyprw zbarwio wšsedh hodnostj do wězenj uwrci a konečně štjti rozkázal.

Nynj byl Klemencianus geho saudcem, winil ho z newděčnosti k cjsaři a z rauhánj proti bohům. Nato odpowědel Gordianus: »To wšse učinil gsem wjce ku spáse wlasti, a šdných wšsedh modly rukau lidškau utwořeny měl, wšsedh bych spálil a zrušil. Nebo co myšljš, kdo hoden wětšj ucty: ten, co stwořil aneb co stwořeno gest?« — »Z kdož pak stwořil wšse což gest?« otázal se zaš Klementianus. »Kristus, Syn Boha žiwého,« odpowědel Gordianus. Potom se tázal Klemencianus: »Proč opustil cjsař Julian Krista, kdž wšse, což gest, od něho stwořeno?« a opět pomzbužowal Gordiana, aby bohům obětował, sic že mu hlavu šraziti dá. Ale Gordian ničehož se nestrachuge, že cjsař od Boha opustěn gest, prawil, gesto Boha se neboge, modlám a dáblům se klánj, š njmiž i zahyne. Nemoha se giž w přchliwosti swé udržeti, kázal Klemencianus na tato slowa sw. mučednjka neyprw ufrutně hoíemi bjtí, a

kdž ho přemoci nemohl, odsaudil ho na smrt a usmrčeného pochovati zapověděl, domnívaje se, že rozsápe geg dravá zvíř. Pět dnj ležel mrtvol na místě beže rššj pohromy. Tu ale piššli gedné noci nábožnj křestané a wzawšše ho we rššj tichosti na dráze, iteráž slowe Latinská, ab gednu miji od Řjma, pochowali ho w kryptě swatého Epimacha Mučednjka.

Rozgjmánj.

Prwopočátečnjm hřichem přiššlo člowěčenstwo o wššeka práwa synowšká a stalo se laupežj pekla. Ale Kristus Pán wykaučil nás z otroctwj šábla a sljbil, že pakli w něho uwěrjme a pokřtění budeme, že se smaže wššeka nasse wina, že se nám opět nawrátj nasse ztracené práwo, že se staneme opět syny Božjmi, chrámem Ducha swatého, dědici králowstwj nebeského a spoludědici Krista Ježíše. Z té přjčiny pišše sw. Jan: »Pohledte, gakau lásku prokázal k nám otec, abyhom synowé Božj slauli a byli.« (I. Jan. 3, 1.) A což ty, člowěče, gessťož gšj se wššech těchto milostj hned po narozenj swém stal aučasten, aniž o tom wěda, což ty člowěče rozgjmál gšj giž někdy toto welké dobrodinj, kterěz se ti stalo mimo wůli twau, an miliony lidj gessťe w bludu pohanském a w temnostech Židowškých wězegj? Hleděl gšj, abyš synem Božjim gsa, nestal se opět synem hněwu? a chrámem Ducha swatého gsa, aby se nestal

domovem ďábla? Věz, že první smrtelný hřích, po křtu svatém spáchaný epět Pána Boha rozhněval, a tebe o newinnost připravil. Proč neshetřil gš lěpe raucha newinnosti, proč neodpřjal gš tělu a ďáblu, kterýž w moc swau tebe dostati wšsemožně hledj. Enhle s galkau bedlivostj hlydáš pokladů swětšých, kteréž u Boha žádné ceny nemagj: proč gš tak nedbalý w hlydání pokladů, kterýmiž si zakaupiti můžeš žiwot wěčný. Hle galk šetříš raucha na těle, abyš ge nepokálel: proč nedbáš také na čisté rauchy newinnosti? Pakliš ale hřichy smrtelnými zmrhal newinnost křestnj: neodkládey s pokánjm. Dvě gen cesty wedau ku spasenj: cesta newinnosti a cesta prawého pokánj. Na které pak asi ty ó dusse se nacházíš?«

Kdož uwěrj a pokřtj se, spasen bude (Mr. 16, 16.)

Nenarodjli se kdo z wody a z Ducha swatého, nemůže wjiti do králowstwj Božjho. (Jan. 3, 5.)

Kterjkoli w Kristu pokřtění gste, Krista gste oblěkli. (Galat. 3, 27.)

Obmyti gste, poswěceni gste, osprawedlnění gste we gměnu Pána nasseho Jezisse Krista a w Duchu Boha nasseho. (1. Kor. 6, 4.)

Pohřbeni gste s njm we křtu, w kterémž i wstali gste z mrtwých štrže wjru působenj Božjho. (Koloz. 2, 12.)

Ten Duch swědectwj wydáwá duchu nasšemu, že gsme synowé Božj, a gestliže synowé,

tedy i dědicové, dědicové zagisté Boží, spolu pak dědicové Kristovi: však tak, gestliže spolu s ním trpíme, abychom i spolu s ním oslaveni byli. (Kjm. 8, 16. 17.)

Magjce srdce čisté od svědomj zlého a umyté tělo wodau čistau, držme nepohnutelné wyznánj naděge své. (Žid. 10, 22. 23.)

Pokánj čiňte a pokřtj se gedenkaždý z nás we gménu Ježíše Krista, na odpusttění hříchů wassjch: a přigměte dar Ducha swatého. (Skutk. 2, 38.)

Čim se odplatjm Hospodinu za wšsecka dobrodinj, kteráž mi učinil? Kalich swaseni wezmu a gméno Hospodinowo wžywati budu.

Sliby své Hospodinu splním přede wššjm lidem geho. (Žalm 115. 3 — 5.

Modlitba.

Bože! obnowiteli a milownjče newinnosti, nakloně k sobě srdce služebnjků swých: abychom naplněni horlivity Ducha swatého nalezeni byli we wjře stálj a w skutcjch aučinnij. Skrze Krista Ježíše Pána nasseho. Amen.

(To gest Modlitba cirkewnj na středu w II. neděli postnj.)

Tentýž den :

Život sv. Isidora, rolníka.

Památka mnohých mužů, kteříž za živa byli divem světa, zahynula a zhasla, tak že se sotva podle jména známe. Naopak stal se sv. Isidor, gehož si za živa pro zprostý a chudý stav nikdo newššimal, po smrti předmětem nejwětšj uctivosti celého křesťanstwa. Z můžeme w tom ohledu s Baruchem prorokem wolati : »Kde gsau knjzata národů, a kteříž panugj nad zwiřaty, kteráž gsau na zemi; kteříž w ptactwu nebeském hragej; kteříž střjbro na poklad skládagej, i zlato, w němž lidé daufagej, a není konce do: bývánj gegich? kteří střjbro kugej a pečliwogj gsau, aniž gest nalezenj skutků gegich? Wyhlazeni gsau a do hrobů staupili, a ginj místo nich powstali.« (Baruch 3, 16 — 19.)

Isidor se narodil w Madridě z rodičů chudých a zprostých, kteříž se rukau pracj žiwili. Že wššak rádi každé příležitosti ku zdokonalenj použíwali, kteréž rolnický a chudý stav w hogné míře podává, stali se také bohabognými a nábožnými. Proto wedli synáčka hned od kolébky k báznj Božj a nawykali ho, aby, cokoli myslj, mluwogj a činj, aneb kdy mysliti, mluwiti a konati bude, wždy obracel na Pána Boha, aby se pilně wy: střjháwal odc wššeho zlého, čímž se nedobroti: wěgšj a neylasskawěgšj Bůh urážj a hněwá,

a aby pro Boha každého člověka i veškeré stvoření miloval a vše dobré mu přál. Z požehnával Bůh těmž aumyslu gegich: neboť pacholík vyrůstal w swaté kázni; čistota, láska, trpělivost, pokora, zdrželivost i veškeré ctnosti wkořenily se w jeho srdce, a naplňowaly ho maudrostj nebeskau, kteráž mu nedostatek maudrosti a učenosti swětšlé nahražowala; neboť rodičowé chudj nemohli ho do škol poslati, kterýchž tenkráte gen pořjdu bylo, a následowně neuměl Zšidor ani čisti ani psáti. Poněwadž ale welmi bedliwý pozor dáwal na wyučowánj swých bohabogných rodičů, poněwadž rád a často do kostela a na křestanské cwičenj chodil, a poněwadž co tam slyšel, doma pilně si rozgymal a wšemmožně zachowáwati se snažil: powznesl se na welmi wysoký stupeň křestanské dokonalosti. »Maudrost (s hůrn) uwedla ho na cesty přjme a ukázala gemu králowstwj Božj, a dala mu známost swatých wěcj.« (Maudr. 10, 10.) Zwláštjnho podiwenj zaslubuge jeho horliwost k modlitbě. Aby modlitby swé dokonale se mohl pomodliti, wstáwal welmi časné a ku žádné práci nessel, lečby se byl prwé wraucně k Pánu Bohu a k Marii Panně pomodlil. Čas ten nenj zmařen, kterýž Bohu w lásce zaswęcugeme, ano každá práce mnohem lépe se nám bude dariti, když gi s modlitbau započneme. »Nebudeli Hospodin stawěti domu, nadarmo pracowali, kteříž stawěj geg. Nebudeli Hospodin ostrjhati města, nadarmo bdj, kdož ostrjhá ho.« (Žalm 126.)

»Na požehnanj Božim wšse záleži!« tak říkávali nassj předkové. Křžbychom také my tak smenšleli, křžby se za nassjch časů mládež k tomu měla a přidržowala, aby žádnau práci bez pomodlenj nezačjnala.

Poněwadž se Zsidorowi rolničký staw nad giné ljbil, zawrhnur giná řemesla, wstaupil u gakéhoš měššiana Madridského, gemuž bylo gméno Jan Bergas, do sluzby za oráče, u něhož také až do smrti zůstal. S Zsidorem wesslo do domu Janowa požehnanj Boží, nebo ruka Páně byla s njm. Pozděgi wstaupil Zsidor do stawu manželského, Marii Terribiowau za ženu pogaw, pannu welmi bohabognau a dobromyšlnau, gegiž památka se w cirkwi dne 8. Září swětj.

W powolánj a w stawu swém byl Zsidor nad mjru dokonalý. On nesi wšseliká protiwensstwj s trpěliwostí neoblomnau, k nepřátelům a odpůrcům swým zachowáwal tichost newywratsnau, k přátelům pak upřjmnost srdečnau. Hospodáři swému byl we wšsem wěrný, k ostatnjmu lidu přjwětirný a úslužný, w posrnu a nápogi střjdmý. Nikdá nebral podjlu w rozpustilých radowančách, nikdá se s prostopássnými a bezbožnými towarňsi nepřátelil, ano aby dussi a srdce čisté od hřjchu zachowal, chodjwal welmi často ku správě Boží a gessťe častěgi s neywěťssj skrausseností ku stolu Páně. Nepracowal pro pauhý zemský zist, nobřž proto, že to wúle Boží gest. Gemu nebyla žádná práce protiwóná, neboť i tu neykrásněgssj oslagoval si při-

pomjnanjm wšech těch bolestj a strastj, kteráž Kristus Pán pro nasse wykaupenj newinně snášeti musil. Neděle a swátky byly zauplna zaswěceny službám Božim, službě bližnjho a giným dobrým skutkům. Z nedá se wypsati, š gaku dychtiwostj po slowu Božim taužil, š gaku pozornostj ho poslauchal. Braucná byla také geho uctiwost k Marii Panně, gegjž chwálu on wždy a wšude a každému wyprawowal. Na mšsi swatau nechodil toliko w neděli a w swátek, ale w každý den, giž w neyčasněgšj ráno byl w kostele wjdán, a tewrwa po mšsi swaté chodil po své práci; a že Bůh š njm wždy byl, dařilo se mu wše až ku podiwu dobře a šťastně.

Gak se toto obcowánj Pánu Bohu libilo, okázalo se zwláště při následugcej příležitosti. Někteřj zlowolnj lidé, kterýmž ctnost sw. Zšidora byla gako sůl w očich, winili ho u hospodáře geho, že prý pro služby Božj a giná nábožná cwičenj práci wolnj zanedbáwá a welmi pozdě k nj přicházi. Jan Bergas tau řečj rozhněwán šel bez prodlenj na pole a káral Zšidora za tu nedbalost welmi ostře, zwláště an se očitě přewědčil, že skutečně pozděgi než ginj čeledjnowé do práce přicházi.

Zšidor nesl ty wščitky trpěliwě a prošil hospodáře toliko, aby měl ztrpenj až do žnj, a nebudeli auroda na geho poljch tak weliká gako na poljch sausedů, že rád a swědomitě wšecku škodu nahradj; wšak že dausá, že Pán Bůh

práci geho požehná, gen aby nebránil s celým srdcem mu slaužiti. Z stalo se, auroda na poljch od Zsídora vzdělávaných byla mnohem hogněssj než sausedé měli. Hospodář wida z toho, že Bůh s Zsídorem gest, odprošiw ho za učis nēnau křiwdu, swěřil mu celé hospodářstwí, měš ho wjce za bratra než za dělňíka, a nebránil mu wjce Panu Bohu dle wúle a ljbošti slaužiti. Z přízně Hospodáře swého nepyssněl Zsidor, ale gako gindá chodil ráno do kostela a teprw když se pomodlil, ku práci. Pracowal ale neustále po celý den ani toho neymensšjho nezanedbáwage. U práce šla mu tať dobře od rukau, gaťoby měl několiť newiditelných pomocníkú.

Sw. Zsidor, gsa upřjmným služebnjkem Božjim, milowal tať bližnjho swého slowy a skutky. Ke každému byl wljdný a ochotný, niťdá nepřipomjnal niťkomu utrpené křiwdy, nad žádneho se newypjnal a niťdá žádnému ani tjm neymensšjm neubližowal, ale kdo pomoci aneb radny potřebowal, byťby wšsude byl oslyššán, u Zsídora nebyl neoslyššen. Šdělowl tať ochotně wňdēleť swúg s nuzným a potřebným, a raděgi sám nauzi trpěl, gen když bližnjmu se pomohlo. Tať upřjmná láska, tato nezjštňá šstědrota, ljbila se Bohu tať welice, že negedenkráté potrawa pod rukama zágračně se mu rozmnožila, a chudj negen do šyta se nagedli, nobrž zbytky s sebau domú brali. Tať se k. p. pjšse, že když gedneho času wšse rozdal co měl, že gešstě geden žebráť se tu wysštyl. Zsidor po

ručil manželce, aby mu we gménu Páně trochu pofrmou dala. Tato wědauc že ničehož nezbylo, šla, aby mu prázdnu nádobu okázala, giž wšak k neywětšj radosti své plnu našla. — Kdyby nasse ruka z lásky k Bohu a z lásky k bližnjmu byla štědřegšj, zagisté ruka Páně štědřegi by nám se oterwjrala, neboť »Blahoslawený gest,« dj pjsmo swaté, »kterýž pamatuge na nužného a chudého, w den zlý wyswobodj ho Hospodin.« (Zalm 40, 2.) Jeho srdce gest upewněno, ne budeť pohnuto, až i zhrzj nepřátely swými; rozptýlil a dal chudým, sprawedlnost jeho zůstáwá na wěky wěkůw; roh (šila) jeho wywysšen bude w šile.« (Zalm 111, 8. 9)

Zšidorowa štědrota newzťahowala se toliko na lidi nobrž i na twory nerozumné. Když gedenkrátě w tuhé zimě do mlýna obilj wezl a widěl, an ptáčátka nužně potrawy w zmrzlé zemi si hledagj, rozwázal pytel a štědře jim potrawy nasypal. Geden člowěk, kterýž s nju šel, smál se geho sprostotě, a káral ho z toho; a hle Zšidor přivezl domů mnohem wjce maufy, než kdyby z pytle nic se nebylo usypalo. — »Sprawedlný,« dj Šalomaun, »pečuge o dušsi (o potřebu) dobytka swého, ale bezbožných střewa (srdce) gsau ukrutná.« (Přjst. 12, 10) Zšidor měl tři hlawnj prawidla, přjmo k blaženosti wedaucj, kterýmiž wesskeré své gednánj řjdl a zprawowal, totiž: »Hledente neyprw frálowstwj Božjho a sprawedlnosti jeho, wšse ostatnj bude wám přidáno;« (Mtch. 6, 33) pak »Každý pracug

Dělage rukama swýma, což dobrého gest, aby měl z čeho uděliti tomu, kterýž nauzi trpí, a konečně »Žádná řeč zlá newycházež z úst nassjch« (Efeš. 4, 28. 29); z kteréhož ohledu gazyl swúg tak peroně na uzdě držel, že nřdá z úst geho žádného marného a rauharvého slova newyšlo, neboť »Kdož neklésá w slowu, gest dokonalý muž, a ten může také gako uzdau zprawowati wšsecko tělo.« (Zak. 3, 2.)

Takto tráwil Sřidor žiwot swúg s manželkou w tichosti po mnohá léta, nic o wěci pozemské se nestarage; a kdýž asi 60ti rokú dosáhl, roznemohl se. Z zgeweno mu, že hodinka rozlaučenj přřšla. Plésal welice nad tjm, že teď ku Kristu, Spasiteli swému přřgde a požádaw swátostj, s newětšj sřraussenostj a wraucnostj ge přřgaw, tak že lid přřtomný až k slzám se pohnul. Potom usnul w Pánu roku 1170, dne 15. kwětna. Pochowán byl newprw na hřbitow obecny w Madridě. Tam leželo tělo geho po 40 let, an některé bohobogné osoby we snách se napomjnaly, aby ge wyzdwihly. A nemalému překwapenj šhledalo se i tělo i raucho zcela neworussené, ano i libau wůni wydáwalo. Z bylo tedy do kostela sw. Ondřege přřnesseno, kdež Bůh geho swatost mnohými zázrakj oswědčowal. Za swatého byl wyhlášen roku 1622. dne 22. Března. We Špaňhelšku swětj se geho swátek dne 15. u nás ale 10. Kwětna. Manželka jeho Mari a Torribia umřela po něm po pěti

letech a gať řečeno swětj se swátel gegj dne
8. Zářj.

Rozgjmánj.

Zádný hřich není tať obecný gaťo klenj, a to zvláště u lidu pracowitého, tať že někdy až hrozno gich poslauchati, kdž prokljnagj sebe a bližnjho a němau twář a práci swau i ostatnj věci necitelné. D kězby si ti lidé sw. Isidora wzali za příklad, z gehož úst nikdá marného a rauhawého slowa newysslo, ačkoli taťe těžce pracowal; kězby uwažowali, gať ohavné a škodliwé klenj gest, aby konečně tať zlého a hřjssného zwnku se zbawili. Čjm asj dá se klenj osprawedlniti? Sudte sami, zdali se powoliti může, aby člowěk w zlosti swé zlořečil sobě samému a bližnjmu swému, aby se gménu Božjmu aneb giným wěcem swatým rauhal, nadarmo ge bera; aneb aby zlořečowanjm a prokljnanjm swým ubližowal giného, urážel a horšsil? Mysljte, že klenjm práce lépe dariti se budau; že důstogno gest mluwiti slowa, kteraká gen zatracenci w pekle mluwj; aneb že nábožněgšj a poslussněgšj budau děti a čeled wasse, kdž hromowati wás uslyšj? W tom se meyljte. Člowěka k spaseni wěčnému powolaného, gest nehodno mluwiti řeč zatracenců; kdež se klege, tam se zahánj požeňánj Božj, a děti i čeled prokljnaná stáwá se wúbec twrdossjgněgšj a neposlussněgšj a bezbožněgšj. Nerjkejte, že nezlořečjte, leda

ve zlosti, a že takhle to nemyslíte. Zdaž není již sama zlost hříchem, a z pramenu hříšného což může vyjít, než zase hřích? — Protož raději a napomínám vás: křičte hněv a zlost, chcete-li zlořečování se zbavit; a máte-li již kletí ve zvyku, denně si umíňte, že se hříchu tohoto vystříháte, a pokání slušně si ukládejte, kdykoli klesnete. Modlete se také vroucně k Pánu Bohu o milost ho prosíce, neboť bez milosti Boží nedovedete ničehož, a Bůh bude vám spomocníkem.

Není žádné pravdy a není milosrdenství a není umění Božího v této zemi, ale zlořečení a lež a vražda a krádež a cizoložstvo rozvodnily se. (Děsák 4, 1. 2.)

Nevzmež jména Hospodina, Boha svého, nadarmo, neboť nebude mít za newiného Hospodin toho, kdož vzal jméno Hospodina, Boha svého, nadarmo. (2. Mojš. 20, 7.)

Zamiloval (bezbožný) zlořečení a přideť gemu, a nechtěl požehnání a vzdál se od něho. (Žalm 108, 18.)

Dobrořečte těm, kteříž se vám protiví: dobrořečte, pravím a nezlořečte. (Mj. 12, 14.)

Nekázanému mlavení ať nenavýstaj ústa tvá: gest zájisté v něm slovo hříchu. (Sirach 23, 17.)

Pravím vám, že z každého slova prázdného, kteréž mluvíti budou lidé, vydagj počet v den soudný. (Mat. 12, 36.)

Modlitba.

Polož, Hospodine, stráž ústům mým: a dvěře vůkol rtům mým. Neuchylnug srdce mého k slověům zlosti a k vymlauwání hříchů mých, jako lidé činwagi pássjci nepravost, a nechci bráti podjlu w tom, čehož oni žádagi. Amen.

(Ole Žalmu 140, 3. 4.)

Onesnjho dne swětj se také swátek: W zemi Hus sw. Zoba, proroka, muže přediwne trpěliwosti; w Řimě sw. kněze Kalepodia, Palmacia, konsula, Simplicia, senatora a Felixe i Wandy, manželky geho, mučednjků. Tamtéž sw. mučednjků Quarta a Quinta; w Mesopotii w Sicilii sw. mučednjků Alfia, Silaběffa a Eyrina; w Smyrně sw. Dioscordia: mučednjka; w Tertu sw. mučednjků: Prima kněze, Markai jáhna, Jafona a Feliana; w Padově blahosl. Wlazeny (Beatrix) i Este, panny zákona Benedikt. a m. g. sw.

11.

Žiwot sw. Mamerta, biskupa Wjdenšského we Francauzjch.

Do řady slawných a swatých biskupů země Francauzské w 4. a w 5. stoletj náležj také sw. Mamertus, biskup Wjdenšský. O mládosti geho sice nedossly nás žádné zpráwy, ani co wssě dobrého učinil, než biskupem se stal, že wssak byl we wssem wssady dokonalý, o tom dáwagi mnozi děgeprawci a zwláště geho učednjš sw. Awitus auplné swědectwj, kterýž dj: že byl we wsselikém umění wclice zběhlý, že

obcovánj geho bylo beze wssj auhony a že ow-
 čičky swé bedlivě pásal, slowem Božjm ge fr-
 mjwal a milostmi swátostj napágel, a že i o
 to zwlássenj péči měl, aby také ostatnj duchow-
 wenstwo swých powinnostj dokonale pilno bylo.

Alle dobré sjmě od něho rozšjwané neneslo
 žádného owoce; neboť gedno padlo na cestu,
 a hned dábelstým ponaukánjm se zničilo; giné
 padlo na půdu kamenitau, a w dussich dobro-
 myslných rychle wzesslo, kdž ale přissel čas
 zklaussky a pokussenj opět uschlo; an třetj zas
 udušilo trnj starostj swětstých, nepořádných ná-
 ružiwostj a mámivého lesku zlata a stříbra.

Wssak laskawý Bůh, genž nechce smrti
 hřjssnjka, nobrž každého člowěka od wěčné zá-
 huby milostiwě zachrániti hledj: nawssjtwil Wj-
 deňské gako druhdy zatwzely národ židowstý
 s metlau, aby ge, kdž po dobrém nechтели, po
 zlém na cestu do nebes wedaucj uwedl. Tu se
 hrůzně země otrásala, že mnohá stawenj se se-
 sula; tu záhubný oheň zžjral gegich magetnost,
 aneb diwá zwěř i do měst a wesnic zabjhgje,
 rykem a řwánjm lid náramným strachem a hrů-
 zau naplnowala. Bezbožnjci drželi to wsse za
 wěc wclmi přirozenau a za pauhau náhodu;
 ginj ale, kterjž na Pána Boha gessťe wěřili,
 ti prawili: že to sprawedliwý trest Božj gest za
 hřjchy a newěru, a že tjm Bůh neymilosrdněgssj
 na cestu spasitelnau uwěsti ge obmenysslj.

Zwlásst biskup sw. Mamertus w těch wě-
 cech nic giného nehledal než gediné hněw Božj

a proto lid důtklivě nepomínal, aby pravé po-
 kánj činil a od srdce život svůj hříšný na-
 pravil, sám pak dnem a nocí v tak smutných
 dobách Boha prosil a vzýval o milosrdenství
 a o pomoc. A Hospodin pohleděl ke zalibe-
 ním na modlitby služebníka svého, tak že ge-
 denkrát veliký oheň, kterýž celému městu mohl
 zhaubný býti, náhle se uhasil, a lid vřelými
 slovy svatého biskupa a neustálým napomíná-
 ním konečně hnut, wessel jako druhdy Ninivité
 do sebe, roku 469 a v čas čtyřiceti denního
 postu ve veliké kajícnosti trávil v té naději,
 že kajícností jejich utiší se hněw Boží. A an-
 kdýž před Welkonocí biskup a lid v kostele na
 modlitbách trvali, prosíce pospolitě, aby Ho-
 spodin v milosrdenství svém zaaslauženau metlu
 od nich odegmul: rychle vznikl opět v jednom
 veřejném domě oheň, tak že celé město v oči-
 tém nebezpečenství bylo. Wsse se hrnulo z ko-
 stela k opatření svého zboží, jediný Mamertus
 zůstal. Tu uvrhl se na twář a modlil se, hořké
 slzy proléwage, za smilování: a hle oheň opět
 byl udussen, gak sw. Awitus wyprawuge, v skutku
 zážračným způsobem. S radostným plésáním
 wrátil se lid ku modlitbě se pastýři do kostela
 a welebě smilování Boží wděčnosti srdce na
 hod Boží důstogně se připravowal. Šiastná
 tato událost byla příčinou, že sw. Mamertus
 lid opět ku pokánj napomínal, twrdě, že tím
 jedině způsobem hněw Boží se odwrátí a spra-
 wedlivý Bůh trestati ge přestane.

Konečně oznámil lidu, že má v aumyslu, by duch kagjenosti každoročně w nás se obnos wowal a upewňowal, tak nazwané křížowé dny zawésti, w kterézby lid zwláštne měl žalmy zpjwati, kagjij modlitby se modliti, almužnu dáwati, posty držeti, swátost poánj a swátost oltárnj přijmati a giné kagjij skutky wykonáwati. Toto nawrženj zaljwilo se welice duchowenstwu i wesskerému lidu, načež se wespolek usnesli, aby ty tři dni, před na nebe wstaupenjm Páně k tomu konci se zaswětily. Roku 470 byly tyto křížowé dni poneyprw slaweny a na to pak každým rokem. Pokorné modlitby w kagjenosti konané pronikly nebesa a s hůry sestaupila milost Boží na lid, nábožnost a bohabognost rozšširowaly se wždy wjc a wjc po celém biskupstwji Bjděnském, trest Boží přestal gať mile Boží milost na lid se šnesla.

Nedlauho na to počali i ginj biskupowé a osady podobným způsobem dny křížowé držeti, až se poznenáhla do celé swaté cirkwe uwedly a až posud se zachowáwagj.

Dstatně škwěl se také sw. Mamertus welkau trpěliwosti a neljčenau pokorau, snássel křiwdu bez reptánj a nermautil se, kdýž ho záwistiwj nepřátelé w Římě u sw. otce osočowali, aneb, že pánowitým a zpupným gest, ho winili; tichost geho swjtězila nad zlostj nepřátelskau, a sw. otec nabył w krátkém čase gistého přeswědčenj, že we wšsem, z čehož byl winěn, čist a neswinen gest. Také to se na něm wychwaluge,

že velmi skromě o sobě smýšlel, rád vůkol sebe rozšafné a učené kněze mýval, a s nimi ve věcech důležitých radu brával. Mezi nimi vynikal zvláště bratr jeho, Klaudianus, gaf učenostj tak zbožnostj.

Wíce o životě téhož sw. biskupa newjme zhola ničehož, ale »Hospodin zná dny neposkvrněných a protož dědictwj gegich na věky.« (Žalm 36, 18.) »Cesty gegich před nimi gsau wždycky a negsau skryté před očima geho.« (Sirach 17, 13). Geho aumrtj klade se obyčegně na rof 477.

Rozgjmánj.

Gen člowěf wjry nemagciji prawj, že co se děge, že se děge gen z paubé náhody; člowěf ale w prawdě křestanský wěřj tomu, gako sw. Mamertus, že wsse, cokoli náš potkává buď radostného buď protivného, od Boha neymilostiwěgšjho twůrce a ředitelē wšsehomjra pocházj, kterýž náš tak welice miluge, že i gedno-rozeného Syna swého wydal za náš na smrt, a že proto zarmucuge náš, aby náš potěšil; proto bolesti na náš sešjlá, aby náš uzdrawil; a proto wodj cestami obtěžnými, aby náš tjm gistěgi do wěčné sláwy uwedl. Proto dokonalý křestan zpoléhá na geho dobrotu a maudrost, důwěřuge se w něho a nic po bu-daucnosti wšfetečné nepátrage, klanj se newyštjhlým a podivným saudům geho. Při wšsem

tom neopomjná také wffelikhých sprawedliwých a poctiwých prostředků užíwati, kterýmiž zlé, gjmž štjśněn gest, od sebe by odwrátil aneb aspoň umjrnil; naděge wssak zpočjwá w Bohu a nikoli w opatrnosti lidské. Před Bohem tedy kľeá w pokoře srdce a ō pomoc ho wzýwá, a wěda že pomoci Boží tomu gediné se dostává, kdož prost gest hřichů, neyprw se odřjká wssedh hřichů, pramene wsseho zlého, nawracj se na cestu spasenj, kage se a wzgnává z pokléstků swých, a wstaupiw gedenkrate na dráhu dokonalosti, gjž se nedá wjce s nj odlaučiti, ale w důwěře a wděčnosti ku řjśši swětel kráčj. A protož neplačte, a nelwělte, kdjž nehody na nás se hrnau, ale udeřte se w prsa řkauce: Pane, zhřěśil gsem, buď milostiw mně hřjśněmu a w hněwu swém mne netrestej na wěky, ale mjsto dey ř pokánj a ř naprawenj žiwota.

»Zdali bude co zlého w městě, gehožby Hospodin neučinil? (Amoś. 3, 6.)

Welikhý gjí Pane na wěky a po wssedh wěky králowstwj twé; nebo ty řřwiháś a uzdrawugeś, uwádjś do hrobu a zase wywodjś, a nenjř kdoby utéci mohl před rukau twau. (Job. 13. 1. 2.)

Kdo se kdj protiwil Bohu a měl pokog? (Job. 9, 4.)

Totoi má zagisté každhý, kdož tebe ctj, že žiwot geho, budeli zřuffený, řorunován bude: pakli bude w sauzenj, wyswobozen bude, a bu-

deli w trestánj k milosrdenstwj twému bude moci přigiti. (Tob. 3, 21)

Wzňwog mne w den sauženj: wytrhnu tě, a ty mne budeš slawiti. (Žalm 49, 15.)

Rázně Hospodinow, synu můg, nezamjten, aniž ustáwen, kdež od něho trestán býwáš: nebo tohož miluge Hospodin, toho tresce, a gako otec w synu zalibuge sobě. (Přjfl. 3, 11. 12.)

Modlitba.

D. Bože, kterýž se urážjš hřichem, počá njm ale se smírugeš: popatř milostiwě na modlitby lidu, Tebe prosjciho, a odwrat od nás metlu hněwu swého, kterýž za hřichy swé zasluhugeme. Amen.

Tentýž den:

Život sw. Anthima, kněze

a towarýssů mučednjku.

Za panowánj cjsařů Diokleciana a Maximiana (ku konci třetjho stoletj) byl Faltonius Pinianus prokonsulem w Asii, a ten widá že Chaeremon geho tagemnjš (konsiliarius), ljtý křestánů nepřitel s wožu spadl a po mnoha hodin dábelstwjim trápen, konečně dusši nessiastně wypustil; upadl w tak hlubokau těžkonynstnost a chorobu dusse a těla, že o uzdrawenj geho každy pochybował. Uwažugje Lucina, manželka

geho, že příčina choroby gest hryzenj svědomj, ani i Pinianus mnoha křesťanů mutiti a usmrtiti dal, powolala tagně některé uwězněné křesťany, mezi nimiž byli Anthimus kněz a Sisinus gáhen, pať Maximus Basus, Fabius Dioflecius a Florencius, a prawili k nim, aby uzdrawili muže gegjho, že jim welkau odměnu dá, i na swobodu ge propustj. Načež Anthimus odpowěděl, aby manželi swému domlawala, by křesťanskau wjru přigmul; staneli se křesťanem, že hned plného zdrawj nabude. To uslyssawssj Lucina zaradowala se, a běžela i hned k manželi, a wyprawowala, že nalezla některé muže, kterjž zdarma a hned plné zdrawj mu nawrátiti slibugj, což až posud žádný lékař nemohl, pakliby wjru křesťanskau přigal. Na to odpowěděl Pinianus: »Possetilcem gest, kdož newěřj, že ten prawým Bohem gest, kdož zdrawj nám nawracuge, nad njmž gjž gsme zaufaly a opět k životu křjssj, gjmž hrob gjž se připrawil.« Lucina powolala tedy Anthima a Sisiniana. Gich prosil Pinianus, aby ho uzdrawili, že celým srdcem w Krista wěřj. Anthimus odpowěděl: »Kde pawhá moc Kristowa pomáhá, nenj lékaře třeba.« Na to mu w krátkosti wyložil hlawnj články wjry křesťanské; a když se to stalo, prawil, řka: »We gměnu Jezisse Krista, Nazarethského, ukřižowaného a wzkrjsseného, položjme ruce na tebe, wěřjce, že co sljbil, na tobě naplnj.« To slyssaw Pinianus wztáhl ruce swé, řka: »Krisťe, o němž

bych byl newěděl, že Bohem gš, kdybych to nyní z úst těchto nebyl slyšel, kterjž tě wznáwagi, (než se stanu křestianem) wznáwám a wěřim, že zdrawj mi nawrátjš, neboť lékari prawj, že wjce uzdrawen býti nemohu!« A tu uwrhl se Anthimus a Sixinius na twář, za dlauhau chwjli se modljce. A w tom gasná záře nebeská oswjtila ge a asi za půl hodiny nad nimi se wznássela. A pomodliwse se, řkauce k Pinianowi: »Wstaniž, neboť nawstjwil tě Kristus, Syn Boží, w kteréhož gš uwril.« A on wstana zdraw, prawil žřetedlným hlasem: »Prawý gš Bůh Kriste, kterýž gš mne auplně uzdrawil.« Na to se i ostatnj zagatj křestiané Maximus, Bassus, Fabius, Dioclecus a Florencius powolali, a ti wssickni modljce se wyučowali Piniana a manželku i celý dům gegich, Lucinu, za sedm dnj pak pokřtili ge.

Pinianus žústal po celý roč w auřadě swém bez úkoru, w tom čase wssedny pro wjru uwězněné aneb ku trestu odsauzené křestiany powolaw, nohy jim umýwal, ruce ljbal, a na swobodu ge propustiw, wssim což na cestu potřebowali, poslaužil; potom ale s mnohými do Řjma se nawrátil a ge na swých rozlehlých statech rozhostil, zwlášť w okolí města Luximacium, kdež oni téměř po tři léta w tidém pokogi žiwi byli.

Téhož času stalo se, že obywatelé pohansstj u swých model odpowěd na rozličné otázky wyhledáwali, což se každým třiletjm stáwalo,

tenkrát ale prý řekli, že nebudouli Cirinius, Dioflecianus a Florencius obětovati, budoucně žádných odpovědí dávati nebudou. Lid vlekł bez odkladu ty swaté tři muže k modlám v tam ge také, kdž obětovati nechtěli, ukamenoval. Na tom místě byli také pochováni.

Anthimus bydlel nedaleko Rijma na giném statku Piniana u silnice, Salaria řečené. Z zde chtěl lid gednoho času bohu Silwanowi obět dávati, an nagednau původce té oběti od dábla byl udvácen, tať že vytrhna meč každého, kdož mu w austrety přicházel, tepal. Mnozi již bjdně zahynuli, an Anthimus dostaw o tom zpráwu w austrety mu wessel, a we gménu Ježísse Krista poručil, aby zůstal státi a meč odhodil. Z uposledyl ihned bjdny, načež geg Anthimus domů odwedl a po tři dni za něho se modle a postě, konečně netoliko dábelstwíj ho zprostil, ale i na wjru obrátil i s celým domem geho a s mnohými ginými; načež i hág Silwanu posvěcený se zničil a spálil. Tu se událo, že tau fraginau šel Priskus Prokonsul. K němu obrátili se pohané, žalugice na Anthima, že prý wšedny modly gegich zrušil a hág swatý spálil. Priskus ho welel zatknauti a k obětování nutiti. Kdž wšak po wůli býti nechtěl, wlekli geg za nosu, a uwázawšse pať na hrdlo těžký kámen do řeky Tibery uwrhli; kdeby zagisté byl utonul, kdžby mu nebyl anjel Páně ku pomoci přispěl, a zprostiw ho kamene na živě zachowal. Z gitra

druhého dne sli křesťané gať obyčegně k Anthimowi knězi, na swaté služby. To widauce pohané wysmjwali se gim prawjce, aby za swým Anthionem do řeky sli. Mež kdýž tito ugissiwali, že Anthimus žiw a zdráw gest, otewřeli i mnozi pohané ňci spasitelně prawdě a uwrhugjce se Anthimomi k nohám, činili pokánj a křest swatý žádali.

Bracege se Priskus wyptáwal se, gať se Anthimus usnesl. Tu žalowali pohané opět, že negenom usmrtiti ho nemohli, anobrž že kteřj ho usmrcowali, sami se na wjru křesťanskau obrátili. Z powolal ho Priskus a nemoha ho po dobrém k zapřenj Krista přinutiti po tři dni ho neyprw žalárem i rozličnými mukami trestal, pať ale hlavu sraziti welel. Křesťané wzali tělo geho a pochowali na mjstě, kdež se modljlwal. Po smrti Anthima kněze přenesli osiřalj křesťané wsečeku uctu a lásku na přjtele geho sw. Maxima. Z ztěžowali si opět pohané u Priska na to, řkauce, že usmrcenj Anthima nic neprospělo, gelikož přjtel geho Maximus mnohem wjce lidu za sebau potahuge. Priskus poslal tedy některé drábn, kteřjž by ho gali. Lid křesťanský chťel se gim sice postawiti, wssať na Maximowo slowo odstaupili, ač srdce gim křwácelo. Nemoha Priskus ani Maxima u wjře zwiklati, dal ho neyprw ukrutně ubiti, pať ale stji. Z Maximus pochowan na témž mjstě, kdež se za žiwa modljlwal. Po smrti sw. Maxima ugal se Priskus lidu křesťanského, gegž napomjnal, aby neplákali

ale raději se veselili nad smrtí mučedníků Božích. Z stalo se, že právě tenkráte v novém městě (forum novum), kdež slavné oběti modlám se přinášely, trh držán byl a drahně lidu se tam sešlo. Z zagali Bassa a vlekli ku obětnici křičíce, aby obětoval Bachowi, kterýž hoznou dáwa, a Cereře aby hogné žně popřála. Bassus však dohládal, že Bůh nebeský dáwa rannj i pozdnj děst i wse co k žiwobytj se potřebuge, bozi ale pohansstj, že negsau nic než mrtwé modly, ani dusse ani žiwota nemagicj, a na důkaz dechl na ně a ony se rozkotaly a rozdrtily. To wida lid, učinil na něho autof a tak dlouho pěstmi, holemi a ginými gestě nástrogi do něho bil, až konečně i dussi swau vypustil. Na to zatkli i Fabia a k saudu odemzdali, kdež wjru stále wyznáwage, odsauzen byl, aby se mu hlawa stala. Pinianus nedal se usmrcenjm 10-
 • lka wěrných křestanů zastrassiti a nobřž po mnohá gestě léta jim wsseligak pomáhal, gsa jim ochranau a sstjtem i pomocnjkem, až ho konečně Bůh powolal, dada mu forunu wěcnau. Lucina, geho manželka, trwala po geho smrti takměř dnem a nocj na modlitbách a w postech, a až nad mjru sličná, žiwot swúg w stálém wdowstwj tráwila. Z ona byla křestanů autočisstě a nemohlali gich na žiwě zachowati, zagisté umučených těla a giné pozústatky gak gen mohla sbjrala a počestně pochowáwala. Tak k. p. wytáhla mrtwol sw. Sebastiana z kloafy a pohřbila, tak také těla sw. Beatrice, sw. Memie a sw. Juliana, Cy-

riaka a Smarağda pochowala. Lucina byla 95 let, kdž umřela, wzawššj za dobré své skutky život wěčný a králowstwj nebeské.

Rozgjmánj.

Tak gako Faltonius Pinianus pro hřichy své do těžké nemoci upadl, a dřjwe se nepozdrawil až kdž w Krista uwěřil a život napsrawil: tak také až dosawád bñwagj hřichowé neyprwněššj a neyhlawněššj přjčinau chorob nassich, gakož pjsmo dj: »Kdo hřěššj před obličegem toho, kteržj geg učinil, upadne w ruce lékaři.« (Sirach 38, 15.) A protož kdož uzdraswen býti chceš, odstrañ neyprw přjčinu nemoci, totiž hřichy. Tak Spasitel náš muži sflakem poraženému neyprw hřichy odpustil a pak teprw ho uzdrawil. Kdo se we tmě ranil, toho lékař wywádj na swětlo, a podobně Bůh rány dusse twé, kteréz newidjš na tělo uwrhuge, abyš ge užřel a zahogiti mohl. Proto se také stává, že mnohý, kdž choroba dusse, na njž po celý rof ani newzpomene, na těle se mu ukáže, k Bohu se obraci, zpowjdá se a wšsecky wěci w pořádek uwádj. Kdž tedy Bůh proto chorobu těla na nás sešla, aby dusse nasse se uzdrawila, zagisté že také chorobu s tebe sege, gať mile duffi swau uzdrawjš. Z té přjčiny zagisté přifazuge cirkew, aby lékař neyprw nemocné k tomu měl, aby dokonalau zpowědj a swátostmi oltárnj i poslednjho pomazánj duffi swau od hřichu

očistili, proto také učj, že kdo swátosti tyto w kagjcnosti přigme, uzdrawj se, pakli k spaseni geho to slauzj, (Gal. 5, 15) a není podchybnosti, že mnozi křestané, kteříž vlnau skraussenosti swátosti přigali, od toho okamženi uzdrawowati se počali. Bohužel, že přecasto kněz nucen býwá těchto swátostí udělowati takowým nemocným, kteříž skoro o sobě giž ničehož newědj, a protož ani ceny a cje swátostí nepochopugi. Pakli ale Bůh chorobu a nemoc na nás seslá pro hřichy naše: rozważugme trochu, gakých trestů pro hřichy své zasluhugeme, a to rozważowánj naučj nás trpělivosti a tichosti, neboť wjme, že wětšj gessťe tresty na nás w budoucnosti čekajj, pakli nynj káti se nebudeme. A protož gsili nemocen, obrať se k Bohu, příčinu nemoci odstrañ, a zdrawj se ti nawrátj. Nawrátjli se, než trpělivě, ať zásluhu máš před Bohem.

Pinianus se uzdrawil, kdž k Bohu se obrátil, také král Ezechias uzdrawil se, kdž k Bohu se obrátil: ale král Džias, že se w nemoci k Bohu swému neobrátil, umřel smrtj zla, gakož Eliáš prorok mu předpowjdal (4. Král 1, 4.) A ty člowěče, následug příkladu mužů těch, s kterýmiž korunován býti žádáš, a nemoci své tak užjwey, aby ti prospěla k spaseni duse; zpoléhej se na Boha, a žádej od něho srdcem čistým, srdcem skrausseným to co ti prospěge k životu wěčnému, a on udělj toho tobě pro Krista Syna swého. —

Gesťliže budete choditi proti mně a nebu-

dete chjtji poslauchati mne, possli mor mezi wás.
(3. Mogg. 26, 21. 25.)

Potrestal jř mne a wycwičen gsem. (Jerem.
31, 18.)

S wosfosti sestal cheň do kostj mých a wy-
učil mne. (Pláč Jerem. 1, 13.)

Nemoc těžká strizliwau tinj dussi (Sirach
31, 2.)

Modlitba wjry uzdrawj nemocného a po-
lehčjt genu Pán. (Zak. 5, 15.)

Roznemohl se Uša na noby přetěžkau ne-
mocj, a ani w swé nemoci nehledal Hospodina,
ale wjce daufal w lékařské uměnj, i usnul s
otci swými a umřel. (II. Paralip. 17, 12. 13.)

Modlitba.

O Bože otče! od gehož pokynutj každá
doba žiwota nasseho záwisj; radiz, prosjme, po-
korné modlitby nasse přigmauti a tu milost nám
propůgč, abychom we zdrawj Tobě po wssedj
dny žiwota slaužili; a pakli na nás nemoci
jessleš, milostiwě učin, abychom ge snásseli s
swatau trpěliwostj, dussi swau očišrowali, a tak
hodni stali se zaslibenj Twých. O to Žě pro-
sijme skrze Syna Twého, Pána nasseho Ježísse
Krista. Amen.

Dneš se také swětj: W Rimě sw. Ewelia, mučednjka;
w Cameriuě sw. Anastasia, mučednjka i towarystů; w Ba-
renné sw. Gonzulfa, mučednjka; w Silwiniace (Sawign.)
sw. Majola, opata Kluniacenského; w Senis we Francu sw.
Picerie panny a m. g. sw.

12.

Život sv. Panfracia, mučedníka.

Sw. Panfraciůs narozen we Frygij, gediný syn Kledonia, Řijmana wzacného a ciffaři Dioflecianowi welmi milého, ztratil giž w autlém pacholetstwíj swé rodiče. Sirotka ugal se Dionysius, strýc a staral se tak o něho a tak pečlivě ho wychowával, že snad ani vlastní otec lépe by nebyl učinil. Panfraciůs byl ale poslušný, učelivý a wděčný, že Dionysius z toho veliké potěšení měl. Wšak oba wězeli gessťe we tmách pohanstwa. Po třech letech přestěhowal se Dionysius do Řijma, kdež Panfraciůs po otci welmi rozsáhlé statky měl, a na hoře Célius se ubytowal. Panfraciůs i wesskeři sluzebnjci sli s njm.

Zenkráte žürili pohané s welikau wzteklostj proti křestianům, tak že buď modlám obětowati aneb ukrutné muky i bolestnau smrt podstaupiti musili. W té strastné době byli sw. Sebastian a sw. Hassal a mnozi ginj swatj a wywolenj Bozi gedinau ochranau a autočistěm pronásledowaných křestianů, anť netoliko hostinského přjstěssj ginj přáli ale i uwězněných těssili a k zmužilosti a k stálosti powzbuzowali. Také papež, sw. Kajus ukrýwal se, kde a gal gen mohl, a w tu ty dny se zdržowal na statcích Pan-

fraciowých. Téhož swatého papeže wšelá napomínání a příklad krásný byla ostatním křesťanům ostnem, že netratili důvěrou w pomoc a w posílu Boží, a že weselým srdcem a radostnou myslí smrt za Spasitele swého podstupowali. Dionysius, ačkoli pohan, wšak muž pravdy weliký milowník, nezawjral usší, kdýž se mu o welebných ctnostech sw. Kaja a o bohabognosti ostatních křesťanů wyprawowalo; a gelikož sám na swé oči widěl, š gafau stálosti křesťané wjru swau wyznáwagj, a š gafau žmužlostj a radostj mušy podstupugj; sám u sebe prawil, že wjra křesťanská musj býti w prawdě wjrau Božskau a spasitelnau, a že z čeho se křesťané winj, nemůžž žádně podstaty mjeti. Š sdělil tedy myšlenj swá milému Pantraciowi, a tu se usneš, že wyhledagj sw. Kaja, a o wjře křesťanské se poptagj, w čem vlastně gegj podstata záležj. Š šlli tedy. Přišsedšše do domu, w kterémž se Kajuš ukrywal, žádali wrátného Eusebia, křesťana welmi nábožného, aby ge k sw. otcí uwedl. Eusebius w:da gegich upřjmnau twár, a že od nich ničeho k obáwání neni, uwedl ge.

Sv. otec od Boha poučen, že dwa wzácuj šjmané ho nawšššewugj, zaradowal se srdečně, kdýž wessli a na gegich snážnau prosbu wykládal jim pravdy sw. katoljšké wjry š takowau wraucnostj, že po 20. dennim wyučowání škrž křest swatý do lúna cjrkwě wstaupili.

Gafau radostj dusse gegich se naplnila kdýž

obmýtj ode hříchůw a poskwrn znova z ducha swatého se narodili, wysati nelze, srdce gegich roznjtíla se takowau horliwostj a lásкау ku Kristu Jezjssi, žeby se byli i hned protivnj: kům wjry křestanské wydali a weřegně wyznali, že křestany gsau, kdyby tomu byl sw. otec nes zabráníl.

Medlauho na to usnul w Pánu Dionys: sius, a wzal za odměnu korunu wěčného žiwota. Panfracius byl tenkráte síce gen 14 let stár, ale wjra Kristowa učiníla z něho muže rozumem i swatým obcowánjm dospělého. Zbožj pozemské a wšsedn swětské rozkosse ztratily w očjch geho celau cenu, a dobrodinj prokazowati chuděmu a nuznému zdálo se mu býti nenswětěgšj powinnostj. On také neukřýwal níkdá wjru swau ani se neostýchal řegně gměno Krista Jezjsse wyznáwati. Pro Spasitele swého trpěti, bylo mu myšlěnkau nenžadáněgšj. Z bylo se nadjti, že, po čem tolik taužj, konečně se dočeká. Někteřj pohané widauce zmužilé gednánj sw. mládence, i že mnozj ginj wedlé přjkladu geho od modloslužebnosti odpadagj a do cirkwe křestanské wstupuğj, welice se rozhněwali a u cisare Diokleciana z wjry křestanské ho obžalowali. Cjsak, genž prwé w těsném přátelstwj s Kledoniem žiw byl, powolal Panfracia a wida w něm mládence krásného, mrawů usedlých a k welkým činům schopného, hleděl na něho s welikým zaljbenjm, i myslil, že to nebude mnoho státi, opět k modloslužebnosti ho

přemluvíti aneb přinutíti. J mluvil k němu nepřerou aulisná a listivá slova, wyprawoval mu mnoho o zásluhách nebožtjka otce, a gaf by nynj syn za dobrodinj, otci profázaná, měl wděčným a zákonů zemských we wšij uctiwosti poslussným býti; že sladko gest bohům se klaněti, ani wjra křesťanská nenj nic, než pauhá gessitnost (marnost) a mimo to těžké tresty ano i smrt podstaupiti musj, kdož bohům wlastenským rauhati se nepřestane. Na to pobjzel ho, aby modlám obětował, pamětliw sláwy otců swých, že pak welké poctiwosti a odměna welká na něho čeká, a že milowati ho bude gako wlastnjho syna; pakli by ale w swé possetilosti trwal, že hrozných trestů neugde.

Wšak pewnau důwěru sw. mládence nezwiřlali ani sliby, ani pohrůžky gi neoblomily; odpowěděli cjsaři w prostotě srdce, že s milostí Jesu Krista we wjře křesťanské wytrwati hodlá, a že Kristus i rozum geho ospěcuge i zmužilosti dodává, aby se žádných trestů nehrozil; a konečně doložil: »Dstatně diwno gest, že ty, pane, gessito tak maudrý gš, mi přikázuges, abych bohům se klaněl, kterjž nic negsau, než djla rukau lidských, a kterjž dokud gessite na žiwu byli, tak ohawnj, mrzci lidé byli, že kdoby twogj služebnjci a otroci takowý žiwot wedli, stjti bys ge musil.«

Tato kárawá slova zahanbila cjsaře i rozpálila hněw geho w takowé mjře, že i hned katanůw powolal a přikázal, aby Panfracia

wywedli a štali, mrtwol pak ležeti nechali psům k potravě. Panfraciůs slysse saud swůg zardowal se srdečně a weselau myslj šel s pochopy ku poprawissiti na drážce Aurelianské, kdež pomodliw se maličko, hlavu k štětj sklonil. Tělo zůstalo dle rozkazu ležeti, wšak w noci wzala ge tagně gedna nábožná a urozená matrona, gménem Oktawilla a welmi počestně ge pochowala na hřbitowě sw. Kalexodia, kterýž pozděgi hřbitow sw. Panfracia slaul. Toto se stalo roku 304.

R o z g j m á n j.

Mnozi lidé se domeyšlegj, že mladost gest ku bohabognému obcowánj zcela neschopná; ale život sw. Panfracia zřegně uťj, že možno i w mladistwém wěku s milostj Božj auplně wedlé zákonů Páně žiwu býti. — Sudte sami, zdali bude s to wšelikému pokušsenj a lákánj k hřichu wzdorowati, kdož z mládj nebyl weden ku wěčnému powolánj swému, kdož z čisté lásky k Bohu gednati nenawykl, kdož časně do srdce nepoložil sjně prawé nábožnosti, a růsti ho nenedává w strom dokonalosti? Gal se rodičowé zodpowědj gednau, kteřž dětem swým mnohau bezbožnost, poklésky a wadu promjgegi pod tau záštitau, že mladost musj mjtí radost a že co učinili zlého, že se stalo gen z mladistwé lehkomyslnosti. Ach běda! owoce prostopassné a zahálčiwé mladosti býwá záhubné

a co si mladík navynkl, w stárj konati nepřestane, a zlá navynklost neopausstjwá otroka swého až w smrti. Dstatně bude Bůh přisné aučty od člowěka žádati i z mladosti žiwota geho. Gať obstogj, kdnyž geho dny krásné sežral rez zabálky a prostopássnosti, kdnyž hřiwony swé promrhal w hřissich a w marnostech swěta? Kdož se záhy zbožnosti neoddá, ten také w hřissich sestárne; nebo hřissné navynklosti z wěku gessťe mladého rostau stále a konečně stáwagj se tenatj, kterýchž ugjtí welmi těžko býwá, a síce genom zwlássstnj pomocj Božj. A konečně není to hanebno Bohu gen kal žiwota obětowati a srdce rozkosssemi umdlené, od swěta giž zawržené! W starém zákoně žádal Bůh, aby se mu wssedny prwotiny obětowaly; nemáme my také giž prwotiny žiwota swého, wěf mladý, gemu poswěcowati, srdce gessťe newinné gemu obětowati, a zákony geho weň zapisowati? Wěru, tjm není draze kaupeno dobré swědomj a uaděge spasenj wěčného.

Dobré gest muži tonu, kterýchžby nosil gho od mladosti swé. (Pláč Jerem. 3, 27.)

Den mi synu srdce swé: a oči twé cest mých ať ostrýchagj. (Přisl. 26, 26.)

Přislowj gest, Mládenec podle cesty swé, také kdnyž se stará neuchýlj se od nj. (Přisl. 22, 6.)

Wesel se mládenče w mladosti swé . . . a wssal také wiz, že pro wssedny ty wěci přiwede tě Bůh k saudu. Ddegni hněw od srdce swého a odwrať zlost od wěku swého; nebo

mladost a rozkoš marné věci gsau. Pamatug na stvořitele svého ve dnech mladosti své, prvě než na tebe přigde čas trápenj a přibljži se léta, o nichž djš: *Nejbj se mi.* (Kazatel 11, 9. 10. — 12, 1.)

Gakým způsobem napravuge mládenec cestu svou? *Dstřjhanjm řečj svojch.* (Žalm 118, 9.)

Modlitba.

Ó Bože! nezpomjney na hřjchy mladosti mé a nedbalosti mé; uveď kroky mé na cestu zákonů Tvých, nedej, abych se kdy od Tebe skrze hřjch odlaučil; ale milosrdně mi učič, abych před Tebou, genuž tělo i dušsi svou o bětugi, tať dokonale obcowal, bych gedenkráte Tebe twářj w twář widěti a na wěky Tebe pozjwati mohl. Skrze Krista Ježíše Pána nasseho. Amen.

Dnešnjho dne svěťj se taťe swátek: W Řimě sw. mučednjků Nerea, Athyslea a Flavie Domitily, o nichž se mluwilo dne 20. Dubna; w Sicilii sw. Filipa Argiriona; w Salamině, na ostrově Cypru, sw. Epifania, biskupa; w Cárhradě sw. Germana, biskupa ctnostmi a uměnjm wěhlasného; w Treviru Mododalda, biskupa; w městě Kalciatském sw. Dominika; w Flandřjch sw. Richtrudy, abatysse. a m. g. sw.

13.

Život sw. Serwácia,

biskupa Tangerického.

Kde a kdy se narodil swatý Serwácius, udati se nemůže, to gediné gisto, že sšlechtné

a urozené měl rodiče, a že hluboce byl učený, mravů neuhonných a svatých; a že proto na biskupstvoj Tongerské dosazen byl. Co biskup byl nad mjru horlivý v plnění svých povinností a zvláště ovděky své před Ariany střezil, kteříž tenkráte svým kacířstvom wesskeré fraginy naplňovali, biskupy prawoměrné utiskovali a ze sjdel vyháněli. Z sw. Athanasius Alexandrinský patriarcha původem těch kacířů ze sjdla svého vypuzen do Treviru giti musil; zde wssak mimo jiné biskupy také sw. Servacia Tongerského za přítele nalezl, tak že se ho zvláště na sněmē církewnjm w Sardice r. 347 i s jinými biskupy zastával a mjru prawau proti auskokům Ariánů hágil.

Ač Servacius pro kacíře, wsselikhmi auskými bludny své rozsjřugjci, žádného pokoge pozjwati nemohl, i toho se dočekati musil, že na geho biskupstvoj i na celé Francsko nesmjrné zástupy krwežjznivých Hunnůw se walily, hrůzau wssedko naplňugjce. Sw. biskup osadu nad život swůg milowal, a byl by rád i wlast i osadnjky před surowými barbarj zachránil, a protož zdwozil swá nábožná cwičenj, a giž neustále se takměř postil, bičowal, bděl, plakal a modlil se, aby Bůh milosrdenstwj své učiniti ráčil. Wssak k zarmaucenj swému zgewil mu Hospodin, že pro hřjchy, kterýmiž ho lidé urážegj a kati je nechtěgj, wydá ge w moc nepřátel gegich. Z uzawřel tedy Servacius do Řjma putowati w tom aumyslu, že snad na hrobě swatých apostolů

a na přimluru a orodovánj gegich modlitby geho Bůh milostivě wyslyššj. J modljal se tu bez přestánj dnem a nocj dwa tři i wjce dnj nižádného pokrmu nepožjwage a hokkými slzami za smilovánj prose. A wššak nadarmo, neboť an neustáwal w kagjcnosti, zgewil se mu aposstol Petr, an mu dj: že uložil Bůh francauzskau zemi strze Hunny popleniti pro hřjchy gegich; »Ty ale, prawil k biskupowi, deň si raditi, připil si, zporádeň dům swůg, neboť doma opuštjš tělo a oči twé neuzřj ohawnosti, kterauž Hunnowé w Galii páchati budau.« To uslyššaw sw. biskup pospjchal domů, a lauče se s duchowenstwem i s ostatnjmi sausedy Tongerstými prawil, že wjce neuzřj twári geho. Tu wznił ze wššech stran náramný pláč a kwjlenj: »Neopausstěg nás, wolali wššicni, otče swatý, nezapomjney na nás, dobrý pastýři!« Wššak biskup znage wůli Božj rozžehnal se s njmi a do Trařatu nad Mosau (Mastricht) se odebral. Tam přigda, rozstonal se na zimnici a w krátce umřel roku 384 dne 13. Kwětna, a w tom městě také pochován byl.

Rozgjmánj.

Tak gako nemocmi Bůh lid swůg pro hřjchy geho stjhá, tak podobně i ginými nehodami ho trestává: neaurodau, drahotau, hladem, wálkau, morowými ranami a ginými strastmi, gakož sám k židům dj: »Pašli nebudete poslauchati

mne a nebudeteli činiti vssech přikázání mých; gestliže pohrdati budete ustanovenjmi mými a saudy mé potupjete-li, tak abyšte nečinili těch věcí, kteréž ode mne ustanoveny jsou a zrušili: byšte smlauwu mau: gá také učinjm vám: Na vsstjwmj váš rychle chudobau a horkostj, kteráž by zřazila oči vaše a zhubila duše vaše. Nadarmo budete sji semeno své, kteréž od nepřátel sežráno bude. Postawjm twář swau proti vám, a padnete před nepřátely swými, a budete podáni těm, kteříž nenávidj vás. Budete utjkatí an váš žádný nehonj. Gestliže pať ani tak neu poslechnete mne, přidám trestání vášjch sedmkráté wjce pro hřjchj vaše, a potru pýchj twrdosti vášj, a dám vám nebe s twrchj gako železo a zemi měděnau. Nadarmo bude wy naložená práce vaše, newydá země aurody, aniž stromové wydagj ovoce; a pustjm na vás zvjřata polnj, kteráž by zhubila vás i howada vaše, a vssech věcj tak umensšila, aby zpusťly cestj vaše; gá býti vás budu sedmkráté wjce pro hřjchj vaše a uweđu na vás meč, genž pomstj zrušenj umluwy, a řdyž utečete do měst: possli mor mezi vás, a dani budete w ruce nepřátelům.« (3. Moggj. 26, 14 — 25.) U opět: Gestliže nebudeš čyjtí poslechnati hlasu Hospodina Boha swého, abyš ostrjhal a činil vssecka přikázání geho a řady poswátne, kteréž gá přikazugi Tobě dnes, přigdaw na tebe vssecka zlořečenj tato a zachwátj tebe. Zlořečený budeš w městě, zlořečený na poli. Zlořečená

stodola tvá a zlořečený ostatkové twogi; zlořečený plod života twého i auroda země twé stoty wolů twých a stáda ovcj twých; zlořečený budeš wcházzege, zlořečený wcházzege. (5. Mogg. 28, 15 et seq.) Bůh nawstjwil nás také neaurodau, pokazil osenj nasse, seslal na nás drahotu a hlad a ginými gestě strastmi nám wybrožuge, než kdo z nás hledal přjcinu wseho toho w newěre nassich dnů a w hřjssich wěku nasseho? Kdo pomyslil, že rozhněwaný Bůh smjřiti se musj modlitbami a pokánjm, kdo života swého napravowati počal, kdo poděkowal Bohu, když metlu od nás odňal? Zdaž nesnažili se lidé wseho toho zlého přjcinu klásti tu do zkažené powětrnosti, tu do zlého semene, tu do zle připrawených poljch, ale kdož gest, genž powětrnost dělá, smě zachowává, rozum wygasňuge? newěra? hřjch? lidská hrdoť, zbožnowánj sebe? S nikoli! ale Bůh, který stwořil nebe i země i wse cožkoli gest, a protož také dj: Budeteli choditi w přikázanjch mých a poručenj mých ostrjhati a činiti ge: dám wám destě časj swými a země wydá aurodu swau a stromowé plni budau owoce; a budete gisti chléb swůg do sytosti a bez strachu budete byditi w zemi swé. 3. Mogg. 26, 3 — 5

Skládenj poklad swůg w přikázanjch Neny wyššjho a prospěge tobě wjce než zlato. Si-
radj 29, 14.

Budeteli chtjti a mne poslauchati, dobré wěci země gisti budete. 38. 1, 19.

Ani ten, kdož sstěpuge, gest něco; aniž ten, kdož zaléwá: ale Bůh, kterýž žrůst dáwá. I. Kor. 3, 7.

• Modlitba.

Propůgč nám wssemohaucj wěčný Bože, tu milost, abychom kteriz k Twé dobrotě w nesnážich swých se utjkáme, zbaweni wssého zlého plnau dussj Tobě slaužili. Strže Pána nasseho Jezisse Krista. Amen.

Tentýž den:

Žiwot sw. Jana mlčeliwého.

Sv. Jan se narodil roku 454 dne 8. ledna w městě Armenickém, w Nikopolu. Jeho rodičowé Enfraciuss a Eufemia byli wysoce urozeni mnohými wznessenými auřady slawnj, na zbožj a statky bohatsj. Při tom byla jim wůle Božj nade wssěco, protož i Jan i druhé djetky byly welmi nábožně od nich wychowáni. Gak hluboko se otcowská slowa w srdce Jana zakorenila, ukázalo se zwlášt po gegich smrti, anž Jan swůg znamenitý podjl na wystawenj nowého kostela ku cti bl. Panny Marie a nowého klástersa wynaložil, do něhož s 10. gessťe towarýssi stegného sineyssenj wstaupil, počjtage tenkráte gen 18 lét, a gediné Pánem Bohem se objrati a dnem a nocj slaužiti mu si předsewzal. Gsa pokorný bez přetwárenj a k tomu

ke všem všudy, v pokrmu a nápoji střidný, o čistotu duše a těla aužkostně pečlivý, na modlitbách vroucý, a ve všem dobrém výborně zachovalý, stal se příkladem a zrcadlem pro všechny bratry kláštera, nad nimiž zprávu a vládu vzíti přinucen byl. Nad jiné však ctivosti stkvěla se na něm mysl stále v Bohu sebrána a tkvojící v rozjímání velebnosti jeho, již obžíwował zvláště bedlivým bděním nad gazylkem svým. Nemluvil nikdy, leč když toho potřeba kázala; a i tu jen skromně a více nižehož, než co bylo newyhnutelně potřebj. Dával pilný pozor na každinké hnutí lásky sobecké a tělesnosti, a hned na počátku je dusil a močil, aby zniku neměly. Nikdá také nezahálel, a nikdy ani jedině chvílky bez užitečného zaměstnání progiti nenechal. Proto také v klášteře zahálky, pramene všeho zlého, a přede všim a na newyšš ode všech neljčené pokory wyhledával a protož považował všeho kání za liché a galové, nezakládalo-li se na poniženosti.

Deset roků přežil Jan v klášteře a ve všech ctivostech nad mjru se zdokonalil. Blesk ctivosti jeho zářil, až je obywatele Kolonstj v Armenii za biskupa ho mji žádali. Arcibiskup Sebastenský uznáwage žádost gegich za slusnou a spravedlivou, wysvětil Jana roku 482. až teprw 28 roků stár byl, za biskupa, nic na to nedbaje, že mu milenau samotou orustiti a v duchownj ten auřad se uwázati velmi za

těžko přicházelo. Jan zastával aukad swüg s neywětšij pilnostj a s horliwostj neunawenau, a pokud možno negen žiwobytj w klásstere ob: wyklé auplně zachowáwal, ale i horliwost swau zdwogil, tať že se stkwěl gako gasná hwězda w cirkwi Páně a že mnohým swětlem swým na cestu ukazowal wedaucj ku blaženosti wěčné. Powěst o dokonalém a neauhonném žiwotě geho donešla se tať do Carhradu, do sjdelnjho města cjsarstského, kdež bratr geho Pergamius a synowec Theodor u welké wážnosti a důstogenstwj stáli, a tať welice gich dogala, že oba uzawřeli, že žiwot swüg dle zákonů Božjch uspořádaji, we wjru swětstkého hluku nábožně a tisse žiwi gsauce, rodinu swau k bážni Božj přidrżowati budau. Tjm naplnila se zagisté řeč Páně: »Nerozswęcugi se swjce a nestawěgi se pode kbelec, ale na swjcen, aby swjtila wssedhněm, kterj gsau w domě.« (Mt. 5, 15.)

Radost, kterauž Jan nad tjm měl, zkálil mu poněkud swat Pasinikus, mjstodrżjci w Armenii, kterjž za žiwa gessťe manželjny swé Marie, Janawny sestry, kostel Kolonský utiskowal a mnohé giné přjkořj cirkwi činil; po smrti pak manželjny násilj a bezpráwj o mnoho zwětšil. Jan nemoha ani prosbami ani odporem ničehož pořjdiť, wzal swé autočisstě ke dworu cjsare Zena, kdež se mu tať sljbiło, že stjžnostem geho pomoženo bude. Tyto newole působilj na Jana welmi nemile, tať že pořjdiw záležitosti wěho biskupstwj w Carhradě, se usneš, wjce

se domů nenawrástti, ale kdesi w daleké zemi neznán w klášternj samotnosti život swůg w službě dokonati. Deset lét zprawował biskupstwj s nemalým požehánjím, neboť byl otcem chudých a utěšitelem zarmaucených, wssude rozšířwal sijně aurodné bohabognosti wssude wěrným pastýřem býti se profazował. S museloby se mu za zlé rozkázati, že proti zákonům cirkewnjm osadu opauští, aby dle vlastnj wůle život tráwiti mohl, kdyby w tom nebyl zřegmau wůli Božj shledal. Neboť když přemyslél o tom zdaliby biskupstwj opustiti měl a proto wřele k Pánu Bohu za oswjcenj myslí se modlil: an užřj hwězdu w podobě kříže i hlas slyšj řkaucej: »Chcessli spasen býti (salvus) gdi za tjmto swětlem.« S zdálo se mu, že swětlo přjmo ku towarňštwu sw. Saby blíž Jerusaléma wede. To widěnj odňalo mu wsselikau pochybnost tať, že ku welikému hoři swých osadnjků do towarňštwá aneb do Laury *) sw. Saby přigatu býti žádal.

Sw. Sabas drže Jana za člověka sproštěho w lázni klášternj nezbehlého w obcowánj za nedokonalého, odewzdal ho zprawci klášternjmu ku cwičenj a wedenj, od něhož k těžkým pracem domácjm potřebowán byl.

*) Laura stálo pořadí chýšj aneb gestyň, w kterých mnissi dle své ljbosti se káli a žádným obecnjm zákonem wázán nebyli. Kdo do Laury se chtěl dostati, musil nejprw w kláštere w tuhé lázni se cwičiti a když dostatečný důkaz dal o své dokonalosti, teprw pomolil mu představený do zmláštnj chýšky se uzavřiti.

Tu musil wodu přinášseti, tu jaš náde-
nidlau práci při stawenj nowých budow konati,
aneb dělníkům pokrmy připrawowati a doná-
šseti a giné a giné těžké práce dělati. Mage
rozklady předstawených za zákon Božj, wykoná-
wal wšse s weselau twářj, s myslj ochotnau
a pokornau ani toho neymensšjho neodporuge,
ani getiným slowem si nestěžuge. »Učte se ode
mne, dj Pán, neboť gsem gá tichý a pokorným
srdcem a naleznete odpočinutj dussm swým.«
(Mt. 11, 29.)

Tento Janůw neauhonný, život tato pokora
a tichost, toto ustawičné mlčenj a trpělivé sná-
šsenj wšseho pro Boha wzbudily u wšsich brat-
řj a u předstawených zvlášťe weliké wodiwenj,
tať že giž po roce uznán za dostatečného, péči
cizinců a hostj na se wzjti musil. Ten auřad
žádal wšseligat dokonalého člowěka, gelikož mno-
bé přjlezitosti k roztržitostem w něm se nalézá;
Jan wšsak swým chowánjm dokázal, že hoden
gest důwěry, kterau do něho wrdnj kláštera
zkládali. Posluhowal každému přjchozjmu tať
gako by to sám Spasitel byl, a žádnj od něho
neodessel, aby se byl newzdělal geho twářj
a ochotnostj. Byť se někdy práce sebe wjce
nahrnulo, Jan nikdá poklad dusse neztratil, ni-
dá myšlěnkj geho na Boha ugaté se nerozplá-
šily.

To wšse znamenage sw. Sabas, wylázal
Janowi gako každému gměnu z bratřj w do-
konalosti giž zběhlému, zvlášťnj chýštku, w njž

Dlé své vlastnj vůle dále w křesťanských ctnostech se cwičiti i Bohu slaužiti mohl. Tu byl Jan giž celý blažený. Jeho dhyšška zdála se mu rágem býti. W nj trávil w každém týhodně pět dnj w postech a w modlitbách a gen w sobotu a w neděli wyházal ku společným službám Božim, a při missi swaté se rozplýwal láskau a slzy wděčnosti a zkraussenosti kanuly mu wždy přes lje, tať že bratřj nad tjm se diwojce, Boha, pramen milostj, welebili. Tři léta ztrávil Jan w této samotnosti s nižádným nemage žádného obcowánj a s nižádným ani slowa nemluwě, an tu za zpráwce a ředitele záležitostj kláštternjch ustanowen, opět wěcmi zewnitřnjmi se objrati musil. Než starosti pozemské neodlaučily dussi geho od Boha, ani na okamženj: neboť byl giž u welké mjře okušil gať sladko gest w Bohu odpočjwati. Každinka i sebe nepatrnějšj wěc byla mu prostředkem, gehož pomocj srdce a mysl k Bohu powznášsel a w něm se kochal. K témuž cili slaužily mu wýborně tať nazwané střelce modlitbičky w nichž křatičce sice ale wřelé city lásky a wděčnosti, dhyály a zkraussenosti wyléwal, stále ku trůnu Božjemu zalétal, a tať rozkaz Páně: modlete se bez přestanj, dokonále zachowáwal.

Čtyry léta zprawowal Jan záležitosti klášttera; wšse se dobře dařilo, neboť Bůh zehnal milostiwě snahu a práce geho pro lásku geho i bratřj wzdělawali se na příkladu geho a s welikau horlivosťj každj powinnosti své wyko-

návati se snažil. — Štastná zagisté gest rodiš na, štastná také obec, kteráž má muže šlechtné a bohabogné. Z lásky k nim netrešá spravedlivý Bůh hříchů ostatních a požehnaní své vnáší pro ně na hodné i na nehodné. Taká dobrodiní neprofakoval Bůh pro Davida lidu Židovskému, a zdaž nechtěl Pán Sodomu zachrániti pro pět spravedlivých.

Tu chtěl sv. Sabas Jana na kněžství dáti posvětit, maje za to, že by pak ku vzdělání bratrů a ku zdokonalení každého zvláště mnohem více přispívati mohl. Z povahy ho putoval s ním do Jerusalema a sv. Eliáše tamnějšho arcibiskupa žádal, aby ho vysvětil r. 497. Arcibiskup s radostí k tomu přivolil a proto i hned do kostela na horu Kalvarie se ubíral. Když přišli na místo a Jan viděl, že vysvěcení svému nikterak se vyhnouti nemůže, žádal arcibiskupa, že s ním tane co si mluvíti má, a proti vysvěcení zpíráti je nebude, uznáti ho potom za hodna. Když se tedy odstranili a arcibiskup sljbil, že co zgereno mu bude, bedlivě u sebe ukrýge pravil Jan: »Gá gsem sv. Dtec již vysvěcený za biskupa jednoho města, že wšak rozmnožila se nespravedlnost moze, uznal gsem za dobré, tane biskupství své opuštiti a na paussti Pánu Bohu slaužiti, slaužiti také bratrům, pokud silen a zdráv gsem, abych až sám šchradnu, sauzen nebyl, když i ginj slaužiti mi budau.« Sv. Patriarcha podiviv se tak veliké pokore, za-

wolal sw. Sabu říka: »že Jan z gistých přičin wysvěcen býti nemůže, nechte ho proto w pokoji a nebudte mu proto obtížni.« Sabas domnjwage se, že snad pro nějaký zločin dřív ve zpáchaný Jan wysvěcen býti nemůže, s bolestným srdcem domů se wracel a uwrhna se na twář před Pánem Bohem, modlil se w slzách a w skraussenosti, aby mu zgewiti ráčil, proč Jana zawrhl, gegž on za wywolenau nádobu milostj Božjch držel. S wyslyssel ho Hospodin a zgewil mu, že Jan giž za biskupa gest posvěcen. »Otče! prawil tu s radostnau myslj k Janowi Sabas, Otče, co ty přede mnau gš ukrýwal, to zgewil mi Bůh«; náčež Jan odpowědel: »Otče! To mne welice rmutj, ani gsem tomu chtěl, aby tagemstwj mé ukrnto zůstalo; i nemohu proto děle w towarňěstwu twém zůstáwati.« Když ale Sabas ugissiowal, že nikomu tagemstwj to nezgewj, odesšel zas Jan do swé dýšsky, a opět 4 léta stráwil s nijádným ničeho nemluwě leč s člowěkem, co mu ztrawu donášsel; neboť kterýž si nawykl s stwořitelem se radowati, těžce nalezne we tworů gaké radosti.

Roku 503 wznikly w towarňěstwu sw. Saby některé newole, pro něž sw. Sabas oľj to opustiw, na ginau pausst se odebral. Po něm odesšel také Jan a na paussti Ruban se uhostil, kdež gen od kořinků a bylin žiw gsa, tělo swé w tuhé káznj držel, a wjce k občerstwenj mu nedáwal, než co bylo newyhnutedlně

třeba. Po nějaký čas přebýval s ním ještě veden mnich z tovaryšstva sv. Sabu. Brzo však zneduhiv si samotu a tuhé živobytí vkemlával okolo welkonoci Jana aby pausší opustil, a opět do staré Laury se nawrátil, a auprawnějšsi potravau se občerstwil. Jan chtě wrtkawého mnicha w dobrém setrwánj utwrditi, prawil: že Bůh, kterýž Židy po 40 let na pausšti žiwil, také ge oba dostatečnau ztrawau zaopatřj, oni sám dj, abychom se nestarali o žiwot, řjkagjce co budeme gjsťi anebo co budeme pjtí, anebo čím se budeme odjwati, že Dtec náš wj, že toho wsseho potřebujeme, ale abychom hledali nejprwé králowstwj nebeské i zprawedlnosti geho, že wsse to nám přidáno bude.«
 Ale na wrtkawého mnicha řeči ty pranic neaučinkowaly, a mrzut nad příkrým žiwotem opustil Jana a cestu do Laury nastaupil. Sotwa že odesšel: an přinesl gakýsi člověk Janowě welikau zásobu dobrých pokrmů na swátky Welkonocnj. Po dwau dnech nawrátil se také wrtkawý bratr, genž na pausšti byl zablaučil a wida, že mistr mu dobré krmj w hognosti k občerstwenj předkládá, podiwil i zastyděl se, a padna na kolena prosil za odpusttění swéhlawnosti a nedůwěry a wrtkawosti. Uj widjš, prawil k němu Jan, že Bůh také na pausšti hodn připrawiti nám může.« — »Uwřz na Hospodina pěti swau a on tě krmiti bude. (Žalm. 54, 23)

Konečně 510 utisřili se zas mnisi w Lauske, a powolali opět sw. Sabu nazpět kterýž

i Jana na Kubanské paussti wyhledaw ! nawrácenj se přemluwil. Jan nemage od dáwna w ničemž nižádného zaljbenj, krom w Bohu do staré swé chýsse opět se uzavřel a tam gesstě skoro půl sta roků ztrawil w tuhé kagjcnosti w rozgjmánj swatém a w přjsném mlčenj, kterěz niřdá nezruřsil, leč řdyž lidé ř němu přřsili o požeňnánj o ponaučenj aneb útěchu, neboť powěst o weliké swatosti geho přenikla až do dalekých krajín, tať že lid z daleka i z bljzka ř němu přicházjel pomoci hledage tělu a duřsi a niřdá bez aučínku domů se newracel; zwlářřti od té doby, co Utherius geden biskup z krajín Uřiatřských z wnuknutj Božjho o Janowi powědel že biskupem gest. Mezi přjchozjmi byl tať gistj Cyrillus, a ten wyprawuge, že řdyž we 16 roce swého wěku sw. Jana prošil o radu, gakhby měl staw ři wywoliti, že swatj Jan mu radil, aby řšel do klářřtera sw. Euthymia. Než Cyrillus wywolil ři ginj klářřter, ležjci na břehu Jordanřském. Sonwa wřřřal že tam přřšel rozřtonal se nebezpečně a giž pykal, že neuposlechl radu muže Božjho. Tu zgewil se mu Jan a pořáraw ho za swéhlawost, prawil, že wřtaupj-li do klářřtera sw. Euthymia, na těle i na duřsi uzdrawj se. Z zdwihna se z gitra druhého dne z lože Cyrill, rozlaučil se s bratřjmi, ač ho mermomocj zdržowali, a do řečeného klářřtera se ubřjal. Tam řdyž přřřel i hned auplného zdrawj nabyl, řentjž Enrill napsal řivot sw. Jana a piřře, že an psáti počjná, Jan giž 104 léta řár

gest, nic meně zdráv na těle a na duši a pln láskavosti až ku podivou. Z to také udává, že gedenkrátě gakišy urozený pán, z Carhradu bludem Eutychiowým*) nakwassený, prosil sw. Jana o požehnánj. U ten putowal na snažné prossenj své příbuzné Basíliny do Jerusálema a odsud do Laury sw. Saby, aby s Janem promluwil; neboť daufala Basílina, že od něho z bludu Eutychiowa wyweden bude. Theodor geden z žáků prowázel ho. Přisedše k chýšši stařečka zaklepali, a když se oěnkó otewřelo, poklonili se a Theodor prawil: »Požehney náš Dítě!« Tebe požehnám odpowědil Jan, ale twůg průwodčj není požehnánj, aniž ga ho požehnám, lečby opustil blud a do lúna sw. cirkwe se nawrátíl.« To uslyšaw Řjman zarazil se nad tagnau wědomostj stařečka, a padná na kolena, prosil za požehnánj, twrdě, že nawrátj se do lúna cirkwe swaté. Tu požehnal ho Jan, a zdwihna ho, sw. swátostj mu udělil, i wšfecky pochynbnosti z dusse geho wywrátíl. Podobně i mnozi ginj strze Janowy modltby a přjmluwu stali se milostj Božjich aučastni tať, že dle možnosti život swůg naprawowali a w kagjenosti a w dobrých skutcích Pánu Bohu slaužili. Jan ale roku 559 odebral se na wěčnost aby wzal odměnu za lásku, kterauž po celý život k Bohu swému chowal a giným sdělowati se snažil.

*) Eutichius učil: že w Kristu Pánu se nalézá gedna toliko přirozenost, a to úce přirozenost Božjka, jeť by tedy i wolu nebyl prawým cłowěkem.

N o z g j m á n j.

»Vzdělání t. g. ovoce spravedlnosti gest mlčení« praví Izaiáš (32, 17.) a to věc tak gístá, že nebude nikdy dokonalým člověkem, kdož samotu a mlčení nemiluje. Už nic nedím, že dle písma svatého »v mnohých řečech nalézá se bláznovství« (»Kazatel 5, 2) a že »mnohem více gest těch, kteří zahynuli strže gazyň svůg než kteří padli ostrosti meče« (Sirach. 28, 22) na tom trvám, že kdož mnoho s lidmi obcuje a mluví: tím méně s Bohem se obírá a mluví, a že kdož gazyň svůg na uzdě nedrží ani myšlénkami svými vládnouti, ani na Boha ge upjnati neumí. Proto píse sv. Jakub »zdáli se komu z nás, že by byl nábožný a však v uzdu nepogjmá gazyňka svého, toho marné gest náboženství.« (Jak. 1, 26) neboť »mnoho mluvenj nebývá bez hřjchu.« (Přjstl. 10, 19.) To vše uvažuge sv. Jan, všecny marné rozprávky bedlivě utíkal; a gako on tak byli také všickni ostatnj svatj velicj milovníci mlčení, a o sv. Janu zvláště se řjci může, že do slova na něm se naplnila řeč písma svatého, kteráž dj: »Blahoslavený muž, kterýž se nepoklešl slovem z úst svých.« (Sirach) 14, 1.) Tak tuhé mlčení nežádá se na tobě, čtenáři ale milugeš-li spasení své musíš se velmi na pozoru míti, abyš nepoklešl slovem z úst svých. Lépe bude zagisté, když více bu-

deš poslauchati než mluwiti, a zdá se že Bůh proto nám dal dvě ussi a geden gazyk, abychom wjce poslauchali než mluwili a gazyk proto uzamknul psstami a zubami, abychom lehkomyslně w řeč žádnau se nepausstěli. Musjšli ale přede mluwiti, tedy si pamatug následugjci pravidlo: Než promluwjš, každé slowo prvé na trogi wáhu klad: aby neurazilo Boha, a neskodilo tobě a bližnjmu; a wěz, že proto Bůh ti rozum dal, aby ti ukazowal, co mluwiti a gať gednati máš. Rozum gest, gjmž se nad němau twář powznášš.

Kdo zdržuge řeči swé, učený gest a opatrný. (Přisl. 17, 27.)

Mnohé mluwenj nebýwá bez hřichu: kdož pať zdržuge rty swé, opatrný gest. (Přisl. 10, 19.)

Prvé nežliby mluwil, nauč se. (Sirach 18, 19)

Z hognosti srdce mluwj ústa. (Luf. 6, 44.)

Budiž každý člowěk rychlý k slyšenj, ale zpozdilý k mluwenj. (Zak. 1, 19.)

Kdož ostřihá úst swých a gazyka swého, ostřihá od aukosti dusse swé. (Přisl. 21, 23.)

M o d l i t b a.

Polož, Hospodine, na přjmluwu sw. Jana, stráž ústům mým, a dvěře wůkol rtům mým, abych nenadále nepadl sřze ně, a gazyk můg aby mne na zkázu nepřivedl; ale otewři rty mé, ať zwěstugj dymálu twau, a gazyk můg roz-

važ, aby mluvil gen řeči Boží a což prospívá k spasení dušij lidských. S to prosím strže Ježíše Krista, Pána našeho. Amen.

Dnes se gessí světj svátek: W Carhradě sw. Mucia, kněze mučedníka; w Heraklei sw. Glycerie, panny mučednicei w Aquilerii sw. Petra Regalati, z zákona Frant.; w Comě sw. panny Dominiky. Tamtéj blahosl. Magdaleny Alberich, abbatyše; w Sulmě, w Italii blahosl. panny Gemmy, paušternice a m. g. sw.

14.

Život sw. Bonifacia, mučedníka.

Za panování císáře Diokleciana, na začátku 4. stoletj, byla živa w Římě Uglae, dcera Akacia, prokonsula, kteráž tolik měla statků, že 73 zprávců k nim potřebovala, nad kterýmiž Bonifaciůs nevyšší zprávu měl. A s tím Bonifaciem wedla Uglae život velmi nepořádný, že lid nad tím welice se horšil. Mimo nečistotu byl Bonifaciůs také velmi nestřídmý w pitj, gakož smilnjci obyčegně býwaj. A wšak měl týž Bonifaciůs přede tři dobré vlastnosti do sebe: byl totiž štědrý, hostinský a nad mjru milosrdný. Cizince a pautnjky rád přigimal do domu swého, a ochotně a laskawě wšfelikau službu jim prokazowával; ano i noční dobau chodjwal po městě a chudým a nuzným, čehož potřebowali, štědře udělowával, i podobá se, že tyto krásné ctnosti přjcinau byly, že se zcela

a dokonale k Bohu obrátil ano i mučednickou forunu si zaslaužil: neboť almužna, pravý starý Zobiáš, wyswobozuge od smrti a onať gest gesssto čistj hřichy a činj že člověk nalézá milosrdenstwj a život wěčný.« (Zob. 12. 9.)

W tak nepočestném obcowánj byli tito dwa lidé dosti dlauho živi, an tu paprštěk milosti Božj zaslepené nárůživostj srdce Aglaine oswojtil a okázal gj bljzkau a hrůžyplnau záhubu wěchnau; ona wessla do sebe, a poznáwajíc welikost hřichů swých a přečiněnj uzawřela wyhledáwati orodownjky u Pána Boha, »na gegichž přjmluwu a zásluhy od Boha obdržeti dafala, čehož pro swau hřjssnost sama ze sebe dosáhnutí zaufala.« (Sv. Ambrož.) Z powolala Bonifacia wládaře swého a prawila k němu: »Bratře, Bonifacie, ty wjš, w gákau prohlaubeně hřichů gsme upadli, neuwážugjce, že gednau před Bohem státi a aučty ze wssého dáwati budeme, což gsme zlého na tomto swětě zpáchali. Tu sljssela gsem někeré křestany, ani prawili, že kdož má w uctiwosti swaté, kteřjž pro gméno Pána Jezu Krista smrt utrpěli, w onen brožný den saudu Božjho w gegich sláwě podjł mjtí bude. A poněwadž gsem sljssela, že práwě nynj slůžebnjci Kristowj w fraginách wýchodnjch křutí bog proti dáblu wedau, a raděgi smrt boleštnau podstupugj, nežby wjru zapřeli: gdi tedn do těch fragin, a přinesě nám pozůstatky swatých mučednjků, abychem strže

umučenj gegich spaseni byli i my i mnozj ginj slauzjce gim a sluffné modlitebnj stawjce.

Bonifacius poslussen rozkazu své welitel: kyně, zaopatřil se zlatem, za něž by těla swatých mučednjků kaupil, i chudým ku pomoci přispěl, i wonnýmí mastmi, a s četným průwodem wydal se na cestu. Odcházege prawil wesele k Ugłai: »Panj má, budu-li s to, těla swatých mučednjků kaupiti, zagisté že ge s sebau přinesu; kdyby ale mé tělo přinesli, zdaliž pak ge jako tělo mučednjků přigmeš?« Ugłae drzjic slowa ta za pauhý žert, prawila kárawě: »Nechen possetilých řečj, a gdi, wěda, že těla swatá nésti máš. Gá pak, hřjssnice nehodná, brzy tě očekáwati budu. Hospodin ale a Bůh wsech wěcj, kterýž pro náš lidi a pro nasse spasenj na se wzal způsob služebnjka a swau krew za wykaupenj nasse wylil, possli před tebau angela swého, zprawug kroky twé w milosti své a naplň milosrdně žádost mau, nepřipomjnage si hřjchů mých.«

Na cestě otewřel také Bonifacius srdce milosti Bozj a u sebe přemjtal, žeby sluffno bylo, aby pokud na cestě bude, negedl ani masa ani wjna nepil, an hřjssnjkem gsa, těla swatých mučednjků nésti má. S pozdwiwna očj k nebi prawil: »Pane Bože wsemohaucj, Otče swého gednorozeného Syna, přispěž mi, služebnjku swému, ku pomoci, a zprawug kroky mé, aby gméno twé oslaweno bylo na wěky wěkůw Amen!« Ubjral se teď dále wesele. —

Tímto způsobem se řáde celau cestau přišel konečně do Tarsu, hlavního města w Sicilii, kdež Simplicius, člověk nad míru ukrutný a nemilosrdný, z rozkazu císaře Diokleciana a Maximiana křesťany mučil a usmrcoval. Ušlyšsaw to Bonifacius odeslal průvodčij, aby hospodu nějakau vyhledali, sám ale šel na místo, kdež se křesťané mučili. Uy gať hrozné bylo to podjwánj. Tu byl geden mučednjš za nohu powěssen a pod hlavu oheň mu rozdělán; tam zas byl giný ku čtyrem slaupům natažen a mučen, giný opět obličej měl zedraný, čtvrtý železnými křikami po celém těle byl dřen, pátý měl utaté ruce, aneb kulem škrz hrdlo prohnán na zemi ležel, aneb nohy a ruce na zad máže swázané holemi byl bit; a tať rozličně byli mučeni. Hrůzno i děšno bylo djwati se na ukrutné ty muky: radostněgšj wšak bylo přihlženj na poraženého ďábla a wjtězugcij mučedlnjky; gichž počtem bylo dwadcet.

Bonifacius přistaupiw k nim ljal ge, wolage: »Weliký gest Bůh křesťanský! Prošjm wáš, služebnjci Kristowi, orodugte za mne, abych i gá za hodna uznán byl aučastným býti muť wassich, boguge proti ďáblu.« Pak sedna k nohám gegich, ljal okowy gegich, řka: »Bogugte zmužile rekowé a mučedlnjci Kristowi, potlačte ďábla, a gen maličko gessťe wytrwente. Těžká šice ta práce, odpočinutj wšak welké; hrozná šice ta muka, radost wšak newyslowná! Zde na

zemi mučj katané těla wasse, budaucně wssal angelé gim slaužiti budau.«

Wida Simplicius Bonifacia takto k musčedlnjkům Páně se chowati, rozhněwal se a k saudu swému ho postawiw, tázal se, kdoby byl, že se opowazuje saudu geho se posmjwati? Bonifacius odpowědel: »Gá gsem křestan, a mage Pána mého Jezu Krista, nedbám, ani na tebe ani na twüg saud, ani pomoc Pána mého mi bljká gest.« »Gaf se gmenuges?« tázal se sudj: »Giž řekl sem,« odpowědel Bonifacius, »gá gsem křestan, chcessli ale mé swětské gméno widěti, gmenugi se Bonifacius.« »Než se dotknu těla twého,« pokračowal Simplicius, »pozď a obětug Bohům nesmrtedlným.« »Giž tolikrát řekl gsem ti,« odwece Bonifacius, »že křestanem gsem, a že modlám mrzkým obětowati nebudu.« Co tedy činiti obmerysljš, učiň a neprodléwen: an totož tělo mé.«

W neywětsšim hněwu rozkázal tu sudj geg na skřípec natáhnauti a železnými drápy tělo geho dřiti, tak že až kosti a hnáty widěti bylo. Bonifacius mage zrakj na ostatnj musčedlnjky upřené mlčel stále. Tato tichost podpálila hněw sudjho mnohem wjce, i rozkázal ho powěšiti, a aši po hodině prawil k němu: »Obětug nesmrtedlným bohům a smilug se sám nad sebau.« »Nestydjš se, přebjdný člowěče,« odpowědel Bonifacius, »neustále mne nutiti, abych obětowal, wěda že o marných modlách twých ničehož slyšeti nechci?«

Gako roztekly zlostj kázal nynj Simplicius třtinu zasspicatiti a za nehty mu gi wrazi, kterýž powznesa k nebi zraků radostně i ty muky snássel. Tu wida Simplicius rozkázal rozpustěné olowo w ústa mu liti, Bonifacijs wssať modlil se: »Dělugi ti, Pane Jezu Kriste, Synu Božji, přispěg mi, služebnjku swému, ku pomoci a učiň, abych ty muky sněsti mohl, a nedopausstěg, aby newěřej sudj nade mnau swjtězil, neboť wjď, že wsse toto pro gměno twé trpj. »Pať k mučedlnjkům prawil: »Wás teď prosjm, služebnjci Kristowi, modlete se za mne za spoluslužebnjka wasseho;« a gako gedněmi ústy prawili tito: »Hospodin náš, Jeziš Kristus, sessli ti angela swěcho, wytrhni tě z ruky nesprawedliwěho saudce; dokoney rychle běh swůj a gměno twé k prworozeným (wywoleným) swým připiš. Gotwa »Amen« wyřkli: tu wynikne w zástupu diwáků pláč a děsný křik: »Weliký gest Bůh křestanský, weliký Bůh swatých mučedlnjků, Kriste! Synu Božji, spasiž náš, my wssickni wěrijme w Tebe a k tobě se utjkáme. Zabyněž wssecky modly pohanské!« Tu zrusšen oltář modlářský a kamenjm po saudci házeno, že před lidem utéci musil. Simplicius byl gako modly geho; měl ussi a nesyssel, měl oči a newiděl; srdce geho zatwrdilo se. Z gitra druhého dne mučedlnjka opět před swau stolicí saudnau postawiw řekl: »Gať medle tať ubohý zaslepen býti můžeš, že w člověka dau= fáš, a ukřižowanému zločinci se klanjš? »Zaraž

nešťastnjče, rozhorlil se Bonifacius při rauhas-
wých těch řečech, a neopovažug se ústa swá
otewřiti proti Pánu mému, Jezu Kristu. Kle-
tba na tebe, hade temnoty, starý zločinče; (t. g. dá-
ble) to wšse trpěl Kristus aby spasil pokolenj lidské. «

Nynj dal sudj kotel smúlau naplniti, a do
nj, řdyž wřela, swatého mučedlnjka po hlavě
uwrci. Bonifacius udělal nad kotlem kříž, a
angel Páně dotekl se smúly, že mu neussko-
dila, an se mnozi wúkol stogjcy popálili. Zde-
ssen nad mocj Kristowau a trpěliwosti swatého
mučedlnjka se diwě, odsaudil ho saudce, aby
byl štat, načěž geg pochopowé wywedli.

Než odprawen byl poznamenal se sw. kří-
žem, pať ale prosil katů, aby mu popřáli, chwyl-
ku se pomodliti. A obrátiv se na wýchod
slunce, takto se modlil: »Hospodine, wšsemo-
haucj Božj, Dče Pána Jezu Krista, přispěg
služebnjku swému ku pomoci. Possli angela
swého a wezmi dussi mau w pokogi, aby mi
nepřekážel gedowatý a wražedný had zlosti, a
nepřelstil mne aulisnostj swau, nobrž dey mi
odpočinauti we sboru swatých mučedlnjků swých.
Wytrhni Hospodine lid swůg z protivenstwj
bezbožných: neboť tobě patřj wšsecka čest i moc
společně s gednorozeným troým a se swatým
ožiwugjcjm Duchem na wěky wěkůw. Amen.«
Řdyž se domodlil, štal mu kat hlavu, a w
tom powstalo tať weliké třesenj země, že lid
wesskeren wolal: »W škutku weliký gest Bůh kře-
štanšký!« a mnozi opět w Kristu Jezisse uwě-

řili. — Z tenkráté wywolil si Bůh, což bylo u swěta mdlého, aby zahanbil silné; an totiž člověka měkkého, chlipného a ginými gestě hřichy zprzněného učinil wjtězem nade wssemi mukami a foruny mučednické mu udělití ráčil. — O hřijšně kagjcy nezaufen; tentžž milosrdný Bůh žiro gest; a gakož se slitowává otec nad syny tak slitowává se Hospodin nad těmi, kterjž se ho bojí (Žalm 102, 13.)

Průwodci Bonifaciowi nic o tom o wssem newědauce čekali na něho w hospodě, a kdž nepřicházal, šli ho hledat w domněš, že se ginde uhostil. Tu se s nimi potkal bratr gednoho z cjsářských auřednjků, s kterýmž se o pánu swém domlauwali, a k welikému podiwenj swému se od něho dowěděli, že Spasitele Jezjše Krista wyznal, a pro geho gméno mučednickau smrt podstaupil. Račez kaupili tělo geho za 500 peněz zlatých, namazali ge wonnými mastmi a w drabé plátno zawinuli, a položiwše ho na nositka, domů se ubjrali, radugjce se a Pána Boha chwáljce pro slawnau smrt swatého mučedlnjka.

W těch dnech zgewil se Ašlai w Řimě angel Boží, řka: Zohož, co druhdy twým služebnjkem byl, teď ale nassjim bratrem gest, uwjten gako Pána swého a počestně ho pochowey; neboť šřz geho přjmluwu odpustěnj budau i tobě hřichowé twogi. Z zwdihla se Ašlae a wzawšši s sebau duchowenstwo a nábožné nuže šla, pro zpěwugjce swaté pjsně, w austrety pozůs

statkům mučedlníka Božjho a pochovála je pět honů od Říma na dráze Latinské, kdež nápo-
tom i modlitebnici (Oratorium) vystavěla. Na tom místě Bůh na přimluvu tébož swas
tébo mnoho milostj lidu sklícenému propůgčo-
wal, tak že chorj se tam uzdrawowali a neči-
stými duchy possedlj se očistowali. Mučen byl
sw. Bonifaciůs dne 14. Kwětna.

Aläac se odřekla swěta i rossj sláwn geho,
rozdala wisse zbožj chudým, propustila otroky
swé na swobodu, a s několika djwkami podo-
bně swětu wýhost dagjcjmi tak tuhý a ka-
gjcj život wedla, že od Boha i milost obdrže-
la, choré uzdrawowati a dábelstwj wymjtati.
Trinácte lét stráwila w kázni a w službě Božj;
tu ale powolal gi Pán Bůh na wěčnost. Po-
chowána gest wedlé sw. Bonifacia a památka
gegj obhčegně na den 14. Kwětna se připomjná.

Kozgjmánj.

Bonifaciůs a Aläac, dwa welicj hřjssnjci,
obrátili se k Pánu Bohu z celého srdce a na-
pravili život; onen se stal mučednjkem a tato
kála se až do swé smrti. Také ty, člowěče, hřjss-
njkem gš welikým: mluw, co ty gš učinil a až
posud činš, abyš za hřjch swé zadošt uraže-
nému Bohu učinil? Mluw, na gahý způsob
dluh swüg u Pána Boha zaplatiti mysljš?
Kozum to sám žádá, abychom wisse oplatili, což
se nám pügčilo, a ten sprawedlnosti nedostál,

řdož dluh swúg aen z části zaprawil. Ty mlčjš? Slyš pat spravedliwého Boha gaka u pozřstú wyhledáwá na tom, kterýž žadost spravedlnosti neučinil. »Dentež gemu, gakož i on dáwal wám; a dente dwognásob podle skutku geho: w kofljk w kterýž naléwal, nalegte gemu to dwognásob. Gakž se mnoho chlubil a w rozkřesedch bugněl, tak mnoho dente gemu muř a smutku.« (Žgew. 18, 6. 7.)

Žnuž se tedy, člowěče, sám sebe kárey a muč, aby saudec k wěčným mukám tě neodsaudil, kterýchž se nezřawjš, leda byš poslednj haljř dluhu swého zaprawil. Ted se obrať k Bohu s celým řrdcem swým, s postem a s pláčem, i s kwjlenjm; což ti bylo přřčinau hřjdu, to učiň nástrogem etnosti, a audn, kteréž byly w službě neprawosti, poden w službu zákouu Božjmu. Gako gsme zle užjwali sil těla a duše, prawj sw. Žánác, řdyž gsme ruffili zákon Páně, tak gid užjweyme obdržewsse řřřž pokánj milost k naprawenj žiwota.« Mysljš, že to wěc těžká? Nuže, wol si gedno z dwau: wěčný trest anebo wěčnau blaženost. Či gest služba hřjdú tak lehká a snadná? Nemusjš si také pro hřjch mnoho protivného nechat ljbiti? A pro žiřř žemřřj aneb pro ždrawj aneb pro něgakuu hodnost což nesnářřelš nic zlého a edporného? Neš gen řesátj djl wšřeho toho, co pro swět snářřjš, pro Boha, kteréhož gř hřjchy urazil: a nagdeš edpočinutj duři swé i žiwot wěčný, neboť gho Božj sladké gest a břjmě lehké.

Lidskou věc pravím: pro moudrost těla našeho: nebo často jste první vydávali audy nečistoty a nepravosti k nepravosti: tak již nyní vydávejte audy své v službu spravedlnosti ku posvěcení. (Řím. 6, 19.)

Nebudete-li činiti pokání všichni zahynete. (Luk. 13, 3.)

Obrát se ku Pánu a zanechej hříchů svých. Modli se před obličejem Páně a umenš pohoršení. Navrát se ku Pánu a odvrát se od nespravedlnosti své a velice měj v nenávisti ohavnost. (Sirach 17, 21 — 23.)

Pro odpuštění hříchů nebývej bez bázně, aniž přidávej hřichu k hřichu, a neřkej: Smilování Páně veliké jest, smiluje se nad množstvím hříchů svých. Milosrdenství zagisté i hněv rychle přicházejí od něho, a na hříšnější bledí hněv jeho. (Sirach 5, 5 — 7.)

M o d l i t b a.

Neymilosrdnějši Bože! kterýž odpuštíš nám hřichy naše v milosrdenství svém, propuště, prosíme, nám jako sv. Bonifaci a sv. Aglaji také tu milost, abychom se z hříchů svých netoliko dokonale káli, ale také hodné ovoce pokání vydávali a tak hodni učiněni byli zaslíbení Kristových. O to prosíme křže Jezu Krista, Pána našeho Amen.

Dneš se také světi smátek: **W** Gatii sv. Poncia, mučedlníka; w Syrii sv. Viktora a manželky jeho Korony, mučedlníků; w Sardinii sv. Justy, Justiny a Heuediny, mučednic; w Římě sv. Paschala, vryeje; w Iuzcii sv. Bonifacia, biskupa; w Neapoli sv. Pomponia, biskupa; w Egyptě sv. Pachonia opata a m. g. sv.

15.

Život sv. Hilara,

opata Galeatenského ve Blažijch.

Roku 488. byl w Toskansku žiw geden pacholjk, gménem Hilar, boge se Pána Boha a zlého se waruge. Byl pak giž gako mládenec w otcowském domě tagným učedlníkem Kristowým. Kduž ale gedenkráté epíštoly sv. Pawla Aposstola do ruky dostal, počal přemysšleti, zdaliby nemohl rodiče své opustiti a gediné Pánu Bohu slaužiti. Tau myššlénkau stále se objrage, wessel gednoho času do kostela: a ay tu slyššj Ewangelium, w kterémž Kristus učedníkům swým dj: »Gdeli kdo ke mně a nemá w nenáwísti otce swého i mátere i ženy i synů i bratrj i sešter a gešštē i žiwota swého, nemůž býti mým učedníkem.« (Luk. 14, 26.) S otázal je gakehoš starečka, coby ta slowa znamenala, kterjž mu odpowědel: »Ty teprw gš 12 lét a giž dbáš stále o smysl té řeči?« Na ta kárawá slowa wece pacholjk: »Otcē, Pán náš takto dj w Ewangelium: Nechtež djtef gšti ke mně a nebraňtež gim.« Nad tau odpowědj zaradowaw se stareček a pochwálil

horlivosti pacholíkova, a vykládal mu smysl oněch slov, řka: že, kdož chce dojeti království nebeského, Pána Boha více musí milovati než své rodiče a příbuzné i všecko zboží pozemské.

To uslyšav pacholík zaplésal radostí a wece: »Páne Jezu Kriste, wůdce čistoty, wýkupiteli hříšníků, štíte newinných, pomocníků utíkaných, gehož nebesa obsáhnutí nemohau: tebe prosím, račiž mi angela sešlati, aby zpravowal noby mé na cestě; a aby nepřítel pacholíka twého nezawedl, gesto dci pro swaté gméno twé život westi paustewnický, bych tím dokonalegi, tím auplněgi tobě slaužiti mohl.« A tu zgewil se mu angel Páně a posílil ho řka: »Bud silen a zmužile gedner; neboť naplnj Hospodin žádosti srdce twého, a ay gá tobě dán gsem za ochrance, a cokoli počneš, dařiti se ti bude.« Hilar opustil tedy otčinu a putowal do Ligurie, a gať angel mu poukázal, usadil se na gedné hoře, u gegiž paty řeka Widents teče. Na té hoře slaužil Pánu Bohu w tuhé kázni; modlil se dnem a nocj, rozgímal si pšima swatá a tagné milosti Boži. Geho powěst se rozuesla w krátkém čase po celém wůkolj, a lidé přicházeli k němu z daleka o radu o pomoc w nemocech a o giné milosti prosjce.

Mezi přichozjimi byl také gakýsi pohan Oubrius, welmi mocný a bohatý muž z Rawenny. Tenžgsa dábelstwjm mučen, a pomoci si newěda, šel k Hilarowi i s ženau a syny swými, a snažně prošil, aby ho uzdrawil. Hi-

lar ustrnuw se nad njm, pomodlil se po celau noc, prose Krista Pána, aby Dlybria negenom dábelstwj zbarwil, ale také učinil z něj služebnjka wěrného. Z opustilo dábelstwj ubohého Dlybria, kterýž na to i s celým domem wjru Kristowu přigal, swět i se syny Zobiem a Euzonomiem (manželka Eustasía umřela w několik dney po křtu swatém) opustil. Hilarowi wссе swé zbožj odewzdal, a prosil, aby ho i se syny za učednjka přigal. Od té doby dostávalo celé to wúkolj nowau twárnost a než minulo 10 let, stala se fragina druhdy zpustlá a newzdělaná kwetaucj a aurodnau. Stědre byli ted wssični chudj podělowáni. Ted přicházeli sem hustěgi lidé wssech stawů, stárj a powolánj, od Hilara se učjce kráceri gisté a zmužile na cestě dokonalosti. Práce ručnj a modlitba byly základnjm prawidlem, kterýmž se gedenkáždy řjziti a zprawowati měl. Láska ale aučinníwá ku Bohu a k bližnjmu byla cjm wssého gedenánj gegich; nikdo nesměl pro sebe něco wlastnjho podržeti, nikdo také mimo určité doby něčeho požjwati, aneb něco pracowati, což mu nebylo přikázáno. Z to přikázal také bratřjm Hilar, aby geden k druhému byl úslužnj a ponjženy, aby si wespolek nohy mýwali, a mjz a pokog mezi sebau zachowávali. On byl gim w tom we wssem sám neypěkněgšjm příkladem; neboť sám nohy gim mýwal, a sám gim gaskoby mezi njmi byl neymenššjm; posluhowal, a ač ginaf přjsně na zachowáwánj wssech zákonů

tláčil, byl nic méně také laskavý a milosrdný, jen když upřímnou mysl a dobrou vůli viděl. Tak se k. p. píše, že jeden bratr, Glycerius, šel na vinici gda, ušel jeden pěkný a zralý hrozen, an všech ostatnj gessťe nedozrály. On laskominy chtěl ho již utrhnouti, an mu nepadl zákon klásternej. Pylage svého dítěte, běžel bratr i hned k mistru Hilarowi sám na sebe žaloval. Hilar přihlédage k dobré vůli a k přimé mysli zarmauceného bratra, povolil mu teď hrozen utrhnouti, slibuge, že Bůh ho před záhubou ochrání. Šel tedy Glycerius a utrhl hrozen, a však ho s pokory nepožil.

Osmdesátého roku dosáhl již Hilar, an se mu angel Paně okázal a zvěstoval mu, že za tři dni ze světa povolán bude. Usslyšaw to muž Boží zplésal srdečnou radostí a povolaw bratřj pravil k nim: »Synáčkové milj, budete státi, zachowáwente, což se wám přikázalo, aby žádný z wás neupadl w osidla ďábelská.« Tak ke všem promluwil, na to však ku každému zvláštj mluwil spasitedlná slowa po celý ten den. Druhého dne odesel několi honů cestj od kostela, a tam připravim si hrob, we dne w noci se modlil, a Boha welebil. Zrána však třetjho dne odebral se na věčnost roku 568 dne 15. Května. Jeho tělo, píše Pawel, jeden z jeho žáků, pomazali gšne wonnými mastmi a s neywětšj uctiwostj pochowali.

N o z g j m á n j.

Sv. Hilarus nahlížel již jako pacholík, že tím rychleji na dráze dokonalosti kráčíme, čím méně břemen tohoto světa máme. Gest však takových břemen a vazeb veliké množství, ale žádná není tak tuhá a pevná jako závazky příbuzenstva, a každé jiné pouto dá se snadněji rozvázati, nežli pouto, kteréž nás na děti, na rodiče, na přátely a příbuzné vazje. Tato pouta příbuzenstva bývají časem tak příliš tvrdá, že bytbychom i chtěli k nebesům zapolétnauti, nemůžeme; a pakli jsme se předce s velikým násilím někdy povznesli, opět nás tíží svaz s hůry strhují. S jak mnohý se připravil pro nezřízenou lásku k dětem aneb k rodičům a příbuzným o přízeň Boží; jak mnohý máge na myslí jedině časné blaho svého příbuzenstva promrhal svaz věčné nau blaženosti. Přijmo svaté pravj, že auklá gest cesta a brána těsná, kteráž vede k životu, tak že násilj činiti si musí, kdož do království nebeského vejti chce; jak medle asi ten bude moci kráčet po auklé té cestě, kdž upaután gest na druby, kteříž ho gednak sem gednak tam tahají a trhají; jak progde asi sřz tu těsnou bránu, kdž vleče za sebou nesmjrný uzal časných a světských starostí a obavných bříchů?

Tím se však nemjnj, žeby rodičové děti své, děti pak své rodiče měli v potřebách

gegich opausstèti — nebo to zakazuje Bůh pod tresty nepřijmými: ale toliko nezřízená láska se zakazuje, kteráž více člověka miluje než Boha, více se o dobré bydlo svého přibuzenstva stará nežli o spasení věčné; kteráť dosazení toho cíle hříchu se nehrozí, věčného zatracení se nebogí. **D**, udeřte na prsa svá, snad se ozve také svědomí vaše a promluví k vám, gať vy také z nezřízené lásky nespravedlnosti své se dopaustěti, křivě přísahali, bližního utiskali, zaslouženau mzdu zadržovali, dobré gméno prznili, hříšníkům pochlebovali, k hříchům svým lovali a jiné a jiné zločinství páchali; a buďte k vám mluvíti a vytýkati vám nepořádnau lásku vaši: obraťte se k Bohu celým srdcem, a on pomůže vám přetjnatí pouta, kteráž vás na svět a na přibuzné vaše vážau, a bude spomocníkem vaším a dá vám již zde úřechu srdce, pak ale život věčný.

Dokonalost tvá (Pane) a učení tvé (budiž) muži svatému tvému . . . kterýž řekl otci svému a matce své: Neznám vás, a bratřím svým: Nevim o vás. (5. Mojž. 33, 8. 9.)

Zapomeň na lid svůj a na dům otce svého, a požádat král krásy tvé. (Žalm 44, 11. 12.)

Pogď za mnau a nechť ať mrtví podjovají mrtvé své. (Mat 8, 22.)

Kdo miluje otce neb matky více nežli mne, není mne hoden; a kdož miluje syna neb dceru více nežli mne, není mne hoden. (Mat. 10, 37.)

Modlitba.

Ó Pane Bože stvořiteli všeho míra! Tyš vůlí v srdce naše přirozenou lásku k přibuzným našim. Ach Ty všě, že z nezřízené lásky k nim často meze spravedlnosti a poctivosti jsme překročili; ó prosíme, račiž nám ten hřích odpustiti a naprawiti nám ho popřeg. Naplň srdce naše milováním Tebe, tak abychom, kteříž jsme až posud na Tebe zapomínali, od nynějška tím horlivějši Tebe, nejvyšší dobro, nade všechno a bližního pro Tebe jako samy sebe milovali. Skrze Krista Pána nášeho. Amen.

Děnýž den: •

Život sv. Dymny,
panny a mučednice.

V sedmém století, když se podobá, panoval v Británii, t. g. v zemi Anglické jeden král, kterýž ač geště v modlářstvoj wězel, nic méně bohatšwjm, udatnostj a nádhernostj velmi byl proslulý. A ten král, gehož jméno náš nedošlo, pogal za manželku jednu urozenou a na duši i na těle velmi zpanilou pannu, s kterauž dceru Dymnu dostal: Dymna byla máteri své ve všech dobrých vlastnostech úplně podobná: byla tichá a mírná,

newyhledávala pozemské slávy v hlučném to-
varněstwu a nelibovala si v nezbedných roz-
kossích, ani netaužila po wesclostech a radostech
swětských. Tu dostala Dymyna, newj se wssal
gakým způsobem, známost wjry křesťanské, v
njž takowau radost nalezala, že i křest swatý
přigala, o čemž roditowé ničehož newěděli. Od
té doby podrobila se dokonale pod sladké gho
Kristowo, a wesskerá gegj snaha čelila gediné
tam, slowem i skutkem Spasiteli swému slaužiti,
gemuž se docela zasnaučila.

Po smrti králowny chtěl se král opět ože-
niti, že pak nikde nemohl nebožce choti rowné
aneb podobné newěsty naleznauti, zahořel ž
wnuknutj dábelského nezřizenau krwosmilnau lá-
skau k gediné dceři swé Dymyně. Ž zdělil gj
mrzký swůg aumysl, a aby tím swjše gj po
wůli měl, pochlebowal gj a aulísnými řečmi,
welikými sliby a stkwostnými dary ku swolenj
ponaukal.

Uch! gak často, gak přečasto zawádj nás
nečistá láska! Kdo se gj poddá, prawj sw. Jan
Zlatouštný, ten se dopustj wssedh zločinů, kterěž
gen dábel dycce . . . a kdo w nj setrwá, ten ne-
přestane pokud žiw hřessiti; neboť nečistý oheň
nežjká nikdy: »Led gest dost,« prawj sw. Rupert.
Swatá panna i Krista samého za chotě si wnwos-
liwssj, zhrozila a zarmautila se na newwens
nad nepřirozeným a mrzkým aumyslem otce swého,
a ráznými slowy mu odpowěděla, že w tom
nikdá mu po wůli nebude, gelikož co žádá, gest

proti přirozenosti, proti zákonům a nemyřčegšši a neyohawněšši zločin. Tu se wšak král tym wjce rozpálil, a stal se tym drzegššim, a ušilowal, že chtěg neb nechtěg s njm se zasnaubiti musj.

Widauc Dymyna, že neschetný otec od mrzkého aumyslu upustiti nemjnj, ano i násilj užiti dce, wyžádala si na rozmysšlenau 40ti-dennj lhůtu. Otec gj to rád powolil a na důkaz swé násklonnosti opět štkwostnými dary nadělil. W tom čase připravowala se na autěk, an ginať čistotu swau zachowati a hřjchu otcowa zabrániti nemohla. Aby newzbudila pšezřenj, odjwala se w kment a w drahé raucha. Modlitby nysrdečněšši linuly se dnem a nocj ze rtů gegich k Bohu, gehož o pomoc a pošilu prošila.

Toho času byl w Britanii žiw geden sw. kněz gménem Gerebernuš, powěstný swatým žiwotem, wšmlownostj, čistotau, maudrostj a tubau kázni. Ten býwal autočistěm wšech uštiskaných a pomocj potřebných. Toho také powolala Dymyna a zgewila mu otcůw mrzký aumysl, a že autěkem hřjchu wyhnauti se dce. Sw. Gerebernuš uwažuge, že weliké gest nebezpečnostwj, w kterémž sw. panna wězj, a že gj nebude možno, že wšech osidel bez aubony wywážnauti, ani nad hrozjícím násiljm zwjtěziti, šchwálil gegj předsewzetj, ba i sám se nabjdl, že gj do cizjch a vzdálených kragů bezpečně doprowodj.

Když se udála příhodná doba, opustila sv. Dymrna s knězem Gerebernem a několika věrnými služebníky tahně otcovský dům a vstaupiroffe na loď s pomocj Boží do Antwerpen se přeplauli. Zde pozdržewosse se za několik dnj, wyptáwali se, zdaliby nebylo we vůkolj gakešj místo příhodné, na kterémž by ode hluku světského vzdáleni Pánu Bohu bez překážky slaužiti mohli. Po mnohém chození w lese udělali si u kapličky sw. Martina biskupa blizje wsi, Ghelen řečené, dvě chýssek, gednu pro Dympnu, gednu pro kněze Gereberna. Dstatnj průwodcowé se rozessli. Zde trávila Dymrna panna a staříčků kněz sw. Gerebernus život w nejwětšj swatosti, wjce angelům než lidem podobnj. Dlahé a tubé posty horlivé modlitby swatá rozgjmánj, příkrá kánj bylo gegich nejwilegšjim zaměstknánjm, a radostj nejwětšj, kdž bližnjmu radau přispěti aneb almužny uděliti jim lze bylo. Dymrna podobala se Marii sedjci u noh Páně, Gerebernus ale Janowi apostolowi, genuž umjragicj Spasitel másteř swau bolestnau do ochrany poručil.

Když král se o autěku dcery své dowěděl, zarmutil se dwogj bolestj, gednať že dceru ztratil, gednať že chlipné a nezřizené své žádosti ukogiti nemohl, a ze zármutku a hněwu roztrhna stat swüg, rozesslal na wšsecky strany králowstwj posly, aby ztracené hleda'i a buď žiwau buď mrtwau nazpět přinesti ano netrpěliv Dlahého čekánj, wydal se konečně sám

na cestu a lesy a hory proběhal a ničehož nedocílil, i za moře šel ztracené hledat. Řízením Božím stalo se, že také loď jeho v Antverpách přistála, odkudž opět posly vyslal, aby ve vůkolí a v celém kraji ztracené dcery hledali v .perné naděgi, že konečně přede nalezne po čemž dychtilo srdce jeho. Tu se událo, že někteří z poslů hospodau byli ve vsi Westerlo řečené, odkudž Dymyna čas od času swau potrawu kupovala, a tam celau noc v radosti a s veselím ztrávili, gakoby v předtusse, že giž u cje gsau. Když z gitra druhého dne swau autratu platili, podjwal se hostinský oštrégi na obdržené penjze, a konečně řekl, že takových peněz giž wjce obdržel, že ale jim nerozumj.

S tážali se ho poslowé, odkudby ge do stával, načez jim wyprawowal, co wěděl: že totiž gakási panna z Britanie tam nedaleko na paussti přebýwá, a swüg chléb těmi penězi platj. Po dalšjim dotazowánjm nepochybowali giž poslowé, že našli ztracenau Dymynu, a opatrně se dali wěsti na místo, kdež přebýwala. Našli se gi, nawrátili se do Antwerpen, a zprawili o wšem krále. Zaradowaw se Král, bez okladu posvjchal na ukázané místo a šhledaw se s dcerau, přemlauwal gi auliskými řečmi, aby se domů nawrátila, slibowal gi králowstwj, že gi wystawj chrám, a že pod pokutau přikáže poddaným, aby gi v něm ctili gako bohni.

Místo Dymyny přegal řeč kněz Gerebernus řka: »Bezbožný králi a nepříteli wšsedh ctnostj,

proč pronásledugeš Boha a angelům milau čistotu? proč strogjě osidla newinnosti, kteráž gednau zmrhána gfauc nigaf se nedá nawrátiti. Hled, abyš králům nebyl k potupě. a k hanbě a důstognost swau. abyš zločinem nekálil. Nemluw wjce o té wěci, na njž mysliti tač hanebnost gest čistým, gakož i saným chlipnjkům a smilnjkům. Gá gsem gist, že dcera twá, gjž se pro Boha znehutil swět, ani wyhrůžkami se nezastrassi, ani sliby ani dary neoblomj; a wěřim, že nemluwil byš k nj tyto wěci, kdby twá prawice byla ozbrogená mečem sprawedlnosti, kterýmž druhdy Finees smilné přestupitele zákonů potrestal.«

Ta řeč rozpálila hněw krále tač, že se otázal swých průwodců, co by měl činiti s knězem, kterýžto pry sám gediný tač Dymnu přewrátíl, že ani po dobrém ani po zlém k sňatku přiwoliti nechce. A nesprawedliwj řádowé pronesli saud, že kněz Gerebernuš smrti hoden gest, a tu sblukše se, sáпали se na něho gako drawj wlcí, že Dymnu zawedl, a namluwil gj, aby otce swého neposlauchala. Swatý Gerebernuš se hágil zmužile a wssať nadarmo, pochlebnj dwořané nutili ho, aby co na Dymně zkažil, ted aswoň wssemožně napraviti hleděl, sic že bez milosti wedlé zásluhy potrestán bude. Než Gerebernuš ozbrogen sstjtem wjry, odpowěděl jim, že geho swatau gest powinnostj djwku wnučowati w ctnostech, ne pak w hřjšijch, a wzbuzowati gi k setrwánj w čistotě, ne

pať raditi k smilstwu a ku zprzněni krwe. »A
ať mi wybrožugete, doložil, welikými mukami,
wěztež, že prawá láska tu Kristu přikazuje,
aby kdo ho miluge, rád protiwenswj pro wj-
ru snással, a že od těla Kristowa se odděluje,
kdož wyznawače wjry křestanské před nepřátely
zmužile nehájí.«

Po těch slowech, oborili se rozčileni po-
chlebnjci na sw. starečka a mnohými ranami
ho usmrtili. Smrt Gerobernowa ochladila po-
někud hněw krále. Z kázal Dymynu si po-
stawiti. Wida gi, ano w čarokrásné milostnosti,
před njm stogj, obnovil své domlawánj sliby
a wýhrůžkami, než wšse nadarmo; neboť Dymy-
na wolila raděgi žiwota pozbyti, než gediným
hřichem se posstwrniti, i prawil: »Proč mne
nešťastný otče, lichými sliby od umjnené či-
stoty odwracugesš? Či mysljš, že žádostiwá zem-
ské sláwy od předsewzetj swého odstaupjnt a
przjnc tělo swé Krista chotě swého urážeti bu-
du? Nedomnjwem se, že we mne lehkomyslný
duch zemský se nalezá: nebo wšsemi známka-
mi časné sláwy pohrdám a toliko po sláwě
wěčné od Krista swým wywoleným zaslíbené
dychtjím. A protož nemluw ani wjce o těch
wěcech; anť zagisté suáže gest, co máme, udržeti,
než wydobyti opět, což gsme promrbali.« Zna-
menage král, že Dymyna vlastenských bohů
opustiwšši wjru křestanskau přigala, rozpálil se
negen ohněm chlipnosti, ale i modlárstwj, a giž
po zlém gi přinutiti hrazil, aby mu po wůli

byla a předně modlám obětowala a pak s ním se zasnaučila. Na ty výhrůžky odpowjdała sw. panna sešlená šhurn srdnatě a zmužile řkauce: »Mysliš, králi bezbožný, že ugdeš saudu wšsewědaucjho Boha? Na twé bohý gá nic nedbám, neboť hořjm láskau ku Kristu Pánu. Dn choť můg, sláwa má, žádost i sladkost, mimo něho gá nic nežádám, on-gediný stačj mi, na něgž zástupy angelů patřj, odsud mne k neykrutěgšjim mukám, gá ge ponesu pro Pána mého s radostj; za šlussno gest, abych ani smrti, ani mjstem se nelissila od toho s njmž mne stegná wjra w Krista spogila.« Tu král zlostj o sobě ani newěda, aby sebe i modly swé za učiněnou křiwdu pomstil, kázal vlastnj swau dceru mečem na tom mjstě odprawiti. Ale ani geden z pochlebných dwořanů neopowázil se na newinnau pannu ruku wztáhnauti; to wida král, wytáhl meč a swau vlastnj rukau swé vlastnj dceři hlavu štal, a nechaw oba swaté mučednjky w křwi ležeti do swé země i s celým komonstwem se nawrátil.

Dbywatele někteřj na bljzku nalezli ta swatá těla po někerém čase beze wšj posškowny a pochowali ge do hrobu pod gcdnau gestynj wyhrabaného. Když ale rozdjlnj zážrakowé se stáwali, byla konečně po mnohých letech wyzdwižena a přenesena, a sice sw. Dymprny do Ghelu, sw. Gerberna ale neyprw do Santar, pak ale do Sansbeku w hrabstwj Aljwensském.

Rozgjmánj.

Velmi často stává se, že náš lidé k hříchům zvláště k nečistotě ponaukávají, lidé, ku kterým náš buď láska a přátelství, buď uctivost a vděčnost aneb poslušnost a poddanost váže. Gegich přátelství a přiznání může nám býti ku velkému zisku, gegich pak nemilost a nepřiznání mnoho zlého může na nás uvrhnouti. A ti tacj tu k nám se lichotj, slibugj horn dolj, pěkné a vzácné dary nám dávajj; a to řdyž nespomáhá, berau autočistě k zúčivosti, k pohrůžkám a trestům, a myslj, že co nessler po dobrém, po zlém zagisté že půjde. Co ašj w takovém případě máš, křesťanská duše, činiti? — To co sw. Dymna činila: proti hřichu se nepřw opjratj, to řdyž nespomůže, přjlezitosti k hřichu utjkatj, a konečně řdyž utéci nemožno, raděgi života nechati, než k hřichu svoliti. Bohužel! že negsau wšestj djevky a panny Dymnami, bohužel že u nich přečasto převládá buď tělesnost, buď marná mysl, buď strach, buď zisk, buď pochlebenství a auljnost, a že wjce poslauchajj lidj nežli Boha, že wjce se strachujj nepřjzně lidské než trestů pekelných a že raděgi blahoslawenství wěčné w šanc dávajj, než aby se odřekli okamžitě rozkoffe swětské. Ale řekněte, co wám spomůže, řdybyste zjškali celý swět, řdyž zlázu duše trpjte? řekněte, co spomůže, že gste se báli

těch, kteří zabijegj tělo ale dušsi nemohau zabiti? Když toho gste se nebáli, kterýž může i dušsi i tělo zatratiti do pekelného ohně? (Mt. 10, 28.) Proč gste tať malomyslnj a bážlivj? proč nedaufáte w Boha? zdaliž kdy opustil toho, kdož w něho daufal? zdaliž nepomohl tomu, kdož ho prosil o pomoc? »Děi Hospodinowy spatřugj wšsecku zemi, a dáwagj sílu těm, kteříž srdcem dokonalým důvěřugj w něho.« (II. Paralip. 16, 9.) Může tedy oblečte se w brněněnj wjrn, w oděnj Boží, abyšte mohli odolati w den zlj a we wšsem dokonalj státi. Stúgtež tedy magjce podpásaná bedra swá prawdau a oblečeni gšauce w pancjř spravedlnosti, berauce šřjť wjrn, kterýmž byšte mohli wšseckj šřjpy ohnivě neshledetnjka uhasiti, a lebku spasenj wezměte a meč ducha, genž gest slowo Boží, wšselikau modlitbau modljce se každého času w duchu.« (Efeš. 6, 13 — 18.)

Blahoslawenj ten muž, který neodessel po radě bezbožných. (Žalm 1, 1.)

Synu můg, gestližebj tě lákali hřššnjci, nezřivolug gim, nechodiž š nimi, zdrž nohu swau od stezeť gegich; nebo nohy gegich ku zlému běžj, a pospřhagj aby krew wylili. (Přjřl. 1, 10. 15, 16.)

Kdo gest, gesttoby wám usškodil, budeteli následownjci dobrého? Ale trpjtelci co pro spravedlnost, blahoslaweni gste. Strachu pať gegich nebogte se a neformutte se. (I. Pet. 3, 13. 14.)

Modlitba.

Učiň ve mně, o Bože, srdce čisté a nauč mne svatau vůli tvau zachovávatí, zapal ve mně oheň milování tvého: abych z lásky k tobě zákon tvůj bez bázně a bez strachu nosila. Neuváděj mne v pokušení; uznáš-li ale za dobré, abych pokauššna byl, propůjč mi tu milost, abych jako sv. Dymřna nad pokušením i nad pokuštělem svjtzila a raděgi života nechala, než proti Tobě se prohřšila. O to Tě prosím skrze Jezu Krista, Pána nasseho. Amen.

Dneš se také světj svátek: Ve Španheljch sv. mučednjů: Torquata, Stefonta, Sekunda, Indalecia, Cäcilia, Herychia a Eufrasia. V Eboře v Portugalsku sv. Mancia, mučednjka. Na ostrově Chio sv. Iřidora mučednjka; v Lampjaku v Hellespontu sv. mučednjů: Petra, Ondřege, Pawla a Dionyřia; ve Fauřině v Sardinii sv. Simplicie, biskupa a mučednjka; v Urvernu sv. mučednjů: Kassia, Viktorina, Maxima a m. g. sv.

16.

Život sv. Jana Nepomuckého.

Wčera gsme světjli svátek sv. Dymřny, kteráž pro lásku k čistotě umučena byla: a dneš nám připadá svátek sv. Jana prvniho mučednjka pro mlčenlivost mučeného.

Nepomuk město leží v krasi Prachenskkém,

aš 10 silných mil od Prahy. Několik honů od města leží tak nazvaná zelená hora, na jejíž patě druhdy klášter Cisterciáků čili Berhardinů stával, Pomuk říčený, jejíž napotom Husité wyvrátili a i s mnichy spálili. V městku tom byli dva nábožnj a bohabognj manželé živi. Dlouho bylo manželstwj jejích neplodné; i prosili wřelými modlitbami Boha, aby je potomkem požehnati ráčil, a z toho ohledu i k Marii Rodičce Boží autočistě brali, prosíce o její přjmluvu. Z byla konečně modlitba jejích wyslyšána; a narodil se jim pacholček, genuž dali gméno Jan. Jejích radost ale se brzo proměnila w tu neywětšj auzkost, neboť se rozeňátko brzo roznemohlo až na smrt. Tu se obrátili nábožnj rodičové opět w důwěrné modlitbě k rodičce Boží, prosíce, aby snáček na živě byl zachowán, že ho gediné službě Boží zaswětiti chtějí. An a sotwa slib učiněn, diwotworně uzdrawilo se pacholátko, a takměř po druhé jim zroženo. Bohabogných rodičů neywětěšj powinnostj bylo teď Jana co možná dobře a swatě wychowáwati, a Jan tidý gla, prostosrdečný, nábožnj, učelivý, dobrymi wlohami nadaný a pilný přewyššil daleko wšsecko očekáwanj a wšsecku naděgi rodičů a welikau radostj a blahostj gich naplnil. Gesmu býwalo neywětšj rozkossj při Mšsi swaté kněžjm posluhowati. Z docházal každodenně do bljzkého kláštera Pomuckého u zelené Horny a s takowau tam wždy nábožnostj, s takowau

štraussenostj duchownjm posluhowal, až wšicni nad tjm se welice divili a snad mnohý u sebe samého říkal: Z kteraké dítě toto bude, nebo ruka Páně gest s njm.

W klášteře Pomuckém učil se Jan od kněžj Cisterciáků základům literním a dospěw, byl poslán na wyššj studia, nejprw do města Žatce a pak do Prahy, kdež nedlaugo před tjm císař Karel IV. wysoké školy byl založil. Jan giž z domowa gsa pilnosti a bážni Božj nawyklý, tak se wšade chowal, že negenom swým spolužákům za příklad byl, ale i učitelům wšem ku radosti a ke cti weliké slaužil. Synowská bážeň Božj, tento pramen wšj pravé maudrosti, chránila ho, že wšech pohrom mládenecké bugnosti ušel, že ačkoli doktorem učiněn w bohoslowj a w práwu cirkownjm, neupadl w lichau marnomyšlnost a swau učestnostj a maudrostj se newypjal.

Jan pamětliw gednal slibu swých rodičů, a gednal podle vlastnj náklonnosti swé, žádal o přigmutj do řadu duchowenstwa, a brzo na to byl k wyswěcenj powolán. Na kněžstwj připravowal se po čtyry týhodny postem, modlitbami, bedliwým zpytowánjm swědomj, přijmáw njm welebné swátosti a ginými gestě nábožnými skutky, nebo fdož o spasenj dusse bližnjho starati se chce, nejprw o swé newětšj péči mjeti má, aby an giným pomáhati chce, tjm hlauběgi sám neupadl. »Přisný saud na těch,

genž představeni gsau giným, wykonán bude.«
(Maudr. 6, 6.)

1. Jan gsa od narozenj giž nadán welikau wýmluwností, pěstil za čas swého študowánj zwláště tento dar Božj. Kázanj geho býwala plná Ducha swatého a gako plamenný meč wníkala do útroby posluchačů a přetjnala wazby starých nawyklostj a obracela w popel kórný nezřizenných náruživostj a wášnň. Z toho měl Jan welikau čest a chwálu, lid pak nesmjrný užitek. Z swěřen mu proto úřad kazatelský w Teynském kostele, kdez nedlauho před tjm Konrad Štěkna a Jan Milič co kazatelowé wyňikali. Náš sw. Jan nahradil oba muže dostatečně, a netrvalo dlauho, a giž bylo widěti, že kázanj geho, nezáležejicj w řečech důwodných lidské maudrosti, ale w dokázánj ducha a moci, wýborné owoce kagjcnosti a prawého pokánj přinášejj. Lidu šhon a šběh do kostela, kdž Jan kázal, býwal přeweliký, zwláště od té doby co se kanownjkem w hlavnjm chrámu Páně u sw. Wjta na hradě Pražském stal. Z sami dworáné chodili často na geho kázanj a w utrobě dusse swé se rděli, kdž wýmluwným gazysem ohawnost u dwora panugjcjch hřjchů ljčil, plamennau horlivosťj ku pokánj ge wzbuzowal, a gadrnými, gasnými slowy na oči gim stawěl, co bý činiti a čeho by se warowati měli. Nasplnili slowa Páně: »Wolen bez přestánj, gako trauba powyš hlasu swého a oznam lidu mému

nesslechtnosti gegich a domu Jakobowu hřichy gegich!« (Isai. 58, 1.)

Také král Bácslaw rád wýmluwného a nábožného poslauchařwal Jana, an káže, a na důkaz své náklonnosti k němu podával mu, gať se prawj, nenpraw upráždněnou stolicí biskupskau w Litomyšli, pak ale přebohaté probostwj Wyšehradské, s čimž tenkráte také důstognost kancljřská spogena byla, tak že probost Wyšehradský po arcibiskupowi nenprawněgšjim w zemi České důstognjkem byl. Než Jan nemage na srdci ani cti a důstogenstwji ani zbožji a bohatstwji, leč spasenj dušji lidských, oběma pohřdal, spokogen gsa s auřadem kazatelským, w němž wědel, že mnoho dobrého s pomocj Božji působj. Učkoli se biskupstwji a probostwj odřekl, wšem pak poctiwostem přede wyhnauti se nemohl, ano ani wyhýbati nesměl, aby se nezdálo, že pod pláštěm pokory ukřívá ducha twrdossignosti a hřdosti. Protož gednať, a gednať že daufal bližnjmu mnohem prospěšněgšjim se státi, přigal auřad králowského almužnjka. W tom auřadě tak wyborně se chowal, že wssični wesměš dwořané geho obratnost, bedliwost a rozšřafnost welebili, chudj pak milosřdenstwji, opatrnost a sprawedlnost w rozdělowánj almužny chwálili. S nedá se wyřsati, gať plodná geho láska byla na prostředkj ku pomahánj bližnjmu. Byli gednoho každého chudého orodownjkem a otcem, s gednjm každým také se radowal; geho byt byl autočistěm pro každého nuzného,

utíkaného, chorého a zarmauceného. . Kde nemohla almužna pomoci, tam pomáhala rada, tam učenj, tam těssenj a modlitby.

Když vážnost Janova ode dne ke dni stále rostla, a geho swatý bezauhonný život přede zrakj wšseho lidu w gasném lesku se obzrážel: wywolila si ho nábožná a velmi ctnostná králowna Johana, dcera Alberta Baworského, za swého zpovědnjka. A snad nebylo tenkráte člověka w Praze, kterýby byl oswjceného a maudrého a rozumného zpovědnjka tolik potřeboval, gako ona. Neboť král Wácslaw klesal tenkráte z gedné possetilosti do druhé a surowými wášněmi zaslepen působil swé ctnostivné choti nesmjrnau bolest a hoře. Marné byly prosby gegj, marná také napomjnánj i wšsedka ostatnj snaha, král swúg prostopášný wšselikými mrzkostmi a ukrutenstwjm pokálený život neměnil a snad ani na naprawenj geho nemyslil.

Widauc bohabogná králowna, že w přebolestném stawu swém u lidj dostatečné útěchy a pomoci nenalezne odřjkala je swětiských rozkossj, brala autočistě k Bohu a u stolu Páně a w zprávě Božj hledala potřebné trpěliwosti, sily a útěchy dusse. Wýborný Jan byl, gegjm zpovědnjkem, gegjm rádcem a wůdcem a poslussná a pokorná králowna stala se pod geho rukau nejkrásněššjm obrazem pravé trpitelky, krádegjci rychlým krokem ku dokonalosti křestanské. Mrtwila řelo tuhau kážnj, ugjmala se mateřskj chudých a chorých, modljwala se mnoho i dlaho s neywěššj

skrauffenostj srdce za sebe i za manžela swého, rozzjmala si často a wraucně divné saudy Božj a marnosti swětšké, bála se každého hřjchu, ba i před stjnem hřjchu se lekala: zpowjďawala se proto i z neyменьšjho pokléstku a welmi často chodila s neywětšj skrauffenostj ku stolu Páně.

Tak wznessenými ctnostmi urážel se welice prostopássný král, nemoha pochopowati, že dusse bohobogná, čistá i tu neynepatrněššj wadu na sobě widjwá a swátostj pokánj umýti hledjwá, wzal králownu w podezřenj, že snad pod rauffkau lásky ochotnosti a lastkawosti ukrýwá newěru manželstwu a proto gediné tak často k zpráwě Božj chodj. Běda člověku, kterýž podle zdánj saudy, zagistě že oklamán bude. Nezpolehen se na mysslénj swá a wěz, že gako w noci nechcemeli brknauti, lucernu rozswjtití musjme, tak podobně sauditi nemáme, o čem dokonalé ugistění negsme, protož pjše Jan Ewangelista Páně: »Nesudte podle twárnosti, ale sprawedliwý saud sudte.« (Jan. 7, 24.) Z neměl pokoge, dokadby se nedowědel, stúg co stúg, tagemstwj králowny. Blé, zkažené srdce smeyssljwá obyčegně také o každém člověku zle gako pawauť, kterýž i z toho ged připrawuge, z čehobn wčela med byla šfála. Zkažený žaludek přewracj wссе w žluč. »Láska ale nemyslj nic zlého.« (I. Kor. 13, 5.)

Za zehrawost a mržká podezřiwost přiwedla krále Wáclawa konečně na tu zpozdilau myslénku, že se na tagemstwj swé manželky u zpo-

wědnjka gegjho Zana ptáti bude: i powolaw ho žádal aby mu zgewil, z čeho se králowna byla zpowjdała. Při tom sľibowal mu za odměnu wznessené hodnosti a weliké bohatstwj. Zan užasnaw nad tau zpozdilau a hřjssnau žádostj, mluwil ku králi, aby swau wsserečnost udušil a nežádal wěcj hřjssných. Tak řewné, určité a zmužilé odpowědi zagisté král se nenadál; rozpálila se dusse geho hněwem nenprchlíwěgssjm síce: wssak pro tu chwjli gessťe udušil ho, dauš fage, že po druhé lépe se mu dariti bude.

Medlauho na to stalo se, že na stůl krále přinessen byl kapaun nedopečený. Prchlý král nad tjm se hněwage, rozkázal, aby kuchař za ten poklesek za žiwa na rožni pečen byl. Nikdo neopowázil se prchlému králi odmlawwati, o wlastnj žiwot se boge. Tu ale wnstaužil Zan a nenprw lahodnými slowy, a řdňž to neprosjwalo důtkliwými řečmi k odwolánj ufrutného rozkazu přemlawwal. Tjm ale tak rozprchlil se král, že nebera ohledu ani na swau králowsskau důstognost ani na poswěcenj kněžské, Zana na tom mjstě zabawiti a do nenhnusněgssjho žaláře uwrhnauti rozkázal, kdej ho hladem a žiznj i ostatnjmi strastni mučil za několic dnj. Potom ale gakoby pykal přenáhlenj swého, poslal k němu gednoho z dwořanů, za odpusstěnj prosil na swobodu propustil, ano i ke stolu swému pozwal. Zan přissel a gak se nenprw zdáło welmi zdwořile a milostiwě byl uwjtán. Po skončené tabuli, řdňž hwdownjcy odesšli, pogaw Zana

král na stranu, opět na něho naléhal, aby mu zgewil zpowěd králowny, připowjdaže mu gednať welikau zwláštňj odplatu, gednať ale wymysle-
 nými tresty hroze. Než Jan tjm rossjm pohr-
 dage, gal se powinnosti zpowědnjka a zákony
 Božj a cjrkewnj w pečetj swaté zpowědi wy-
 kládati, gisté při tom, že we rossedj giných
 wěcech zemských rád krále poslauchati chce, w
 těchto ale raděgi tisjckráte umře, než mu po wů-
 li bude. Tu powolal rozhněwanj král katany
 a přikázal Jana na skřípec natáhrauti a horj-
 cjmj pochodněmi páliť. Při bolestných těch
 mukách služebnj Božj ani uřta neotewřel k na-
 řjkánj, toliko swatá gména Jezjš a Maria wzná-
 šsela se na rtech geho a sily mu dodá-
 wala. Tu ustali konečně umdlenj mučitelowé
 a ztrzněného Jana uwrhli opět do wězenj.
 Zde ale nawšstjwil geg Bůh milostj swau a na-
 plnil duffi geho nadsmyslnau útěchau a rado-
 stj; i také král na swobodu ho propustil, bez
 pochybň, že behabogná králowna za něj se
 přimlawala.

Jan děkowal Kristu Pánu, že ho za hod-
 na uznal podjl mjti w trpkém umučenj geho a
 nikomu o tom, co ho potkalo, nemluwě, zahogil
 ránn a pať opět a š dwogitau horlivosťj au-
 řad kazatelšňj nastaupil; neboť znage powahu
 a prchliwost krále Wácslawa, nemohl to před
 sebau tagiti, že w brzké době nové a snad
 smutněššj gessťe protivensťwj trpěti bude. W
 třetj neděli po Welkonoci kázal na slowa sw.

Evangelium: »Malčko a neuzříte mne.«
 Břázanj tom mluwil welmi žregmě o brzké swé smrti, o budaucjm kacířstwj a welikých bogjch we vlasti, což se wisse ž části gessťe za žiwobytj Wácslawa a auplně po smrti geho naplnilo za přjcinau Husitských wálek. Potom se laučil s posluchači swými.

Od té doby objral se Jan gediné nábožným cwičenjm a na bog nastáwagjcj důstogně se připrawowal. W tom ohledu putowal také do Staré Boleslawi, kdež zázračný a u wšeho lidu welice wážený obraz Rodičky Božj se nalézá, a prošil gi -- genž sluge autoiisstěm křesťanů a branau nebeskau --, za mocnau přjmluwu a orodowánj.

Wácslaw hleděl. práwě ž okna, kdnyž Jan k večeru ž Boleslawi domů se wracel. Tu obnowila se w něm opěť stará wšsetečnost, že Jana na mjšťe zawolaw k němu wece: »Slyš kněže, umřeš, nezegewjěli mi žpowěd mé manželky, a ž čeho tedy tobě se wzgnala, nepowjěli mi, po tobě weta! Při sám Bůh, wodu budeš pjti!«
 Tjm dáwal na rozum, že utopiti ho dá. Jan drže za žbytečno dále o těch wěcedy mluwiti, toliko přjsným pohledem, pokynutjm hlavy odpowjdal, že po wůli mu nebude. Wztekem proto gako bez smyslu, kázal král Jana i hned odwěsti, a až by se setmělo, swázaného s mostu do Wltawy šwrhnauti. Králůw rozkaz wyplnil

se toho gessťe dne z wečera před wstaupenjm Páně roku 1383. dne 29. dubna. *)

Wácslaw král domnjwal se, že wražda ta na gewo nepřigde, než Ten, před njmž nic ne-
nj tagného, zgewil i hned sláwu mučednjka swé-
ho. Gotwa totiž utopen byl: an zgewila se
nesčjslná swětla nad wodau Wltawy a prowá-
zela swaté tělo až na ono místo, kdež na suchu le-
žeti zůstalo we wětšjm o mnoho gessťe blesku.
Množstwj lidj djwalo se na neobčegnau
záři, aniž kdo o tom co řjci wěděl. Králowna
zpozorowawossi swětlo z okna swé komnaty we-
šla ku králowi, a na neobčegný ten wýgerw či-
nila ho pozorna, tážjc se při tom we swé pro-
stotě, coby as to znamenati mělo? Ale král
hrůzau zděsen, neodpowjdal gj a po tři dni se
uzawjral, nikoho před sebe nepausstě; neboť »Ne-
slechetnost,« dj wěčná prawda (Maudr. 17, 10.)
»gsauc bážlivá, dáwá swědectwj odsauzenj: swě-
domj zagistě zbauřené wždnyčny prwé cjtj těžkosti
nežli přigdaw.«

Z gitra druhého dne zgewilo se, což tag-
ného bylo; Janowo tělo totiž nalezeno na pjšku
ležjci we wšsednjm oděwu s twářj gasnau. Ryč-
le roznesla se o tom powěst po městě a an ani
dwořané nemlčeli, ani pochopowé winu swau
netagili, brzo půwodce tak ohawného skutku, král

*) Bolland. Quantum oberraturus esset a vero, qui Vigili-
am Ascensionis componere cum 16. Maji, vel hinc in-
telliges, quia ob anno 1355. usque 1414. numquam ac-
cidit hic concursus; anno autem 1383 dictum Pervigilium
29. Apr. celebratum est.

totiž přišel na gewo. Kanownjci při hlawnjm chrámu uslyšewsse o tom, přišli we slawném průwodu a wyzdwihsse mrtwolou býwalého bratra, pochowali geg prozatjm w kostele sw. kříže bratř kagjcch, dokawad by w kostele u sw. Wjta na hradě Pražském slussný hrob pro sw. tělo nebyl wydělán. Mezi tjm hrnuly se nesmjrné dawny lidu na místo, kdez odpočjwal sw. mučednjš; a každý dral se ke předu, aby gessně gednau spatřil geho welebnau twář, ruce i nohy mu zljbal, a do modliteb se mu poručil. Když dokonán byl hrob, bylo sw. tělo s newětšj sláwau z kostela sw. kříže wyzdwiženo a přenesseno k sw. Wjtu na hrad Pražský. Při té příležitosti uzdrawili se náhle mnozj chořj a nedužjwj. Z w pozděgšjch dobách stáwali se rozličnj zazrakowé na hrobě geho a drahně lidj na orodowanj sw. Jana diwotworně w swých potřebách od Boha pomoc obdrželo. Zwlastě ti, kterjž osočowaní býwagj a kterýmž se utrhuje, i w nebezpečnstwj wod wězjcj bráwali a bráwagj k němu swé autočisstě a důwěrná modlitba k Pánu Bohu, aby na orodowanj služebnjka swého Jana milostiwě ku pomoci přispěti a z nebezpečnstwj potupy a utonutj wytrhnauti ráčil, nebýwá nikdy marná a planá.

Po 336 létech otewřen byl hrob. Kostj byly bez masa, ale neporuffeny a dobře gessně spogeny; gazyk wšak tak gessně byl čerstwý, gazko gazyk žiwý. Po šestj letech na to přišli od sw. stolice narjzeni komišari, aby ho osse-

trili. Tu zaš naběhl a rudá prw geho barwa změnila se w gasně čerwenau. Když se wšecky zázraky znou wššetřily a prawými zázraky šhledaly: powolil papež Innocenc XIII., aby se Jan za blahoslaweného ctiti a wžíwati směl, papež Benedikt XIII. wyhlásil ho roku 1729 za Swatého. Roku 1829 bylo prwnj stoleté Jubiléum na památku geho wyhlášenj za Swatého w Praze š newšlownau sláwau drženo.

3 25 zázraku, gakh o sw. Janu Nep. Řjmské stolici předneseni byli, následugjčj čtrny přigati byli, š swatořečenj za dostatečny a důstogny:

1. po 335 letech w hrobě nalezenj gazyl neporuffenj r, 1749. Swědku bylo 100.

2. po 6. letech při druhém wššetřowánj u přítomnosti 50 šwědků, že zwadlosti uagednau opět obživenj;

3. šťastné zachowánj dšwčete Rozalie Hozdankowé w Strakonícjch pod ledem přes hzdinu, bez wššj podchromy.

4. Ráhlé uzdrawenj ramena š užjznutj odhodlaného Terezie Krebsowé w Praze.

R o z g i m á n j.

Každj zpowědnjč gest pod smrtelným hřjchem a pod těžkým trestem zawázán mlčeti š tjm, z čehož se mu hřjššnjč zpowjďal, byt by to i život štáti mělo. Swatý Jan Nepomučj gest žiwým přjkladem, gač swatě kněž tagemštwj zpo-

wědi držeti musj. Bůh také swatau cirkew tak řjdi, že nebylo slyšeno, že by některý kněz proti této powinnosti se byl provinil. Když tedy kněz ze zrowědi ani toho nejmenšjho wyzraditi nesmj: ó gdi tedy, synu, když swědomj tě hněte, a oterwi mu srdce, a on oterwe ti bránu nebeskau. Proč se stydjš člowěka tobě podobného? proč se stydjš hřjšnika z hřjchu se wyznáwati, když gš se nestyděl před Bohem ge páchati? Kdekoli gš, wšsude gš Bohu na očich, on hledj na wšsich místech na dobré i na zlé. Něk tedy studu, tenkráté gen užitečného, když hřšiti chceš: ale škodliwého, když káti se máš. Kdo hřjchy swé tagj, zdaž se nepodobá člowěku, který ráuy před lékařem ukrývá? Tak tedy tobě wjce ležj na srdci čest twá, než spasenj twé? a stydjš se gedinému člowěku zgewiti, z čehož gedenkráté před celým swětem sauzen budeš? Co počnež, bjdnyče, w onen den hrůžy, když Bůh okáže, co bylo we tmách, a tagnosti srdce twého zgewj, a nic nebude, co by nepřisslo na swětlo? Nuže proč se stydjš wyprawowati, což učiniti gš se nestyděl? D gáf mnohým staly se swátosti, pramen milosti a spasenj, pro stydliwost přjčinau zahynutj! Přemož tedy newčasný stud, pokoř se před knězem, genž na místě Božjm gest, myslí š, že nemluwjš ku člowěku, ale brž ku samému wšswědaucjmu Kristu, zgew mu neprawosti swé, abyš se osprawednil, a lékú, kteréz ti předewjše, swědomitě užjwey, abyš se uzdrawil. Pohledni na Krista, a wiz geho ras

mena gsau rozpiatá, aby tě přigala, wiz bof geho otewřený, abyš wstaupiti mohl ku prame: nu smilowánj: proč lenugeš? Nuže zmuž se a gdi k němu, an tě k sobě wolá, řka:

Dogďtež ke mně wssiční, kterjž pracujete a obtjženi gste, a gá wás občerstwjm. (Mt. 11, 28.)

Kdo se křýge s hřichy swými, nepowede se mu šťastně: ale kdožby ge wyznal a opustil, milosrdenstwj dogde. (Přjssl. 28, 13.)

Muž nebo žena, kdoby učinili ze wssich hřichů, kterjž se přiházwagj lidem, a sřze nedbánliwost přestaupiliby přikázanj Hospodinowo, a prowiniłiby: wyznagj hřich swůg. (4. Mogg. 5, 6. 7.)

Nestně se wyznati z hřichů swých. Gest zagisté stud, kterňž uwozuge hřich, a gest stud, kterňž uwodj sláwu a milost. (Sirach. 4, 31. 25.)

Přigměte Ducha swatého, kterýmž odpustjte hřichy, odpausstěgjt se gim, a kterýmž ge zadržjte, zadržáni gsau. (Jan. 20, 22. 23.)

Pakli budeme wznáwati hřichy swé, wěrný gest Bůh a sprawedliwý, aby náu odpustil hřichy nasse, a očistil nás od wsseliké neprawosti. (I. Jan. 1, 9.)

Modlitba.

Bože, který si pro neporussenau zpowědnj mlčenliwost sw. Jana cjrkw swau nowau mučednickau korunau ozdobil: propůgč, abychom sřz geho přjklad a přjmluwu, ústům swým sřáž

kladauce k blahoslaveným, kteříž gazykem neklesli, připočtění byli. Svrze Pána nasseho Jesu Krista. Amen.

Na dnešnj den připadá gesťe svátek: W Eugubium sw. Ubalda, biskupa; W Isaurii sw. mučednjku Aquilina a Viktoriana; w Antisiodoru utrpenj sw. Peregrina, biskupa; w Uzale w Africe sw. mučednjku Felixe a Gennadia; w Persii sw. Andy, biskupa a jiných 23 mučednjku; w Ambianu we Francausku Honorata, biskupa; u Senomanů sw. Damno-la, biskupa; w Treris sw. Fidola, wyznavače; w Skotiku sw. Brandana, opata; we Forum Juliové (Friaul) sw. Mariny, pauny a m. g. sw.

17.

Život sw. Torpesa.

Stará gest sice a zvláště w Italsku a we Francausku slavná památka sw. Torpesa, ale o životě geho welmi málo wjme s gistotau. W Martyrologium, t. g. w knize, w njž životy swatých zkrátka poznamenann gsau, čteme o něm, že byl geden z přednjch dwořanů cjsare Nerona, a geden z těch, o nichž sw. Pawel w listu ku Filipenským napsal: »Pozdrawugi wás wšickni swati, zvláště pak ti, kteříž gsau z domu cjsarowa.« Ten mušil napotom pro wjru mnoho zlého trpěti, gsa neyprvé na rozkaz gakehož Satellika policirowán a mrštan, pak ale i drawé zwěri k sežránj dán. Že wšak tato mu neublížila, byl dne 27. Dubna štat. To se stalo w městě Pise. Swátek geho swěti

se w dnešnj den, protože w ten den tělo geho swaté přeneseno bylo.

Rozgjmánj.

Proč podstaupil sw. Torpeš smrt? Proto že Spasitele swého nade wšsecko milowal. Nic není tak sladkého, dj sw. Zjgnác, jako ž lásky pro Boha mnoho trpěti. Widjme to welmi často na sobě. Čjm dražšj a nám milegšj předmět lásky nassj gest, tjm wětšj oběti mu přinášjwáme. Kdož ale pochybowati bude, že Bůh gest, nasseho milowánj neyhodněgšj že on gest dobro to neywětšj, pramen nasseho spasenj, kterýž i Syna swého gednorozeného za nás na smrt wydal, a že tedy my také ž lásky k němu, jako sw. Torpeš trpěti hotowi býti máme. Kdož gen chce milowati, ale nechce žádného protiwensťwj trpěti, ten gest lenoch a zaháleč, láska geho gest galowá a soběčká. Mebo kdož ž lásky k Bohu trpěti se zpauzj, ten miluge jediné sebe samého a nikoli Boha, wyhledává gediné swých wěcj a nikoli těch, kteréž gsau Ježíše Krista. Kdož Boha toliko miluge, kdož dobře se mu wede, nehoden gest slauti člověkem dokonalým; neboť to také lidé smyslnj a tělesnj činiti mohau; známka ale dokonalosti gest, kdož Boha w křjži a w zármutku milugeme. Tak jako gškra faukánjm a dmychánjm w oheň se rozněcuge, tak srdce w prawdě milugjčjho křestana křjžem a strastmi zinj-

táno gšauc, w plamen lásky se roznjti. Nuže proč gšī tať chladný? Slys co pššj apošštolowé Páně:

Šá netoliko swázán býti, ale i umřjti hotow gšem pro gméno Pána Ježíše. (Skutk. 21, 13.)

Gist gšem, že ani smrt, ani život ... ne bude moci náš odlaučiti od lásky Boží, kteráž gest w Kristu Ježíši, Pánu našsem. (Řjm. 8, 38. 39.)

Sauženj a aužkost štjhačj mne! a wššat přikázanj twá rozzmánj mé gest. (Žalm. 118, 143.)

Modlitba.

Zapal, o neyšladššj Bože, zapal srdce mé ohněm lásky k Tobě! Tať gediné budu š to wůli Twau zachowáwati a zákony Twé držeti. Miluajcimu nebýwá nic těžkého aneb nemožného nebo silného, gako smrt gest mocné geho milowánj. Š kéž milowánj Twé srdce mé zahřjwá a zprawuge tať, aby giž Twá wůle byla mau wůlj, a aby tělo mé newzdorowalo wjce zákonům Twým, neboť kdož zná zákon Twúg a zachowáwá ho, ten gest, kterýž tě miluge. Š prošim o to škrze Pána našeho Ježíše Krista. Amen.

Tentýž den:

Život sv. Paschala Baylona, pasáka.

Paschalis, přijmjm Baylon, narodil se w městěčku Uragonském Torre Formosa (Hermosa) roku 1540. Jeho otec Martin Baylon a matka Isabella, rozená Zubera, lidé bohatí bogni vychovávali pacholjka velmi pečlivě, vsať pro chudobu do školy ho posílali nemohše k pasenj bravů ho odhodlali. Paschalis, genžby byl od srdce rád čjsti a psáti uměl, zaopatřil se kdes gakausi knihau a na pastvu s sebau gi bera každého mimogdaucjho prošil, aby ho pro Pána Boha pjsmena znáti a čjsti učil. Uša pacholjkem wtivným a učelivým, brzce se tomu naučil, po čem toliko taužila dusse geho. Od té doby čjtal velmi pilně, ale knihy toliko nábožné a swaté. »Nepobožných a marných řečj warug se: neboť velmi prosjwagi k bezbožnosti a řeč gegich gako rač rozgjdá se.« — (II. Tim. 2, 16.) Z tohoto spásitelného čtenj naučil se auplně powinnostem křesťanským i prostředkům k dokonalosti wedaucjm. Modlitba o milost Božj a rozgjmánj swatá staly se mu teď prácj neykladšj a neymlégšj. Proto nehrál nikdy ani nečertowal s ostatnjmi pasákj, a co oni hráli a se smáli, modlil se on hodinky k blahoslawené panně Marii

aneb jiné modlitby, a již tenkrát vedl život tak svatý, a ve všem jednání tak usedlý rozum dával na gewo, že se spolupasákům co do mravů a obcování anjelem býti zdál. Zvláště wychnaluge se na něm neobyčejná nábožnost k Panně Marii, nebo nehraděgi pášával ve vůkolj gedné kapličky, rodičce Božj zasvěcené. Uby mu nikdy newypadla z paměti Matka milosti, wydlabal si na své holi pastýřské kříž a obraz Panny neposkvrněné. Kdykoli se modlil, zarazil hůl do země a posklesna s newvěššj wraucnostj city své wyléwal, a jako by žiwá před ním stála, srdečně s nj rozmlauwal. We všem tom neměl žádného jiného učitele mimo Boha. Bůh oswěcował milostj swau rozum geho a w srdci oheň lásky rozněcował, Bůh wyučował ho maudrosti své a noby geho uwáděl na stezku ctnosti; i mohl tedy Paschalis sniěle o sobě říci: »Blahoslawený gest ten člověk, kteréžby ty wycwičil, Hospodine, a zákonu swému geg wyučil.« (Žalm 93, 12.) Wykládání (známost) řeči twých (Bože) oswěcuge: a rozumnost dáwa malíčým. D gať milugi zákon twůg Hospodine? celý den on gest mé přemýšlowání. Nad starce opatrněššj gsem, nebo přikázání Twých gsem hledal. Z přikázání twých rozumnosti gsem nabył, protož nenáwidjm wšeliké cesty nepravosti. Powjdali mi bezbožnjci básně: ale ne jako zákon twůg. Poljkli mi hřjššnjci osidla, ale gá od přikázání twých neodwracjm se. Dě-

dictwjm dosáhl gsem swědectwój twých na wěky: neboť gsau plésánj srdce mého. Mládeneček gsem gá a opowržený: wssak na sprawedlnosti twé gsem nezapomněl. Pokog mnohý magj ti, kterjž milugj zákon twúg a nemagj jádné urážky.« (Žalm. 118, 130. 97. 100. 104. 85. 110. 111. 141. 165.)

Sw. Paschalis dospěw poněkud dal se za pasáka k gatémušim měštanu, genž se gmenowal Martin Garzias, muži to poctiwému a rozssafnému, u něhož si w krátkém čase přjgmi »swatého pastýře« si wyžjsskal. Byli ale také zrcadlem prawé ctnosti. Nikdo ho nesyssel klyti a lháti ani řeči nesyssné a darenné mluwiti, což u pastýřů wěc obnčegná; nikdo ho také newiděl mrzutého a netrpěliwého, nikdo konečně nesyssledal, že by snad někomu křiwdu aneb bezpráwj udělal, někoho ossidil aneb nesprawedlnosti se dopustil. To ale widěli wssickni, že kdýž dobytek geho někomu i neynepatruěgssj škodu učinil, že on to wždy swědomitě ze swé mzdy nahražowal, že pomáhal w čas žnj zdarma hospodářům, gegichž pole s pastwistatny mezowaly, aby napravil, kdýby snad jim dobytek bez geho wědomj byl usškodil; ano i to se čte, že nechtěl kozy pásati z té gediné přjčiny, poněwadž gsau těkawé a bugné a snadno bližnjmu w osenj aneb ginák škoditi mohau, a že kdýž gednau ssafár ho poslal, aby w cizj winici brozen utrhl, že odpowěděl: »raděgi že se na kusy roztrhati nechá, nežby se toho dopu-

stít!« D kězby u nás také tak veliká spravedlnost se nacházela, kězby také nám nikdy z paměti nemyňadalo: že Hospodin protivj se vsselike nespravedlnosti (5. Mogg. 25, 16.) a že nesetrvagj nespravedlivj před očima geho. (Žalm 5, 6.)

Vsse toto řdnž upřjmnau myslj uvážjme, nebude nám divno, že Paschalis vssemu lidu byl milý, že si ho malj a velikj nad mjru wážili, rádi u něho dleli a pozorně ho poslouchali, řdnž ohnivau wómmluvnostj mluvil o Bohu, o krásě ctivosti aneb o mrzkosti hřjchu. Mnozj dospělj a usedlj lidé slyssjce mládence tak mluwjcjhо ronili wřelé slzy a řeti geho ochotnau myslj do utroby své skládali.

Nad giné miloval poctivého a spravedlivého, na dussi i na těle čistého, přjwětivého a bohabogného mládence hospodář geho, gmenowaný giž Martin Garziáš, a proto i gedisnau dceru swau i se vssjm zbožim mu za manželku dáwal. Pokussenj bylo veliké pro mládence chudého, ale na Paschala tak stkwělé ponawrženj žádaucjhо aučinku; nebo i nemělo libuge si w chudobě, poděkowal se srdečně za nezaslauženau lásku a odpowědel: že nebažj po zbožj pozemském, ano že vssj náklonnosti k němu se zbarwiti chce, a proto že někam do klástersera wstaupiti aumysl má. Tento aumysl co nenydřjwe w skutek uwěsti, zdálo se mu teď potřebau nemyňnutelnau; neboť si nemohl tagiti, že pokud mezi lidmi obcowati bude, s

mnohými překážkami se setká, od nichž na cestě k dokonalosti velice zdržován bude. Z modlil se tedy, aby ho Bůh milostí svou osvojil, a ukázal genu, co by činiti a kamby se obrátit měl. Z ukázáno mu ve snách vidění, aby do zákona Frantiskánského vstoupil. Z opustil tedy službu, a vydal se na cestu do Valencie, kdež v okolí městečka Montisfortis stál Frantiskánský klášter, v Loritě řčený. Zde se opět do služby dal za pastýře, a vedl vsseligak tuhý a příkrý život, Chodil neustále bos i přes vrchy a po cestách drsnatých; nosil oděv sprostý a chatrný, nápodobný klášternímu oděvu, a provazem se přepasoval; v čas postnj nepožíval mimo chléb a vodu giného pokrmu, a ginať gessťe se kál. Z tu newysslo z úst geho nikdy marné aneb daremné slovo. Když něco chtěl tvrditi aneb zapjрати, říkal gen: »Skutečně tak tomu gest,« aneb: »Nenj tomu tak;« a »když řeknu v pravdě gest tomu tak aneb ginať, ani nežertugi ani nelhu.« Byl auhlavnjm nepřitelem wssj zahálky, kteráž to gest, počátkem wssheho zlého a proto wsse, co dělati měl, dělával v určitý čas. Čistotu svou střežil tak bedlivě, že gi po celý čas života neposstovnil, a tělesnému hnutj, kteréhož, gať sám říkával, prost nebyl, nikdy vzniku nedal. Proto mrskával se tak dlouho, až wssceken oheň v sobě udusil, proto také nemiloval žádné společnosti, zvláště když v nich ženské se nacházely, ano když gedenkráté od ge-

Dnoho sauseda pozván byl s tjm doloženjm, že pro wyrazení weselau djwoku powolá, odpowěděl: »že učinjli to, že on gi i s hospodárem s domu wyžene.«

Tuto tak sšlechtnau a čistau mysl ožiwowal Paschalis částými modlitbami a částým přigjmánjm welebné swátosti oltárnj, w njž i útěchy hledal w protiwenslawj i sily proti pokussenj. Wy tauze a žádosti swé neustále do kostela a ku stolu Páně ho táhnaucj gať gen možno wyhowěl, pásáwal neyraděgi w okolj a až při samé ždi klásteru; a kdž se to činiti nedalo, musila opět húl pastýřská slaužiti za kostel a za oltář. W takowé době dáwal wždy dobrý pozor na zwoněnj w klásterě, aby nemoha osobně, aspoň duchowně slaužbám Božjm přjtomen byl. Nosil také neustále kalendář při sobě, a wyrozuměw, gať swátek gest, wzbuzowal spolupastýře k modlitbám a ku patřjcj nábožnosti. Dřatně ať sám chudý byl, pomohal rád každěmu bližnjmu a z chudoby swé udělowal almužny potřebným.

Čtyry léta stráwil Paschalis we wúkolj klásteru Loretanského. Mezi tjm roznesla se powěst o geho swatém obcowánj po celé krájině a zgednala mu přjstup do klásteru. Z wzał tedy na sebe roku 1564. oděw zákona sw. Frantisska.

Kdž se mnichem stal, nedá se wyprawiti s gaťau horliwostj se snažil wšedky zákony klásternj wykonáwati a wškerý žiwot zdořona:

liti, aniž možná určití, která ctnost se do něho ve většij míře nacházela, ani pokora, poslušnost, mrtvenj, čistota, milosrdenstwj, nábožnost, zapjranj sebe, počestnost w mravech, láska k chudobě, trpělivost, živá wjra, perwná naděge, wraucj láska, setrwalost w modlitbě a wsecky ostatnj ctnosti w stegné míře u něho wládly. Ku mrtwenj, zákonem předepsanému přidával gestě giné, zwláště o swátcjch mučedlnjku Pá-ně. Tu se mršťával až do krwe, aby podobným gim se stal; když se mu ale přikazowalo, aby kajicj horliwost zmjrnil: i hned s synowskaw sprostnostj uposlechl. Geho pokr m začel gen z chléba a pil gen wodu, bedra přepásával drsným pásem anebo řetězem; gehu lože byla holá země aneb holé prkno, podhlawnička ale kamen anebo dřewo. Před půlnocj spáwal obyčegně 2 neb 3 hodiny, pak ale až do rána na modlitbách trwával, a to s takowau wraucnostj, že ho bratři často u wntřenj po mnoho hodin nalézali. Při modlitbách wšak nebýwal auzkostliw, an gednomu bratru, stále gedna a tatěž slowa w modlitbě opětugjcmu z bázně že snad dost horliwě nebyl ge pronesl, prawil: »Rečiň toho budaucně; tjm urážj se Bůh a nepříteli se dáwá příležitost, aby dussi auzkostliwau wšseligať mohl mučiti. Auzkostliwost gsau blechy na swědomj, kteréž gematau a umdléwagj, dussi pak od Boha odtrhugj a o pokog wnitřnj připrawugj, tjm oheň lásky hasne a wšsemu zlému duchownjmu brá-

ny se otvřraj. « Nejsvětější svátost oltářní, umučení Páně, žalosti a radosti rodičky Boží, bývaly nenobohčegnějším předmětem jeho rozgjmánj. Nikdá nessel k práci, lečby se byl prvé o pomoc Boží pomodlil, a pracoval wždy i při nejwětšším parnu s odkrytauí hlavau, modlil se při každé práci tak nazwané štělné modlitby, chodil w zimě w letě bos, a nosil gen gediný a to nanenwenš chatrný oděw. Býwal wždy weselé mysli, wždy tichý a laskawý; gen když chwálen byl zasmussila se twář jeho, ale když byl haněn a tupen, a když se mu lálo a spjalalo, welice se těšilwal. Práce také nenobtjžněgšj a neymrzutěgšj býwaly mu neymilegšjimi. Nic neodmlauwage nesi gednau na rozkaz Provincialůw do Paříže list na Generala řádu, ačkoli wěděl, že od kacířů w zemi francauzské weliké protiwenstwj snášseti musí, ano i do nebezpečenstwj žiwota upadne; což se i stalo, neb welmi nesseschetně s ním nakládali a tak welice geg ubili, že až do smrti toho bolestné známky podržel. — S čistotu swědomj swého pedowal co neybedliwěgi, a wšseho hřjchu se wstřjhal, ano i před stjnem hřjchu wjce se na pozoru měl, nežli ginj lidé před welikými a ohawnými pokléstn.

S podobnau horilwostj wynasnažowal se Paschalis, gakkoli knězem nebyl, napraviti a uwěsti na cestu swašeni každého bližnjho; a w tom tak byl zběhlý a milost Boží tak diwně se slowy jeho na gednoho každého půso-

bila že i ti nezatrvozelegšij hřisnjci se obra-
celi na pravou cestu, kdž Paschalis ge napo-
menul. Tak k. p. nechtěl na žádný způsob
Martin Krespo, měšťan, Montisforti vrahům
otce svého odpustiti a smjřiti se. Wynasnaze-
nj téměř celé obce nebylo s to, horaucj vo
pomstě myslj geho utisřiti. Tu pogali ho na
velký pátek některj známj a do kostela postavili,
duchovenstvo weskere mluwilo mu do dusse,
leč bez prospěchu. Tu ho ugal za ruku Pascha-
lis a z kostela wywed, přjwětiwě a lastawě ho
napomjnal řka: »Bratře, odpust pro lásku Božj;
a wiž tuto tagemstwj umučenj Páně wykona-
wati.« U ta krátká a sprostá slowa obměčila
zatrvozelé srdce téhož muže, že odpustil vrahům
otcowým a upřjmě s nimi se smjřil. Tako-
wých přjkladů mohloby se mnoho uwěsti.

Welmi wraucně modljwal se Paschalis
také za kazatele, Bůh aby ge oswjřiti a slowům
gegich pozehnati ráčil; také gim radjwal, aby
kázanj swá pracugjce raděgi wjce rozgjmali a
se modlili než w knihách se přebjrali, a we-
lice se na to znal, každého na powinnosti upo-
menauti a k dokonalému obcowánj powzbuditi.
Geho swaté obcowánj a maudrost i rozumnost
byly wúbec známj; protož také do rozličných
klásřterů byl posřlán, aby w nich slowem skutkem,
zákonům klásřternjm wyučowal, w čemž se tak
dobře znal, že častěgi zpráwu klásřtera w nepřj-
tomnosti předstawených na se wjřiti musil. Pro-
hlédal také wnitřnosti a tagnosti srdcj lidských

a mnohého tjm od zlého aumyslu odvrátil a na dobrou cestu uwedl a mnohého před nebezpečnostwjm a hřichem wystráhl. Bůh skrz něho i giné mnohé zázrakn učinil.

Geho neymilegšj průpowjdekau a hlawnj zásadau wesškerého geho smýšlenj a gednánj byla následugjcj slowa: »Člowěk musj mjtí k Bohu srdce poslussného djetěte; k bljznjmu srdce matkny; a k sobě srdce přjssného saudce.«

Poslednj léta swého žiwota stráwil téměř wššedny noci w kostele, neustále rodičku Božj wzhýwage, aby za něho orodowala, aby pokud žiw bude, hřichu se uchránil. Když dosáhl 52 roku, nebezpečně se roznemohl w klášteře Villa: Realo. Předzwydal smrt swau, a když ho lékaři ugíštili, že se nepozdrawj, wygasnila se twář geho: »Nikdá,« prawil, »tak weselého návěštj gsem nedostal.« Mezi tjm zhoršila se nemoc. Wššickni bratři i mnozj ginj lidé nawšštjwili ho, laučjce se s njm, i o pozhnánj prosjce. On žehnal gednoho každého a k gednomu každému krátka a přiměřená slowa promluwil. Potom přigal swátosti s neobyčegnou wraucnostj a skraussenostj, a když ráno zawjtal hožj hod swatodussnj, nahljžel, že hodinka geho přiššla. Tu se tágal častěgi, zdali giž se welká Wisse swatá započala; načez, když se mu konečně přiswědčilo, zagíščila se twář radostj. Upiál oči na kříž, wzal růženec do rukny, dal se swěcenau wodau pokropiti, a když bylo po-

zdvojhování, zvolal velikým hlasem: »Ježíši, Ježíši!« a požehnav se — skončil dne 17. května, roku 1592.

Tělo svaté zůstalo po celý čas ohebné, a kdýž po 8 měsících bylo wyzdviženo šhledalo se neporussené, ačkoli nehasseným wápnem bylo zasypáno. U jeho hrobu stalo se velké množství zážraků, protož geg sw. otec Alexander VIII. roku 1690 slawně do řady swatých postawiti přikázal.

Rozgjmánj.

Nadobytěgná byla nábožnost sw. Paschala ku neyswětěgšj swátosti oltárnj, tak že o neyswětěgšj swátosti neyraděgi přemýšlel a ku stolu Páně s neywětšj dychtivostj a s wraucnostj neyhlubšj chodil. D proč pak ty, křesťanská dusse, proč pak ty tak liknawá gšj a tak žřjdeka kdy ku stolu Páně přistupugeš? proč gest srdce twé tak studené, když požíwáš téhož chleba nebeského, pokrmu angelského? Widjš! o chléb wezdegšj se staráš dnem a nocj, pracugeš až do umdlenj, nasazugeš zdrowj i žiwot ale o chléb nebeský nedbáš, otewři pak usšj srdce swého, slyš Krista wolagjicjho: »Pogďte ke mne wššickni, kteřjž pracujete a obtjženi gste, a gá obcerstwjím wás! Gá gsem pastýř dobrý, kterýž gsem dussí swau paložil za owce swé, a pasu ge na neykladšj pastwě žiwota, t. g.

tělem a křovj swau. Gá pripravil hostinu wes-
 likau, abych okázal bohatstwj a moc králowstwj
 swého. Pogďte medle a gezte chléb můg a
 pite wjno mé, kteréz gsem pripravil wám, ne-
 boť rozkossno mi gest obcowati s syny lidstřými.
 Pogďte, gá wás učinjm aučastny milosti a
 sláwy swé; gá s wámi šděljm žbožj swé, a
 dám wám králowstwj nebeské, neboť wěrným
 gsem přjtelem, upřjmným gsem bratrem. Gá
 gsem chléb žiwota, a kdož gisti bude z chléba
 tohoto, žiw bude na wěky, a kdo nebude gisti
 těla Syna člowěka a pji gebo křwe, nebude
 mji žiwota w sobě; a kdož žiwot swůg za
 tebe gsem položil a tělo swé za pokr'm a křew
 swau za nápoj tobě dávám, což gest, gestto
 bych neučinil pro tebe? Potřebugešli maudro-
 sti a umněnj, žáden ode mne, a dány budau
 tobě, nebo we mně gsau pokladowé maudrosti
 a umněnj skryti; chcešli důstojenstwj a bohat-
 stwj? můg gest okres swěta a wlnost gebo, u
 mne gest rada, u mne opatrnost, u mne sřla.
 Chceš mji zdrawj a žiwot: bez mé wůle nic
 se neděge, gá přikazuji moři a wětrům i
 wšsem žiwlům, ode mne pocházi žiwot i smrt,
 zdrawj i nemoci, w ruce mé gsau wšsecky kon-
 činy swěta, darmo tyto wěci ginde hledáš, ke
 mně se obrať a gá dám, čehož potřebugeš. —
 Protož člowěče, kdokoli gři a zde časně a pať
 wěčně žiw býti chceš, zkausseg sám sebe, očist
 swědomj swé, a gež pať z tohoto chleba a
 z kalicha pj, nebo kdož gj a pjge nehodně, odsau-

zenj sobě gj a pjge, nerozsuzuge tělo Páně.
(I. Kor. 11.)

Uníž gest giný národ tať weliký, kterýžby
měl bohy k sobě přiblizugciji se, gako Bůh
náš přjtomen gest wšsem prosbám nášim. (5.
Mogž. 4, 7.)

Pogďte, klaněgme se a padenme před njm
i plačme před Hospodinem, kterýž nás učinil.
(Žalm 94, 6.)

Tedy řekl Ježíš ke dwanácti: Zdalíž i
wy chcete odegjiti? J odpowědel gemu Šimon
Petr: Pane, ke komu půgdeme? a ty slowa wěč-
ného žiwota máš, a my gsme uwěřili a poznali,
že gsi ty Kristus, Syn Božj. (Jan. 6, 68 — 70.)

Gá gako pěstaun Effraimůw, nošil gsem ge
na ramenách swých, a newěděli, že gsem gá ge
uzdrawowal. Syny gsem wychowal a wytwýssil,
oni pať pohrdli mnau. (Žb. 1, 2.)

Modlitba.

O Bože, který si sw. Paschala přepodiw-
nau láskau k neyswětěgšji swátosti oltárnj na-
dál, iaciž, prosjme, nám tať tu milost propůg-
čiti, abychom u stolu Lwěho oné dokonalosti
nabýwali, kterěz se swatý sluha twůg aučasten
stával. Skrze Pána našeho J. K. Amen.

Dneš se tať swětj swátek: W Neapoli sw. panny a
mučednice Restituty; w Nowiodunum (Nion) sw. mučednjků:
Heraklia, Pawla, Monerka, Aquilina; w Chalcedoně sw. Solo-
chona, Pamsalona, Pamsamera mučednjků; w Alexandrii sw.
Adriana, Wiktora, Basilla, a Silwana mučednjků; we Wirc-
burgu sw. Brunoua, biskupa a. m. g. w.

18.

Život sv. Wenancia.

D sv. Wenanciowi newjme mimo gméno skoro ničehož, ani to, což se o něm píše, na něho se nikolivěk nehodí, gelikož wzato gest ze žiwota sv. Agapita Mučedníka, gehož swátek se dne 18. Srpna swětí. (D sv. Wenanciowi píše Pohoželý dle smyslené legendy dobře.)

Tentýž den:

Život sv. Theodota Anchyranškého a swatých pannen Tekusy, Alexandry, Klaudie, Fainy, Eufrasie, Matrony, Julitty neb Julie.

Theodotus pocházel z Anchyry w Galac. Giž w autlém dětinstwí od swaté panny Tekusy na cestu spasení uweden, od té doby wedl život velmi dokonglý a swatý, tak že giným mohl mistrem a učitelem býti. Nelibowal si, wyprawuge nám o něm Nilus, očitý wšsedh wěcj těch swědek, nelibowal si w marných rozkossjch, ani neslaužil mrzkým náruživostem, ale zdrželivost wywolil si za štít cnosti, umrtwoval tělesnost posty, bugnost kořil střídmostí a lakomost štědrotau k chudým. Dosáhna let mužských pogal manželku a stal se hospodským,

a to gediné z toho ohledu, aby tjm snáze aby mnoho dobrého pro spasení lidské činiti mohl. W této živnosti ginál velmi nebezpečné ukázaly se wšferé ctnosti geho neystrkwělegšjim w světle. Hoře láskau k Bohu, hleděl také každého přichozjho do domu swého Bohu zjstati. Mnohé křesťany, kterjž na dráhu hřjchu zabloudili uvedl, napomjnánjm a modlitbami swými na cestu pokání mnohé pohany a židy obrátil, na wjru, kterjž napotom statně neykrutěgšj muky podstaupili. U něho nacházeli nuznj láskawau podporu, u pronásledowánj pro wjru přiwětíwé přjstřessj, malomyšlnj a klesagjci sju a zmužilost, chorj, a nemocnj pak náhle a neočekáwáné uzdrawenj. Prst a milost Božj byly s njm widitedlně.

W tom wynešl cjsař Dioklecian swé kruté a nemilosrdné zákony proti křesťanům a zpráwu fraginy Galatské, kdež Uncyra gest hlawnjm městem, odowzdal gakémusi muži gménem Theoteknus, slibugjcmu, že w krátkém čase wšfecky křesťany buď k pádu přiwede, buď zahladj. Dřjw než nepořádnj, prostopáššnj a krwežjznjwň ukrutnjš tento k mezi Galacie dorazil, roztribowali gjž předeslanj poslowé geho bohavrázdné, hrůznjplné záměry a rozkazy. Křesťané rozprchlj se nazwjce a ukrýwali se w lesjch, w horách a gestjnjch; kdež wedli žiwot krusšnj. Pohané se radoowali z toho nad mjru, drali se do domů, laupili, kdež co bylo, a nřdo je gim obořiti nesměl, aby za zbognjka nebyl udán. W krát-

ce rozmohlo se protivenstvoj; žádný křesťan ne-
směl se již veřejně okázati; gemu nezbyvalo
než voliti nekrutější muky a smrt aneb od-
padnauti od světa. Strášní byl stav církve,
podobající se lodce na vztekším moři zmítané;
kostelové byly prázdny, duchovenstvo rozpla-
šeno; nikde nebylo gístého autočistě, všude
chudoba a hlad, všechny slechetné panj a panny
vláčely se od nevázané chasy nestydatě po ulicích;
vzněšenější lidé úpěli v žalářích, nestýslni
byli odpraveni, všude panovala nedůvěra,
všude zrada.

V této pak hrůzné době byl z dopustění
Božjho gediný Theodotův dům od povšechné
pohromy uchován, ačkoli Theodotus bedlivě
se o svět a dobro myslivaců ujmál a ochot-
ně beze strachu přistěšj dával. Ba i uvěz-
něné často navštěvovál, usmrčené pochovával,
nebože se smrti, již každý okusiti měl, kdož se
mrtvolj svatých ukrýti opovážil, aby dravá
zvěř a nebo psi ge nesežrali. V geho domě
slavily se také služby Božj, a poněvadž The-
otekonus v dábelské své bezbožnosti nařjdl, aby
všeliká potravá a zvláště chléb a vjno dříve
nežby přišlo na prodej od modlářstých knězi
se světila, byliby zagisté křesťané do velikého
rozpaku přišli, kdyby Theodotus věci ty před-
zřjdagé, dříve nebyl neposkvrněné potravj
nakaupil, tak že teď Bohu obět čistau a ne-
poskvrněnau přináseti i s dobrým svědomjím
od něho kaupené potravj požívati mohli. Tak

stala se hospoda geho autočistěm pro wšecky, w hrůzném tom wlnobitj zmjtané křestany. Hospoda byla gim kostelem, přijštěssim a ol-tářem, na kterémž nekrowawau obět Bohu přinášeli, Theodotus ale, hospodstj, wyna-snažowal se wšechněm wšecko býti, chorému lékářem, hladowému žiwitelem, po swaseni tau-žicjmu učitelem, i utěšitelem a podporau, muče-dlnjčum porozbuzowatelem, a po smrti gegich hrobnjčum.

Téhož času byl Wiktor, Theodotůw přítel, na saud postawen, neboť pohansstj knězi geg winili, že prj se bohyni Dianě rauhal. Pohané nessesřili ani aulisných řeči ani slibů, ani pohrůžek, aby ho přemluwili, aby bohům obětowal. Theodotus šsel času nočnjho k příteli do wězení a těmito slowy ho k stálosti wzbuzowal: »Křestané o nic giného starati se nemagj, než o žiwot čistj, o obcowánj neauhoné a mysl we wjře utworzenau — poklady to, kteréž po řjdku a ztěžka se dobýwagj a málo kdo ge (w držení) má. Medbey, prosjm tě, na zhaubné a bezbožné řeči, kterýmiž na tě nečistj pohané dorážegj a neposlauchey gegich rady, abys nás opustiw k nim přestaupil, a chlipnosti před čistotau, nesprawedlnosti před sprawedlnostj, bezbožnosti před zbožnosti přednost dal. Nečičiň toho Wiktoře, nečičiň toho. Uč weliké těch bezbožnjčů sliby gsau a lákawé, předc w gistau zkázau urrhugi. Což neoklamali podobnými sliby zrádného Židasse? Prospělo mu co, že dostal

30 stříbrných? Wzdnyť za ně kaupen hřbitow pro cizince, on sám ale se oběsil, zjstlaw tedy za penjze genom prowaz. Neočekáwen od zlych nic dobrého: sliby gegich wedau gen k wěčné smrti.« Tato a podobná slowa porozbudila Wiktora k zmužilosti, tak že wšsedn muky srdnatě přestál, a giž na tom byl, wzjti forunu mučednickau an náhle od ufrutného Theotekna na rozmyslenau krátkau chwylku požádal. Z hned přestali katané od dálšjho mučenj w domněnj, že od wjry odpadl. On ale skonl we wězenj na rány obdržené; a geho spasenj zůstalo w pochybnosti. Wdětež a modlete se, abyšte newessli w pokussenj. Duch zagisté wáš hotow gest, ale tělo nemocno. (Mth. 26, 41.) »Kdož se domnjwá, že stogj, hlediž, aby nepadl.« (I. Kor. 10, 12)

W děsných dobách přissel gedenkráte sw. Theodotus do wsi Malus, gen několik hodin od Uncry vzdálené, a to právě w tu dobu, kdž se pozůstatky po sw Walensowi, genž ohněm upálen byl, do řeky Halys házely. Wynesa ge z wody, šsel po řece na horu a přissel do gedné gestyně, w njž někteřj bratři se ukrýwali, kteréž ne dlaho před tjm s welikým namáhánjm a s welikými autratami z wězenj wyswobodil. Radost wespólná byla weliká, kdž se zde šhledali. Theodotus zwal ge, aby s njm pagedli, i také pro duchownjho do wsi poslal, aby přigda požehnal pokrmy a pagedl s nimi, neboť měl Theodotus ten obyčej, že giných pokrmy

negjdal, leč požehnaných. — Kéžby nepřestával starý zvyk, posvěcený příkladem svatých a zvláště příkladem Kristovým — modliti se totiž před gjdem a po gjdle a pokrmy zehnatí! Vyslaný muží potkali kněze, gménem Fronto, an se právě po modlitbě polednj domů wracel. Fronto pozdrawil gich a wida, že křesťané gsau, pozwal gich do domu swého a tu wyprawowal, že we snách widěl dwa muže gim zcela podobné, ani drahý poklad přinášeli. »Muže, doložil, odewznyeťte mi poklad.«

Vyslaný mužowé odpowěděli, že Theodotus mezi nimi gest dražšj nad weskterý poklad; teď ale prosili aby uweďl ge ke knězi téhož mjsta. Fronto dal se gim teď znáti a gda s nimi poljbil Theodota i bratřj, a wzal ge k sobě do domu. Theodotus to ale odřekl, an do Uncnyrj pospichal, aby bratřjm utištěným a stjsněným ku pomoci přispěl. Když tedy tu pagedli prawil Theodotus, usmjwage se, ku knězi: »Uy gať krásné to mjsto pro pozůstatky swatých! Proč nestawjš zde žádnau kapličku?« »Nenpřw, odpowěďel kněz, musjme pozůstatky mjti. Zao: patřjš-li ge, nebudu se stawenjm kapličky prodléwati.« Po těch řečech prosil ho sw. Theodotus, aby se stawenjm neodkládal, a stáhnuw prsten z ruky dal ho knězi, řka: »Hospodin buď swědkem mezi tebau a mezi mnau, že brzo pozůstatky obdržjš.« »Nato nawrátíl se do Uncnyrj, kdež wisse bylo wywráceno, gaťo po zemětřesenj.

V témž městě bylo také sedm panen gato, kteréž od dětinství čistotu nanenwenš milowawse, život wedly neustále neuhonný a dokonaly. Giž byly přestály mnoho nátisků pro vojru, an ukrutnjš Theoteknus ge několika zpuštělým mladjkům w moc wydal. Panny giž zletilé, widauce se w rukách smilné a newázané chasy, pozdwihly oči a rukau swých k nebi a modlili se, řkauce: »O Pane Jezjssi Kriste, pokud bylo w nassj moci, panenskau čistotu neporussenau zachowati, wjš, gať bedliwě gsme to činili, až na tento den. Teď ale magj nestydatj mladjci moc nad těly nassimi.« Co se takto modlily, wzał neynestydatěgšj z mladjků Thekusu mezi pannami neystaršj na stranu, ta ale obgala kolena geho aš slzami promluwila: »Gafý, synu užitel a gafau rozkoš můžete na tělech nassich nalézati, genž wěkem, posty, nemocmi a mučenjm, gať widjš, žhrocena gsau? Zagisté bude pro wás hanebno tělo milowati tak řka giž mrtwé, gež w krátce užjete, an ljtá žwěr a ptáci ge trhagj: neboť giž usauzeno, že pohřbeny nebudeme. Ano, wezměte mjsto nás Pána Jezjsse Krista, kterýž wám za to welkými milostmi odplatj.« U roztrhšj záwog, ukazowala na šsediny (byla giž wjce 70 let, oštatnj ne mnoho mladšj.) »Měg aspoň tyto šsediny w ucti wosti, řkauc; »snad máš také ty giž sám matku šsediwau. Za budiž nassj orodownicj, nechť pať žiwa aneb giž mrtwa. Mám nessťastnicjm ponech slzy, ty ale wezmi naděgi, že se ti

velké milosti od Pána našeho Ježíše Krista za podíl dostanau. Naděje w něj nikoho neklame.« Tato řeč ubašila nečistý oheň mladjků, i dali se do pláče a litugjce panen odesli.

Uslýšaw Theoteknuš, že panny mrzkého pohanění uslyšy, welel ge učiniti kněžkami bohyn Diany a Minervy, gegichž modly kaž doročně dle obyčege w blížkém gednom gezeru, umýwati měly. Právě byla wenyročnj slavnost, že modly mýti se měly. Theoteknuš rozkázal panny i hned wywěsti, a modlářský ten obřad wykonáwati. Welebné panny byly tedy nahé na wozy postaweny a s hudbau při nesmjrném šhonu lidj k gezeru weženy, a za nimi wozy s modlami a Theoteknuš.

Theodotus boge se o panny, aby snad ze ženské stydlivosti w tak ljtém bogi neklešly, modlil se s Polychroniem, s přjbužným Telusiným, a gessťe s některými křestany w domě Theocharida, od rána až do poledne na zemi leže, aby jim Bůh sjlů a wytrwánj dáti ráčil. Tu přišla Theocharidowa žena, zwěstujic, že panny ani sliby ani wňhrůžkami nemohly šwedeny býti, že bjlm rauchem a wěncem kněžek Dianiných a Minerviných opowrhly, a že konečně na rozkaz Theotekna náramnými kameny obtíženy do prohlaubně gezera uwrženy byly. Tu wzláhl Theodotus radostně ruce své k nebi, řka: »Děkugi ti o Pane, že nepohrdl gñ slzarowau modlitbau mau,« a až pod

večer s Polychroniem a Theocharidem přes
 myšlel, na jaký by způsob těla svatých pa-
 nen vytáhl. Scho rozpať vzrostl gestě wje,
 když na saumrak gistý mládenc Glycerius to
 náwěstij přinesl, že Theoteknus u gezera stráže
 rozstawił. S myšlel k večeru Theodotus sám
 gediný z domu Theocharidowa a modlil se u
 hrobu swatých (mučedlnjků Uncyránských) a pať
 se nawrátíl Theocharidowi. Gotwa tu trochu
 zdřjml, zgewila se mu Tekusa řkauc: »Ty spjš,
 Theodote synu, a nestaráš se o nás. Nepa-
 matugeš se giž wje na učenj, kteráž gsem ti
 w mládj twém dáwala, a mimo očekáwánj
 twých rodičů po cestě ctnosti wodila? Za žiwa
 gš mne niřdá nezanedbáwal, alebrž ctjwal co
 matku; teď ale co gsem umřela, zapoměl gš,
 že mi až do smrti slaužití máš. Nenecháwen,
 prosjm tě, nassich těl we wodách gezera za po-
 trawu rnbám; neboť za dwa dni čeká také na
 tebe tichý bog. S wstaň tehdy a gdi k gezeru,
 měg se ale na pozoru před zrádcem.«

Theodotus procitnum wyprawowal přá-
 telům widěnj swé, a wssični se modlili a stráže
 gestě u gezera stály, nemohli nic před se wjiti.
 Když wssak noc černá nastala, wzali ostré srpy
 k přerežánj prowazů, gimi těla ku kamenům
 přiwázana byla, a wydali se na cestu k gezeru.
 Noc byla černá, ani měšjc ani hwězdy neswjtily.
 Přissedšse k wěregnému poprawissiti zhrozili se
 welice; tu wssak uslyšeli hlas, an dj: Theodote,
 gen důwěrně gdi dále! Poznowu se zhrozim

každý znamenal se svatým křížem, a i hned ušli na východě gasný kříž. V radostném užasu padli na kolena a pomodliwše se ubjrali se dále. Noc byla tak temná, že druh druhu newiděl; děšit gen se lil a po kluzké cestě dále gti bránili. Z modlil se opět, a tu ukázalo se jim swětlo cestu ukazující, i dva ctihodnj stařečkové zgewili se a děli k pocestným: »Měg důwěru, Theodote! Pán zapsal jméno twé mezi mučednjky, a modlitby twé wyslyšel, zaslané w pláči o wznalezenj swatých těl. My gsme od něho posláni, abychom tě přigali, a gsme ti, kterěz otci nazýváte. Už přigdeš k gezeru, nagdeš tam sw. Sofandra w zbrani, a ten wystrassj stráže: zrádce ale neměl si s sebau bráti.

Při záračném swětle, přišli konečně k gezeru. Hrůzná bauře a zgewenj se rytjře, z gehož zbraně a oděwu oheň sršel, zastrassily tu stogjci strážné wogsko, že do blížkych chatrčj se utekli. Nášilná bauře hnala přitomu wodu ke druhému břehu, tak že sw. těla zůstala ležeti na prostu. Toho okamženj použíwše uřezali Theodotus i towaryšswé prowazy, položili těla na swá howada a přinešše ge ke kapli swatých arcioctů, tam na bljzku ge pohřbili. Ty panny gmenowaly se Zekusa, Alexandra, Faine, Klauudia, Eufrasia, Matrona a Julitta aneb Julia.

Z rána druhého dne zbauřilo se celé město pro odnessenj swatých těl, o čemž se powěst

rychle roznesla, a kde se galý křesťan zastihl, byl bez meškání k saudu hnán a mučen. Theodotus chtěl se tu sám dobrowolně postawiti, aby giných usšetřil, ale bratři bránili mu w tom. Mezi tím odesel Polychronius w ssatech sedlských do domu saudního podjwati se, co se wesse děge, a wssak poznán a mučen, přiznal se, že Theodotus těla panen z gezera odnessl, i také kam ge pochowal. Tu byla i hned ta swatá těla wzata a spálena. Teď ale i křesťané se dowěděli, že Polychronius tím zrádcem gest, kteréhož se Theodotus střici měl.

Usslyšaw Theodotus o zradě Polychroniowě i o spálenj těl swatých, laučil se s bratřimi, a napomjnal ge k wytrwánj na modlitbách, aby mu Bůh dopřál koruny mučedlnické. On pak i sám modlil se na hlas, aby mu dopřál muky wssecty přestáti a cirkwi aby pokoge udělil. Na to obegmul gednoho každého zwlássi žádage, aby tělo geho, mohli by ge mji, knězi Frontowi ze wsi Malus dali, kdnyž se prstenem pro-ukáže. To domluwíw poznamenal se swatým křjžem a odesel srdcem zmužilým na místo zápasnj. (Křžbnychom my také důwěrně se modljlwali: »Hospodin, oswjcenj mé a spasenj mé, kohož se budu báti. Hospodin ochrance žiwota mého, kohož se budu strassiti. Kdnyž se přibližugj na mne lidé škodliw, aby gedli tělo mé, kteřjž sužugj mne, nepřátele mogi oni sami zemdleli a padli. A protož byt se postawili proti mne wogensstj stanowé, nebudeť se báti

srdce mé. Byť powstała proti mne wálka w tomí gá daufati budu.« (Zalm 26, 1—4.)

Na cestě setkal se s dvěma měšťany, dobrými přáteli, a ti doléhali, aby se rychlým autěkem zachoval, gelikož wesslerá obec na něho u wládaře sočj. On wssak nedbage na dobrau wůli těch přátel, postawil se zmužile a srdnatě před saudnau stolicí a usmjwawau twářj měřil připrawená rozličná mučidla a gasný zhled gewil odhodlanau a statečnau mysl.

Užrew Theoteknuš, an takto beze strachu před njm stogi, sebral wessleru wómlywnost a aulíšnost zdalížby ho neswedl ku zapřenj ukřižowaného Krista. Tu slibowal mu wládu nad městem, nenwyššj také důstognost w kněžstwu modloslužebném, přátelstwj cjsaře, weliké bohatsstwj, rozsáhlé státky a co gessťe wjc. Lid libowal si w řečech wládařowých a Theodota za tak weliké štěstj blahořečil, radě, aby nepohrdal takowau milostj.

Theodotus odpowědel wládaři w tento smysl: »Přede wssjm prosjm Pána mého, Jezu Krista, o kterémž ty s opowrženj gako o člowěku sprostém mlujš, za milost, abyš wáš blud z ohledu bohů wassich mohl wywrátiti a Pána, mého Jezu Krista tagemstwj spasenj krátce wyložiti. Neboť gest třeba, abyš swau wjru w něho ted slowy a skutky přede wssemi swědky ukázal. Co do činů bohů twých, hanebno o nich mluwiti, promluwj wssak předce k zahanbenj wassemu. Ten, gehož wy Jupis

terem nazýváte, a za boha nevyššího držíte, tak daleko se do ohavnosti k ženským a pacholatům zpustil, že on sám jediný svého zlého počátek a konec gest. Sám Waš básník Orfeus vypravuje, že Jupiter otec svého Saturna zabil; svou matku Rheu za manželku pogal, s ní Persefonu zplodil, a tu také za milenkou měl, že potom měl také sestru Junonu za manželku, a že Apollo sestru Dianu před oltářem v Delos zprzil, a že nápodobně zahorel Mars k Venussi a Vulkan k Minervě, bratři totiž k sestrám. Vidíš medle vládati, také ohavnosti se do bohů vašich nalézají? Vy ale chlubíte se prostopášností bohů svých a nestydíte se klaněti se prznitelům pacholat, cizoložníkům, travičům; neboť to vše básníci vaši vypravují o bozích vašich « » Mocnosti Pána našeho Ježíše Krista a o zágracích jeho a o tagemství jeho vtělení předpovědali již také mnoho proroci a jiní zbožní lidé, a však nikdo nesměl se hanbiti veřejně o tom mluvit: tu vše gest čisté, vše počestné. Dni vypravují, že v plnosti času s nebe sstoupiv lidu se zgewil, znamení podivné a neslýchané zágraky na nemocných konal, a lid království nebeského, hodna činil. Zevrubně psali ti proroci také o jeho vtělení, o jeho smrti a mučení i z mrtvých vstání. Svědkové toho gau Chal-deové a Maďové, z Peršanů nymaudřegši, kteříž hvězdau vedení čas jeho narození dle těla poznali, nepřivněgši poznawše v něm Boha

co Bohu dary přinesli. On učinil mnoho a podivných zázraků. Nejprve změnil vodu ve vjno a dvěma chleby a dvěma rybama nasýtil 5000 lidí na poušti, slowem uzdrawoval nemocné a chodil po moři jako po pevné zemi. Jeho vládu uznala také přirozenost a oheň; na jeho rozkaz stávali mrtví a od narození slepí na jeho slowo dostávali zrak, chromí pak moc k chození a mrtví již čtvrtý den vstali k novému životu. A však kdo gest sto, wyprawiti divy a zázraky, gimíž se prokázal, že Bohem gest a ne pauhým, obecným člověkem. «Tau řeč stal se lid pohanský jako běsný. Kněží trhali swá raucha, rwali si wlasy a obyčejné koruny swé drtili na hlavách, a zástup rozbauřený ztěžowal si na wládaře, že negedná dle zákonů s člověkem, muť a smrti hodným. W nejwětšší rozčilenosti rozkázal tedy Theoteknus swatého na skřípec natáhnauti, ba we wzkřelosti swé i ze stolice skočil, chtě wlastnj rukau ho mučiti. Než Theodotus zůstal tichý při wšem tom překotném pripravowánj nenukrutněgšjch muť, gakoby se ho to ani netýkalo.

Wšelikhými nástrogi dali se teď do Theodota; natáhli ho na skřípec, rozhrýwali mu boky železnými křikami, lili nenostřegšj ocet na rány, gež pak připalowali ohněm. Nepřemožený bogownjř dal tělo swé katanům, wždy se střjdagjcjm, gakoby to cizj tělo bylo, ani při nenmensšjm bolest znáti nedáwage, neboť držel se pevně Pána nebes i země. Když ale smrad

od popáleného masa z boku geho ucjtil, odvrá-
stil nos trochu. Skamžitě šeskočil vládař se
šaudné stolice domnjwage se, že giž mučednjš
šlesá. Ten ale prawil k němu: »Nemyl se,
o vládaři, že ucjtivo šmrad ze špálených boků
šwých nos gšem odvrátil; nařid raděgi, aby
biřcowcé twé rozkazy wykonávaly; neboť zna-
menám, že hodně nedbali gšau. Wymyšli nové
mušy a nástroge, byš žkusil šrdnatost mau,
aneb raděgi pozney Pána Ježiše Krista, genž
mi pomáhá, pro něhož gá tebau pohrdám co
otrokem neybjdněgššim a cjšařem bezbožným,
opowrhugj: takowé žmužilosti dodáwá mi Kristus
Pán. Šdybys byl mne pro žločin gal, musil
bych se báti; tak ale nebogim se twých wýhrů-
žek, hotow gša pro wjru Kristowu wšse trpěti.
Tu mu dal vládař želist kamenjm rozbjti, a
žuby wytlauci, mučednjš wšsak odpowědel: »U
šdybys mi gazyl a wšsečny stroge k mluwenj
(organa vocis) wyřezal, Bůh šlyššj předc
křesťany i mlějcy.«

Šonečně umdleli šatané mučjcy, a tu roz-
šázal Theoteknuš šwateho do wězenj uwěšti
k budaucjmu šaudu. Šda přes náměštj, takto
wolal na měšštany že wšsed, štran se šbjhagjcy:
»Wizte wššični, gať podiwná gest moc Kristowa,
a gakaui těm, šteřjž pro něho mušy podšstupuge,
propůgčuge milost, abychom wšsečny tělesné bole-
šti přemáhali. U takowé milosti propůgčuge
Pán wššehomjra gednomu kažďemu bez ohledu
na osobu, prostým, otrokům, šwobodným, bar-

barúm.« U ukazuge na své rány pravil dále: »Zaslusno gest, aby wěřci w Krista takowé oběti gemu dáwali, gakau gá přinášim, ani dŕjwe on pro gednoho každého z nás tak trpěl.« D nezapomjneyme nikdá na tato slowa, rozdŕh i aposstol Páně Petr pjsse: »Kristus trpěl za nás, wám pozústawim příklad, abyšte následowali šlepěgi geho.« (I. Petr, 2, 21.)

Po pěti dnech kázal š Theoteknuš w střed na mjsťe powyššeném stolicí saudnau postawiti a swatého Theodota přiwěsti. Neprwé šlaw šsel ho opět lahodnými slowy a pohrůžkami, pať ho ale dal ukrutně mučiti. Byl tedy opět na ššripec natažen, na to kázal wládať rány šotwa zacelené železnými drápy rozbrázdiťi, na žžhawých ššřepinách, až do wnitřnosti wnifagjicjch, ho wáleti, pať zaš na ššripec natáhnauti. Muž Boží šnesl ty mučn š trpěliwosti nevěmoženau. Wida tedy wládať, že nad njm neswjtězi, že nowé mučn newymyšli, a že také umdleli pochopowé: odsaudil ho konečně, aby štat byl, tělo pať aby do ohně uwrženo bylo. Wššecken zástup mužů ššel za njm na poprawiššťe, aby konec geho užřeli. Přiššed na mjsťo, modlil se Theodotus řka: »Páne Jezu Kriste, Štwořiteli nebe i země, kterýž newpausštjš daufagjicj w tebe, děfugi, žeš mne důšštogným učinil občanem nebeského města a aučastnikem králowšštwj twého; děfugi ti, žeš mi milošštimě propůgčil šwjtěziti nad drakem a hlavu geho potřjti. Propůgč pokog služebnjššm šwým a še mnau nechť wezme konec

zuřivost nepřátelstvá; propůgč cřkwi své pokog a wytrhni gi z ukrutenstwj dábla. Když modlitbu skončil a »Amén« řekl, obrátil se, a wida bratři, ani pláči, řekl: »Neplacítež, bratři, ale chwalte Pána nasseho Jezisse Krista, genž mi dopřál, abych běh swůg dořonal a nepřijtele přemohl. Budaucně budu důwěrně orodowati za wás u Boha.« A to domluwiv s weseljm ránu smrticj obdržel roku 303.

Leď byl mrtwol, gať bylo usauženo, na hranici hozen a mnoho palima snesseno, a wšak náhle tať gasným bleskem oswjtil se, že nikdo se hranici zapáliti neopowázil. Z kázal wládař střežiti geg, aby w noci do ruk křestanů nepřišel. Než k večeru šel tau cestau kněz Fronto do Ancryn, prsten po Theodotowi s sebau nesa, pro zaslíbené pozůstatky. Řizenjm Božim zůstala oslice státi na místě, kdež sw. Theodota mrtwol ležel, ratolestmi a senem zakrntý. Strážnjci uzřewšse kněze, zwali ho, aby u nich přenocowal, gelikož w také tmě dále giti nemůže. Fronto zůstal. Po večeri dal gim pjti z wjna, kterěz s sebau přinesl, a že gim chutnalo, podnapili se. Tu se dowěděl o utrpenj sw. Theodota i o místě, kdež geho swaté tělo ležj.

Brzo upadli strážnj spiti do hlubokého sna. Tu wstal kněz Fronto a wzhýwage pomoc Božj, wzał sw. tělo, naložil ge na oslici a na prst mu prsten wstrčil, řka: »Muže, mučednjku, wypln slib, kterůž gfi mi učinil.« Na to zpořádal wětwe i seno, aby strážnj

žadné podezření neměli, a sličí samotnu na cestu do vsi Maluš pustil, amž také od angela wedena šťastně přišla. On sám zůstal w baudě až do rána. Teď ale wstal a weliký pokřik dělal, gakoby se mu oslice byla ztratila. Strážnj žádného podezření nemagjce lirowali ho srdečně. Z šel tedy domů, strážnj ale zůstali na stráži, w tom domněnj, že sw. tělo gestě na swém místě gest. — We vsi Maluš byl pak pozděgi kostel wystawen, kdež se sw. Theodotus za orodowánj wzywal. Jakýsi Niluš, očitý swědek wšech těchto wěcj, nám také toto wšse napsal.

Rozgjmánj.

Sw. Theodotus wedl žiwnost, která ctnost: nému a bohabognému obcowánj wúbec nebezpečná býwá; ale on dokázal, že žádný staw a žádná žiwnost swatému žiwotu nemůže býti na překážku, gen když gi hledjme tak, gak wjra křesťanská tomu přikazuje. Zachowáwal weskeré powinnosti k Bohu, k sobě samému i ku bližnjmu s newětšj swědomitostj. Boha milowal nade wšsecko, sebe zapjral a náruživosti swé dusil, bližnjmu prokazowal ochotně wšselikau službu křesťanskau, a se tak k němu chowal, gakby byl sám si přál, aby ginj k němu se chowali. Hospoda geho, kteráž ginde, a bohužel často, býwá pelessj lotrowskau, přjcinau k hřjchu a záhubau newinnosti, byla domem Božjm, prawau školau maudrosti a ctnosti,

vo kteréz se hosté nehoršili ani nekazili, ale vzdělávali a napravovali, a Theodotus snažil se povinnosti hospodského vlnonávati z lásky k Bohu a nikoli pro mrzký zisk. V modlitbě hledal sílu, v slovu Božím naučenj, u stolu Páně rozkoš a slast, a tím stalo se, že živnost, kteráž za našich časů bývá hospodárům přjčinou k hřichu, gemu se stala přjčinou ku ctnosti, a že příkladem svým wynvrátil a rozkotal všecky námítky, kterýmiž lidé podobné živnosti sebe omlauwagj, kdež domy své činj pelessj hřichů, v kteréz se newinnost lapá, povtívnost podkopává, mjr domácí ruffj a nuzotě, nemocem i všemu zlému základn kladau.

Toť gest zagisté vůle Božj, poswěcenj waffe. (1. Thess. 4, 3.)

Ne každý, kdož mi říká, Pane, Pane, wegde do králowstwj nebeského: ale ten, kdož činj vůli Otce mého, kterýž w nebesch gest, ten wegde do králowstwj nebeského. (Mth. 7, 21.)

Milowati budeš Pána Boha swého z celé ho srdce swého, a ze všj dusse swé a ze všj mysli swé. Toť gest newětšj a prwnj přikázanj. Druhé pak gest podobné tomu: Milowati budeš bližnjho swého gako sebe samého. (Mth. 22, 37—39.)

Swatj buďte, nebo gá swatý gsem. (3. Mogž. 11, 44.)

Wšedko mohu strze toho, kterýž mne posilňuje. (Filipp. 4, 13.)

Geden každý vlastní odplatu vezme podle své práce. (I. Kor. 3, 8.)

Modlitba.

O Bože a Pane nedobrotivější, kterýž si gednoho každého z nás do gistého stavu povolati ráčil, a tomu chceš, abychom svědomitě veškeré povinnosti povolánj zachovávali a plnili: k Tobě se teď obracjme, snažně prosjce, neopausstěj nás a milosti své nás nezbarug, neboť slabi gsme a pokussenj gsau veliká; snadno klesneme a urazjme Tebe, pakli s námi nebudeš. Nauč nás znáti povinnosti nasse a vůli svau svatau w srdce nasse wtiskni, abychom napotom vždy wěděli, co plniti od nás chceš, a co chceš; abychom vždy také plniti mohli, to prosjme, na přjmluwu sw. služebnjka svého sw. Theodota strže Jezu Krista milostiwě propůgčiti račjž. Amen.

Dnes se také světj svátek: W Egyptě sw. Dioskora, mučednjka; we Spoletu sw. Felixa, biskupa a mučednjka; we Egyptě sw. Potamona, biskupa a mučednjka; w Ursale we Swebdiku sw. Erika, krále a mučednjka; w Nicei w Bythynii sw. panny a mučednice Eufrasie; w Řjmě sw. Theodora, biskupa a mučednjka; w Persii sw. panny a mučednice Siry a m. g. sw.

19.

Život sv. Célestina,

papeže.

Petr Célestinůs, paustevník, zakladatel nové řehole a konečně papež, narodil se w Abrucii, w kraině Apuleyské roku 1221. z rodičů počestných, pro štědrotu, bohabognost a spravedlnost u všeho lidu dobrá pověst magjích. Otec se gmenoval Angelerius a matka Maria. Po smrti Angeleria musila se Maria sama gediná starati o wychování 7 synů, kteříž gj z 12ti na živě zůstali. Z nichž by ráda, aby gjednogo, gať říkávala, dobrým služebníkem Božjim měla. Z dala tedy druhorozeného na studia duchownj, než widauc, že on sice we věcech světských dobře si počíná, ale o bohu milé obcování malau péči má, welice se z toho rmautila, říkawagjic: »Gyhle tolik synů gsem porodila a žádného z nich newidjm, aby dobrým sluhau Božjim byl.« Petr, předposlednj z bratrj, byl tenkráte teprw 5 neb 6 let stár. Na tom wšsať spočjwala gjž tenkráte nadobytěgná milost Božj; neboť cožkoli dobrého kdy slyšel, to ukrýwal hluboko w srdci swém, a často i říkawal: »Matičko, gá dci dobrým sluhau Božjim býti.« Byl tedy, ať synové a mnozi známj to neschwalowali, do škol poslán, kdež si pilnosti při swém dobrým wtipu weliký poklad učenosti nashromážděl.

Čím více rozum jeho se vyvíjával, tím více se povstávala v duši jeho touha, někde na osamělém místě Pánu Bohu dokonale s tělem i s duší sloužiti, než nenalezná v otcině místa pohodlného, ustanovil se na tom až v 20. roku gestě s gednjm tovaryšem mnoho starším, nenprv do Řjma putovati, a pak někde na paussti službě Boží v saukromně se odemzdati. Když až den cesty urazili, počal tovaryš předsevzetí pykati a k navrácení raditi; než Petr stálý v aumyslu řekl: »Důvěřuji se v Boha, že, byť byš i ty mne opustil, on mne neopustí.« A tak sám a sám dále se ubíral, ne sice již do Řjma ale na jakýsi vrch na blízku městečka Sengrum, a tu se usadil v malé gestyňce, v níž nemohl ani zrovna státi ani ležeti, kdež celá tři léta život vedl nad mjru tuhý a příkrý, na mnoze pokaušen gsa od dábla, od světa i od své tělesnosti. Však milostj Boží svjtězivo, a ve všem dobrém se utvrdivo, dobyl si velmi chvalitebně pověsti u všeho lidu. Z přemlaovali ho, aby gda do Řjma, na kněžstvoj se dal posvětiti. Z dal se skutečně na kněžstvoj posvětiti, načez se odebral na vrch Murronský a tam si vyhledal obydlj v jakési kryptě. Pět let byl tu živ v neuvěřšj tuhosti divnými milostmi od Boha nadán. Čím štědregi se vylévávala na něho milost Boží, tím byl ponijzeněgšj a pokorněgšj, tak že konečně v ohledu na velebnost Boží a na swau ničemnost ani mšsi swatau více čjsti nechtěl. Než pouz

čen, že před tváří Páně nikdo spravedlivě není, odložil bázeň a napotom s nejvyšší skrausenessí a wraucností obět tu nekrmawau přináššwal, pylage toho srdečně, že pod pláštěm pokorn a nehodnosti tak dlouho obět tu swatau nepřinášel, a se tak o nerozkossněgššij útěchu srdce připravowal. Po pěti letech r. 1251., aně lesy toho wrchu byly wusekány, odebral se Petr na horu Magella, w okrššlku města Calme, kdež aby tjm swobodněgi Bohu slaužiti a w něm se kochati mohl, tělo swé nad mjru přjkré mořil. Postjwal se po celý týden, mimo neděli ničeho nepožjwage, než chleba a wodu; čtyrykrátě do roka zachowáwal tuhý čtyřidcetidennj půst, a často negjdal ničeho než listj a swowé kořinky. Nořil také na nahém těle pás žjněný, někdy i řetězem holá bedra přepásowal, a za lože měl holau podlahu (aneb mřžje), za podhlawničku pařez aneb kámen. Přebděl také celé noci w modlitbách a swatém rozgjmánj; s Bohem štále se objrati, měl tu za nejwětššij rozkoř. Aby nepřjtel k němu přjstupu neměl, zanáššel se wždny něgakau ručnj prácj; tu ovisowal knihy, tu ššil oděw kláššternj, tu zase něco giného pracowal. Obywatele wškolnj nabjwosse přeswědčenj, že paustewnjš Petr muž gest wššestranně dokonalý a swatý, docházeli k němu welmi často, hledagjce radu a pomoci u něho w potřebách swých. Mnozj geho přjwětivosti i ducha sprostnosti tak hluboce byli dogati, že za učednjky se mu nabjzeli. On šice

dlaugo se zpěčoval přigmauti gich, ani samotn život tráwiti chtěl, gelikož ale ti wždy wjce a wjce na něho doléhali, podwolil se konečně prosbám gegich a neyprwé překrásný kostelječek ku cti sw. Ducha a napotom i několik chýšsek wzdělal na hoře Mağella i na giných místech, a bratřim dawa zákon sw. Benedikta k weliké přjkrosti života ge zawazowal. Tjm položil základ k tak nazwanému duchownjmu řádu Célestinů napotom zwanému. Pro potwrzení swého zákona putowal ač nemocmi a kánjm shrocen byl, na sněm Lionský 1274 a dosáhna na papeži Řehoři X. co žádal, potěšen ke swým se nawrátíl. Do té doby rozinnožowal se počet bratřj geho tak welice, že w krátkém čase w 36 klášterjch gich se skoro ke 600 počítalo. An ale i ginj lidé z bljzka a z daleka k němu přicházeli o požehnánj, o radu a o pomoc, oružtil Petr s bolestj zamilowanau samotu a z ništa na místo choditi nucen gsa, konečně zaš na horu Murronskau přišel, a tam asi po 13 měsjců, pokud možno, ušyrtě žiw gsa, konečně na stolici papežskau bezděky powýšsen byl. To se stalo, gať následuge.

Po smrti papeže Mikuláše IV. roku 1292 nemohauce kardinálowé u wolenj se shodnauti, nechali po 27 měsjců stolice Řjmské uprázdnené. Tu učinil geden z nich náhodau žmjnfu o swatém Petru, paustewnjku Murronském a o geho obcowánj, a w tom se šgednotili wšickni přjtomnj otcowé geho za papeže, ač nepřjtomného

wywoliti. Wšickni gásali, že na muže tať swa-
 tého hlasn padln, gen gediný Petr s tjm spo-
 fogen negsa, wšsemožně tať wznessenau důstog-
 nost od sebe odkazowal, a nemoha prosbami a
 řečj nic pořjdi, dal se konečně s gednjm bra-
 trem na autěf. Ale od lidu stjhán, nemohl se
 nikteraf ukrýt, a tať dne 29. srpna roku 1294.
 slawně w Aquile městě na papežstwj pomazán
 a korunován gsa, gméno Celestina V. přigal,
 a taťe nowému řádu swému gméno Celestinů
 dal. Když uzřel, že stolice ugiti nelze, prosil
 onoho bratra Roberta, aby ho neopauštil, ale
 ten w skromnosti a pokoře odpowěděl: »Menui
 mne, otče, uwrhowati se s tebau do trnj. Gá
 byl towarýšsem twým na autěfu, na wznesse-
 nosti wšsaf towarýšsem býti nechci.«

Po korunovánj obmeryšlel, že powede
 paustewnický žiwot gačo prvé a od nawyklé
 tuhosti a samoty že neupustj. An wšsaf nahrnu-
 gjc se práce auřednj a starosti o záležitosti
 cjrkewj tomu se zcela přičily, ano an wšsemu
 wnhowěti neuměl, zprotiwila se mu důstog-
 nost a welebnost papežská tať welice, že po
 panovánj gen 4 měsčném na sněmu w Nea-
 poli weřegně se důstognosti swé odřjkage, oz-
 zdobu papežskau odložil, w raucho mnížské se oděl,
 a uwrhna se před kardinaly na kolena snažně
 prosil, aby mu odpustili, čjm se w tom čase prowi-
 nil; aby wywolenjm důstogného náměstka Páně o
 dobré cjrke se postarali. Když odřeknutj geho se
 přigalo, zaradowal se widitedlně, z čehož každý

mohl sauditi, že z paubé pokory to učinil. Petr bylnby se teď rád do své samoty zabral a také giž tagně w tom ohledu odessel; než nástupce geho Bonifacius VIII. dal ho wnhledati a na zámku Fumore blíž Anagni ho střezil; neboť bylo se co báti, že roztržky w cirkwi powstanau, ani někteří na tom stáli, že papež nemůže se práw swých odřici, ani že sebe důstogenstwí složiti, a následowně že Bonifacius za žiwobytí Célestina za papeže gmjn a držán býti nemůže. Asi 10 měšiců byl Petr na hradě Fumore we stráží žiw, spokojen na neyweňš se stawem swým; ano časem prý k sobě řikáwal: »Petře, tys tolik bažil po tichém pokogjčku, an tu ho máš!« Bůh mu zgewil den aumrtí geho i blaženost budaucj. Na okamženj připrawowal se bedlivě; přijmal welebnau swátost s neywětšj skraussenostj; dal se pak na prkno položiti, a wesele zpjwage žalmy při slowech: »Wšselký Duch chwal Hospodina« skonal. Roku 1296 dne 19. kwětna, stár gsa let 75. Kljment prohlásil ho roku 1313 za swatého.

R o z g j m á n j.

Sw. Petr Célestin nechťel neyprw mšsi sw. čisti, proto že cjtíl nesmjrnau welebnost oběti mšse sw., swau pak nepatrnost, ničemnost a nehodnost. Poučen ale, že před twářj Boží žádný člowěk sprawedliw neni, odložil rozpak a bázeň a pak s neywětšj skraussenostj swatau tu obět.

Pánu Bohu přinášíval. Z mezi námi gsau mnozi, kteří pro velikau pokoru a poníženosť, gať řjkáwagj, ku stolu Páně choditi nechťegj. Co máme o těchto pokrntcjdj smevšleti? Nic giněho, než že ti a tacj lidé sami sebe klamagjce pod pláštěm pokory swau nedbalosť a chladnosť ukrýwagj. Wšak oko Božj gasněgšj nad slunce nedá se oklamati, anoť wičj, že tato nábožnosť gest bezbožná a hřjssná, a že co oni báznj Božj a swatau horlivosťj nazýwagj, nic giněho není, než gen lenosť a študenosť, a že gen proto gediné ku stolu Páně choditi nechťegj, buď aby se nemusili odřjkati swých hřjssných náklonnosťj a mrzkých nawyklosťj, a aby tjm swobodněgi, tjm wolněgi žiwot swúg tráwiti mohli; aneb neznagj důstognosť a welosť swátosťi oltárnj ani užiteľ z častěho přigjmánj plynaucj. Mysľte, že ti lidé důstogněgi gdau ku stolu Páně, kdž se to stáwá. Gen žřjďka mysľte, že dusse gegich tjm wěššj tauhau plane po pokrmu tomto nebeském, čjm děle těla Páně nepožjwala? Gá mysľjm že ne! — Gudte sami, zdali člowěľ nemocný tjm dřjwe se uzdrawj, čjm děle pro lékaře neposľlá, aneb dřjwe ohřege se ten, kdo od ohně dálegi stogj? Pakli dusse twá nemocná: přigjmenj Krista, on gest lékařem, který neduhj nasse snássel; pakli srdce twé študené, gdi ku Kristu: on přissel oheň pustit na zemi, a chce, aby se zapálil a srdce nasse rozehřál; potřebugěšli maudrosťi, gdi k němu, a pros a dáno ti

bude. Zdaž newjš konečně, že w swátosti ol-
tární milosti Boží se nám uděluje? a že ná-
sledowně hognějššich milostí ten stane se auča-
sten, kdož častěgi ku stolu Páně přistupuje.
Kdež ale milosti rostau, tam roste také wjra,
naděge i láska; tam uctiwost, čistota i ostat-
ní ctnosti, kteréž rozum oswětluje, wzbuzuje
bohabogný cit a očistuje srdce. U tyto ctnosti
gsau to raucha swatební, kterýmž odjini býti
máme, chceme-li na hody Páně pozwáni býti.
Tak stává se gedno přigimánj přípravau na
druhé, aniž se co báti, že se nám znechutí
pokrm tento nebeský, alebrž čím častěgi ho při-
gimati budeme, tím w něm wěššich slastí oku-
sjme. Nebudeteli gisti těla Syna člověka a
piti geho krew, nebudete míti žiwota w sobě.
(Jan.) Kdož gi mé tělo a pije mau krew,
máť žiwot wěčný, a gát geg wzkřísím w ney-
poslednějššj den. Kdož gi mé tělo a pije mau
krew, we mně přebývá a gá w něni. (Jan
6, 54 — 57.)

Kalich požehnánj, kterémuž dobrořečjme,
zdaliž není společnost krew Kristowy? a chléb,
kterýž lámeme, zdaliž není účastnosti těla Páně?
Nebo gako gedn chléb gest, gedno tělo množj
gsme, wššični kterýž gednoho chléba účastní
gsme. (I. Kor. 10, 16. 17.)

M o d l i t b a.

O Bože, věčný Bože, milosrdný Otče Pána nasseho Jezisse Krista, naplň srdce nasse vraucnau láskou k neysvětěgšji swátosti oltárnj, a uděl dostatečné čistoty, abyhom často ku stolu Páně choditi mohli a wsech milostj we swátosti této obsazených aučastni se stali. Skrze Pána nasseho Jezisse Krista. Amen.

Tentýž den :

Život sw. Jvona.

Jvo narodil se dne 17. Řigna roku 1253 w menšji Bretanii we vsi Martin řečené, blíž města Treforia, z rodičů urozených, bohabogných a wsestranně sšlechtných. Omenowali se pak Helarius, a matka Hadou de Blessis. Je bude Jvo Bohu milým služebnjkem, bylo geho matce z milosti Božj zgemeno, protož i na geho dobré wychowánj weliká péče se měla. Matka zvláštj řjkávala pacholjku rostaucjmu, aby živ byl tak, by se swatým stal. A ta dobromyslná slowa zaryla se tak hluboko w mladistwé srdce geho, že giž co pacholjč milostj Božj nadán gsa, dřjwe než nárůžiwosti zlé w něm vzniknauti mohly, wůni wšselikých ctosti a bohabogného žiwota wydáwal. »Po snažnostech swých poznáno býwá pachole,« (Přjst. 20, 11.) gsauli prawj skutkowé geho.

Jvo nadán gsa wýbornými dary ducha a srdce a w prwnjch počátčjch liternjho umění

Dokonale wycwičen, odesel teprw aš 14tiletý mládenec do Paříže, aby se tam mudretwoj a wědám bohoslownjm učil, odsud pak do Orleanu, kdež cirkewnj a swětšlé práwo studowal, wšse s nehwětššjm prospěchem a užitekem.

Pro pilné studowánj nezanedbáwal Zwo, gať se Bohužel tak často stáwá, stále mysliti o usfledtění a poswěcenj swého smýššlenj i skutků swých; a že wraucně se modljlwal, ostražitě nad smysly swými bděl, wšseho zlého towaryšstwa a ženského pohlawj zwláště se bedliwě wstříjhal, tělesnost swau wšsemožně mrtwíl, wraucnost pak častým chozenj ku stolu Páně ožiwowal: usfel také ššťastně wššj mrawnj pohromy, do njž neopatrná na Boha nepamětliwá mládež študugjcj za nassich časů tak lehkomyslně a snadno upadá. Slowa matčina: »Swatým býti máš,« chodila s njm, gako angel strážný na wšse strany, zdržowala ho od zlého towaryšstwa, a zachowala mu neydražššj poklad newinnosti až do hrobu neporuffený. »Spnu, přigjmenj učenj od mladosti swé, a až do ššedin naležati budeš mausdrost. (Sirach 6, 18.)

Mage Zwo aumysl wstaupiti do stawu duchownjho, započal časně žiwot tuhý wěšti. Odřjkal se požjwánj masa a wjna, w dny postnj od cirkwe ustawené nepožjwal ničeho mimo chléb a wodu, kdjž ale dobrowolný půst si uložil, což nebýwalo žřjďka, přidáwal gessťe něš které želiny. Geho spanj býwalo co možná krátké, a holá podlaha musila mu slaužiti za

lože, kniha anebo kámen za podušku; nosil také témeř neustále raucha kagjich, rád čítával w písmech swatých, k dokonalosti se tudy podněcu-ge, nepochybnul nikdy o věcech Božjch každodenně rozgymati, na mssi swatau choditi a w dlahých modlitbách sju a útěchu, a radost wyhledáwati. Za to za wsse wylil Hospodin na něho milost swau u weliké mjře, opogil ho wnitřnjm weseljm a wynahradil mu štědre wsselikau tješě a protiwenstwj, kteráž w trpěliwosti snášel. — Kéžby nassi mladjci gedenkrátě gen Dobu pro swětskau rozkoš určenau s pewnau wůli službě Božj zasvětili: i pocjtiliby zagisté sladkost Páně; neboť wolá Žalmista: »Přis-
stupte k němu, a oswojčeni budete a nebudauť zahabenn twáři wasse. Dkuste a wigte, že libý gest Hospodin; blahoslawený muž, kterýž daufá w něho. Bogtež se Hospodina wssični swatj geho; neboť nemagj nedostatku, kdož se ho bogj. (Žalm 33, 6. 9. 10.)

Uwážuge Mauricius, arcigahen Rhedonenský (Kennes), že Jvo gest hluboce učení a žiwot wede swatý: ustanowil ho za officiala čili za zpráwce saudu biskupského. Medlauho na to přenesel sám biskup Treforenský, Allanus, na něho tuto důstognost. Kdnyž uwádel ho w auřad, mluwil k němu slowa, která drubdy Bůh k Jeremiášowí prorokowi prawil: »Hle ustanowugi tě dneš nad národy a králow-
stwjmi, abys plenil, kazil, hubil a mořil, abys stawěl a štěpowal.« (Žer. 1, 10).

Žvo byl w auřadě svém nezjistný, poctivý, předložený, laskavý a trpělivý; činil spravedlnost každému bez ohledu na osobu poctivě a rychle, a kdýž wyrok wynássel, stávalo se to vždy s plácem, neboť byl pamětliv na budaucj saud Božj. Geho rozsudku se každý rád podrobował, ba i ten, kdož při prohrál. Chudj a opuštěnj měli w něm ochrance a zastupitele neyvěrněgšsjo a neyřdnatěgšsjo. Zastávali se wřele práw gegich, zdarma wedl gegich pře, a kdýž u giněho saudu státi musili, wisse, čehož potřebowali, dobrowolně jim pracowal. Proto pro wisse nazýwali ho zastupitelem chudých, sirotků a wdow. On napomjnal gednohokžděho ku spravedlnosti a k bázni Božj, urputně stjhal tresty giným na příklad, a kdež různice byly a swárny, tam uwáděl swatý mjr a pokog. W krátkém čase změnila se celá osada Treforenská. Dobří a šlechetnj milowali ho co otce; zlj pak se báli spravedlivého saudu; a malj, welcj měli ho w neyvěřsji uctivosti, a přátele i nepřátele chwálili gehu spravedlnost, poctivost, dobrotivost a milosřdenstwj.

Dwšsem bylo mu také semotam utrháno a spjáno; on wšak na to nedbal a mage žřetel toliko na Boha upřený, gednal vždy dle swědomj swěho, w té dobré naděgi, že každý bližnj, kterémuž zde z lásky ku Kristu Pánu pomáháme, nassjm zastupitelem a orodownjkem bude na onom spravedlivém saudu, kdež se gednati bude o nasse spasenj. S dj

w tom ohledu Pán, řka: (Luf. 16, 9.) »Čiňte sobě přáteli z mamony nepravosti, aby kdýž byste zahynuli, přigali nás do věčných stanů.« — Než domýšleti se nesmjme, že sw. Zvo na zdař Bůh kterékoli pře se ugal. Nejprvé se pilně na wsse události wyptáwal, pak si dal wsseliké důkazy předložiti, a konečně musil každý, kdož od něho zastaupen býti chtěl, přísahati: že při swau drží za poctiwau a sprawedliwau. Z mohlo se tedy o něm wssim právem říci, co druhdy Job o sobě powěděl, řka: »Dko gsem byl slepému a noha kulhawému, otec gsem byl chudých a na při, gjž gsem nebyl powědom, welmi pilně gsem se wyptáwal; potjral gsem třnowce nesprawedliwého a z zubů geho odgimal gsem laupež.« (Job 29, 15.) S kěžby saudcowé a předstawenj obraz swatého Zvona wždy na paměti měli! kěžby nezapomjnali nikdy na slowa hrůzyplná věčné maudrosti: Stachylte ussj wy, kterjž wládnete nad množstwjm .. dána gest wám ta moc (kterauž máte) od Pána .. kterjž tázati se bude skutků wassich, i mysslenj zpytowati. Poněwadž gsauce služebnjci králowstwj geho, nesaudili gste práwě, aniž gste zákona sprawedlnosti ostrjhalj, ani podlé wúle Božj nechodili: hrozně a brzce ukáže se wám; nebo nentwrdssj saud při těch, genž předstaweni gsau giným, wylonán bude. Sprostému zagisté propůgčuge se milosrdenstwj, ale mocnj mocné muky trpěti budau. Nebudeť zagisté dbáti na osobu žádného Bůh, ani se ostýchati welikosti

něť: nebo malého i velkého on učinil, a gednos stegně pečuge o wšsecky. (Maudrost 6, 3—9.)

A až sw. Žvo mnohými pracemi swětšých mi zanesen byl, proto wšsak pro wšse, neopoz minul bedlivě se starati o poklad swüg neydražšji — o spaseni dusse swé, a často i we wjru pozemšých starostj myšli swé k Bohu w modlitbě a w swatém rozgjmánj powznášseti. Bylo mu to zagisté gako každému smrtelnjku welmi prospěšno. Neboť že byl přjgemný Bohu, bylo mu třeba, aby pokussenj zkujšlo geho (Job. 12, 13.), proto že Bůh wywolené swé zkussuge, gako zlato w pěci se žkaussjwá. Ž byl tuhý to bog, w kterých gjti mušil. Tu ho pokaussela tělesnost ž vhledu sličnosti těla, tu žaš urozenost, wýborné wlohy nadýmawá učenost, hrdé důstogenstwj, přjžen swěta, náwšstěwý a šhon lidj, welké bohatstwj, dobrá powěšt a giná a giná pokussenj dábelšká, kteráž gako w ššit se postawiwšse wššj šilau na něho autoš činily, rozum žaslepiti, náruživosti wzbuditi a geg celého sobě podmaniti hledjce. Tuhý zagisté to byl bog, než Žvo upřew žrak a myšl a srdce na Boha, bogowal žmužile a wždy šj předstawowal, že wšskeré dobré wlastnosti, kterékoli do sebe má, darem Božjim gsau nezašlauženým, a že kochage se w rozkossjch tělesných, stane se mrzkým otrokem těla, a že blaženěgi gest pro nebe lidi žiškati než požjwati rozkossj štawu manželského. Tu žaš předstawowal šj, že auřad práwničký gest auřadem Božjim, a že šauditi má na mjště wšse-

wědaucjho saudce, a gať žde na zemi usaudj, po smrti že se mu zpláćeti bude, a že tať se le každěmu chowati má, aby Bohu, angelům a lidem w středu přewráceněho swěta wýborným přibliženjm býti mohl a konečně i zbožj i wisse, což si wydělal chudým a nuzným aneb kostelům rozdáwal, a tať s milostj Božj wděćnost přemohla zpupnost, čistota tělejnost, pokora hrdoť, štědrota lakomstwj.

Po dewět let musil Zwo wšj silau s nárůžiwostmi, že swětem i s dáblj potýkati se, a řduž s milostj Božj konečně nepřjtele poraziw plněho wjtězstwj dosáhl, zdálo se mu prospěšno a užitečno býti, wšsem pracem a starostem swětřkým wýhoť dáti, a někde na mjstě saukromném a od lidského hluku vzdáleném, gedině s Bohem se objrati, ale biskup Treforenšťj chtě ho w službě cirkwe udržeti, wyswětiw ho na kněžstwj wnutil mu neyprw faru Třezdrećau, po osmi letech ale faru Rohanećau, na kteréž až do smrti žůstal. Co farář byl, kýmž každý hodný farář w powoľánj swém býti má, dobrým pastýřem swěřeněho stádečka a přjkladem dokonalostj, ničehož při něm newyhledáwage, než spasenj geho, pro nějž Kristus Pán předrahau krew swau wylil. Byloli geho žiwobytj prwé giť tuhé a přjkré, zostřilo se teď o mnoho wjce. Negsa spofogen, že powinnostj swěho, bez toho přjliš obtižněho řrawu swědomitě wykonáwal, a že modlenj breviáře od cirkwe swatě předepsaněho nikdy neopominul, byťby newjm gakať pracj byl za-

nessen, geßte giná mrtwenj dobrowolně na se uwalil. Mnoho času we dne i w noci oběto-
 wal modlitbám, swatému rozzimánj a duchownj-
 mu čtenj, zwláßte w písmech swatých, kteráž sto-
 ro neustále s sebau nosil. Měl to přesvědčeni,
 že žádný kněz a předewßjim žádný pastýř du-
 chownj wznessenému powolánj ani žádost učiniti,
 ani život swětěßj w sobě uchowati nemůže,
 pakli neustále takmět se nemodlj a nerozzimá;
 a gaľby mohla wěterow owoce wydáwati, kdž
 od kmene se odtrhla? On byl nepřitel wßech
 zbytečných společností, zwláßte těch, kdež bážni
 Božj zhauba hrozila a wesskerým radostem swět-
 ským bedlivě se wnhýbal. Geho oděw býwal
 gednoduchý a chudobný geho pokrm, pakli se
 nepostil, totiž gen poljwka a wařivo. W půl noci
 wstáwal s lože, modlil se a pripravowal na
 mßi swatau. To wße dělo se tak wraucně,
 tak skrausseně, že často, kdž od modlitby wstal,
 w očech se mu slzy leskly. Při mßi swaté ge-
 wila se geho wraucnost a pokora na celém těle
 a we wßem pohybowánj. Z úst geho tekáwa-
 lo slowo Páně s newýmlumnau wraucnostíj
 a rosilo milost Božj na posluchače, a hognau
 aurodu přináßelo. Wßak byl také w kázanj
 neunawitelný, an negenom we swé osadě ale
 i we wúkolj často kázáwal, a někdy i wjcefráte
 za den; on také chodjwal do domů swých osa-
 dnjků a děti a čeledjny wyučowal, swárny pokogil,
 chudé, choré a cizince opatrowal a ossetřowal.
 Z wj se také, že kdž ani příklad ani wěregná

kázání, ani saukromná napomínání pofog w rodiny rozhořčené neuwáděly, mšši swatau za ně obětował, a nišká s cilem žádaucim se nechybil. Hogné důchody z geho fary, ty byly odhodlánn wšsecky na dobré a milosrdné skutky, neboť co sám pro sebe potřebował, bylo nepatrné. Tak gednage vyplnil zagisté mysl sw. cirkwe, ana přikazuje, aby duchownj zpráwci zbytky z důchodů swých na dobré skutky wynakládali a obraceli.

Dům sw. Zvona byl wždy chudým a chorým otewřen, kteréž přijímáwal s neywětšj přjwětivosti, mýwáwal jim nohy, přewazowáwal rány, posluhowáwal u stolu, a co po nich zbylo gidal. Ubohého toho lidu sběh k dobročinnému faráři byl konečně tak weliký, že nemoha ge wšsecky uhostiti, špitál rozsáhly pro ně wystawěl, a tam jim wšselikau službu a lásku křesťanskau profazowal. Mimo giné dobrodinj to se zwláště na něm wychwaluge, že po dewět lét gednu chudau rodinu ne toliko še strawau, ale i s oděwem a ginými potřebnostmi zaopatřowal. By tjm wyce pro špitál naspořil, chodjwal wždy pěšky. Když bylo po žněch, poodložim co pro sebe potřebował a pro dům swůg, zbytek rozdal mezi chudé. Gednau radil mu kdoš, aby obilj swé gessťe několik mēšjců ležeti nechal, že pak mnohem drážegi prodáwati se bude, odpowěděl: »Kdo wj, zdali budu gessťe žiw.« Po několika mēšjcích přišel tentiž člověk a prawil, že čekánjm na

obilí swém pětinu ziskal; »Gá ale, odpowěděl swatý, stokráte wíce, že jsem nečekal.« — Kdo aš lépe prodal? Z my sterý užitel mji můžeme, kdýž z hognosti swé nuzných podělíme, neboť »blazeněgi gest dáti než bráti.« (Skutk. 20, 35.)

Poněwadž Ivo žádného prosjciho o almužnu neoslyšel, stalo se gedenkráte w čas hladu, že poslednj bochnj křleba rozdati přikázal. Kdýž wšak kaplan tomu odporowal, rozdmogil bochnj a půl kaplanu daw, swau polowici chudým rozkrágel, ničehož pro sebe nepodržew krom důwěru newywratnau w prozřetelnost Boží. A ač tu doručeny mu byly tři chlébn od gačěsi hospodyně, a ty, kdýž gekrágel, tak pod rukama geho se rozmnožowaly, že na delšji čas i pro dům i pro chudé postačily. Gindá zaš oznamowal mu hospodář, že giž ani zrna na senpce není, an právě zaš geden chudý o obilí prosil. Důwěrně přikázal sw. Ivo hospodáři, aby gen na senpku šel a chudého žádost vyplnil, že zagisté obilí tam nalezne. A stalo se, že kdež prw ani zrna nebylo, teď welká hromada obilí se nacházela.

Gednau, an Ivo u stolu seděl, přišel gačěsi malomocný o almužnu prose. Ivo posadil ho za stůl, dal mu swá gjdla a přjwětivě s ním rozmlauwal. Poznenáhla proměňowala se postawa žebrákowa tak, že konečně celý pokog gasným swětlem se naplnil, w tu chwjli ale zmizel. W čas postnj roku 1303 cjtě, že mu tělesně sily značně ubýwá, blížkau smr-

swau tussil; wšak předce tuhého žiwobytj nezanechal. Když se slabost zvětsšila, dal si swátostmi poslauziti, a dne 19. Swětna, stár gsa rokú 50, život swúg blaženě dokonal. Pochován byl do kostela hlawnjho Treforenského. Lid oplakáwal srdečně swatého kněze, tak wúbec byl nazywán; papež pak Kliment VI. prohlásil ho roku P. 1347 za swatého.

Rozgjmánj.

Sw. Zwo ukazowal swau wraucnau lásku k bližnjmu zvláštjným způsobem, a sice tjm, že ugjmal se wdow, sirotkú a chudých, a zastupowal ge zdarma na saudu, kdž toho potřeba žádala. Za těchto dob gsau mnozi, kterjž si služby a práce swé ubožátkúm takowýmto profázané negenom přes přjliš zaplatiti dáwagi, ano semotam gessťe ge utiřkugi a zkracugi. Tento hřich sluge pro welikau bezbožnost swau hřichem do nebe wolagjcjm, a proto také před Bohem gest w nenwětšj ohawnosti. Protož wnhrožuge gim, řka: »Běda těm, kterjž ustanowugi práwa nepravá, a kterjž nesprawedlnost piřsi, aby potlačili w saudu chudé a nášlji činili při ponjžených lidu mého; wdowny aby byly kořist gegich, a sirotky aby lau-pili. Z což učinjte w den nawšstjwenj (pomsty Božj) a bjdy ž daleka přicházegjcj? Ke komu se o pomoc utečete? »(Isai. 10, 1—3.)
A na giném mjstě čteme: »Pře wdowny nesau:

dili, pře širotká nezpravili a saudu chudých nesaudili. Zdalíž pro ty věci nenawstjwoj, prawj Hospodin, anebo nad národem takowým nepomstj se dusse má?« (Jerem. 5, 28. 29.) Takowé nesprawedliwé a nemilosrdné saudce a rady a wrochnosti a zastupitele zagisté pomsta Božj nemine. U sw. Lukáše (20, 47) prawj Kristus k učednjkům swým, že Fariseowé a Zákonníci wětšj odsauzenj ponesai, a to proto, že zžiragj domy wdowské pod zámyslem dlouhé modlitby. U čjm wěčná nraudrost Fariseům a zákonnjkům hrozj, toho se každý člověk má co báti, kterýž ugmau wdow a širotků a chudých zbohatnauti chce, a o zbožj gegich ge odjrá aneb žkracuge, kterýž pod pláštěm sprawedlnosti ge o dům a o pole a o luka, podjil, o žbon a gměnj pripravuge. S těch a takowých lidedh můžeme říci, že zžiragj domy gegich a zbožj gegich a polikagj ge k nesmjrné záhubě a škodě swé, neboť přigde čas, že se naplnj slowa Zoba řkaucjho: »Zbožj, kteréhož nahltal, to zase wy wrátj a z břicha geho wntáhne ge Bůh.« (Job 20, 15.) — U protož každý z nás na pozor se mēg, abyš neposstwrnil ruce nesprawedliwým zbožjm, nemůžešli opusstěných se zastati, aspoň se za ně modli, když toho pořeba žádá, swědectwj dobré mu den, a slowem čiň wšse, což chceš, aby tobě ginj činili w podobné případnosti.

Wdowě a širotku nebudete škoditi; urazjiteli ge, oni wolati budau ke mně a gá budu slysseti křik gegich, a rozhněwá se prchliwost

má, a žbigi wáš mečem a budau manželky wasse wdowy a synowé wassi širotki. (2. Mogg. 22, 22 — 24.)

Toťo prawj Hospodin: Čiňte saud a sprawedlnost a wyswobozugte násiljm utištěného ž ruky násilnjka: a přjchozjho a širotki i wdowy nezarmucugte, aniž gich utiřugte neprávě. (Jer. 22, 3.)

Zlořečenný, kdož přewracj saud přjchozjho širotki a wdowy. (5. Mogg. 27, 19.)

W saudu budiž milosrdný, širotkům gaťo otec, a za muže bud matce gegich. (Sirach 4, 10.)

Modlitba.

Pane Bože, Otče náš neymilostiwěgšj, neopauřtěg náš w nauzi a w potřebách nassiřh. My gšme djetky twogi nehodnj šice a newděčnj, ale bez Twé pomoci ani časně ani wěčně živi býti nemůžeme. Přigmi náš tedn lagjci na milost a na přjmluwu sw. Zvona, řdňž o chléb tě prosjme, nedáwey nám kámen, a řdňž w opuřtěnj swém ř Tobě woláme: usři ř žádostem nassiřm nakloň. Čkrze Krista Ježiřse, Pána nasseho. Amen.

Dneř se geřtě swětj swátek; W Řjmě sw. Panny Pudencianny, sestry sw. Prareřdy; tamtěž sw. Pudenta, otce gegich; tamtěž sw mučednjřů Kalocera a Partenia, dwořanjui u dwora Decia cřsare; w Mikomedii sw. Žilotera a Eubiota, mučednjřů. W Kanterburi sw. Dunřtana, biřkupa; w Tremiru sw. Cyrilla, biřkupa; we Florenci sw. Emiliany, wdowy. a m. g. sw.

20.

Život sv. Bernardina

Sienského, ze zákona sv. Františka.

Sv. Bernardin, o kterémž se píše, že slo-
wem i skutky celau zemí Baskau oswojil, na-
rodil se dne 8. Zářj roku 1380 w Masše, blíž
slawného města Sieny. Jeho otec Tollus Al-
bizeschi a matka Nera byli lidé urozenj a bo-
habognj. Bernardin byl teprw aš 6 let stár,
kdžž nenprw matku pať i otce ztratil; ale nen-
dobrotiwěgšj starostliwý otec wšech širotků dal
sličnému pacholjkowi nábožnau tetu Dianu za
pěstaunku, kteráž se o něho co matka starala.
Přede wšim wzbuzowala ho, aby se Pána Boha
bál a srdečně ho milowal, a po Pánu Bohu
rodičku Božj, Marii Pannu, kterauž ona sama
welice milowala, potom ho nawykala, aby byl
k nižšim tichý, k sobě rovným wjdný, k wyš-
šim uctiwý, k chudým a bjdným milosrdný,
wrochnosti poslussný a konečně přjsně mu zaka-
owala wškeré obcowánj s takowými, gegidž
život byl buď skutečně neschetný aneb aspoň
podežřelý; wšak ráda zaš ho wjdala s těmi,
kteřjž byli dokonalj, a slowy a dobrým přj-
kladem na autlé geho srděčko blaze působili. Často
uwáděla mu na pamět slowo proroka: »Se swa-
tým swatý budeš a s mužem newinným newin-
ný budeš, a s wywoleným wywolený budeš,

a s převráceným převrácený budeš. (Žalm 17, 26. 27.) Za příčinou tak pečlivého vychování stal se Bernardin, bez toho od narození velikými schopnostmi ke všemu dobrému a sličnému nadán, nad míru dokonalým padohlykem, tak že kdo na něho pohledl a užíval jeho sličnou tvář, gasnou mysl, neuhonný život, srdečnost a upřímnost, ne člověka leč svěceného angela viděti se domníval. Nad giněctnosti zdošlo ho milosrdenstwj k chudému a bjdnému člověčenstvu tak, že nic mu tak velké radosti nedělalo, gako pomáhati jim, a plniti řeč proroka řkajcjo: »Lámeny lačnému chléb swúg a nuzné pocestné uweš do domu swého: kdž užjš nabého, přioděg ho a tělem (bližnjm) swým nepohrden.« (Isai. 58, 7.) Z stalo se gedenkrát, že, an právě w domě chléba nazbyt nebylo, Diana gednoho zebráka bez almužny odbyla. To wida swatý padohlyk, řekl k nj: »Z dey mu, prosjm, oš žádá, za to gá nechci dneš wčeřeti.«

Pět lét stráwíl Bernardin pod pečlwwau rukau bohabegné swé tety Dianny; kdž ale i ta umřela, ugal se ho strýc, Christoforus, a do Sieny ho s sebau wzal. Christoforus měl manželku Piu, ženu wýbornau a dokonalau, a ta starala se o Bernardina gako wlastnj matka a wedla ho ke všemu dobrému, gako prwe Diana. Zde w Sieně gíž zřegněgi ukazowala se budaucj swatost a sláwa Bernardinowa. Wynikal we wšech školách nad wěškeré spoluzáky,

chodil velmi rád do kostela, všem službám Božím býval s velikou horlivostí přítomen a kázání gať si ge byl pamatoval, spolustudentům výmluvně a různě přednáššoval. Vystavěl si doma oltářk, u něhož se vraucně modlival, a k Panně Marii tať wřelau lástkau zahořel, že denně gj ku cti hodinky Marianské se modlil, w každau sobotu se postil, a denně za město chodil do gedné kaple Božji Rodičky, kdež w tiché samotnosti kleče s matkau čistě lásky rozmlauwal.

Bernardin chodil w Sieně gessťe do nižšich škol a gjž tenkráte bylo při něm wiďeti neobvyčegnau lásku k čistotě. Každé poněkud neročestné slowo způsobilo mu zarděnj, a kdož tjm byl winen, neussel trpkého pokáránj. Gjž neopovážil se nikdo, ani ten nerozpusťilegšj u geho přítomnosti nestaudného coš mluwiti, ano když ho tacj lidé gen zdaleka zabljdi, řjkali: »Mlčte, Bernardin přicházej.« Pravá ctnost prokazuje podivnau moc nad dussemí ne docela zatworzelými a dusse panická, o čistotu opravdowě pečliwá i přestopassnjka uctiwostj a ostýchawostj naplňuje. Klesne-li panna, oč že zahráwala s pokussenjm. »Gako před twárij hada utjkej před hřjchy; přistaupjš-li k němu, usťkne tě.« (Sirach 21, 2) »Odpjrente dáblu, i utečeť od wás.« (Zak. 4, 7.) A negen slowy, nobrž i skutkem káráwal nestydaté lidi. Tak k. p. gedenkráte uderil gednoho gjž dospělého muže pro nestydaté a nečisté řeči nerázně w

ústa, a gindá zaš gačěhos chlipnjka, od něhož ku zlěmu pokušsen byl š ginými pacholjky, wyprowodil z něsta blátem a mrwau tač, že se wjce neosmělil, ukázati se.

Štastně skončiw Bernardin študia nižšij we štcolách Šienensčjch, študowal práwa a ko-
nečně bohoslowj, w kterémž si tolik libowal, že se mu ostatnj učenj malicherné býti zdálo, a čjm hlauběgi wnikal w rozum pjssem swatých a čjm wjce učenost geho se šjřila, tjm wjce rostla také snaha geho i w ctnostech prospjwati, w čemž zwláště někeré ženy přjbužné, ač giž nic nedjm o wěstaunce geho Pii, zwláště geho se-
štrěnice Tobia a teta Tolla Bartolomaea wel-
kň podjl měly, gsauce obě ženy gač wěkem tač i ctnostmi na neywenš wolebné a dokonalé.
Bernardin ge nawšštěwował, šdy gen mohl, a rozněcowal se ke wšsemu dobrému negenom wý-
bornými řečmi gegich anobrž také šlechetným gegich přjkladem. Š přeblažený člowěk, genuž se w mladosti dobrých wychowatelů dostane, kterjž maudrým způsobem na budaucnost ho pripravugj. Šo tenkráte do sebe wsage do-
brého aneb zlého, to žústawá při něm po wšsechny dny žiwota. Š proto se dá wyswětliti, proč se w pjsnecch swatých tač důtklivě naléhá, aby synowé od neyautlegšjho wěku počjnage w kázni dobré se drželi. »Šedáwey synu,« dj Širach, »wúle ža mladu a nepřehljden wňstupků geho; šhýben si geho z mládj a bj bofy geho, dokudž ge nemlowné (malý a

mladý,) aby se snad nezatvrdil a newěřil tobě; a bude tobě bolest dusše. Uč syna svého a pracug w něm (s njm), aby mrzkosti geho uražen nebyl.« (Sirach 30, 11.) Od té doby kál se mnohem přisněgi nežli kdy gindá, málo spáwal a postil se často, rozgjmáwal téměř neustále písma swatá, nošil na nahém těle žizněný pás, mršťáwal se i kopřiwami a konečně gfa ginoch až 17tiletý, zapsati se dal do gednoho nábožného bratrstwa, kterěz za aučel mělo nemocným a nedužiwým posluhowati, a do kteréhož se gen dokonalj muži přijimali. Pro kážen tuhau nebyl Bernardin gaksi zasmussilý, newrlý aneb mrzutý, ano na opak, poněwadž prawá ctnost prameneni nečistšj gest radosti, byl také Bernardin wldné twáři, weselého wzřenj, ušlužný a přjwětivý, w gehož útrobě poklid a láska panowala. »Dwoce ducha gest: láska, radost, pokog, trpěliwost, dobrotiwost, dobrota, dlauhočekánj, tichost, wjra, mjrnost, zdrželiwost, čistota« dj Apóstol Páně (Galat. 5, 22. 23.) Toho důkazem gest následujicj událost. Sv. Bernardin chodjwal, gať giž podotknuto, každodenně za město se modlit, kdež kaplička s milostným obrazem Rodičky Boží stála. Sestřenice geho Tobia, žena to opatrná a předložená, warowáwalo ho často, když do lét mládeneckých wstaužil, aby se měl před ženskými na pozoru, a aby bez newyhnutelné přjčinn společnosti gegich nehledal. Na tať dobromyslňau radu odpowěděl gedenfráte Bernardin žertem: že mi-

luge gednu přečrásnau pannu, že gj každodenně pod wečer nawšštěrwege, a žeby ani spáti nemohl, kdyby prvé gj nespáčil. Tobia se zar-mautila nad tau řečj poněkud, an gednať o počestném a bohumilém obcowánj bratrance přesvědčena byla, a gednať tu řeč nifterať si wyložiti neuměla. Z dáwala na něho pozor, a když šhledala, že přemilostná ta panna gest Rodička Božj, blaženau radostj opogena nemohla se slz zdržeti a obgawšsi mládence prawiła: »Synu můg požehnaný, teď ráda umru, anť gsem se o lásce twé k Marii Panně přesvědčila.«

Roku 1400 nawšštjwil Pán Bůh Itálii rozličnými neřestmi a zvláště morowau ranau. Siena zakauffela nad giné osady ostrau tuto metlu Božj. W krátkém čase padli wššični za obět swé lásky, kterjž tělesnau a duchownj pomoc chorým we špitále poskytowali. Zdálo se, že ústaw ten dobročinný zanikne, neboť nebylo, kdožby se byl w zpráwu geho ani za welký wenzj uwázal. Tu se podrobil 20iletý Bernardin z lásky k Bohu w hnušnau tu službu. Z musilo to býti milostné na něho podjwánj, když ty neyomrzelejšj práce wykonáwal, gednomu každému s neywětšj ochotnostj a laskawostj slaužil, tu těšil, tam swátostmi zaopatřowati dáwal, a onde opět mrtwé pochowáwal, a to wšse s nesmjrným namáhánjm dnem a nocj činil, wěze při tom sám w očitém nebezpečenshwj žiwota. Z říkáwal: »Kdo w službě

nemocných život svůj v nebezpečnosti vydává, ten vydobývá si také mučednictví. Když jsme, že Kristus pravil: Cožkoli jste činili jednomu z bratří těchto mých nejmenších, mně jste činili. Ehle, odměna za práci jest před námi, kteréž abychom slavným způsobem dobývali, praví Evangelium: Království nebeské násilí trpí, a ti, kteříž násilí činí, uchvacují je. Nuže, učínme si násilí a nestydíme se umjratí v službě bližního! Zdáliž co pěknějšího, co většího nežli přigiti v čas pokoe tu koruně mučednické. Umřemeli v službě nemocných, umjráme zajiště pro Krista, a taková smrt rozmnožuje naši odměnu, umenšuje hřích, a do gisté slávy nás uvádí. A čemu toto světlo, když nám světlo věčné slíbeno jest? Smrti musíme pohrdati, smrti, gesto Kristus za nás umřel. — Měgme, prosím, příklad trpějícího Spasitele a zaslíbenou odměnu stále před očima, neboť kteréž milosrdenství prokazují, milosrdenství dosáhnau.« Takovými řečmi získal gessť několik dobrosrdečných mladíků, kteréž po čtyry měsíce, dokad morová rána trvala, obtížnau práci ve špitále zastávati mu pomáhali.

Když konečně po čtyrech měsících metla Boží přestala, navrátil se také Bernardin do domu svého a tu teprv následkem velkého namáhání do těžké nemoci upadl. Byl-li prvě lastavý v službě bližního, byl také v nemoci své trpělivý, a do vůle Boží se poraučel, tak

že slaužil-li prvě zdrawým za příklad lásky k bližnjmu, teď chořj z něho příklad trpělivosti bráti si mohli. Gotwa že se pozdrawil, musil swau churawau a skoro stoletau tetu obstaráwati. Činil to s nenwětšj bedlivostj a lastkawostj, jakoby geho vlastnj matkau byla, a prawj se, že tato bohabogná žena onu nadobytčignau nábožnost k nenswětěgšsimu gménu Jezjše, kterauž napotom Bernardin wynikal, do srdce mu wstjčila.

W tom čase okázala se oku Bernardinowu marnost a ossemetnost swěta we wšj nahotě tať, že geho se odřjci a do zákona buď Frantiskánského buď Dominikánského wstaupiti uzawřel. Mage to wšak za kroť předúležitj, kterjž lehkomyslně činiti se nesmj, ukřjwal se po některj čas u gistého přítele a še dwogenau horliwostj Pána Boha o oswjcerj mysli profil. Když gednoho dne opět před křížem kleče o zgewenj wúle Božj se modlil, zawznělo to w útrobě geho gako něgakj hlas řkauj: »Synu můg! zde widjše mne nahého a přibitého na kříž. Milugeše-li mne a hledáše-li mne, zde nageše mne. Pospěš wšak a ukřjžug se, ať také nahj gš.« Bernardin wyrozuměw wúli Páně, rozdal wesskeré zbožj a wstaupil do kláštera Kolumbaria zákona Frantiskánského. Kdo popjše teď horliwost, kdo wraucnost, kterauž mladj tento řeholnjř na dráže dokonalosti krácel, kdo tuhost kázně, kdo skraussenost a ochotnost ku každému rozkazu, kdo trpěliwost a wljdnost,

cestám gegjm mysl twá: aniž sklamán buď stez-
kami gegjmi; nebo mnohé zranivšši porazila, a
nejsilněgšši wšselicj zmordowáni gsau od nj.
Cesty pekelné dům gegj, wedaucj do wnitřnosti
smrti.« (Přisl. 7, 25 — 27.) Gaké djky čistot-
ný Bernardin Pánu Bohu rozdával, wywázna
ž tať welkého pokussenj bez uhony, a gak od
té doby w obcowánj s lidmi byl opatrný, wy-
psati se nedá, a toliko ten tomu poněkud wy-
rozumj, kdož stále na myslí má řeč sw. Pawla
řkaucjho: »Wiztež bratři, kterakby gste opatrně
chodili, ne gako nemaudřj.« (Efeš. 5, 15.) aneb
pilen gest rady maudrého Siracha: »Na cestu
pádu nechod a neurazjš se o kamenj: aniž se
swěřug cestě nesnadné, aby nepoložil duffi swau
úrazu.« (Sirach 32, 25.)

Sw. Bernardin byl w bohoslowj welmi
zběhlý a zvláště na písma swatá wýborně se
znal. Dlo geho pronikalo srdce lidská še wšsemi
wášněmi a žádostmi, a nebylo zločinu aneb
ctnosti, gegichž zárodek a wzrůst, by mu ne-
známy byly. Ž těch příčin musil na rozkaz
předstawených na se powinnost kazatelstwu wzjti.
Geho hlas byl zvučný a přjgemný, pohybowa-
nj důstojné a přirozené, kázanj pať gasná, slič-
ná, rázná a plná ohně, genuž hřjssnjci ani
ti nezatworzelegšši odolati nemohli. Kdež on
kázal, tam hráci ruffili karty a kostky, rozpu-
stilci odřjkali se swých ohavných neřestj a spo-
lečnostj; panj a panny marnomyšlné a roz-
mařilé odkládá swůdná a neslussná raucha, au-

hlavnj nepřátele podávali si upřímně ruce, la-
komci otvírali své zásoby a činili spravedlnost
a milosrdenství, ožralci a nestřídmi dávali se
na střídmost, slowem geho řeč obměkčovala
zkamenělá srdce.

Středem, ku kterémuž rozsecky řeči a káza-
nj geho měřily, byl Kristus Ježíš. Aby geg
lidé nade rozsecko milovali, gemu aby se celau
dussi klaněli, neopomenul posluchače ani geden-
kráte napomjnatí a wzbužowati. Nejhladší
gméno Ježíš napsal si zlatými písmenami na
tabulku a při kázanj stawěl gi posluchačům na
oči, připomjnal jim nesmjrná geho Dobrodinj
o člowěčenstwo a mohutnými slowy jimí otřá-
sal, aby procitnuli konečně ze sna hříchů, opu-
stili cestu tělesnosti a na cestu spasenj se obrá-
tili. »Kéž mohu,« prawil gedenkráte, gako trau-
ba od gednoho konce swěta k druhému slowa
Ducha swatého hlásati: »Synové lidsstj, doká-
wádj budete zatwřowati srdce? i proč milu-
gete marnost a hledáte lži? (Žalm 4, 3.) Už
dokawad maličej milowati budete dětinstwój?
(Přisl. 1, 22.) — Nejwětšíj ctj gest býti synem
Božjm. Už budeme milostj Božj gako opo-
geni, nebudeme pro nic giného cit mjti, než
pro Něho a pro to, co na Něho se wztahuge;
tenkráte přegdeme galsi w Něho. — Kdo gméno
Ježíš, gméno žiwota skrausseně wzýwá, i hned
po žiwotu taužiti bude, ale po žiwotu wěčném.«

Pisse se, že w gednom městě hra w karty
a w kostky, prw obyčegná na důtkliwá kázanj

Bernardina zmizela. Tu přišel gahýš měšťan, druhdy malovánjm karet se žiwjci, k Bernardinowi a ztěžowal si, že teď o swau žiwnost přišel. Sw. Bernardin těšil ho a radil, aby teď swaté gméno Jezjše malowal, aneb na giný gahýš způsob wyobrazowal, předpowjdagé mu hogný odbyt. Z uposledl kartár dobromyslne rady, a také měl mnohem wětšj z toho užitel nežli z malovánj karet. »Požehnánj Hospodinowo bohaté činj a to beže wšseho trápenj.« (Přísl. 10, 22.)

Že kázanj swateho téhož kazatele tak wyborné owoce přinášela, diwno nám nebude, u wážjme-li, že wesskerá kázanj swá pracowáwal u nohau ukřižowaného Spasitele; tam se mohljwal než na kazatelnu wstaužil, o oswjcenj myšli a o požehnánj pro sebe a pro posluchače, tam se také wracel, kdjž mluwiti přestal, tam wzdáwal djky za sebe i za posluchače a o milost prosil, aby přednessené slowo Božj také w srdcích gednoho každého se zakořenilo a hogného owoce přinášelo. Pjisma swatá a srdce lidská, gehož nentagněssj skrensse znal, býwaly mu knihami pomocnými při práci. — Gedenkráte otázal se ho kdosi, gahby se kázanj neylépe pracowati měla? načěž on: »Hled neprw skutky swými králowstwj ctnostj rozšjriti a čest Božj rozmnožiti. Neměg giný cjl před očima, krom spasenj dusse swé. Lásku k blížnjmu zchowáwen, a sám neprwe čin, čemuž giné učjše. To čině budeš mjti Ducha swatého

za učitele, od něho obdržš maudrost a siju, kteréz níkdo neodolá — Gá nemluvil w žádném kázanj ani gediného slowa w giném au-
myslu, leč pro čest a sláwu Boží. Tomu pravidlu, kteréz gsem pilně zachováwal, mám gediné co děkowati, co do mně učenosti, wý-
mluwnosti, obratnosti aneb wážnosti se nalézá, gemu gediné to připisugi, že dusse ztracené k Bohu zas přiwádjm.«

Čtrnácte lét zastáwal Bernardin auřad kazatelský w mezich vlasti své; teď ale probjhal celau Itálii a wssude tak drahnj zástu-
powé k němu se walili, že ani kostelové množ-
stwj gegich obsáhnutí nemohli a že na weřegných mjstech slowo Boží hlásati musil; a kázanj geho přinášela wssade owoce hogné a krásné, a to tjm wjce, gesso Bůh služebnjku tomuto zwlá-
stnj milost propůgčil, že paubým znamenjm sw. kříže nezhogitelné nemoci létil a uzdrawowal, a mnohé giné diwy a zázrakj konal. Učkoli Ber-
nardin každodenně kázáwal a někdy i wjcekráte za den, neopominul také každodenně mssi swatau čjsti ani ostatnj powinnosti, kteréz mu zákon Frantisskánský ukládal, swědomitě zachowáwati nezanedbáwal; ba i mimo to obětowal každo-
denně gednu hodinu saukromné modlitbě a swa-
tému rozgjmánj, w ten čas níkomu přjstupu k sobě nedáwage.

Wssak nebyli wždy wssicni posluchači ká-
zanj geho dobré wúle a mekkého srdce, časem uráželi se mnozj geho prostosrdečnau horliwosti,

a kvasili se, že nemluvil jim věci libé. Takť. p. vyhrožoval mu véwoda Milánský, Filipp Maria Visconti, smrti pro důtklivá kázanj, ginj donesli hoť papeži Martinowi V. osočugjce ho, že prý ge nowotárem, že bludné učenj přednášj, že cjsaře Sigmunda nedoukem a kacířem nazývá, a giné a giné věci wjce, a toť s takowým aučínkem, že mu papež oklamáný neyprw kázati zapowěděl, konečně ale i do Řjma ho powolal, aby se z nářknutj očistil. Pokorný Bernardin nesl wšsecky ty křiwdy tisse a trpělivě. »Nechte gen Pána Boha vládnauti,« aneb »o to wšse postará se Pán Bůh« říkávalť přátelům, kdž ho těšili, a gať takowé rauhánj sněsti může se diwili.

Bernardin se odebral do Řjma gať mu nařjzeno bylo, aby se zodpowjdal, z čeho winěn byl. Ale což mělo slaužitiť geho záhubě, přispěloť geho oslawenj; neboť w Řjmě se shledalo, že učenj geho gest prawowěrné a čisté, obcowánj neauhonné, horliwost swatá. Zahanbenj nepřátele musili umlknauti; načež papež swatému muži powolil Ewangelium swaté, kde by chtěl hlásati, ano i biskupstwj Sicasské mu podáwal; než Bernardin nepřigal ani toto ani giná biskupstwj,ť nimž ho papež Eugen IV. nutil, stále prose, aby mu přáli powolánj geho, w kterémž, gať daufá, wjce dobrého pro cirkew působiti může, než kdžby uwážán byl na gistau osadu.

Podobnau horliwbstj gať o blaženost lidu

wesměš staral se Swatý Bernardin o blaženost spolubratřj zvláště. Geho přičiněnjm uwedla se do mnoha klášterů tužšj kážen a mnohé znova se založili. Co gemu gedinému zákon Frantisskánšký powinen gest, z toho se poněkud dá nahljdnauti, že za těch 40 lét, co on kazatelšký audad zastáwal, w Italii kláštery Frantisskánšké z 20 na 300 se rozmnožily a počet mnichů od 200 na 5000 téměř wystaupil. Pro tak znamenité zásluhy byl roku 1438. za Generalnjho Biskáre w zákoně ustanowen, z čehož se poděkowaw, putowal do Lombardska, aby opět slowo Boží hlásal.

Odsud chtěl do Neapole giti, což mu ale někteřj zrazowali, na wysoký wěš gehu ukazujice. Než on čistau plana láskau pro blaženost lidškau, nedbal na radu gegich. Než se wšak na cestu wydal, zastawil se w rodném městě Mašse a pak w Sieně, a rozlaučiw se tu s obywateli, neboť tussil blížkau smrt; konečně cestu nastaupil, wšsude kázal, kamž přissel, ač mu síly wůčihledě ubýwalo. Když k Aquile přicházal, k městu w Neapolitanškém králowstwíj ležicjmu, roznemohl se welmi těžce, tak že stareček s těžkem do města se dostal. Tu ale rozmáhala se memoc, a giž nebylo pochybnosti, že hodinka gehu se blížj. Pln radosti, že Pán ho wolá giž do wěčného pokoge, dal se swátostmi zaopatřiti, pak ale na podlahu powclemi posypanau položiti, a tam čistau dussi swau wypuštil. Roku 1444. dne 20. Swětna, na kterýž

den tenkrátě na Nebewstaupenj Páně připadalo. Giž po 6 letech postawil papež Mikuláš V. gméno geho do řady swatých.

R o z g j m á n j.

Swatý Bernardin planul nadobyčegnou nábožnostj k neyswětěgššimu gménu Ježíš, a gméno Ježíš měloby nám také býti předmětem neywětššjho milowánj a neyhlubššj úcty. Bez Ježíšse byli bychom zůstali po wšsecky wěky syny smrti, nemagicjmi žádné naděge, že bjda nasse gednau přestane aneb aspoň že umensšena bude. Ted ale máme Ježíšse wykupitele a spasitele! On žhladil krowj swau hřjchy nasse, smrtj swau wykoupil nás z otroctwj dábla, swým wstá-njím z mrtwých přemohl a ugistil nám blahoslawenstwj wěčné. On gest cesta, prawda i žiwot, a nikdo nebude aučastným wěčné sláwy, kdož w něho newěřj, a učenj geho nenásleduge. On gest půwod a dokonawatel wjry nassj, on nasse šla, nasse sláwa, nasse blahoslawenstwj. K Němu tedy se utjkejme, když se rmautj dusse nasse: On nás potěššj; k Němu běžme, když mřeme w hřjššich, On nás občerstwj; Geho wzhýweme w čas strasti a bjdy: On nám pomůže; k Němu se obracugme w čas nemoci a choroby: On nás pozdrawj; k Němu spěcheyme, On nás wyslyššj, nebo dj sám: Budeteli zač profiti mne we gménu mém, toť učinjm. (Jan 14, 14.) A protož křestanská dusse, we gméno Ježíšse

wěť a daufey, we gměnu Ježjš se modli, pracug a wesel se, gměno Ježjš cti a milug; pro gměno Ježjš trp, žiwa buď a umjrey; Ježjš buď ti středem w ústech, zpěwem w ussich a w srdci plesem. »D slawné gměno,« wolá Ludwik Granadský, »o sladké a přjgemné gměno, gměno neskonalé sily a wssj ucty hodno. Gměno, kteréž sám Bůh wymyslil, kteréž š nebe na zemi bylo přinesseno, od angela wysloweno a od wssého lidu žádáno. Před bleskem toho gměna utjkgj dáblowé, třesau se moci temnosti. Syla toho gměna wjtězi nad nepřátely, rozplassuge zástupy duchů pekelných, přemáhá pokussenj, dáwá zarmauceným útěchu, a hřjssnjky naplňuje naděgi a důwěrau.«

Nenjt w žádném giném spasenj nebo nenj giného gměna pod nebem daného lidem, škrze kteréž bychom měli spaseni býti. (Skut. 4, 12.)

Ponjzil sebe samého, posluffný gsa učiněn až do smrti a to do smrti křjže. Protož i Bůh powýssil ho a dal gemu gměno, kteréž gest nad wsseliké gměno; aby we gměnu Ježjše každé koleno kľekalo nebeských, zemských i pekelných, a každý gazyk aby wyznáwal, že Pán Ježjš Kristus w slawě gest Boha Dce. (Filipp 2, 8 — 11.)

Wssecko, cožkoli činjte w slowu neb w skutku, wssecko čiňte we gměnu Pána Ježjše Krista, djky činjce Bohu a Dci škrze něho. (Kolofš. 3, 17.)

Amen, amen prawjm wám: Budeteli zač

profiti Otce ve gménu mém, dáť wám. (Jan 16, 23. srowney Mr. 16, 27. 18.)

Modlitba.

Bože, kterýž gsí gednorozeného Syna swého ustanowil pokolenj lidskému za Spasitele a Jezissem gmenowati rozkázal, račiž milostiwě propúgčiti: abydom, kterjž swaté Geho gméno na zemi ctjme, gehu pohledu ujjwali w nebesjch. Skrze téhož Jezisse Krista a t. d. Amen.

Na dnešnj den připadá gessťe swátek: W Hjmě sw. panny a mučednice Basilly; w Memarzu we Francouzku sw. Wandelia mučednjka; w Edeše w Syrii sw. mučednjku Thalalaea, Asteria, Alexandra a towarjšů; w Ebeardě sw. Aquilly, mučednjka; u Brituriků we Franzouzku sw. Austregisla, biskupa; w Bririi sw. Anastasia, biskupa; w Papii sw. Theodora biskupa; w Hjmě sw. Plautilly mučednice; w Tremiru sw. Maximina, biskupa a mučednjka. a m. g. sw.

21.

Život sw. Felixe.

Felix narozen roku 1513. w Kartaliciu, městečku ležjcjm mezi Umbrij a Sabinau w zemjch pavezšských, z rodičů sice chudných, ale welice nábožných. Gsa gessťe pacholjkem wedl giž tak dokonalň život, že ostatnj pacholjci gehu si welice wázjili, ani té neymensšj nesluffnosti u gehu přjtomnosti si nedowolugje, a wúbec swatým Felixem ho zowauce. Megsa aučasten školnjho učenj, byl nucen giž w autlém věku dobytek pásti, gako sw. Paschalis Banlon, čehož

on ku spasení svému věrně používal, neboť an ostatní pacholci na pastvě škotačili aneb ginau kratochvíli provozovali, odebíral se Felix na místo vzdálené aneb do některé veskyně a tam se modlival kleče s tou nejvěšší skrausseností modlitbičky, kterým ho byla nábožná matka v dětinství naučila. V noci jako kdýž ostatní pasáci na poli u stád svých usnuli, wstával v tichosti a k dubu gednomu chodíval se modlit, do gehož kůrn kříž si byl vyřezal, a tam nezřídka v slzách a v upění rozgímal si přehořké umučení Páně, a časem i mrskával se a pamatuje na forunu trnowau klád si růžec na hlavu.

Dosáhnuv až roků 12 wstoupil Felix u gakehoš měšťana Marko Tullio Pichi do služby nejprv za pasáka, pak ale za oráče. Tu nikdy nezapočal ráno práci, aby se nebyl prvé pomodlil; modlitbau končil také každau práci i každý den. S mezi prací modlívával se tak nazvané střelné modlitbičky aneb písne nábožné zpíval, a tudý tak srdce i mysl usslechl, že paubý pohled na některý tvor postčil v něm oheň lásky k Bohu nejwraucněgší podpáliti. Nejraděgi ale rozgímal tagemství wykaupení nasseho a tu wždy zřegměgi a zřegměgi se mu obgewovalo, gať bjdny gest kleslý člověk, a wždy wraucněgi a wraucněgi wstupowali djky geho k Bohu, genž se nad námi smilowaw Syna swého gednorozeného za nás na smrt wndal. Při tom byl v pokrmech welmi střidný,

gazyň držel na uzdě, byl pokogný, tichý, w ob-
 cowánj wljdný, wždy twáři gasné a myslí
 weselé a na neywenš trpěliwý. Urazil-li ho
 kdo aneb spjal-li mu, tu mstjwal se tjm, že
 mu řekl: »Teď mnohem wjce tebe milugi a
 modliti se budu k Bohu, aby z Tebe gednoho
 swatého učinil.« Neywětšj wyraženi působil
 mu, kdž swatého čtenj mohl přislauchati. Kdž
 gedentráte slyšel čjsti žiwot swatých paustewnjků
 za starých časů, tak se mu o tom zaljwilo, žeby
 na tom mjstě paustewnjkem se byl stal. Uwá-
 žiw ale welká nebezpečnstwj paustewnickému
 žiwotu hrozjci, ustanowil se na tom, že raděgi
 bude kapucjnem. An wssak aumysl wywěsti
 wáhal, pokáral ho Bůh welmi důtkliwě. Bylo
 mu totiž dvě bříkú odewzdáno, aby ge tabati
 učil. A ti splassiwosse se porazili ho a dostali
 geg pod rádlo, i táhli ho tak, že kusy oděwu na o-
 střj radlice wiseti zůstaly. Kdž Felix wstana
 seznał, že bez aurazu gest: padl na kolera
 djky Bohu wzdámage a znoma slibuge, službě
 geho se auplně poswětiti. Z žádal tedy Guar-
 dina klášttera w Citta Dufale r. 1543. o při-
 gmutj do zákona Kapucjnského.« Guardian zna-
 menal jice, že Felix tenkrátě až 30tiletý, duchem
 swatým pužen gest. Než aby stálost geho zkusil,
 drže ho odbýwal, což ho ale neodstrassilo. Z od-
 powěděl slzawýma očima: »Bůh gest swědkem, že
 ničehož newnhledámám, než gemu gedinému
 slaužití, naděgi se, že kterňž mi wůli k tomu
 dal, neodexře mi sily abych to také wykonal.

Po té odpowědi pogaw ho Guardian, do kostela ho uweď a na ukřižowaného Krista ukazuge prawil: »Widješ tuto, koho máš následowati? Rozważ, zdali chuti máš po celý život swůg s njm na křiži wiseti?« »Boha беру za swědka, odpowědel Felix, že ničehož giného nehledám, než život swůg w křiži a w chudobě stráwiti.« Gja do zákona přigat, poslán byl do Antifoli, kdež obyněgné zkaussky čili Nowiciat přestáti měl. Mohutnými kroky, až se wssični. podiwili, fráčel tento nowáček na cestě dokonalosti a w krátkém dobyl auplného wj: tězstwj nad wsselikými náruživostmi swými. Co do chudoby, do pokory a do łagivosti nikdo ho nepředčil. Duch geho byl stále na Boha upiatý, i zdálo se, že život geho wesskerý gest neustálaw modlitbau. Konat wůli předstawených bylo takměř gediný žiwlem wsseho gednání geho. An čjsti neuměl, řjkáwal, že se gen ssesti pjsmenám učj a sice pěti čerweným a gedné bjlé, a ty že při postacugj k naučenj se maudrosti swatých. Wyrozumjwal pak pod pjsmenami čerwenými pět ran Krista Pána, o němž nenraděgi rozgjmáw i také weliké z toho swatosti nabyl, a pod bjlaw pjsmenau wyrozumjwal neposskwrněnau čistotu blahoslawene Panny Marie, k niž zwláštňj horliwostj hořel. — Tato kniha také nám bylaby welmi užitečná, kdnbychom w nj gen rádi čjtali!

Roku 1545 byl po složeném slawném slibu od předstawených do Řjma poslán a

určen k tomu, aby pro bratry almužnu sbíral. Auřad tento nad jiné obtížný a nuzný zastával Felix po 40 let, to gest po celý wěk swúg s neslýchanau wěrností a sprostností, tak že netoliko lid swětšký ctnostmi žebrajcých mniŝa se wzdělal i ;dokonalil, bratřj pak na nehywenš spokogeni byli; ale i Felix sám každé příležitosti použil, kteréz mu tento auřad w hognosti poskytoval, aby se w pokoře, w trpěliwosti, w tichosti, w mrtwenj i w ostatnjch ctnostech cwičiti mohl. Aby neupadl w roztržitost duŝe a myŝli, chodil wždy s sklopenýmá očima. »Bratře milý« říkáwal k průwodčjmu swému, »rúženec do ruky, zraký k zemi, a myŝl k nebi!« A že si nawykł wždy a za wŝse Bohu díky wzdáwati, neustále slowa „Deo gratias“ to gest »Bohu díky« na gazylu měl, i ostatnj lid a zwláŝti děti k tomu powzbuzowal, aby často a rádn ta slowa říkali. S wŝŝe se, že gedenkráté dworázné někteřj panj Blaženj Ursinj Kolumny se powádili a giž pěŝtmi mečů se chytali, an Felix zdálj na to se djwage, plným hrdlem wolati se gal: Deo gratias, Deo gratias, a ay muži ti Felixe we wážnosti magjce žarděwŝe se, i hned se smjřili.

Dennj pořádek bratra Felixe byl následujcý. Když wečer něco málo pagedl a modlitbn swé dokonal, odesel na odpočinutj. Holá podlaha byla mu ložem, na němž on buď kleče buď leže odpočjwal; něco chraŝtj slaužilo mu podhlawničku. Po dwau neb třech hodinách ŝŝel opět do kostela, a tam se mrŝtage čekal až

do gitřnj; mezi gitřnjm, k němuž co bratr laik zavázán nebyl, zaš trochu si lehl, po gitřnj ale opět do kostela se odebrage až do rannj misse swaté se modlil, při kteréž knězi u oltáře přísluhoval. Poslednjch 15 lét žiwota swého chodil každodenně k sw. přijmání. Po skončených službách Božjch šel almužnu po městě sbjrati. Nawrátiv se k polednjmu - oznámil představeným, gaš sbjřka wypadla, a opět do kostela se odebral klanět se Kristu Pánu w neyswětějšj swátosti oltářnj. Se spolubratry z řjřka řdy rozmlauwal, předšjrage, že co newzdělaný oráč s učenými muži obcowati nerozumj; vlastně ale z té přjčiny, aby wjce času k modlitbám nabyl. Podobně hodiny odpolednj byly gednaš w modlitbě a gednaš w auřadě mu swěřeném stráweny. Při tom se postjwal welmi tuze, wúbec s chlebem a s wodau spořogen gsa, ba tuhé swé kánj ukřýwal, gaš gen mohl. Zaš ku p. že štále boš chodj, omlauwal tjm, že přj mu taš chůze mnohem snadnějšj gest. Sebe samého nenazýwal ginaš než mezkem kláštera, tělo paš swé oslem, a to proto, aby gednaš sebe samého pokočil a gednaš i giné porjzбудil pokočowati ho, teyrati a pracemi zanášseti.

Gaš přjřný tento služebnjš Božj k sobě byl, taš lastawý byl zaš k giným a zwlášť k chorým, gimž času nočnjho s neywětšj ochotnostj posluhowal. A gaš to aš pro něho byla rozkoš, řdyž mu představenj powolili, aby část nasbjrané almužny chudým darowati směl!

We dny nedělní a sváteční gsa gíné práce prost, chodjwal do špitálů, tam chorým posluhowal, připravowal ge k důstojnému přigimání welebné swátosti a umjragjcjm pomáhal ku šťastné hodince, slowa lásky neywraucněgšj gim předřj káwage. Čistotu swau zachowal až do hrobu. Wúbec řjkali mu »bratr Kapucjn« a neywjššj důstojnci cirkewnj ano i papežowé we welké ho měli wážnosti beze wšj ugny pokorj geho. Zwlastě sw. Filipp Nerenský obdiswowal geho welikau swatost we wšem gednání se obrážegjcj, a kdjkoli dwa tito muži se potkali, bylo widěti, gať geden druhého w pokore přewýššiti se snazj. Rozprávka gegich býwala wýraz nečistšj lásky Božj.

Horliwost pro čest Božj a pro spasení bližnjho nutila swatého Felixe, že kdjkoli gen přjlezitost se mu udála, krátká sice ale rázná slowa s neobněgnau opatrnostj mluwjwal; čehož několik příkladů zde nedít se uweđe. Kdjkž někdy na ulici některého prostopasného mladjka potkal, kterýž nedbage o spasení swé za hřichem se ubjral, lahodnými ale i mohutnými slowy wolával za njm: »Nesšťastnjku! kam gdeš? Nwidjš, že do pekla? Nwidjš, že umřeš?« Tjmta spůsobem obrátili se mnozi na cestu ctnosti.

Téhož času byl žiw Bernardinus Biscia, geden z neypředněgšjch práwnjch w Řjmě. Toho nawššjwil gednau Felix a wida ho mnohými knihami obklopena diril se, k čemu také množ

svoj kněh potřebuge, načez práwnj řekl: »Což newjš, Felixe, že z nich se učjme práwům a dle nich pře saudjme, aby každému se práwo stalo?« »Bohdenž, odpowědel Felix, bohdenž, aby se neukrýwala lakomost tak často pod těmi knihami, tak že se wjce osobnjho zisku než práwa hledá; bohdenž by se různice a swáry nimi nežiwily a nepřewracowal se starý dobrý pořádek! Wěr mi wssať, Bernardine, že to množstwj kněh málo ti prospěge, nenaučjšli se dřjwe dobře znáti knihu žiwota, z kteréž by gšl teprw těmto wyrozuměl. Kristus toliko wyučuge, pravému práwnictwji tagný smysl otewjrá a zapletené otázky rozhřessuge.« —

—»Gest důmyslnost gistá, ale i tať býwá nepravá« dj Jezus Sirach. (19, 22.) Gindy zas, řdnž utěhož Bernardina, muže gináť sslechetného, o wěcech swatých rozprávěl, přissel řdost při magjci a přinesl darem práwnjmu tomu tučné tele. Co práwnj listy probjhal zabečelo tele a tu obrátě se Felix prawil: »Wjš, Bernardine! co tele to mluwj? Prossj abys wynesl saud řu prospěchu dárce. Gled se wssať, aby tacj darowé w den saudný nestali se přjčínau twěho zatracenj.« U Bernardin to napomenutj tak mile přigal, že wstana srdečně Felixe obegmul, djky mu wzdávage. — »Blahoslawenj, kteřjž ostřjbagj saudu a činj sprawedlnost každého času.« (Žalm 105, 3.)

G podobnau opatrnostj pokáral Felix také wysoce urozenau panj Blaženu Kolumen (Co-

lonna) zvláštnj patronku a dobroděgku Kapucjnů. Za požádala gedenkráté Felixe, aby gj něco dřewěných křížků, kterěz on w prázdne chwili dělával, darowal. Felix sljbil vyplniti žádost geaj, přissel ale s prázdnyma rukama, protože wssedky křížky mezi lid mimo gdaucj rozdal, gsa o ně prossen. Dmlauwal se sice, ale nadzmjnmá panj řekla: »To gest pěkné, slibowati a neplniti!« Nátež Felix: »Ale panj má! co wsse sljbili gsme Bohu a nesplnili gsme? « —

Gindy pozwala ho gedna urozená panj, gjž o almužnu prosil, aby přigda o nábožných wěcedy s nj rozprávěl. Felix wida gi welmi nesslerně uštrogenau, sklopil oči na žádnau otázku neodpowjdate. Žena nad tjm se diwjce tázala se, proč nemluwj.? Nátež Felix takto k nj promluwil: »Powjm ti sestro, přjčinu mlčenj swěho, nemoha déle bolest w dussi uzamknauti, prosjm gen, aby ti řeč má protivná nebyla. Sestro! ty dobré swé powěsti welice škodjš, takowé wěci činjc, kterěz se ani nesslerj ani tobě ke cti negsau. Nestydjš se s obnaženými nádry na wěregnost wyházetj? Žbožj, kterěz se na oči lidj wystawuge, býwá na prodeg, a kdo poklad wěregně okazuje, chce okraden býti. Proč obnažugeš swá nádra, pakli ne proto, abyš se giným zaljbila? Co se ljbj, to budj w srdci žádost po sobě. A proč bych to tagil před tebau? Ty dáwáš maličkým pohorssenj, budjš u innohých hřjssné tělesné žádosti a uráždjš swědomj slabých. Uwaž pak, w gať welkém

nebezpečí vězje a věř, že Bůh, soudce tvůg, za hřích ti to počítati bude. Gakého ale trestu se za to winnu činje, wj zagisté ten, genž w Evangelium dj: »Kdoby pak pohoršil gednoho z malických těchto, kterjž we mne věřj, lépeby gemu bylo, aby zawěssen byl žernow osličj na hrdlo geho a pohřžen byl do hlubokosti mořské.« Steč ta tať hluboko pronikla dussi ženy, že od té doby po wšecky dny žiwota stydlivě a cudně a počestně se odjwala. —

Podobně nezanedbáwal Felix tať bratřů pokáratj, řdnž proti zákonům klástersnjm se w něčem prowiniłi, ačkoli obcowánj geho gim ustawičným a pronikawým bylo kázanjm. On držel se za neyemensšjho w zákoně a za nehodného, by k bratřjm se počítati mohl, protož tať u gegich přjtomnosti žřjdfa řdn mluwjwal. Horaucj láska k Bohu w útrobě geho gewisla se welmi často buď w zpjwánj sprostých ale nábožných pjsnj, kterěž sám složil, aneb w potoku slzj. Geho mysl býwala wždy tať přeplněna Bohem, že často ani těch nepozorowal, kterjž wůkol něho byli, ano nezřjdfa se staio, řdnž gednoho aneb druhého duchownjho do města prowázel aneb při oltáři mu přísluhowal nawrátiw se, do kláстера, newěděl s kým šel, aneb komu slaužil. A w toni tať swatém obcowánj s Bohem a w Bohu nebylo mu na překážku časté obcowánj s lidmi swětškými, což giž auřad, kterjž zastáwati musil, sám s sebau nesl, tať že se wšickni tomu welice divili.

Když se ho gedenkráté geden z bratrů tázal, gať mu možno při tolikerých rozmanitých přípádnostech w myšli tať sebránu býti, odpowěděl: »Wšseliký twor na swětě může náš k Bohu powzněsti, gen když na něg ofem sšlechetným hledjme.« — »Marnj zagistě gsau wššicni lidé, w nichžto neni známosti Boha, a kterjž z těchto wěcj widitelných nechápaj Toho, genž gest, ani ze skutků geho poznawaj, kdoby byl řemeslnjř.« (Maudr. 13, 1.)

Felix obdržel od Pána Boha mnoho milostj, gež wššak bedliwě ukrýwal. Protož každé noci, než mrškánj a modlitby započal, celý kostel welmi pilně prohljžel, ždaliby se kdo zde tagně neukryl, od něhož by mohl pozorowan býti; nic wššak méně nemohl předc zabrániti, že někteřj swědkem geho nábožnosti byli. Řněž Lupuš, muž welmi nábožný a bohabogý, byl gedenkráté swědky následugjci nadobyčegné události. Čednau w noci, wyprawuge on, šsel Felix gať obyčegně do kostela a swau pobožnost tam wykonáwal, a když neywětšj wraucnostj takměř hořel a pro lásku byl gaťo bez sebe, ždwiřna se náhle běžel k welkému oltáři, kdež byl obraz rodičky Božj, a tu s hořaucnostj prošil, aby mu synáčka swého držeti dala, a prošiti neustál, až se aučasten stal, očež prošil. — Řěžby takowá tauřa náš pudila k přigjmánj Krista Pána w swátosti oltárnj, kěžbychom taťe w důwěrnosti k rodičce Božj je utjkali, abychom na přjmluwu důstogný přjby:

tež w srdci swém mu pripravili. Dstatně obdržel Felix také milost, že budaucj věci předpovídal, a divny rozličné na chorých a nemocných konal, z toho wšak nezpýchal, ani se nad giné newznássel, alebrž tjm wíce se kořil a Boha welebě se ponižowal.

Trpěliwost swau nadobytěgnau okázal zwláště w nemocech rozličných, geg stihajících. W těch dobách zawrhowal wšeliký hogjci prostředek, wygimage to, kdž poslussnostj k užjwání nucen byl. Kdž gedenkrátě weliké bolesti trpě od lékaře Gagliardelli-ho tázan byl, proč Krista Pána neprosj za uzdrawení, gako za giné se modlívá, odpowěděl: »Co ti to napadá? Gá bych měl Ježísse prositi, aby mne uzdrawil? Z kdžbych ugistěn byl, že na modlitbu mau mne uzdrawj, neprosil bych ho. Pakli Bůh mne těmito bolestmi nawšstěruge, proč bych neměl medle ge z lásky k němu trpěliwě snáseti?« Muže, nezapomíney memy také, co sw. Pawel milému učednjku swému Timotheowi pišse (II. 2, 11. 12.) »Wěrnáť gest řeč: nebo gestližeť gsme spolu (s Kristem) zemřeli, spolu s njm i živi budeme; budemeli s njm trpěti, budeme také s njm králowati.« Ani co sw. Jakob pišse, z myslí nepausstěgme (1, 2—4) »Za newětššj radost mēgte, bratřj moji, kdž w rozličná pokussenj upadnete, wídauce, že to zkussenj wjry wššj trpěliwost působj, trpěliwost pak skutek dokonalý má.«

Kdž se Felix giž welice šestarál a proto

ho Kardinál u sv. Seweriny, zástupce zákona Kapucijnského zbarviti chtěl sbjranj almužny: prošl sv. muž velmi snažně, aby při tom auřadu zůstati mohl: »Wogjn,« pravil, »má zahynauti s mečem w pěsti, mežek ale pod bremenem swým. Uchraniz Bůh, abych tělu swému odpočinutj dopřál, kterěz k ničemuž ginému se nehodj, leč k utrpenj a k práci. — Protož wy pošlňte se, a nechť neoslábnau ruce wasse: nebo bude mjti swau mzdu práce wáffe.« Tak se wisse w knize (II Paralip 15, 7.)

Po čtyřidceti lét zastáwal Felix giž přebotjžnau službu swau, an se mu zgewilo, že konec geho na blizku. Čas rozlaučenj swého oznámil rozličným osobám. A skutečně upadl roku 1587. w poslednj den měsice Dubna do těžké nemoci. Čjm wjce choroba rostla, tjm wjce zmáhala se dusse geho wraucnost a lagjenost srdce. Swátosti umjragjcjch přigal s newjdanau skraussenostj. Welké potěssenj způsobilo mu zgewenj se matky Božj, kterauž tak srdečně ctjwal. Medlauho na to odebral se do wěčného odpočinutj dne 18. měsice kwětna.

Mnozi zázrakowé, kterjž se při geho smrti gakož i na hrobě geho stali, roznesli gméno geho po celé cirkwi swaté, tak že roku 1712 papež Klemens XI. za swatého geg prohlásil.

Rozgimánj.

Je života sv. Felixe učme se zvláště, že, kdož se chce v modlitbě a v rozgimánj stále s Bohem objrati, ani velké učenosti nepotřebuje ani krom obyčejných gakýchsi příprav, nebo každý člověk, ba i ten nejsprostší, dčeli genom, může vždy a bez přestánj i v nejtěžší práci v modlitbě a v rozgimánj s Bohem obcovati. Nebo není člověka, kterýž by nemohl Boha poznati a milovati; není, kdožby netanžil s Pánem Bohem se spogiti a sv. gméno geho oslaviti; a není, kdožby nemusil hřichy oplakávati, aneb kdožby nepotřeboval milosti a milosrdenstvoj Božjho. Dusse pokorná a sprosta naučj se brzo a snadno s Bohem se objrati a veškeré své smyšlenj a gednánj na něho vztahovati. Dstatně gest to povinnošj našj nejsvětější, s Bohem v modlitbě a v rozgimánj se stále objrati, dčeme-li na vrch dokonalosti se dostati. Kdož může zachovati svědomj své čisté, nezakořenila-li se v hloubi srdce geho bázeň hřichu? A gak se může bázeň ta zakořeniti, pakli ohavnost hřichu si častěgi nepřipomjáme? Gak zachováme povinnošj své v paměti a gak se udržjme na dráze spravedlnosti, zaneseni gsauce veseligakými roztržitostmi, pakli si častěgi na mysl nevedeme, co Bohu, co sobě, co bližnjmu svému povinni gsme? Co může na nás působiti učenj o smrti,

o saudu, o nebi a o pekle, pakli o něm často nepřemýšlíme, a pak konečně můžeme srdečně hříchů svých pykati a důstojně svátost pokání a svátost oltářní přijmati, pakli si denně nerozgymáme ohavnost hříchů a velikost milosrdenství Božího? Protož se stává velmi často, že, kteříž o tyto věci nedbají, lehkomyslně w hříchů klesají, svátosti nehodně přijímají, w hříšné bezpečnosti žijí a tak věčně hynou. Kdyby ale před Bohem w modlitbě a w rozgymání obcowali, báli by se hřichu a taužiliby po Bohu, a snažili by se plniti vůli jeho swatou; neboť kdož přikázání Páně zachovává, tenť jest, kterýž Boha miluje. We všech skutcích svých pamětliv buďte na poslední věci své a na věky nezhřešijte. (Sirach 7, 40.)

Přistupte k němu (k Pánu) a oswjčení buďte. (Žalm 33, 6.)

Swíce nohám mým jest slovo tvé, a světlo stezkám mým. (Žalm 118, 105.)

Bez přestání se modlete. (I. Thess. 5, 17.)

Modlete se každého času w duchu a w tom bedliví buďte se vši ustavičností. (Efeš. 6, 18.)

Blahoslavený muž ten, kterýž w zákoně Hospodinově zalíbení má a w zákoně jeho přemýšluge dnem a nocí. (Žalm 1, 1. 2.)

Modlitba.

O Bože, dárci všeho dobrého, račiž prosíme, napsati swaté učení Tvé do srdcí našich

a w pamět nassj ge wtistni, tať abydom o swatém zákone Twém negenom dnem a nocj přeměňšlowali, ale přikázanj Twá swatá tať co neyšwědomitěgi zachowáwali a tať se stali aučastni zasljbenj Krista Jezisse, genž s Tebau gest žiw a králuge i s Duchem sw. na wěky wěkůw. Amen.

Na dnešnj den připadá tať swátek: W Mauritanii sw. mučednjků Timothea, Pollia a Eutycha, jáhnů; w Cesare Kappadocké sw. mučednjků: Polieukta, Victora a Donata; w Kordubě sw. Secundina, Sinesia a Theodorowa. mučednjků; w Cesarei Filippowě: sw. Nikostrata a Antiocha, mučednjků; w Alexandrii sw. Sekunda, křeže, mučednjka; w Nicii w Francausku sw. Dispicia, paustewnjka; w Anglicku sw. Godrika, paustewnjka a m. g. sw.

22.

Žiwot sw. Julie,

panny a mučednice.

»Wjmei, že milugjcjm Boha wšsecky wěci napomáhajj k dobrému, totiž těm, kterjž podlé uloženj geho powolán gsau swatj.« (Řim. 8, 28.) A těmto powolaným dlužno tať sw. Julii připočjsti gať wznesseným rodem, tať a mnohem wjce hlubokau bohabognostj a ussledčtilostj myšli. A wšsak poněwadž »kohož miluge Pán, tohoť tresce« (Přjstl. 3, 12.), musila tať Julie ohněm protiwěnstwj zkaussena býti, aby wzala odplatu wěčnau, řdž by trpěliwau šhledána byla.

Roku 439. dobyl Genserich, král Wandalů, auhlavnj nepřítel cirkwe katolické, města Karthaginenského, wydrancowal ge, kosteln zneuctil, kněze, lidi bohaté a wzácné gednal k autěku přinutil, ostatnj pať lid a zwláště panny na wěregném trhu za otrokny prodal. Tento zlý osud potkal také usslechtilau pannu Zulii, kteráž se za otrokyni dostala gakémuši pohanskému kurci ze Syrie, gménem Eusebiowi, kterýž gi také s sebau do swé wlasti wzal.

Nenprwé se gi zdálo, že osud swúg nesnese, neboi se welice rmautila, že panna gsauc urozená a we wšij hognosti wychowaná, nynj u pohana službu otročkau zastáwati má. Brzo wšak našla we wjře křestanské, w nīj se wýborně znala, tolik útěchy a sily, že se gi otroctwí gen sladké býti zdálo. A gest w skutku wjra katolická pramen nenhogněgšij, z něhož každý křestan w zármutcích swých i nenbolestněgšijch potřebné útěchy, sily i pomoci nabýwá. »Hospodin dal, Hospodin wzal: gakž se Hospodinu ljúbilo, tať se stalo: buď gméno Hospodinowo požehnáno.« (Job 1, 21.) »Hospodiní gest: což dobrého gest před očima geho, nechť učinj.« (I. Král. 3, 18.) »Gestkíže dobré wěci brali gsme z ruky Boží, zlych pročbnychom nepřigjimali?« (Job 2, 10.) »Žádný zagisté z nás nenj sobě žiw, a žádný sobě neumjrá; nebo buď že gsme žiwi, Pánu žiwi gsme; buď že umjráme, Pánu umjráme. Protož buď že gsme žiwi, buď že umjráme, Páně gsme.« (Řim. 14,

7. 8.) »Musíme sřrže mnohá souženj wjiti do králowstwj Božjho.« (Skutk. 14, 21.) »Menjž zahabnen, kterýž daufal w Pána Boha. Wěř Bohu a přigme tě, a zpraw cestu swau a daufer w něho.« (Sirach 2, 11. 6.) »Zdali nemusil trpěti Kristus a tať wjiti do sláwnj swé?« (Luk. 24, 26.) »Syn člověka nepřissel, aby gemu slauženo bylo, ale aby on slaužil.« (Mat. 20, 28.)

Rozważowánj těchto a podobných prawd sjlilo Julii w trpěliwosti wždy wjc a wjc, a protož tať dokonalé zákony zachowávala, kteréž swatý Pawel apostol služebnjkům předepsal: »Služebnjci poslussni buďte we wssem pánů swých tělesných, ne na oko toliko slaužjce, gako lidem se ljbjce, ale w sprostnosti srdce bogjce se Boha. Cožkoli činjte, z toho srdce činte, gako Pánu a ne lidem, wědauce že ode Pána wezmete odpłat wěčného dědictwj. Pánu Kristu slaužte.« (Koloss. 3, 22 — 24.) »Služebnjky uč, ať gsau poddanj pánům swým we wssem se gim ljbjce, neodmlauwagjce, neokrádagjce, ale we wssem wěrnosti prawé dokazugjce, aty učejnj Spasitele, nasseho Boha ozdobowali we wssch wěcedh.« (Tit. 2, 9. 10.) Ž byla sw. Julia prawau ozdobau swatého náboženstwj, a welitel Eusebius nemohl se dosti wynadiwiti pilnosti, mrawnosti, tichosti, čistotnosti a tuhému žiwobytj otrokyně swé. Julia se postjwala mimo neděle na každý den, po wykonané práci se zanáßela swatým čtenjm, k čemuž si knihy od

křesťanů vypáčetovala, rozgymala si velmi strausšeně utrpení Páně a neustále se téměř modlila. Při tom byla v obcování na neynweňš opatrná, warowala se wšleho, což čistotě nebezpečno býti mohlo a u přítomnosti prostopášíníků chowala se tak wážně a důstojně, že drzosti své uzdu pustiti se ostýchali. Tak krásné ctnosti sw. panny staly se příčinou, že Eusebius i wšlecken lid geho náboženstwí do velké wážnosti si wzali, kteréz tyto ctnosti plodí a velmi se podobá prawdě, že mnozí se mu také od swaté panny učili; neboť nelze na blízku býti takowému ohni, abyhom se sami nezahráli.

Po několiká letech nastaupil Eusebius w záležitostech kupeckých cestu po moři do Gallie. Julia, kteréz si nad mjru wáží, musila s njm. Mezi tím zakotwili na ostrowě Korsice. An obywatelé ostrowa práwě ku cti modlám swým velké slawnosti konali, pogal Eusebius služebník swé a šel také do modlární, bohům se modliti chtěge. Julia zůstala sama gediná na lodi, a pokleknuwš si sepjala ruce a modlila se wřele a dlouho až i slzy wyléwala nad zaslepeností, bezbožností a newázaností modloslužebníků. Gest totiž každé Boha milugicj dušší příčinou nesmjrných bolestí každé zlehčenj Boha žiwého.

Mezi tím, co se Julia modlí, přišli někteří služebníci Felixe, wládaře ostrowa na loď, kterauž si prohlíželi, a uzřewše djwku se modlicj, tážali se, proč s welitelem swým bohům

obětovat nešla? »Gá jsem křesťanka,« odpověděla panna, »a obětugi toliko pravému a jistému Bohu, nikolivěť ale bohům nepravým, kteříž ctěni býti nezasluhují.« Služebníci správnili i hned vládaře o všem, což viděli, kterýchž gsa auhlavnjm nepřitelem wjry katolické, Eusebia se tázal: co by to za ženu bylo, kteráž se bohům rauhati opovážuje? Nacež Eusebius řekl: »Žena ta gest křesťanka a mau otrokynj. Snažil jsem se wjcekráte gj od wjry gegj odlaučiti a wšak bez prospěchu. Poněwadž ale mi nad mjru wěrná gest a gá bez služby gegj býti nemohu, přestal jsem gj proto wjce rmautiti.« Tu žádal Felix Eusebia, aby djwku buď přinutil, by modlám obětowala, aneb aby mu gj postaupil, slibuge, že mu za ni buď zaplatj, což žádati bude, aneb že čtvero giných a neylepsšjch otrokynň za ni si wybrati může. Eusebius odpověděl: »Kdyby si mi wše žbožj své dal, nenahradjš mi tjm wěrné služby gegj.« — Ah wjzme, gať welikau moc prawá ctnost nad lidmi má; wjzme gať krásné swěs dectwi dáwa i pohan ctnostem panny křesťanské. — »Obcowánj své mezi pohany męgte dobré, aby — dobré skutky wasse spatrugjce welebili Boha w den nawšstjwenj,« tať pišse sw. Petr (I. 2, 12.)

Felix zamenššlel teď giným způsobem k cíli se dostati. J přistrogil stkwostný kwas a pozwaw Eusebia, tolik ho do pitj nučil, až ho i opil. Co Eusebius pro nestřjdmost w tuhém

spanj ležel: byla Julia z lodi násilně k Felixovi odvedena, kterýž nejprvé jí auliskně vyčwaloval pro ctosti, litoval jí pro krutý osud, sliboval pak svobodu i ginau odplatu, kdyby bohům obětowala. Na tak auliskně řeči odpověděla panna bez rozpaku: »Svoboda má gest služba Kristowa, genuž gá denně čistým srdcem slaužim. Necht potká mne cokoli, zrazenjm wjry swobody své niřdā nerwykaujm. Wassich pak model netoliko nectjm anobrž i w nenāwisti ge mám.« Tu kázal gi wládař poliřkowati, ona ale řekla: »Ježš Kristus, Pán můg, byl pro mne uplwán a poliřkowan, gař bych gá nemēla trpēti, řdyž mne poliřkugj, proč nemēliby ljece moge slzami se smāčeti?« Rozhnēwaný tau řečj wládař kázal nynj Julii nejprvé za wlasj rwāti a ukrutně biřowati. Co řdyž se wyřkonalo, wolala Julia: »Toho wyznāwám, kterýž pro mne biřowan byl, a řdyž Pán můg za mne forunowan a ukřiřowan byl, proč bych gá netrpēla, aby wlasj mi wyrwali? pročbych se zpauzela pod praporcem Krista Ježisse utrpenj své dokonati a tudy zjštati si palmu mučedniřkau?« — Swatā tato mučednice učj nās, řdebnychom w řas utrpenj a protiwenswj utēchy hledati mēli; a zagisté nedēge se bez přjčiny, že řřestāné na wřřech tēmēř mjřstech obraz ukřiřowaného Spasitele spatřugj. »Ponēwadž Kristus trpěl za nās na těle, i wy takē týmž myřšlenjm ohraženi buřte« piřisse swatý Petr. (I. 4, 1.)

Boge se ukrutný vládač, aby se kupec Eusebius neprobudil a nebránil mu, hněw swůg na Julii wyliti, za rauhánj bohů wlastenských poručil gi na kříž powěsiti. Radost, srdečná radost pronikla wesskeré audy swaté muže: dlnice, užtewssj nástroge swé smrti: děkowala Pánu Bohu za tu milost, modlila se za protivnjky swé, prosila Krista Ježísse o pomoc, obětowala mu swé utrpenj, krew i žiwot swůg, a po krátkých mukách čistau dussi swau mu odevzdala. Hrůza a bolest welitele gegjho, když ze sna se probral, snáže dá se cítiti, než popisowati.

Usslyssewsse mnichowé blizkého ostrowa Gorgona, co se w Korsice stalo, odebrali se tam, a wzawssse tělo swaté pochowali ge w klásterě. Roku 763. welel Desiderius, král Longobardský, swaté tělo do Brixie přeněsti a slawně ge do kostela, gednoho nowě založeného klásteru, w kterémž dcera geho Anželbeža abbatyssi byla, položiti.

Rozgjmánj.

Co Eusebius wjnem špity spal, spáchal Felix na Julii ohawnau wraždau, což by se nebylo stalo, kdyby Eusebius byl střizlivý žůstal. Gest ale obžerstwj zločin ten neymrzčj a neyškodliwěgssj, a kdož si piganstwj nawykł, žřjďka kdy, ba welmi žřjďka kdy zas mu odwykne. Wizte pať ožralého, gať přirozenost a důstognost lidstau hanobj, gať udušiw rozum, pod dobytěk

nerozumný se stížuge. Kde gest galký hřích aneb zločin, kteréhož by ožralý člověk schopen nebyl. Reflosseli gste ho nřdá z nečistých úst chrlite řeči neynestydatěgssj, neyoplzlegssj? newiděli giti ho skutky páchaty neymrčej? Co dáwá neywojce příčinu k různicem a swárům, ku rwačkám a k wražďě? — Co russiwá neyčastěgi pokog manželu, a uwádj hospodárstwj na mizinu? Co klade nengistssj základ k nezhogitelným nemocem a k brzlé smrti? Což giného než nestřjdmost a obžerstwj? A konečně kdo wězi w tak welkém nebezpečnstwj, že w těžkém hřichu swět tento opustj gako člověk takowýto! Nebo co má kněz s člověkem dělati, kdž opilý do nebezpečj smrti upadne? Uwažme slowa pjsm swatých o oha-wnosti obžerstwj mluwjci.

Komu běda? čjmu otcí běda? komu swá-
dy? komu gámy? komu bez příčiny rány? Ko-
mu čerwenost očí? Zdaž ne těm, kterjž se mes-
stgaj na wjně a snážnj gsau u wywjgenj čjssj
swých? (Přjssl. 23, 29. 30.)

Bděnj, žluč a hrygenj má člověk nestřjds-
mý. (Sirach 31, 23.)

Wjno mnoho pité činj swár i hněw i
pády mnohé. (Sirach 31, 38.)

Neopjgecte se wjnem, w němž gest prestos-
pássnost. (Efeb. 5, 18.)

Běda wám, kterjž wstáwáte ráno, abyste
chodili po opilstwj a pili až do večera, tak že
wjnem hořjte. (3s. 5, 11.)

Dělnjř opilec nezbohatne. (Sirach 19, 1.)

Pro obžerstwí mnozi zemřeli: ale kdož gest střidný prodlauží života. (Sirach. 37, 34.)

Nemylte se, opilci králowstwím Božím vládnauti nebudau. (I. Kor. 6, 10.)

Šetřte se, aby snad nebyla obtžžena srdce wasse obžerstwím a opilstwím, a pečowaním tohoto života a přisselby na wás náhlý ten den (saudný.) (Luk. 21, 34.)

Prociťtež opily a plaťtež a kwělte wssični, kterjž pigete wjno w sladkosti, neb odtrženo bude od úst wassich, (Soel. 1, 5.)

M o d l i t b a .

Propůgč, prosíme, wssemohaucj Bože, aby důstognost lidské přirozenosti nestřidmostj urážena, láskau k spasitelné střidmosti opět se zacelila. Škrze Pána nasseho Jezisse Krista. Amen.

(Modlitba cirkewnj we čtwrtet 5. neděle postnj.)

Dneš se gestě swětj swátek: W Řimě sw. Faustina, Timothea a Wenusta, mncednjků; w Africe sw. Kasta a Emilia, mučednjků; w Romaně w Pontu sw. Basiliska, mučednjka; we Ewanheljch sw. panny a mučednice Quiterie w Rajveně s.v. Marciana, biskupa; w Antisiodoru blahosl. Romana opata, sw. panny Heleny; w Aquinu sw. Julka, wyznawače a m. g.

23.

Život sw. Desideria,

biskupa mučedníka.

Sw. Desiderius se narodil w Augustoduně (Autun) w Burgundsku z rodičů urozených a sšlechtných, kteříž mu Desiderius říkali, gakoby slowem tjm naznačiti chtěli, že po celý život swůg gen po Bohu taužiti má.*) Desiderius gsa pacholík wtipný a schopný, byl dán na studia, w nichž nade wšsecky spolužáky daleko wynikal, pozděgi ale poslán byl do Wjdně francauzské, kdež se ho blahosl. biskup Naamatus ugal a gako wlastnj dítě we wšsem dobrém a sšlechtném bedlivě wychowával. Z Naamatowi náměstkowé w biskupstwj sw. Filipp, sw. Evancius a sw. Wirus pečowali otcowsky o Desideria a znamenagjce, že gak učenostj tak i báznj Božj wyniká, přigali ho do služby cirkewnj a konečně i na kněžstwj wyswětili. W důstognosti kněžské chowal se Desiderius tak swatě, že po smrti sw. Wira na arcibiskupstwu stolici Wjdenškau dosazen byl r. 596.

Těhož času panowal w Australii král Sigebertus, kterýž za ženu měl Brunehildu, panj nad giné prchlau a mstiwau. A ta se po úkladném zawražděnj manžela swěho r. 575 prodala

*) Latinské slowo desiderare gest na česko: taužiti.

za syna po svatú svém Chilperichovi, za Merovea r. 576 a byla s ním v tom krvosmilném manželství živa. Mezi tím časem stal se Desiderius biskupem, a že byl muž horlivý a o kázeň církevní pečlivý, na dusse rak svěžených ovčiček přišel lastavý, gal se Brunehildu pro skutky geg nespravedlivé a zvláště pro manželství krvosmilné kárati. A vssak minul se s dobrým následkem. Královna tím uražená, snažila se svatého muže vsselikými auřkny o dobrou pověst pripraviti a také to tak daleko přivedla, že z nařknutj několik křivých uplacených svědků od biskupů v Katalauně (Chalon) švržen byl, načež byl na ostrov Lovisium od Theoderika, který po smrti otce svého Sigeberta v Burgundsku královal, vypovězen r. 603. — »Nenj hněvou nad hněv ženy.« (Sirach 25, 23.)

Desideria doprovázelo do vyhnanství dobré svědomj a pevná naděge, že vsseliká křivda, kteráž se mu stala, svým časem napravena bude. Z šsel tedy s myslj utěšenau, a Bůh, kterýž neopustil Josefa ani v cizj zemi, ani ve vězení, přispěl také Desideriovi ku pomoci a milostj svau i v bjdě mu přítomen byl. Když se pověst po ostrově a vůkolnj kragině roznesla, že sv. biskup Desiderius z biskupství do bjdny vyhnan gest, ugali se ho ostrované se vssj ochotností, prokazovali mu vsselikau službu a gako otce svého geg milovali. Desiderius zplácel jim zaš lásku gegich duchovním dobro-

dinjm, an ge gednať zákonům Božjm. vyučował a gednať zaš choré a nemocné divotworným způsobem uzdrawował, zarmauceným pak nebestau útěchu do srdce lil.

Usslyšawssji Brunehildis, že wyhnany biskup w bjdě swé mnoho dobrého působj a slawnau powěst w celém wůkolj má, povolila, aby se do biskupstwj swého zaš nawrátil, kterěz giž čtyry roky newiděl. Gať weliké hoře pro něho ostrowané měli, tať weliká byla zaš radost Wjdeňanů, řdnž milowaného otce a pastýře swého opět w středu swém měli. Wssak nebyla radost gegich dlahá, ani králowna schwálně wsseligaké mrzutosti mu působila, a rozličné příkořj a nástisky strogila, zagisté z žádného giného ohledu, než aby něgakau winu do něho šhledala, pro nižby hrdelnjmu práwu postawen býti mohl. A wssak na trpěliwosti a tichosti swatého muže swezly se wssedky ausřokny wássniwé ženny, tať, že z toho swatému biskupowi wždy wětšji a wětšji čest a chwála wzrůstala, žwlássi an milosrdny Bůh milostiwě na modlitby služebnjka swého Desideria patřil, a mnohé divny skrze něho na chorých činil.

To uslyšaw král Theoderikus, syn Brunehildy, powolal Desideria k sobě, a o mnohých nábožných wěcedy s njm rozmlawage konečně se otázal, ždaliby lépe bylo oženiti se čili raděgi w chlipnosti se broditi. Na tu otázku odpowěděl biskup: že lépe gest w staw manželský wstau-piti, nežli chlipnostj hořeti, a že pro smilstwo

gedenkaždý manželku svou míti má, a gedna-
 každá muže svého. Když se ta řeč k Brunehildě donesla, vzala si biskupa w takowau ne-
 návist, že stůg co stůg bezhrdlj geho zamen-
 šlela. Z nagala k tomu konci tř bohaprá-
 zdné muže, a přikázala jim, aby swatého bi-
 skupa se swěta šhladili. Desiderius se nachá-
 zel tenkráte právě w okolí Lugdunském (Lyon),*)
 an ho vražednjci zastihli. Wida lid, gaké ne-
 bezpečenskwj milowanému pastýři hrozj, bauřil
 se, ale biskup na smrt dosti připrawen, poklekl
 a maličko se pomodlil. Po skončené modlitbě
 nastawil šjgi, mysle, že stát bude; w tom ale
 mrštil geden z vražednjků na hlavu sw. muže
 ohromný kámen, a že gestě dýchal, sochorem ho
 dobil, r. 608. Pochován byl welmi slawně w
 wsi Priscianum, kteráž nynj S. Didier (sw. De-
 siderius) de chaleronne sluge. Ddsud bylo tělo
 po několika letech wyzdwiženo a we Wjdni fran-
 cauzské w kostele sw. apostolů Petra a Pawla
 pochováno. Při té slawnosti obdrželi mnozi
 chořj a nedužiwj na přjmluwu tehož swatého
 plného zdrawj. Brunehilda nešla za slaužené
 pomsty. Nebo když Chlotar, král Franců, se
 dowěděl, gak hanebně Desiderius zavražděn
 byl, zmocnil se půwodkyně té hanebnosti a po
 mnohém trápenj kázal gi na ocaš diwolého ko-
 ně přiwázati a tak usmrtiti.

*) We Francii.

R o z g j m á n j.

Čtauce s gafau mstiwostj a ukrutnostj chlipná Brunehilda sw. biskupa pronásledowala za dobromyslná napomjnanj geho, nelze, abychom se bolestnému pohnutj ubránili; ale bolest nasse gessťe wjce rozmnožj se, powážjmelj, že nezřjdfa nasse smeysslenj, ať nedjm nasse gednánj, zcela bohužel! smeysslenj a gednánj Brunehildinu se podobá. Ach, kolikráte nás upomjnowagj kněžj, řkauce še sw. Pawlem: »Zať gest wůle Božj — poswěcenj wasse — abyšte se zdržowali od smilstwa, aby uměl gedenkajdyž s wás ná: Dobau swau (tělem swým) wládnauti w poswěcenj a cti, ne pať w náruživosti tělesné žádosti gako i pohané, kterjž Boha neznagj: a aby žádný neublížowal ani oklamáwal w gednánj bratra swého; nebo mstitel gest Pán toho wšesho, gakož gsme předpowěděli wám a oswědčili. Nebo nepowolal nás Bůh k nečistotě, ale ke poswěcenj, a protož, kdož těmi wěcmi pohrdá, ne člowěkem pohrdá, ale Bohem, kterjž i dal Duchu swatého w nás.« (I. Thes. 4, 4 — 8.) Ale my pohrdáme gako Brunehilda nápomjnanjm kněžj urážjme se gegich řečmi, tupjme ge a příkořj wšseligaké pripravugeme a strogjme. Brunehilda neussla ani časného a snad ani wěčného trestu, neboť umřela w hřjssich swých, Co mysljš, gakhbude ať osud twůg, »když zadržjš šjge swé a neposlaucháš přikázanj Bo:

žjch?« (II. Čsd. 9, 16.) Srdce tvrdé, odpovídá na to Ješus Sirach (Čfl. 3, 27.), naposledy zle se mjtí bude. A protož dneš uslyšitelí hlas geho (Hospodina), nezatvřugte srdci swých. (Žalm 94, 8.)

Neprodlewey obrátiti se ku Pánu, aniž odkládey den ode dne, nebo náhle přigde hněw geho a w čas pomsty rozptýlj tě. (Čfl. 5, 8. 9.)

Neobráťšeli se, meč swúg napřáhne, lučič ště swé natáhne a naměřj ge, a w něm pripravj nádoby smrti. (Žalm! 7, 13. 14.)

Poněwadž spravedliwý sotwa spasen bude, bezbožný a hřjssnjš kteraš obstogj? (I. Pet. 4, 18.)

M o d l i t b a.

O neymilostiwěgšj Ježjssj, lékáři dussj naššjch! Hle my byli hlussj, kdž gšj nás wolal, a slepj, kdž gšj nám cestu k spasenj okazowal, o prosjme, otewři teš aspoň ussi a oči nasse, a mluw opět k dussj naššj, a okazug nám opět cestu spasenj. Dbměčči srdce, aby slowa twá rádo přigjmalu, a wůli dey šjlu, abychom, co mluwjš, ochotně plnili; kterýž gšj žiw a kralu geš na wěky. Amen.

Tentýž den :

Život sv. Guiberta

aneb Wiberta.

Sw. Wibert se narodil okolo roku 892 ve vsi Germium v Lothoringách, (ve Francouzích) z rodu velmi vzneseného. Otec jeho se gmenoval Lietold, matka Osburğa. Osburğa po smrti Lietoldowě wdawssi se po druhé, po třetí i po čtvrté byla matkou velmi četné rodiny. Wibert byl prvorozený a netoliko dle věku ale i dle ctností. Již od dětinstwí narokal na bázeň Boží a stwěl se co pacholík tolikými ctnostmi, že wůně gegich po celém wůkolí se roznássela. Z neustál Wibert co žiw w dobrém, tak že w které mjte prospjwal wěkem, w té také prospjwal w ctnostech, podoben stromu gsa wsazenému w zahradě Páně a přehogného ovoce wdárowagjtmu. To se na něm chwálí zwláště, že srdce jeho nelpělo na marnostech swětských, nobrž wsseliká wěc pozemská byla mu stupněm, po kterémž k Bohu swému wstupowal. Z té zagisté přičiny nehleděl gafo družj bratřj gměno a zbožj swé tělesnjm potomkům zůstawiti, ale raděgi swoboden zůstal. nebo »kdo gest bez ženy, pečuge o to, což Páně gest, kterakby se ljbil Bohu« (I. Kor. 7.) a swatau cirkew máteř swau za dědičku ustanowiti obmenšslel w tom zagisté aumyslu, že ona sstědře smrtelné bratry žiwiti bude, gemu

pať práwa synowská w nebesjch wymůže a spo-
 ludědicem Kristowým ho učinj. Gať hluboce
 bážeň Božj w srdce Wibertowo se zakotwila,
 bylo zvláště widěti, kdž w službu wogenskau
 wstoupil, kterýžto staw dobrým mrawům a bo-
 habognosti welmi nebezpečný býwá. Než Wi-
 bert chowal se tať, že což giným ku zkáze a
 mrawnj zhaubě býwá, gemu ku swatosti dopo-
 mohlo; neboť po celý ten čas život swůg ne-
 toliko hřjchem neposkwornil, ale ochrancem gla-
 utiskaného, pomocnjkem opustěného, utěšitelem
 zarmauceného welikých zásluh před twářj Božj
 si dobyl. Konečně roztaužilo se srdce geho po
 Bohu takowau žádostj, že opusti w staw wogen-
 ský, na tom se ustanowil, celau duffi i tělem
 Pánu Bohu slaužiti. K tomu cjlí a konci
 wystawěl a založil na zděděném statku swém;
 Gemmelauš řečeném, klášter Gemblacenský. Ná-
 božná Gisla, bába geho, podporowala ho wisse-
 mozně a nápodobně wsecko zbožj swé na tať
 dobroděgný aumysl wěnowala, kněz Erluin byl
 mu rádcem w práci tať swaté nehopatrnějšim
 a pomocnjkem we wsem podnikánj nehospěš-
 nějšim. W krátkém čase naplnil se klášter bras-
 try, gimž Wibert wse swé zbožj se wsemi přj-
 slusnostmi na wěčné časy odkázal.

Mnohý člowěk tauže po dokonalosti, do-
 mnjwá se, na tom že giž dosti gest, kdž se od
 hřjchu odwrátil, odřekl se swěta a sláwy geho
 a zbožj swé chudým rozdal. Ale Wibert neo-
 hlédage se na to, což giž učinil dobrého, nobrž

na to zrakŭ upjral, což činiti má, nebo »žádnŭ, kdož wztáhna ruku swau k pluhu, obljdá se nazpět, není způsobný k královstwŭ Božjmu« (Luk. 9, 52.), a »kdo wlažný gest a není ani studený, ani horký, toho wywrhne Bůh z úst swých.« (Zgew. 3, 16.) A proto zapjral sebe, wzal na se kříž umrtwenj, mořil tělo swé, w službu ducha ge podrobował a Pánu Bohu za obět podáwał. Kdo po dokonalosti taužj a klesnauti nechce, nesmj sám u sebe maudrým býti. (Kor. 11, 25.), lépe gest, kdž wywolj si maudrého a w kázni Božj zběhlého wůdce, kterýž by w pochybnostech radil, klesagjcjho zadržował a padlého zdwihal. To nahližjege Wibert podrobil se se wssemi bratřjmi zpráwě Agenolda opata kláštera Gorzienského, tenkráte pro dobrau kážeň daleko široko proslulého, a tak dlaho w poslušnosti geho býti zamenššlel, dokad by sám i s ostatnjmi bratry na wrch křestanské dokonalosti se nedostal. Magjce wssični wůli ku kázni ochotnau a dušŭ po Bohu roztauženau, tak rychle se zdokonalili, že Agenold za dobré uznal, aby si giž wlastnjho opata wolili. Wibert, kterýž se sotwa wyzul z marnosti swětstŭch, obáwal se, aby snad bratřj na něho se nesgednotili, a protož schwálim gim wýborného kněze Erluina, sám do kláštera Gorzienského odesšel a tam po celý wěk swůg Pánu Bohu w modlitbách, w postech a w nřiweni slaužil, a »milost Božj byla s njm, že milował Pána nasseho Jezjše Krista ustawičně.« (Efez. 6, 24.)

Co Wibert w klášteře Gorzienském Pánu Bohu slaužil, rostla powěst klášteera Gemblacenského, gehož obywatelé wsselikhými ctnostmi ozdobení daleké krajiny ozářowali. Wúně krásných ctnostj gegich naplnila celé wúkolj a pronikla až ke dworu cjsářskému. Mnozi Wibertu za to dobrořecili, že klášter ten založil, a život swúg napravowali, tať gasná swětla před očima magjce. — Ale ginj, gimž hubená žáwist oko zatemnila, mrzutě nesli, že Wibert zbožj swé cjrkwí odkázal a neustáli na něho proto u cjsaře Otty I. žalowati: že prý klášter založen gest proti zákonům, že Gemelaus zbožjm gest králowským, a že tjm důchod králowský se ztencuge, až král Wiberta a opata Erluina k saudu pohnal, a aby práwu zadosť učinili ge nutil. Erluinus a Wibert dostawiwšse se, uwrhli se k nohám cjsaře, řkauce: že milost cjsářská řadowati by se měla z toho, že za panowánj geho několiť mužů prozřetelnost Božj na swět seslala, kterjž by modljce se za blaho země wyslyšseni býti zasluhowali, a že proto žádagj, aby což z vlastnjho zbožj pro Boha učinili, potwrditi a zahágití ráčil; i zaslyšsno prý, aby u cjsaře wjce platila Bohu milá prawda než klewetnjků a pomlúwačů ossemetnost aneb pochlebnjků aulisnost, o nichž maudrost dj: »Pomlúwač a dwogjho gazyřa gest zlořeceny: nebo mnohé, kterjž pokog magj, zbaurj a třetj gazyř (t. g. pochlebnjků) mnohými pohnul« (Sirach 28, 15.) Tať a podobně mluwjce hágili se

tito mužové a dobrá naděje, kterauž w Boha skládali, nezklamala gich. Dobrotivý král Otto, genuž blaho swatého náboženstwí a swaté cirkwe na srdeci leželo, wyslyšel milostiwě gegich žádost a i hned, oč žádali a prosili, schwálil a ztwardil, aby si opravce králowského wymolili, přikázal, mnohá giná práwa kláštera propůgčil a welmi štědře důchody geho rozmnožil. To wsse se stalo roku 946.

Toho času, roku totiž 954, wyřtili se surowí Maďari, národ to nad mjru laupežiwý a pohanský, na Německo a fraginy wůkolnj, hrůzně wsse pleníce, a až do Belgie prorazili. Sw. Wibert, genž zbraň oceliwau giž od dáwna odložil, ozbrogil se proti nim mečem duchownjm, a kdež gen s nimi se setkati mohl, slowo Boží spasitelné gim blásal, zwláště když dleli we wůkolj kláštera Gemblacenského. A Bůh zehnal swatau snahu geho, ani skutečně některj z těch surowců medel swých se odřeknuwše wzali na se brněnj wojny Kristowj.

Mezi tjm došly dny sw. Wiberta ku konci, což on wida, nawrátil se opět do kláštera Gorzienského a welmi bedliwě se na wěčné odpočinutj připravowal. Aby bratřj geště po smrti po něm gaus památku měli, mluwil k nim slowa wraucná, a aby wespolek se milowali, ge wzbužowal: to že gest auzel gednoty, to plnost zákona, to přednj rozkaz Krista řkaucjho: »Přikázanj nowé dávám wám: aby ste se milowali wespolek.« (Jan 13.) Potom

napomínal ge, aby ode wšeho zlého se zdržovali, wšpoleť za sebe se modlili, w službě Boží byli horliví, a modlitbami, almužnau, posty a chwalopením čistotu duše i těla zachowati hleděli. Umřel dne 23. měsíce kwětna roku 962. a že rozšíwal w požehnánj, žal také požehnánj stonásobně a wzal žiwot wěčný dle zaslíbenj Páně. Pohřben byl slawně dle své žádosti w klášteře Gemblacensském. —

R o z g j m á n j.

Kdokolí na wrch dokonalosti křesťanské dostati se zamenšňš a klesnauti nechceš, nebud sám u sebe maudrým, ale gako swatý Wibert swět osud swüg zklussenému a opatrnému zpráwci. Nikdo není tak maudrý, aby nídá radny maudřegššjho nepotřebowal, a nído tak spráwedlivý, aby se někdy láskau soběckau nepodwedl. Kdo byl swětěgššj a bohumilegššj nad Dawida krále, ale přede po spáchaném hřjchu nekál se, až teprw kdýž od Nathana pokárán byl. Protož ty také hledey š wěrného na cestě k spasenj wúdce, wúdce, kterýž wšedny aukladny Babelské zná, u kteréhož byš w pochybnostech mohl radu bráti, kterémuž byš tagnosti srdce swého mohl zgewiti, a kterého byš následowal. Kdyby ti prawdu mluwil a wěci protivné, nesmjš ho nenáwiděti; neboť lepššj gsau, gať pjmo dj, rány od toho, kterýž miluge, nežli lstiwá ljbánj toho, kterýž nenáwidj. (Přjssl. 27, 6.) Warug se těch následowati, kterýž milu

gj nepravost a nenáviděgi dusse swé, kterjž wyhledáwagj si učitele mětké a od prawdy ussi swé odmracugj. Warug se prawjm těch, kterjž mluw ti gen libé wěci, (3s. 10, 1) kterjž řjkaaj) »pokogę když pokog nenj. (Jerem. 6, 14.) Zdaž lékar neusnrcuge chorého, kteréhož šsetřj? Tak podobně tebe klamau, kterjž tě blahoslawj. Protož bud opatrný, komu byš dussi swau swěřiti měl. Kdybyš neznámau cestu času nočnjho giti chtěl, zdaž vezmeš si wůdce cesty nepowědomého? Kdybyš těžce nemocen byl, zdaž vezmeš si lékaře neumělého aneb chaulostiwého, kterjž by tě šsetře usmrtil? Ba ani howada swá neswěřjš clowěku nezkuššenému: gak můžeš o dussi méně pečliw býti? Kdo sám dussi swau hogiti umj, ten bude neylepššjm lékařem dusse twé, neb kdyby slepý slepého wedl: zdaž ueupadnau obá do gámy? a kdo gest sám sobě zlý, komu bude dobrý? (Sirach 14, 5.) Wěda samotnému, nebo když padne nemá, kdožby ho podzwihl. (Kazatel 4, 10.) Poučte mne a gá mlčeti budu, a gestliže čeho snad newěděl gsem, naučte mne. (Job. 7, 24.) Bratr, kterjž pomoc má od bratra, gest gako město pevné. (Přjsl. 18, 19.) S mužem swatým uslawičný bud (wždn se rad) kteréhokoljž poznáš, že zachowáwá bázeň Božj, gehožto dusse gest podle dusse twé, a kterjž kdyžby gsi poklesl we tmách, polituge tebe. (Sirach 37, 15, 16.)

Kdo daufá w srdce swé (toliko na swüg rozum se zpoléhá), blázen gest. (Přjsl. 28, 26.)

Modlitba.

Wyznávám, Pane Bože můj, že slabý
 gsem a snadno klesám. Deň mi tedy, prosím,
 vůdce magicjho horliwost Božj podle umění,
 kterýž by schopen byl učiti mne w duchu tichosti
 a mjrnosti; kterýž by nehledal, což geho gest,
 nobřz což gest Krista Ježíše; kterýžby z lásky
 k Tobě a k bližnjmu nessesřil mne, abyš Ty
 ussetřiti mne mohl. Nechť mne kára sprawedli-
 wý a tresce mne bogicj se Tebe; ale před po-
 chlebnjkem zamkni ussi dusse mé a oleg aulisnjka
 nechť nezmasťj hlavy mé. O to prosím we
 gménu Krista Ježíše, Syna Twého Amen.

Na dnešnj den také připadá swátek: W Španheljch
 sw. mučednjků: Epitacia, a biskupa Basilea, W Lingonu we
 Francauzsku sw. Desideria, biskupa od Bandalů usmrceného;
 w Africe sw. mučednjků: Guintana, Lucia a Juliana; w Sin-
 nadě we Frigii: sw. Michala, biskupa; w Neapoli sw. Eusebia
 biskupa, w Nursii sw. mnichů: Eutychia a Florencie a m. g. sw.

24.

Žiwot sw. Johanny.

Když Kristus Pán weřegně lid učiti počal
 a mnohé diwy a zázraky konal, uwěřily také
 některé nábožné ženy ze stawů wyššjch, že gest
 synem Božjim a dáwno zaslíbeným spasitelem.
 Pjssma swáta nazýwagj ženy ty wúbec přítel-
 kyněmi Kristowými. Mezi nimi uwádj sw. Lu-

káď (8, 3) mimo Sušanna, Marij Magdalenu a giné, také swatau Johannu, o nždi, že byla chotj Chusy, zpráwce Herodesowa. A ty prowázely ho na cestách geho, slaužily mu a s radostj giněnj swé s njm sdělowali. Gegich láska k Němu byla tak horliwá, gegich wěrnost tak weliká, že ho w žádném okamženj neopustily, ba ani tenkrát ne, kdž wssickni apostolé, mimo Jana, že strachu židowského se ukřiwali. Sny s njm až na horu Kalwarstau, nezapjraly, že gsau geho přítelkyněmi ano prodrawsse se strže luzu krwežigniwau postavily se pod křížem ukřizowané lásky swé, a před twárij wsseho lidu oplakávaly wxfupitele swého. Wěru kdo tak wěrně, tak horliwě miluge, tak ugišćen gesto wznessenosti toho, pro kteréhož trpjme a o newinnosti geho tak ubezpečen gest: wěru ten se netáže, zdali widjn gest třeba od celého swěta.

Kristus Pán umřel! Ženy ty žůstaly mu wěrný i we smrti. Chtějí wěděti, kam tělo geho se položj. A tu gestě láska gegich nepřestává. S gđau, aby kaupily drahé masti a těla gimí pomazaly. Láska weđe ge k hrobu. A an wssedsse do hrobu uzřely angely, ani žwěstuj, že Ten »kterýž mrtwý byl, wstal gest«, gakož byl předpowědel. Bážen a radost střidaly se zagisté w dussich gegich, kdž wracely se ku gedenácti, aby gim žwěstowaly, co widěly a slyšely. — A to gediné wjme o sw. Johanně a wjce ničehož, ba ani, gať dlaugo po wzkříssenj Páně na žiwě byla, určiti nemožno.

R o z g j m á n j .

Čtauce o velké lásce sv. Johanny ku Kristu Pánu, rdjti a w neyhlubššich wnitřnostech bolesti pohnauti se musjme. Swatá žena tato pužena horlivau láskau prowázela wylupitele a spasitele swěta na cestách geho: a nám býwá obtjžno nawšstěwovati ho w neyřwětěgšji swátosti oltárnj, kdež we způsobě chleba žiw a přjtomen gest, kdež se nám za pokrm podává, milostmi náš naplňuje a žiwota wěčného aučastny činj. Sw. Johanna prowázela Krista Pána s dychtiwostí po prawdě Božj a po učení spásitelném: a my začpáwáme usši, kdjž se nám slovo Božj hlásá a wzdorugeme cirkwi swaté, kdjž we gměnu Kristowě něco přikazuje, co se nassj soběcké myšli a nassi tělesnosti protirj, ačkoli wjme, že kdož služebnjky cirkwe slyšj, Krista samého mluwicjho slyšj. (Luk. 10, 16.) Swatá Johanna podporowala zbožjm swým Krista Pána w potřebách geho: a my zdraháme se pod rozličnými wýmlewami bližnjmu, w potřebách geho pomáhati, ač wjme, že což činjme gednomu z bratřj chudých a opustěných, powažowáno bude, gakobychom wylupiteli samému činili. (Mt. 25, 39. 40.) Sw. Johanna nestyděla se w twáři nesčjslného židowského a pohanského lidu lásku swau k ukřižowanému Ježjssi ukazowati: a my oštycháme se, před křestany konati powinnosti křestana; dáblu ale a swětu a tělesnosti swé slaužiti nestydjme

se. A protož kdož w gednom neb w druhém wínen gš, započni dnes gessťe žiwot swüg napravowati; nedbey na saud swěta, neboť swět wssedken we zlém postawen gest. (1. Jan. 5, 19,) nobrž bogug zmužile a statně, a wěz, že krás lowstwój nebeské násilj trpj, a že genom ti, kterž nasilj činj, uchwacugj ge. (Mth. 11, 12.)

Co mi gest na nebi krom tebe? a bez tebe co gsem chtěl na zemi? Bnř zhnulo tělo mé i srdce mé: wssak Bůh srdce mého a djl můg gest na wěky. (Žalm 72, 25. 26.)

• Milowati tě budu Hospodne, sjo má. (Žalm 17, 1.)

Kdož miluge Boha, modliti se bude za hřichy a zdržj se od nich, a w čas modlitby wyslyssen bude. (Efl. 3, 4)

Milugeteli mne, přikázanj má zachowáwentye. Kdož má přikázanj má a zachowáwá ge, teni gest, který miluge mne. (Jan 14, 15. 21.)

Lid tento ústy mne ctj: ale srdce geho daleko gest ode mne. (Mth. 15, 8.)

M o d l i t b a.

O Bože, kterýž gš milugicjm Tebe newiditelné statky pripravil, wleg w srdce nasse žawal lásky k Tobě, bydom Tebe we wssem a nade wsse milugice, zasljbenj Twých, kteráž wssedku žádost přewyssugj, aucastni se stali. Strze Krista Ježísse atd. Amen. —

(Modlitba na neděli V. po swatém Duchu.)

Zentýž den

Život sv. Donaciana a Mořaciana,

(bratři a mučedníci.)

Donacian a Mořacian byli vlastní bratři, kteříž z rodu vznešeného pohanského pocházegice w Nannetě (Nantes we Francouzích) živi byli. Donacian byl mladší, otevřel záhy oči pravdě spasitelné a dal se pokřtiti. Nezmrhal co živ milost na křtu swatém obdrženu. Wjra krotila bugnost mladistwau tak, že nepokálel se mrzkostmi swětskými. Čisté a neauhonné obcování dávalo slowům ráznosti, když mluvil k pohanům o ukřižovaném Kristu; mnozi opustiwše modloslužebnost, uwěřili w Krista, Syna Božího. Mezi těmi, genž w slowy a skutky geho pohnutí wěrezně wjru křesťanskau wyznali, byl také starší geho bratr Mořacian. Krok tento byl za onoho času owšem welmi nebezpečný, an pohanští saudcowé s ubohými křesťany dle wůle nakládati směli; ale kdož otevřel milosti srdce swého, ten nedbá na nebezpečnstwj: Kristus gest mu žiwu býti a umříti ziff. (Filip. 1, 21.)

Mořacian nežádal teď ničehož tak taužebně, než aby sřrže wodu a Duchu swatého znowa se narodil; an ale kněze w čas protiwnstwj tu nebylo, nemohl žádosti aučasten se státi, brzo wšak vlastní křwj pokřtěn byl.

Když přéfekt čili wrchnj sudj do Nanneta přišel, zákony od cjsáře Maximiana Herkulea

proti křesťanům s sebou nesa, tu i hned geden z měšťanů Donaciana u něho winil, že netoliko sám vlastenské bohy opustil, wjru gakhosi ufrjzowance přigal, anobřz neustále i giné lidi přewracuge, gakož i vlastnj bratr geho Rogacian od něho zaweden nyn bohy pohrdá a gim se rauhá.

Ž rozklázał sudj, aby se Donacian bez odkladu dostawil, a tu wece k němu: »Řeceno nám bylo o tobě, Donaciane, že Jupiterowi a Apollowi, kterjž život nám dali a geg zachowáwagj, klaněti se netoliko twrdossjgně se zpauzjš, ano utrhanjm a rauhánjm ge zlehčugeš, ba i gakhmš galowým učenjm lid k blaženosti přiwěsti slibugeš, pakliby w Krista uwěřili.« Na to odpowěděl Donacian: »Bezděky mluwjš prawdu řka, že wynasnažugi se lid w bludu wězjcj přiwěsti ku pozuanj Téhož, kterémuž wesskeré stwořenj se klaněti má.« — »Bud i hned zbytečnému kázanj swému konec udělej,« prawil sudj, »aneb gá rozkláži život twüg rychle ukončiti.« — Tu zaš odpowěděl Donacian: »Pohrůžky, kteréz mi děláš, na tobě samém se uskutečuěgj, a do aukladu, kterjž mi strogjš, sám upadneš, an lichým domněnjm pogat gsa, temnotu nad swětlo si páčjš a bludem zaslepen swětlo sprawedliwosti newidjš.« Hněwem rozpálen kázał sudj teš Donaciana spautati a do wězenj uwrci, aby ho mukami bud k zapřenj přinutil aneb ašwoň ostatnj lid od wjry křesťanské odstrassil. Teš byl také Rogacian dostawen. Sudj slibowal

mu welikau a sítwoštnau odměnu, pakliby se Krista odřešl, a nad to přijeň i cjsaře i bohů, ale Roğacian odpowěděl: »Sám gsa přewrácený přewrácené wěci mi slibugeš, a sám neyprwé milost cjsaře, pak ale přijeň bohů. Gať pak možno se klaněti těm, kterjž co do důstognošti za lidmi státi se zdagj? A wšak wy, gako bozi wassi, bjdnj gste: oni gsau hlussi, proto že gsau z kowu, wy ale hlussi gste pro wšselikau prawdu; oni gsau bez dusse, wy ale bez citu; nebo kdo kamenu čest božskau profazuge, stáwá se tjm, čemuž se klanj.«

Po těch řečech kázal sudj také Roğaciana do wězenj ku bratru Donacianowi uwrci pod tjm wlastně aumyslem, že na zentřj ge oba mečem odprawj. Roğacian rwautil se nad tjm welice, že gessťe křtem swatým obnyn neni; myslil ale že za křest to platiti bude, kdž by bratr ho na znamenj pokoge a mjru poljbil. Znamenage Donacian žármutek bratrůw, modlil se za něho takto: »Pane Jezu Kriste, u něhož dobrá wůle a skutek stegné ceny magj, protože postačuje chtjti gen, co činiti nemůžeme; gessťo si nám chtěnj propůgčil, wykonánj jobě žústawiw; pros půgč, aby služebnjku twému Roğacianowi čistá wjra za křest platila, a staneli se, že jitra pod mečem skonáme, popřeg: aby wylitj krwe na mjsto swátosti biřmowánj mu slaužilo.« Kdž dofonal modlitbu ústy i srdcem pronessenau, setrwali gessťe po celau noc bdjce a s weselau myslj nastáwagjcy muky očekáwali.

Druhého dne kázal sudj slavné wyznawate opět na saud postawiti a takto k nim mluwil před obličejem wssého lidu: »Wljdně s wami nynj gednati nebudu, aby přisnost zákonů wljdnostj se nezlomila, ani wjru w bohy bud z newědomosti nezachowáwáte, aneb což mnohem horssjho gest, swéwolně gi tupjte.« Na to odpowěděli swatj mučedlnjci gačo gedněmi ústy: »Wěda twá, genž horssj gest nad neyhrubssj neumělost, nechť stane se gačo modly wasse, kterěz wy w necitelném kowu ctjte. My ale gsme hotowi pro gméno Kristowo wsse snáseti, cožkoli zlost katanů wynysslj; neboť život náš nezweźme z toho žádně pohromy, když tomu ho nawrátjme, od něhož počátek swüg wzal, a od něhož w budaucnosti hogným swětlem odměněni budeme.« Welkým hněwem rozpálen kázal sudj po těch řečech swaté bratry mučiti, pať ale hlavy gim šraziti. Kat, genž tu poprawu měl wykonati, chtěge se sudjmu zaljbiti, probodl neyprw hrdla gegich kopjm a pať teprwa ge školil. Tjm způsobem obdrželi swatj bratřj slavné koruny mučednické okolo roku 287.

R o z g j m á n j.

Hledjmeli na smrt okem tělesnjm, zdá se nám hrozná a strassná; paťli ale na ni okem se djwáme duchownjm, tu přicházi nám ljbezbná a přezádaucj. Okem duchownjm hleděli také tito swatj bratřj na smrt, kterauž se gim hrozilo.

»Život náš, pravili, newezme z toho žádně pohromy, kdžj tomu ho nawrátjme, od něhož počátek swúg wzal, a od něhož w budaucnosti hogným swětlem odměněni budeme.« Podobně smeyssli každý člowěk sprawedliwý o smrti. Wjti, že smrt konec učinj wssem bědám a strastem a že »Bůh setře wsselikau slzu s očj našich a po smrti wjce nebude ani kwjlenj ani křiku ani bolesti;« (Zgew. 21, 4.) on wj, že pakli dobrý bog bogowal, běh dokonal, wjru zachowal, obdrži korunu sprawedlnosti, kterauž dá mu w onen den Pán, sprawedliwý saudce, a netoliko gemu, nýbrž i wssechněm těm, kterjž milugi přjssij geho. (2. Tim. 4, 7. 8.) A poněwadž to wsse wj, proto také necjtj té aužkošti, kterauž člowěk hřjssnjt umjrage čjtjwá, ani se neleká hlasu k saudu wolagjcjho, nebo »sprawedliwých dusse gsau w ruce Boží a nedotkne se gich ruka smrti.« (Maudr. 3, 1.) Geho nermautj ta mysslénka, že musj opustiti swět a wsse zbožj geho, nebo mage srdce odlaučené od wssého pozemského trusu, wolá bez přestánj: »Bůh srdce mého a djl můg gest Bůh na wěky,« (Zalm 72, 26.) a »s radostj trpj rozchwátánj statků swých, wěda, že lepssi a trwanliwé zbožj má w nebesjch.« (Žid. 10, 34.) On wj, že smrt neporážj tolisko tělo ale také zničuge wsselikau wásseň, a následowně je netude wjce urážeti Boha, swé dobro neywětssi; »až bude wntřzen, aby zlost nezmenila rozumu geho aneb aby lest nepodwedla dussi geho.« (Maudr.

4, 11.); ba ani tělesných bolestí necítí v takové míře, v celé člověk hříšnější se cítí; nebo co trpí, trpí dobrovolně, pať dává, že bolestmi shladí, pakliby měl co k opyťání, a konečně vzhled na budoucí blaženost, kteréž žádné oko nevidělo, ani ucho neslyšelo, a kteráž ani na srdce lidské nestaupila, činí ho skoro necitlivým tak, že s Dawidem volá: »Gaf gsau milj stanové Zwogj, Hospodine zástupů! Zaužj a omdléwá dusse má po sijnich Hospodinových.« (Žalm. 83, 23.) Protož wolemy také my: »Nechť umře dusse má smrtí těchto spravedlivých a poslední věci mé ať gsau jim podobné.« (4. Mogg. 23, 10.)

Blahoslawenj mrtwí, kteří v Pánu umjragj. Giž od této chvíle prawj duch, aby odpočinuli od prací swých, nebo skutkové gegich následugj gich. (Zgero. 14, 13.)

Spravedlivých dusse gsau v ruce Boží o nedotkne se gich muka smrti. Zdálo se očjm nesmyslných, že mrau, a posládáno gest wygiti gegich za trápenj. (Maudr. 3, 1. 2.)

Draháť gest smrt před očima Hospodinovýchma smrt swatých geho. (Žalm. 115, 15.)

Budeteli podlé těla živi, zemřete. (Kor. 8, 13.)

M o d l i t b a.

O Bože Otče! vzbud ve mně žádost po spravedlivém obcowání, nebo kdož chce umřítí smrti spravedlivých, musí spravedlivě žít býti. Ty wolaš síce ke mně: Ehyhle teď gest čas přj-

hodný, teď gsau dnowé spasenj! Obráťte se a čiňte pokánj, nebo dny člověka krátké gsau, pať pokánj mjsta mjtí nebude. J slyššjm, o Bože! hlas Zwüg a třesu se, neboť byl gsem žiw až posud gako kůň a mezeť, kterjž rozumu nemagj. O, netrestej mne proto, ale pogď, milosrdný Pane, a obrať kroky mé na cestu pokánj, srdce mé naplň milostj a učiň ze mne člověka spravedlivého, kterjž by Tebe nade wšsecko a bližnjho gako sebe milowal. Sfrze Ježíše Krista Pána nasseho. Amen.

Na dnešnj den připadá gešjtě swáték: W Antiochii sw. Manahema, proroka nowého zákona; w Portu Rjmském: sw. Vincencia, mučednjka; w Brixij: sw. Afry, mučednice; w Istrii: Zoela, Satura, Timina, Saturnina, Servilia, Melicia, wůdce wogenského s 250 towaršsi za Antonia cjsáře umučeními; w Mediolánu: sw. Robustiana, muč.; w kláštěre Lirjensském: sw. Vincencia, a m. g. sw.

25.

Žiwot sw. Urbana,

papeže a mučednjka.

Sv. papež Urban pocházal z rodu welmi wznesseného. Jeho otec se nazýwal Poncianus. Urbanowo papežowánj padá do času cjsáře Alexandra Scvera, kterjž na powzbuzenj matky své Julie Mamce ku třesťanům welmi wliďně se měl, ale nic méně předce zabrániti nemohl, aby Turcius Almachius, w gchož ruce tenkrátě wšseliká moc saudnj a hrdelnj nad mě:

stem Římem byla, krwarově gich neprónásledowal. Tento Almachius přikázal gakémuš Karpašiwí, muži welmi surowému a ukrutnému, aby wezma dráby a bírice, co' nepřilněgi po křestanech pátral. Z podařilo se přičinliwosti geho, že wysljdil skrenš, w kterěz se sw. papež Urban gestě s dwěma kněžmi a třemi gáhny ukrýwal. Z potěssen nad tak drahým nálezem, kwapil bez prodlenj k Almachiwí a s dábelstkau radostj mu zvěstowal, co nalezl. Almachius obmenšlege i poslednj stopu křestanstwa w Římě zabladiti, kázal duchownjky i hned sobě do paláce Wespasiánského, kdez sjdlem byl, postawiti. Když ge zhlédl, rozwyteklil se a zuřiwě na Urbana se obořil: »To gest ten swodnjk Urban, kterýž opětně na saudu stál a gehož si křestané za papeže wywolili?« Urban odpowědel mjrně: »Uno, gá zawádjm lid, aby opustiwšse cestu nesprawedlnosti na cestu sprawedlnosti se obrátili.« »Toť krásná cesta prawdy!«, prawj sudj, »kdez se ani bozi nectěgi, ani wrchnostj se neposlauchá!« »Twé bohny, z wece zas Urban, gá nectjm, ani wrchnostj se nebojgm. Učiň se mnau, gať se ljbj.« Řeč tato wykládala se za rauhánj, načez Almachius kázal Urbana a ostatnj gaté kněze do wězenj uwrci wedlé modlárny Jupiterowy.

Křestané uslyšewšse, že miláček gegich, papež Urban, we wězenj gest, zarmautili se welice. Wnozi z nich odebrali se nočnj dobau ku žaláři, a Anolina, žalárniho, dary k tomu pohnulli,

že ge do wězenj wpustil. Uzřeršse pastýře swého, padli plačjce na zemi a o požehnánj ho žádali. Noc stráwená byla w modlitbach a w dobrořečenj Bohu. Když dnělo, poljbúli uwězněné bratry, poraučeli se do modliteb gegich, zwláště do modlitby Urbanowy a domů se nawrátili.

Nedlauho na to rozkázal Almadius Urbana i s ostatnjmi wězni na saud postawiti a wece k nim: aby se odřekli swé neustupnosti, a bohům obětowali, a wytýkal jim, že giž wjce pěti tisjců lidu od nich zawedeno gest, kterjž bjdně zahynauti musili. Na to odpowěděl Urban: »Z nezahynuli, ale dostali se do králowstwj nebeského.« Tu se gal Almadius Urbanowi předhazowati, že takowymito řečmi také Cecilii a ženicha i přjbužného gegjho swedl a o welké zbožj gi připravil, a protož od něho přjsně žádá, aby ge nawrátil. Urban odpowěděl: »Pozney, pať possetilče, stwořitele swého, pro něhož onino zbožj swé chudým rozdali a s radostí smrt podstaupili. Nikdo nezahyne, leč kdo se stwořiteli swému neljbj, buď pro wjru, buď pro skutky.«

Ed obrátil se Almadius ku kněžjm Janowi a Mamilianowi, a ptázel se gich, zdaliby oni také tak smenyšleli? A když oni na to přiswědčili, kázal ge mrškat, začej mučenj muži Pánu Bohu srdečně děkowali. Nynj mluwíl gestě s Urbanem a rozličné wěci mu wytýkal; konečně ale předhazowal, že prý gsa sám starcem po smrti bajj, aby odpočinku nalezl, a proto

prý také mladším život závidě, ge swádj, gelikož pro swúg wěk dále žiti nemůže. Trpěla to byla předháška, ale kněz Jan vmluwil býstupa, řka ku Almachiowi: »Ty mlujš čirau nepravdu. Dci uassemu giž od mladictwj býwalo žiwu býti Kristus a umřiti žist; proto stál tolikráte na saudu a život swúg za owce swé nasazowal.«

Poradiv se Almachius s Karpasiem, cobn činiti měl, kázal swaté ty muže opět do žaláře uwrći, kterjž wcházegjce, galo gedněmi ústj zwolali: Pane, tys autočistě nasse od národu do národu!

Když se setmjwalo, šli někteřj křestané a gmenowitě tři setnjci Favianus, Kallistus a Ammonius a dwa kněžj Fortunatus a Justinus klepali na dwěře wězenj. To slyše gáhen Marcialis, řekl to Urbanowi, kterjž žalárnjho Anolina poprosil, aby wegjti směli. Štalo se. A tu uwrhli se před swatým papežem a plačjce prosili ho, aby se za ně modlil, že protivenswj nastáwá. Urban odpowědel: »Proto nemělibyste plakati, ale radowati se; neboť gen sřz mnohá protivenswj do králowstwj nebeského nám wegjti lze.« Noc stráwili w modlitbách a chwalozpěwu o smilowánj Božj prošjce. Wsse to, což w žaláři se dělo, proniklo dussi Anolina žalárnjho. Š přemožen bohomyslnošj, kterauž na swatých mužich widěl a gegich pewnau důwěru a prostodussnau lásku obdivugjce, uwrhl se k nohám papeže a wyzná-

wage wjru w Krista Jezisse, přigal křest swatý a swaté biřmowánj. Byl práwě swátek. Pa-
pež obětował Mšsi swatau; přítomnj posílili
se wšickni swátostj oltárnj.

Ušlyšew Almachiůs, že také Anolinůs, za-
lárnj se obrátil na wjru, ihned ho na saud
pohnal; ale Anolinůs odpowědel w horliwosti:
»Ach, gá bjdný, že gsem w minulém žiwotě
swém nepoznal stwořitele swého! Děfugi ale,
že mi aspoň w poslednj dnj žiwota geg poznati
milosřdně popřáno.« Což tuffil Anolinůs, že
totiž den obrácenj bude dnem smrti, stalo se,
aň po té řeči i hned k modlárně Diány we-
den a tam i štat byl.

Urban musil se s ostatnjmi druhj gessťe
několikráte k Almachiowi dostawiti. Geho uši-
lowánj, statečné ty reky k zapřenj wjry přinu-
titi, bylo nadarmo. S rozkázal ge do modlárnj
Jupiterowy odwěsti, kamž se konečně na do-
mlauwánj galéhosi Taurina sám odebral. Gdauce
prozpěwowali: »Na cestě swědectwj twých ko-
chali gsme se gako we wšech bohatswých« (žalm
118, 14.) a řdž ge drábowé nutili, aby giž
modlám obětowali, modlili se plným hlasem k
Bohu žiwému, a tu pozdwiĥna Urban hlasu
pohlědl na modlu, wolage: »Zablaď tě moc Bo-
ha nasseho!« a an modla rozkotala se, a mnozi
z kněžj pohanských náhle skonali. To wida
Almachiůs, ulekl se náramně, a domů se na-
wrátil. Ale zaslepen gsa a powěrami pohan-
skými oslnulý nechtěl w tom, což se stalo přst

Boží znamenati, ale sotwa se z auzkosti probral, rozkázal Urbana a tovarysse geho opět povolati, a vyhrožowal w neylitěgššim hněwu ukrutnau smrtj, pakli by od wjry neodstaupili. A kdýž i tentokráte na zmar mluwil, welel ge na zemi natáhnutí a holemi nemilosrdně bjti. Pod těmi mukami geden z jáhnů, Lucianus, wypustil dussi. Urban, ač sám nemilosrdně bit, zapomjnal na wlastnj strast a co prawý otec synácku swé srdečně wzbuzowal, aby se nehrozili tělesných a pomjitelných muk. Za to kázal ho Ulmachius důtkami mrskati, na gegichž koncjch železné hwězdice a olowěné faule upevněny byli. An se toto dalo, hodili katané mrtwol Luciana před oči swatých wznawačů, zdaliby tjm pohledem se nezastřassili. An wšak práce ta galowá byla, byli zaš wšickni do žaláře uwrženi. W noci přissel kněz Fortunatus, a wzaw tělo Lucianowo, pochowal ge.

Po třech dnech kázal Ulmachius Urbana i druhy geho k modlárně Diany wynwěsti a nechřelli by obětowati, hned ge stjti. Urban powzbuzowal opět swých tovaryssů w utrpenj k stálosti a k zmužilosti. »Uhto!« řka, »teď wolá nás Bůh k sobě, řka: Pogďte ke mně, křežž pracugete a obtjžení gsste, a gá wás občerstwjm.« Už posud widěli gsme ho gen gako w zrcadle: teď ale widěti ho budeme twárj w twár!« Mezi tau řečj přissli k modlárně, tu obrátiwšse se ku drábům, řekli: »Nuže, co činiti máte, činte. Toho neucinjme, což gsme po tu chwjli se zpjrati uči:

niti.« Na to byli i hned mečem odpraveni. Tu gmenowanj tři setnjci Favianus, Kallistus a Ammonius přišli a oplakavše pastýře svého, geg i s ostatnjmi mučednjky pochowali na dráze Appiowě.

Umučenj sw. Urbana a duchownjch geho trestal Bůh na Karpasiowi náhlau smrtj. To uslyšewšši manželka geho Marmenia, tať se w útroťe své pohnula, že pogawšši dceru Lucinii, nočnj dobau ku kněžjm Fortunatowi a Justiniowi se odebrala, a wyučiwšši se od nich wjře křestanské, křtiti se dala, s nj taťe wesskeren dům gegj. Obráčenj Marmenie a wšši čeledi gegj nemohlo Almachia tagno zůstati, zvlášti an umučenému Urbanowi a geho saumučednjkům slawný pohřeb a stkwostný hrob w domě swém způsobilá. Dowědew se tedn o těchto wědech, pohnal i hned Marmenii na saud a nenprwé auliskými slowy, a to když neprosjwalo, utrhanjm a wýhrůžkami, aby Krista se odřekla, ginutil, a konečně, wida, že wšše namáhánj marné gest, do žaláře uwrci rozkázal. Ale Marmenia magjc srdce přeplněné slastmi nebeskými, radowala se z toho, že pro Krista trpěti bude: »Chwála Tobě, wlagjc, Kriste Ježíšši, Slowo Dce wěčného, s kterýmž i s Duchem swatým panugeš na wěky wěkůw. Když gsem byla nehodna, Ty uznals mne za hodnu, bych trpěti mohla pro Tebe. S prosjm Tě, den, ať milost Twa mne wždy prowázi, bych porazila nepřjtele zlého, co wjtěz k Tobě přigiti mohla.« Lucinia

uslyševšši, že Marmenia máteř w žalák gest uwržena, nepochybowała, že teď také na nj řad přigde. Š rozdala tedy weškeré zboží chudým a nužným; knězi Fortunatus a Justinus wzbužowali pak gi i dům gegi a ostatnj křesťany k trpělivosti a k stálosti. Almachius dowědew se o tom, sřřpěl zubami a w zřřivosti rozkázal Lucinii i se wššj čeledj giti a bez meššánj i s Marmenij na saud postawiti. »Gakého gste stawu?« tážal se gich hněwivě, »a gakého náboženstwj?« — »My gsme,« odpowěděly swaté poskorně, »služebnice této Marmenie, panj nassj, a dle náboženstwj wyznáwáme s pomocj Božj wjru křesťanskau.« Tak upřjmné wyznánj nemoha Almachius sněsti, kázal Tarquiniowi Laurinowi, aby ge wššecky bez odkladu mečem odprawił. Tarquinius Laurinus neprodléwal také, ale zmrškaw ge nemilosřrdně, bljž modly Marsovy odprawił. Bylo gich mimo sw. Marmeniji a dceru Lucinii as dwa a dwadcet.

R o z g j m á n j.

Glyšselas, křesťanská dusse, ke komu giti máš, kdjž strasti na tebe se walj a u koho máš pomoci hledati, kdjž zármutkem sřljčena gš? Ku Kristu gděte wššični, kterjž pracujete a obtjženi gste, on občerstwj wás. Wězte, ramena Jeho gsau rozpiata, aby obgala wás! Mluwte sami, kdo může obraz zassly a zhanobený tak dokonale naprawiti, než maljř, kterjž ho malo:

wal? Následowně gsauli dusse wasse posskwr-
 něny hřichem, kdož s to, lépe ge očistiti než
 stwořitel a wnkupitel gegich? Protož neswěřugte
 dusse swé swětu, nezpoléhente se na lži geho,
 a »newjteli cobyste činiti měli, toto wám po-
 zůstává, abyste oči swé obrátili k Hospodinu!«
 (II Paralip. 20, 12.) Gessitnost (marnost)
 gest, žádati almužnu od žebráka, pokud Bůh,
 twůrce wssého mjra, sstědrau ruku swau nám
 otwjrá. K němu raděgi gdi, k němu obrať
 srdce swé a na něho se zpoléhey, on tě bude
 krmiti w hladu twém a napágeti w žizni twé,
 on přikryge nahotu twau. Bůh bude tě hágiti,
 když nepřátelé na tebe se pohrnau. Bůh po-
 mŕže ti když od wssého swěta opustěn budeš,
 gdi gen k němu důwěrně, a žádey ho, a ne-
 umdléwey »nebo mocen gest wssedko učiniti mno-
 hem hogněgi než prosjme, neb rozumjme.« (Efeš.
 3, 20.) Wssak nedomjwey se, že tihoty swětské
 skutečně cosi zlého gsau, aneb že blaženost po-
 zemská cosi dobrého gest. Wsse bhwá obyčegně
 na opak strastj a neřestj, gimž wssemožně uteci
 hledjme, odtrhugj dussi nassj od lásky k swětu,
 wzbuzugj w nás důwěru w Boha a bránj hřichu;
 blaženost pozemská umrtwuge wzpomjnanj na
 Boha, ponauká k hřichu, překážj milowánj Bo-
 ha, a na dráže dokonalosti nás zdržuge. Pro-
 tož také sw. Urban wssjm právem přátely swé
 káral žádagjci, aby se za ně modlil, an protiw-
 enstwj nastáwalo, řka: »Neměl byste plakati,
 ale radowati se: neboť strz mnohá protiwensstwj

do království nebeského vejíti lze. Protož rozvažujte si častěji následující verše z písmá svatého:

Člověk, kdž ve cti byl, nesrozuměl: přirównán hovádům nemaudrým a podoben učiněn gest jim. (Žalm. 48, 13.)

Lepe gest giti do domu pláče, než do domu hováň: protože se w onom připomíná konec wšech lidí, a kdož gest žiw myslj, co potom bude. (Kazatel 7, 3.)

Wzýweň mne co den sauzenj: wytrhnu tě a ty mne budeš slawiti. (Žalm 49, 15.)

Obljčili mne se wšech stran, a nebyl kdoby spomohl — protož rozpomenul gsem se na milosrdenstwí Twé, Pane, že wychwacugeš ty, kterjž očekáwagj na Tebe, Pane. (Sirach 51, 10—12.)

Modlitba.

O Bože a Pane můg! Ke komu mám giti, kdž opustěn gsem, než k Tobě, u koho mám útěchy hledati, kdž bořem skljčen gsem, než u Tebe? Zdaljž negš Tj otec můg, kterjž učinil si mne, zdaljž newndal si Syna swého na smrt, aby mne wykauvil? Slnš tedn, Pane můg, slnš wolánj mé w bjdě mé a pomoz mi; pomoz mi, gať gš učinil služebnjku Twému Urbanoi, a wytrhni mne z trápenj a tjšot mých. Wšak gen Twá wúle se staň! neboť wjš, co prosjwá mi a co škodj, a protož toto milostiwě ode mne odwrať a ono w hognosti na mne uwal,

a nedopausstěg abych w protiwenstwj klesal, w štěstj pak zpupněl: ale raděgi propůgč, abych wždy Tebe, Pána Boha swěho, z celého srdce swěho a nade wšsecko milowal. Strze Jezisse Krista, Pána nasseho. Amen.

Dneš se také swětj swátel: W Doroštoru w Misii sw. Pasikrata a Valentiana, mučedníků; W Mediolanu sw. Dionysia, biskupa; w Rymě sw. Bonifaci a IV. papeže; w Salerno sw. Rehoře VII. papeže; we Florencii sw. Zenobia biskupa; w Anglicku sw. Aldelma biskupa; w Trifasiněm kraj i sw. Leona wyznawače a m. g. sw.

26.

Žiwot sw. Filipa Nerešského.

r: 1595.

R neyškwělegšim swjcjm XVI. stoletj, cirkew swětlem swatosti ožářugjcjm, patřj zwláště sw. Filip Neri, narozen roku 1525. dne 22. Čerwence we Florencii. Geho otec Frantissek Neri a gehu matka Lukrecia Goldi, byli lidé nábožnj, šlechetnj, we wšsem dobrém zachowalj, a synáček gegich wyznamenával se gíž w pačholetškém wěku takowau tichostj, mjrnostj, powolnostj a poslussnostj, že se stal miláčkem wšseho lidu, a wůbec gen. dobrým Filipkem se nazýwal. Gíž tenkráte dljwal neyraděgi w kostele, š nadobnyčegnau pozornostj dáwal pozor na slowo Božj a modljwal se š newjdanau wraucnostj. A ta srdečná modlitba a ta pozornost při kázanj poučila ho welmi časně o

marnosti všeho pozemského zboží a vzbudila v srdci jeho galkausi nechut ku věcem zemským.

V osmnáctém roce byl Filip od otce do městečka Germano poslán ku střenci Romulovi, kupci velmi bohatému. Romulus bezdětný gsa, chtěl bratrowce kupectwji vyučiti a dědicem zboží svého ustanowiti: ale ten prahna po králowstwj nebeském a v roztržitostech staru kupectého si nelibuge, odřekl se dědictwji zemského a opustil dům strýcůw a putowal r. 1543 do Říma v tom aumyslu, že se zcela Kristu Pánu zaswětj. — »Mnozi přišli ku pádu pro zlato a učiněna gest v kráse jeho záhuba gegich.« (Sirach 31, 6.)

Geden Florentinský sšlechtic Galeotto Raccia dal mu přjstřesj. Wděčný Filip wzal si za to dwa syny jeho na starost a tak dokonale ge wychowáwal, že netoliko mnohými wědomostmi nad giné mladjky se wznesli, ale i mrawy swými dwěma angelům se podobali. Filip wedl žiwot velmi nábožný a přjkrý. Gjdal gen gedenkráte za den a to genom chléb a wodu pil; žřjďka řdn přidal několik oliw a zelj, ba někdy třeba po tři dny ničehož nepožjwal. Ddew jeho býwal velmi sprostý a chudoba dobrowolná jeho dědictwjm na zemi neymilegšjm, také se rád stranjwal marného towarjšstwa; wesskeren čas wěnowal buď saukromným, buď wereg-ným modlitbám, anebo sšetidennjm učenjm se zanášel. W obém tak welice pokročil, že co do učenošti, i těm neywýbornějšjm hlavám se

wyrownal, co do zbožnosti, nikdo mu roweň nebhl. — Bázeň Boží a pracovitost a poslušnost mělaby se po dobrém i po zlém w dušš mládeže wstěpowati; nebo toto tré ctnostj uwe: de každého do přistawu časné i wěčné blaženosti. Proto také dj Salamaun: »Kdo miluge syna swého, stále ho drží w kázi.« (Přisl. 13, 24.)

Když študia swá skončil, roztaužilo se srdce geho po Kristu Ježíšš tak, že stár gsa aš 23 rokú, knihy rozprodal, zřzené peníze rozdal a vzdálen od wšeho lomozu swěta, gediné s Pánem Bohem objrati se počal. Nad modlitbu nebylo mu nic milegššho, nic přjgemněgššho; modlil se we dne, modlil se w noci, a žizeň po modlitbě gessťe se nenasťtila: denně skoro chodil do sedmi kostelů, a negednau w tom, aneb w onom celau noc w rozzjmánj stráwil. Pomysšlenj na smrt Kristowu a na hřjchy lidské napšnowalo ho bolestj nesmjrnau, a často w hořkém pláči prosjwal Boha, aby hřššnjkům milostiw býti ráčil. W krátkém čase powznesl se na wysoký stupeň zkraussenosti, a milost Boží wyléwala se na něho w takowé hočnosti, že sladkostj gegj opogen na zem se uwrhowal, wozlage: »Dosti, Pane, giž dosti, zadrž, Pane, zadrž, prosjm, wlny swé milosti! — aneb »Odstup Pane, odstup, nebo smrtelnjkem gsa, nesnesu takowý náwal nebeských rozkosj, nepřigdešli mi ku pomoci.« Právě byl 29 rokú stár, když na hod swatoduššnj o milosti Ducha swatého se modle, ohněm milowánj Božjho tak se roz:

njtíl, že nemoha se na nohau udržeti, na zem se uvrhl, a aby horaucj srdce ochladil oděw swüg rozewřel. Když po některé chwili horaucnost poněkud se ochladila, a ze země se pozdwihl, cjtíl neobnčegnau rozkoš a na celém těle se chwěl. Ž wztáhna ruku za ňádra upozorowal, že prsa nad srdcem ž wýssi pěstě se wndmulj. Po smrti šhledalo se, že čtvrté a páté žebro bylo zlomeno, aby násilné pohybowánj srdce wolnost mělo. Necjtíl ani tenkrát, ani kdy gindy žádných bolesti, toliko srdce bilo, kdykoli se modlil, mssi sw. četl, kázal, swátostmi přísluhowal, aneb coš podobného konal, tať násilně, gakoby ž těla wyletěti dhtělo. Ž mohlo se tedy o něm říci, že zhnusiw si wesskeré wěci pozemské k Pánu Bohu wolá: »Kdo mi dá křídla gako holubici a poleťm a odpočinu? Běda mně, že tať dlouho pohostinu gsem! Kdy přigdu a ukáži se před twářj Božj?«

K životu tichému a rozgjmawému přidal Filip tať také život aučiniwý. Gal se nemocné we špitálech nawšštěwowati, obsluhowal ge we wšselikých gegich potřebách š odhotnau láskau, wzbuzowal ge k pokánj, těšsil malomyslné, aby na Boha se zpoléhali, napomynal, a zwláště w hodinku smrti gako angel strážný po boku gin stáwal. Chodil tať na wěregné trhy a ulice, do djlen řemeslnjku, a na giná těm podobná mjsta, a wšsemožně hleděl hřjssnjky na cestu pokánj obrátiti, lid mladý od cest hřjssných wstřjhati, aspoň hřjchy předegjti. Geho lastkawé

přijetíivosti a srdečnosti otvírala se srdce za-
 tvorzelá i zarntá, a ti, kteříž byli prvé bližnjmu
 urážkou a pohoršením, stávali se poznenáhla
 příkladem kagjnosti. To nesli někteří prostó-
 pássnj a zheyralj heysci velmi těžce, a protož
 kladli Filipovi rozličné osídla a posléze i u-
 křnli do pokogjčka geho dvě zpusilé ženské,
 aby ho k pádu přivedly. Ale Filip wysšel ne-
 toliko z tohoto ohně bez poskwrny a porussenj
 ano i mnohého hřjssnjka swau pewnosti ku po-
 znánj ohawnosti geho a ku pokánj přivedl.
 Ale lidé, kteříž lásku k ctnosti w sobě docela
 gessťe neudusili, libowali si swatého muže život
 swatý a skutky geho blahoděgné nad mjru, a
 giž mnozi příkladu geho následowali. Tak po-
 rostalo r. 1548. přispěnjm zwlássťe kněze Persiano
 Kosty welebné bratrstwo nenswětěgssj Trogice,
 kteréž w krátkém času u wssého lidu tak velké
 příjzně dostlo, že giž netoliko sprostj, ale i uro-
 zenj a bohatj mužowé stawu swětského i du-
 chownjho do bratrstwa zapsati se dávali. Ge-
 gich pomoci a přispěnjm založil Filip nový
 špitál, gehož dobré zřizenj se až podnes welebj.
 Ludowé řečeného bratrstwa měli za powinnost
 we špitálech choré obstaráwati, cizinců se ugj-
 mati a chudým pautnjkům pomáhati. W prwnj
 neděli každého měsice scházjwali se w určitém
 kostele hodinky swé se modljce, k dobrému se
 powzbugjce a ku stolu Páně přistupugjce. Ná-
 božných těchto schůzek byli také mimo bratry gi-
 nj lidé aučastni. Dbyčegně mlurjwal k nim

Filip slova spasitelná a to tak vraucně a tak dogmavě, že kdo ho slyšel, w nehlubší útrobě pohnut, život svůj hříšný ochotně naprawoval. Gedenkráte opustilo 30 mladjků nagednau zhenralý život svůj. Geho dobroděgnost nedržela se toliko w auzkých mezích špitála, ale wztahovala se také na chudé mimo špitál a zvláště na ty, gegichž chudoba veřejně známá nebyla. Těm donášil w noci, když wšše w tichém spanj pohřženo bylo, peníze, potravu, oděw, paliwo i wšše čeho potřebowali, štedře a hogně. Od něho neodessel žádný chudák bez almužny, š chudým děljal i oděw svůj, a zvláště ohled brał na chudé študenty. Že takowáto obět Pánu Bohu milá byla, widěti ze zázračné ochrany, pod kterauž ho w čas nebezpečj wzał. Gedenkráte upadł Filip, nesa w tmawé noci potravu gistému urozenému ale welmi chudému muži, do hluboké gámy, wšak angel Páně pomohl mu, že žádné pohromy neutrpěl. — »Kdož obhřwá w pomoci Nejwyššího w ochraně Boha nebeského přehýwati bude. Nebo angelům svým přikázal o tobě: aby tě ostržhali na wšech cestách twých. Na rukau ponesai tě: aby snad neurazil o kámen nohy své« (Žalm 90, 1. 11. 12.)

Filip gsa pokorného srdce a šfromné dusse, nechťel se nižádným způsobem dáti na kněžstwí poswětiti, neustále na swau nehodnost a nepostačitelnost okazuje. Ale zpowědujť geho, kněz Persiano Rosa nebera ohled na wýmlywy,

nobrž na zist cjakwe, přikázal mu, aby se kněžské důstognosti giž newzdalował, načež se dal w nenhlubššj pokoře, mage roků aš 36 wyswětiti. Co wšse muž tento pro čest Božj, pro zdokonalenj sebe samého a pro spasenj dusse bližnjho činil, nedá se tak krátce wypsati, a mnohá wěc teprw stane se nám srozumitelnau, až kdž na wěčnosti rausska temnosti s oka našeho se segme. Geho newwětššj starostj bylo nynj, w srdci křestanů utuchlau lásku ku Kristu Dánu opět wzbuditi, a ge k častěgššimu přigjmánj newwelebněgššj swátosti oltárnj přiměti. Z těch přičin uwázaw se w auřad zpowědnjka, sedal takměř we dne w noci w zpowědnici. Kdo ho potřebowal, nalezl ho buď w kostele buď w pokojčku geho, z někož bez newnhnutelné potreby newycházal. Dheň, w slowech geho planaucj, obměčował i nezatwzrelegššj hřjssnjky. Koho řeči a domluwa nenaprawily, toho zagisté obrátily modlitby sw. muže. Bůh mu dal také tu milost, že tagnosti srdce lidského pronikal a tjm hřjssnjky buď z aumyslu buď z nedbalosti aneb ze slabosti hřjchj swé tagjcy přiměl, že skrausseně, upřjmě i dokonale z hřjchů swých se zpowj dali a káli. Obzwláště leželi mu na srdci hřjssnjci z námykú. Těm ukládáwal za poánj, aby si w každj wečer rozzjmali smrt, strassný osud zatracenců, frátkost nečistých rozkossj, welikost trestů za hřjchj, a hrůznau wěčnost, aneb aby se w myšlénkách postavili na lože umjragjchjo člowěka aneb k

otvřenému hrobu, v kterémž tělo ležj hnjgici a t. d. Gistému v prostopássnostech šestarlému mladjkovi uložil, aby se každodenně modlil sedmkrát: »Zdrávaš králowno!« po modlitbě ale aby zemi ljbage řikal: »Zjtra mohu mrtev býti!« a ten mladjk se napravil. Ginému smjřiti se wzdorugjcimu držel na oči krcifix. »Wiz!« řka, »a uvažüg, že Kristus krew swau pro tebe wylil a že netoliko wssem, kterjž ho ukřizowáli odpustil, ale i Dce nebeského za odpustěnj pro ně prosil. Ěi newjš, bjdnjče, že modle se »Dče náš,« newoláš o odpustěnj hřjchü ale o pomstu?« Mladjk kľekna před obrazem ukřizowaného Spasitele, modlil se za smilowánj a napravil se. Dbzášťě naléhal, aby i neyhlubšj kořeny hřjchü, byňby to newjm gaké bolesti působile, wyrwati hleděli a wšj přjlezitosti k hřjchu se wstřjžali, bez toho, řjkáwal, naprawenj nenj možné. — Kdo slibuge žiwota swého naprawiti, ale přjlezitosti k hřjchu se newystřjžá, ten wělu působj rozkoš a pleš. — »Kdo miluge nebezpečenswj zahyne w něm.« »Gako před twárij hada utjken před hřjchem, nebo přjstaupjšli k němu, lapj tě.« (Sirach 3, 27. — 2,1 2.)

An ale swatý Filip křehkost lidstau dobře znal a wědel, že zwlášťě obrácenj hřjssnjš s těžkým pokussenim zapássiti musj: obáwal se, aby, kterjž na pokánj se dali, opěť do starých hřjchü nepadali. Aby to předěssel, a w dobrém ge utwrdil, powoláwal ge po poledni k sobě, a o

bázní a kázní Boží s nimi rozmlauwage, uka-
zowal jim zárodky a wzrůst hříchů, a wšak i
krásu a welebnost ctnosti aneb o podobných
wěcech rozmlauwal a to s takowau wraucnostj
a s takowým ohněm, že někdy na celém těle
se chvěl. Kdo z posluchačů maudré geho rady
se držel a zachowával geho rozkazy: utwrdil
se netoliko we wšech ctnostech ale i wznesšeného
stupně dokonalosti dosáhl. Z počátku přicházelo
k těmto odpoledním rozmluwám lidj málo, po-
znenáhla se ale rozmnožil počet gegich tak we-
lice, že Filip pro ně wystawěti musel roku 1558
na své autraty w kostele sw. Hieronyma zvlá-
stnj Dratorium. Tu se nejprwé modlili wšic-
ckni po tichu, pak se četlo něco z některé spa-
sitelné knihy, pak se rozmlauwalo o wěcech čte-
ných; někdy držel geden neb druhý z bratrů
krátkau a přiměřenau řeč, nato wyprawowal
někdo zlomky z cirkewných děgů aneb z životů
swatých a t. d. Ku konci napomjňawal oby-
čegně sám Filip, aby milowali Boha, swětem
aby pohrdali, a pokoru zachowávali. »Kdo
w životě duchownjm pokročiti chce,« prawil mi-
mo jiné, »tenť má swět za nic držeti, wšech lidj
si wážiti, sebau pohrdati a od giných opowržen
gsa, nereptati. — Zapjránj wůle své gest nej-
kratšj a neygistěgšj cesta k dokonalosti. — Zdali
možno, aby člověk, kterýž w Boha celým srdcem
wěřj, aby mimo Boha něčeho giného milowal?
— Bůh dopausstj služebnjky své křiwě ob-
winowati, aby se w pokoře cwičiti mohli.« We

dny nedělní aneb sváteční musil každý k zprá-
 vě Boží giti, všem službám Božím přítomen
 býti, a nejsvětější svátost oltářní přigrauti;
 a mimo to v některém špitále chorým a chudým
 službu křesťanské lásky prokazovati. Tak ochot-
 ně to šonali, viděti z následující události. Še-
 denkrát šli někteří bratři do špitála krmy š
 sebau nesaue. Šw. Filip šel š nimi. Šu
 užřeli gednoho nemocného, an v blátě leží a
 slabostí ani pozdwihnauti se nemůže. Filip po-
 kynul gednomu z bratřj, kterýž bez odkladu blá-
 tem pokáleného durawce na své plece naložil
 a do špitála odněšl.

Nežsa Filip špokogen š owocem svého
 namáhánj bnlby rád bratřjm a zvláště lidu
 mladému také všelikau příležitost k hřichům ode-
 gmul, a poněwadž wúbec w času masopustním
 swobodněgi a hůře se hřěšiwá, než kdy gindy, usta-
 nowil, že ten čas bratry, a šdoby se k nim
 přidati chtěł, w slawném průwodu do sedmera
 hlawnjch kostelů woditi bude. Na počátku chodilo
 š njm gen třidcet bratřj, pozděgi wyrostel počet
 zegich aš přes tisíc. Šned časně ráno museli se
 všickni w kostele šw. Pawla šegiti a odtud šli w
 třidny rozděleni š wúdcu šwými od kostela ke ko-
 štelu. Šestau bawili se zpěwem aneb modlitbami a
 watými rozprávkami. W každém kostele drže-
 o se kratinké kázanj. W kostele šw. Šebastiana
 aneb Štěpána bula slawná mše swatá; všickni
 nuřeli k šw. přigjmánj. Po škončených služ-
 bách Božjch hnul se průwod někam za město,

Kdež rozhostivšse se po palaucjch něco ovoce, sýra a wagec pogedli. Hudba, zpěw a swatě rozmluwy byly gim newinným wyraženjm. Po odpočinuwošse si, zdvihli se a w témže pořádku šli do druhých kostelů, a pak teprw k večeru se rozcházeji. Mimo ženskě mohl každý člověk na tyto nábožné průwody choditi. Žiřť z toho měli bratrj i ostatnj lidé nad mjru weliký, gelikož netoliko od zlého se zdržowali, anobř w dobrém utwřzowali a k lásce k Bohu a k bližnjmu rozpalowali.

Nábožná tato cwičenj, ač welmi spasi-
telná, wzbudila u mnohých nelibost a zášť, a negeden reptal proto na sw. muže, šplal mu, a wšseliké vřjkorj mu činit, a někteřj w záštti swé tak daleko se špustili, že geg i u Wikáře papežského obžalowali: že prý gest člověk hrdý a ctižádoštwý, že Bohu gen na oko slauzi a špaseňj dušj že mu gen zámjnkau gest, aby wášněm swým žadošť mohl činiti; že průwody, od něho žawedené, wěregně gistotě gšau nebezpečné, blabu pak země škodné, hospodářstwj a pokogi w rodinách odporné a co giného wjce. Wikár lehkowěrný powolaw Filipa, pohrozil mu, nábožné schůžky a průwody držeti mu žapowěděl, a žakázal mu na gistý čas šlyšseti swatau žpowěd. Filip šljbil w pokoře swé, že se dle rozkazu žachowá, a také swatě se žachowal, ač žálowé bezděky gen se podwolili. Netrwalo ale dlouho a newninost swatého muže přišla na gewo a nepřledetná žášť nepřátelšká se odkryla. Tu odwolaw pa-

pež roffe, což na něho bylo vynesseno, a porov-
lil opět, aby jako prvé lid vyučoval a dle
libosti a vlastního přesvědčení k dokonalosti
křesťanské vedl. Při rossi té křivdě, kterauž sná-
sseti musil, byl vždy tichý a trpělivý k nepřá-
tělům pak laskavý a milostivý. »Nic nemůže,«
řikával, »křesťanu tak počestného se státi, než
kdž pro Krista trpjt. — Kdo Boha v pravdě
miluge, tomu nic nebývá tak protivno, jako
kdž pro Něho trpěti nemůže. — Žádného ne-
miji utrpeni, gest služebníkům Božim největ-
šim utrpenim. Není gistějši známky, že Bůh
nás miluge, nežli kdž se protivensťwj na nás
walj. — V životě tomto není žádného očistce,
než gen nebe a peklo. Nebo kdož protivensťwj
trpělivě snášj, tomu udělugе Bůh radosti a
útěchy nebeské; kdož ale v protivensťwj gest
netrpělivým, ten se takměř nutj snášseti muky
pekelné.«

Toho času wystawěli si měšťané v Njmě
nový kostel ku cti sw. Jana křtitele, a widauce,
že krájan gegich Filip život wede dokonalý a
swatý, že wljdnými a lahodnými mrawy swými
každodenně drahné množstwj lidj ku Kristu při-
wádj, a velmi opatrně i obratně ctnostem a
bázni Božj ge vyučuje: žádali ho snažně, aby
na sebe wzal zpráwu řečeného kostela, kterýž
před nedáwnem byli wystawěli a potřebným na-
dánjm opatřili. Filip se nejprvé poradiv s
Pánem Bohem, sljbil žádostem gegich zadošt
učiniti, a dađa z té příčiny některé dokonalé mu:

že z braterstva na kněžstvo posvětili, světil
 jim řečený kostel a předepsal nějaká pravidla,
 dle kterých by život svůj řídili a kostel zpravo-
 wati a lid vyučowati měli. Zvláště tomu
 chtěl, aby w společnosti živi byli, slavnými
 sliby ale aby se newázali: Láaska k Bohu a k
 bližnjmu měla býti gedinau wazbau mezi nimi.
 Mimo to žádal, aby dokonalau poslušnost za-
 chowávali, swau vůli umrtwowali, k lidu pák
 mluvili slowo Boží w řeči srozumitelné a po-
 chopitelné. Tjm položil základ k towaryštwu
 Draterianů, kteréž gméno od Dratorium obdr-
 želi, w kterémž se k modlitbám rannjm a we-
 černjm scházjwali a nábožné rozmluwy o věcech
 swatých a spasitelných mjwali. Sv Filip byl
 prvnjm představeným tohoto towaryštwu, kte-
 réž roku 1575 papež Řehoř XIII. schwálil a
 také kostel Marianský we Ballicelle mu daro-
 wal. Sv. Filip kázal ten kostel zbořiti a
 nový a nákladný wystawěti. Roku 1577 drže-
 lo towaryštwu poneyprw w něm služby Boží,
 a roku 1583 přestěhowal se sem také Filip, a
 mnohé zákony a pravidla towaryštwu předepsal,
 což wšse napotom papež Páwel V. roku 1612
 potwrdil. We Wlassjch slowau Dratoriané také
 Filipinowé po zakládatelowi swém, kterýž gesstě
 za živa ústaw svůj do giných měst: do Flo-
 rence, do Neapole, do San-Severino, do Luky,
 do Palerma, do Paduy, do Fernaty a na gi-
 ná mjsta uwáděti widěl. Z towaryštwu Dra-
 torianů wysšlo mnoho swatých a učených mužů

mezi nimž zagisté César Baronius prvnjho mjsta zasluhuje, kterjž na ponaukání a pobizenj sw. Filipa letopisy cjrkewnj sepsal, djlo to welikánské a nad mjru znamenité.

Posawad gsme wyprawowali, co wsse sw. Filip podnikl pro spasenj bližnjho, ted musjme také promluwiti o krásnjch ctnostech, kterjmiž se stkwěl. Filip byl wždy gasné a tiche myslí a gakási weselost srdce, gegjž základ owsssem w čistém swědomj a w dussi s Bohem spogené hledati se musj, gewila se na twári geho a we wsssem gednánj. Zjm se stal utěchau a občerstwenjm wssedch zarmaucených dussj, a mnohý gak gen uzřel ho, potěšil se a wygasnil zasmusšilau twář, a kdo přišel k němu, pozbyl i hned wsseho zármutku, a poklid a utěcha neobyčegná naplnily dussi geho. Z těch přjčin byl každý rád w geho společnosti a zwláště mládež drala se k němu, djtje zahřáti se na ohni otcowské geho lásky. Když někdy wyšsel, býwalo obyčegně s njm drahně mladého lidu, genuž on tělesné i duchownj wyrazenj přál a pripravowal, a poznenáhla wraucnau lásku k Bohu w autljch srdcjdch gegich rozněcował. Pjše se, že gedenkrátě pacholjci s welkým hlukem wedle pokoge starického Filipa si hráli, ale od čeledjnů některých za to pokáráni byli. Usslyšew to starček řekl k pacholjkům: »Nebogte se, djtky, hragte si gen dále a buďte weselj; gá od wás ničehož giného nežádám, gen abyste nehřěšili.« Ginému podobnau ztjžnost magjcmu řekl: »D

kdýž gen nehřessj, pať nechť dřjwj na mne sstj-
pagj.« Smutnost a težkomyslnořt u mládeže
byla mu tať protivná gaťo rozpustilořt, před
obogjm aby se bedlivě na pozoru měli, zvlářřtě
řřtudenty napomjnáwal a radil gim, aby neu-
řřtále něgaťau pracj se zabýwali.

Filip milowal chudobu welice, a chudoba
gewila se w geho řřřjbyťku, w geho oděwu, w
geho pokrmech, a tať byl řřřřdmý, gaťobn neu-
řřtále se postil. Chudobu řřchwalowal taťé učeď-
njřřm swřřm, a aby řřřdce na bohatřřwj newěřřeli,
radil. »Kdož zbožj swě rozmnožiti hledj, niťdy
ducha neobdržj.« — »Kdyby mládež, řřřkawal
taťé,« utřřkala rozkořřem tělesnřřm a řřarci laťom-
řřřwj: swaťj byťhom byli.« Mysľil taťé, že cřřř-
řřwi swaťé nic nepřřnese tať welťého užitku, gať-
řřo pohrdánj zbožjm pozemřřřm. »Deň mi,
prawil« w tom ohľedu deřřet mužřřu opravdowě
wřřřemi pozemřřřmi wěcmi pohřřdagjcch, a dřřř-
wěřřugj se, že wěřřřerřř swěť řřřu Křřřřtu přřřvedu.«

Uť byl swaťřř Filip gen prostoduffřřnřř ělo-
wěľ, nicméně byl maudřřř a byřřřř, že lidé wřřřeho
řřarwu a wřřřeho powolánj wysořřj a njřřřj u ně-
ho radu a pomoc wyhledáwali. Geděňřřate
powolaw řřř sobě mláďence Frantřřřřřa Zazžera,
řřřerřřž tenřřřate práwa řřřtudowal, w tom aumyřřřu,
aby řřř řřřodnořřem a řřř bohatřřřwj přřřřřel, prawil
řřř němu: »D přřřřbláženřř ělowěťe, teď řřřtuduj
geřřř práwa, a bezpochyby řřřaneřř se taťé dořřř-
řřřem. Z práwnictřřřwj budeřř mjřřři welikřřř užitěľ,
rod swřřřug pomozneřřř, pať řřřaneřř se práwnjm

přitelem a snad i papežem (présulem)! O blažený člověče, to budeš hlavu nositi z vysoka!« Tak a podobně mluvil k mládenci, kterých wšedny ty řeči držel za čistou pravdu, protože skutčně tak smenyšlel. Tu ale obgal ho muž swatý a posseptal mu: »A co potom?« Ta slowa tak zaryla se w srdce mládencowo, že wrátiw se domů neustále o tom přemenyšlel: »Co potom?« a pustiw mimo sebe wšedka marná smenyšlenj a celý swět, wstoupil do towaryšstwa Dratorianů, kdež si Boha za gediný předmět swého smenyšlenj a gednánj obral. — »We wšech skutcjch swých pamětliw buď na poslednj wěci, a na wěky nezhrěššjš!« (Sirach 7, 40)

Mezi ginými ctnostmi swatého Filipa stkwěla se také nadobycenně geho pokora. Swatost geho byla w celém Řjmě známa, a wšickni lidé, mali, welcj, ba i sami papežowé měli ho w nenwětšj wážnosti a uctiwosti. Ale ačkoli miláckem wšech stawů byl, neudhýlil se předce od křesťanské pokornj, než držel se wždy za člověka hrjšněho a neužitečného, a za stwořenj bjdné a ničemné. Z té přičinnj nepřigal žádné důstognosti cirkewnj, ač o to papežowé wšfemožně ušlowali, ba ani předstaweným bratrstwa nechťel slauti, než toliko otcem. Gať hluboká byla geho pokora a gať maličce o sobě smenyšlel, nezlépe z geho řečj se wyrozumj. »O Bože,« prawil gedenkráté, »gá nemohu nic, gen glé činiti, pakli Ty mi nezpomůješ.« »O Bože, tolikráté

giž sľiboval gsem, že se polepššim, a nikdy gsem k slowu swému nedostál.« — »Wy nazýváte mne swatým, den Bože, abych byl, zač mne pokládáte.« »D gá bjdný člowěk! kolik rolnjků, kolik chudých djwek dogde w králowstwěj nebeském wětššjch milostj.« »Gá neučinil ničehož, proč bych žiwot wěčný zasľubował. Eštm, že proto gen na zemi gsem, abych giné powzbuzował k ctnosti a k nábožnosti.« — Když gedenkráté nemocen byl, prosili ho bratrj welmi snažně, aby se k Pánu Bohu modlil gako druždy sw. Martin: »Pane, gsemli lidu twému potřebný, nezpauzjm se pracowati.« Ale sw. Filip odpowědel: »Toho neučinjm, neboť nemysljm, žebych někomu potřeben byl. To mi gessťe nikdy nenapadlo, kdybych se za potřebného držel, byl bych snad milosti Božj nehoden.«

Geho nábožnost k rodičce Božj nedá se wypsati, on gi nazýwal swau lásskau, swau útěchau a co nensrdečněgi gi milował, a proto také od ni mnoho milostj obdržel. Uši rok před smrtj stonal na zimnici tak nebezpečně, že an nemluwil ani negedl, a lékařowé necjtice giž žádn tlučenj tepny, (t. g. pulsownj žily) prawili, že po něm weta. Když se ale do wedlegššjho pokojčka vzdálili, zwolal náhle: »D má přeswatá Panj, o panj má nenkrásněššj, panj pozehnaná!« Lékařowé a někteřj z přátel slyššice ho wolati, přiběhli a tu užřeli ho an nad ložem w powětřj se wznáššj, ruce rozpjná a seštahuge, gako kdyby někoho objmal, neustále

wolage: »Panj má, negsem toho hoden, negsem toho hoden. Ach, co gsem gá neyswětěgšj matko Božj, že přicházíš ke mně?« Na to prawil k lékařům, tážjcm se na geho zdrawj: »Nwiděli gste neyswětěgšj Pannu, ona přišsedššj ke mne,« wšsedh bolestj mne zbawila?« W tom okamženj přišsel k sobě, a wida přjstogicj zakryl twář w přikrywadlo a dlaho plakal. Lékařowé ossetrugjce tepnu widěli, že docela zdraw gest. Tu přikazowal gim přjsně, aby o tom, což widěli a slyšeli, nemluwili, a druhého dne opustil postel, gakoby mu nikdá nic nebylo scházelo. Od té doby wychwalowal nábožnost k neyswětěgšj rodičce Božj mnohem wraucněgi nežli kdj gindá.

Podimw hodná, ba z cela nadobněgná byla geho láska k neyswětěgšj swátosti oltárnj. Dokawad gestě člowěkem swětšjým byl, chodil skoro každodenně ku zprávě Božj a k sw. přiwgjmánj; kdjž se knězem stal, bylo|geho nehlaněgšj a neymilegšj pracj denně Bohu swému čistau obět beránka přinášseti. To činjwal s takowau horaucnostj, že se někdy od země gako powznášsel a twář geho se swětlem nebesšjým zárila. Kdo ho widěl při swaté této oběti, neubráníl se hlubokému pohnutj a často wylili se slzy na twář lidu přjtomného. Někdy zabýwal se s tauto obětj po dvě i po tři hodiny, pohřjžen gsa, we wytrženj swaté, protož také čjtáwal w pozděgšjch letech w kapli doma, aby se wšsetečným diwákům wyhnul. Bylli mu kdj

nemoc na překážku, že mssi swatau čisti nemohl: musil mu giný kněz welebnau swátost podati, a kdyby gen gedenkráte Krista swého nebyl mohl přigmauti, bylo by mu mukau nesnesitelnau býwalo. Z stalo se, že když gedenkráte kněz welebnau swátost podati mu prodléwal, že roztauzen po pokrnu nebeském wolol: »Ach, proč držíte Pána mého tak dlouho w ruce a nedáváte mi ho?« Zato horaucj tauha promilla celau wnitřnost kněze tak, že w slzy se rozplynul. Aby pak také giné nábožné dusse této Páně často přigjmany, wssj silau se namáhal, a zdálo se, že proto gediné knězem se stal, aby časté přigjmánj u něho se zpowsjdagjcjm schwalowati a raditi mohl, a pomocj častého přigjmánj w srdecjch mnohých tak wraucně lásku k Pánu Bohu a k bližnjmu aby roznjtil, že swaté gegich obcowánj ku wzdělánj celého Njma slaužilo.

Sv. Filip byl často nemocen, a skoro každým rokem musil těžkau nemoc přestáti. Štjrykráte byl swátostmi zaopatřen. Než on aesi wssedny bolesti w swaté trpěliwosti beze wsseho nářku. »Páne, modljwal se obyčegně, rozmnož bolesti mé, rozmnož ale i trpěliwost.« W měsici Dubnu roku 1595, roznemohl se o: pět těžce na zimnici, k čemu se w následugjcjm měsici také wrhnutj krwe přidalo. Baronius, tenkráte předstawením towaryšstwa, držel nezbezpečenstwj za tak weliké, že nemocnému swátosti poslednjho pomazánj udělil. Potom je

poněkud sebral sv. Filip, a vrhnutj krve pfe-
stalo, načež se kardinal, Friedrich Baronius,
odebral pro neyswětěgšj swátost. Když do
pokoge wcházel, zwolal sw. Filip s plátem bla-
sitě: »Ehle má láska, ehle má láska! Ten
gediný, w kterémž se raduge dusse má!« A když
swátost s wraucnosij a pobožnosij přigal, že
wssickni přistogjci až k slzám se pohnuli, řekl:
»Dlynj gseni dostal prawého lékare dusse swé!
Marnost nad marnostj, a wssedko marnost. Kdo-
koli něčeho giného hledá než Krista, ten wěru
nemj, co hledá.« Nato žádal, aby druhého
dne některj mnichowé missi swatau čtli na geho
aumysl a od toho gitra pominula ho nemoe
tak, že swatá cwičenj a práce opět konal až do
25. dne Kwětna, kterýžto den dáwno něktes-
rým gakožto poslednj den žiwota swého z wnu-
knutj Božjho byl poznamenal. W den tento,
byl právě swátek Božjho těla, wyzpowjdal se,
modlil se breviár a četl hodinu dřjwe, než
obnčegně. Po missi swaté podával některým
wečeři Páně a wzdaw djkj Pánu Bohu, do
swého pokogjčku se nawrátíl. Žádný netussíl,
že smrti tak bljzko gest, on gediné to předpo-
wjdal, řka k bratrjm, gež žehnal: »Konečně
předce umřeme;« a také k wečeři u přítomnosti
bratrj, čistau swau dussi wypustil, aby na wěky
mohl požíwati Toho, kteréhož zde na zemi
každodenně s neywětšj skraussenostj přigjmal.

Gak za žiwa tak po smrti také stali se
na geho přjmluru a orodowanj mnozi zá-

zrakové. Papež Stehob X. vyhlásil ho giž roku 1622. za swatého.

Rozgjmánj.

Sv. Filip pln neyvrélegssj lásky k bližnjmu sedal takměř dnem i nocj w zpowědnici, a že byl zpowědnjkem oswjceným, zkusseným bohobogným a horliwým, wykonáwali u něho lidé rádi zpráwu Božj, kterjž opravdu se káli a na spasenj dusse swé si záležeti dáwali. W nassich zpowědnicjch nesedagj šice knězi swatj, gafo byl swatý Filip, předce ale wětssim dílem muži oswjcenj, nábožnj, horliwj a zkussenj, a kdož opravdu se kage a o spasenj swé pečliw gest, wyhledáwá ge, modlj se, aby mu Bůh takowého kněze nagjti dal, a nassel-li ho, otewjrá mu upřímně tagnosti srdce swého, přigjmá ponaučenj a napomenutj geho pokorně a wděčně, a s neywětssj swědomitostj zachowáwá, což se mu bylo za pokánj uložilo. — Co ale o těch hrjssujcjh říci se má, kterjž ponaučnjm zpowědnjka pohrdagj, na napomjnánj geho nedbagj, pokánj uložené newykonáwagj aneb dofonce swátost pokánj w lehkowážnost aneb posměch uwáděagj? Šsau ti a tacj také opravdu kagj? Co máme o těch smenssleti, kterjž naschwál si zpowědnjka nezkusseného aneb neoswjceného, aneb dofonce neswědomitého wolj? Co hledagj u těch, kterjž od zpowědnjka žádagj aneb čekagj, aby wássnjm gegich howěl, ran dusse gegich se ne-

dotýkal, lehaunké, ať třeba nepostačitelné prostředky předpisoval, že sna hříchů gich nebudil, gegich, tať nazwané přirozené slabosti, lastkawě snássel, gsau to taťé práwě kagicj, pečugj taťé upřjmně o spasenj dusse swé? Ach, na žádný způsob! Ti nechťegj na prawau cestu uvedení býti: neboť gen slepé wúdce mjtj si žádagj; to co Kristus ustanowil za prostředek k spasenj, to přewracugj w ged a w prostředek k zatracenj, a přitom se domjwagj, že rozhřessenj kněžské, tať auskočně wylauzené, u Boha ge očistj a milostigim dobude; w tom wssať gsau welmi na omylu, neboť u Boha nagdau mjsto milosti odsauzenj, mjsto spasenj zatracenj. A protož křestanská dusse, drž se wěrně zpowědnjka, kterýž tě napomjná a k naprawenj života pohánj, kterýž zlé nawyklosti twé hledj wykořeniti, před budaucjm klesnutjm tě waruge, rány twé léčj, a s Bohem tě mjřj, a wěz, že bytby lény až do živého sabaly, že koná gen powinnost swau, a to, k twému spasenj, a že ten gediné tě opravdu miluge, kterýž před časnu a wěchnau záhubau tě wystrjhá, což taťé písma swaté potworzuge, an dj: »Lepšj gsau rány od toho, kterýž miluge, nežli lstiwé ljbánj toho, kterýž nenáwidj.« (Přjssl. 27, 6.)

Při muži pobožném ustawičně buď, o němž wjš, že zachowáwá přikázanj Páně, a kterýž gestliže padneš, spolu s tebau žalost mjtj bude. (Žalm 37, 15, 16.)

Kdybychom sami sebe rozsuzowali, neby:

libydom zagisté (od Boha) sauzeni. (I. Kor. 11, 31.)

Wyznávejtež se geden druhým z hříchů svých. (Zak. 5, 16.)

Přigmete ducha swatého, kterýmž odpaušstjíte hřichy, odpaušstějí se gim, a kterýmž za-
držíte ge, zadržáni gsau. (Jan 20, 22. 33.)

Odstup od poblauzenj a zpraw ruce a od wffelikého hřichu očistí srdce. (Sirach 38, 10.)

Modlitba.

Pane Bože a Otče náš neymlawějšj!
Tys propůgčil služebnjku swému Filipowi tu milost, že, kdýž w zpowědnici seděl, srdce zarytá se mu w skraussenosti otewjrala, a dusse w hřjssjch zatworzelé opravdowě na pokánj se dáwaly: uděl, prosjme, na přjmluwu téhož služebnjka twého, také nám bjdným hřjssnjkům ducha skrausseného a opravdowě kagjchjo; a zpowědnjky nasse oswět Duchem swatým, tak aby co nám na mjstě a we gměnu Twém radj a přikazugj, netoliko do wnitřnosti wnifalo, ale také w skutku nás napravowalo, a my se tak stali z otroků hřjchů swobodnýmj služebnjky Krista Zejssje, genž s Tebau a s Duchem swatým gest žiw a králuge geden Bůh na wěky wěkům. Amen.

Na dnešný den připadá svátek: **W** Rjmě sw. Eleutheria papeže a mučedníka; **T**amtěz sw. Symetria, kněze s ginými dvěma a dwaceti m. 159. umučeneho **W** Aftice a w Alménach sw. Quadrata, učedníka sw. apóstolů. **W** Widni fraucauzské sw. Zachariáše, biskupa a mučedníka. **W** Tudertu sw. mučedníků: Felicišsima, Haraklea a Paulina. **W** Antisiodorském kraji sw. Priska, mučedníka. **W** Kunterburi w Angličanech sw. Augustina, biskupa, genj tam hlásal sw. Evangelium a m. g. sw.

27.

Život sw. Marie Magdaleny Pacci.

R: 1566.

Rodina Pacci byla we Florentsku velmi slavná a s tehdejší královskou rodinou Mediceů příbuzná. Ale svatá panna, gegjž život tuto se popisuje, powýšsila lešť tohoto rodu mnohem wjce, nežli dlouhá řada udatných refů a velikých mužů učiniti mohla. Matka gegj pocházela z ne méně slavného rodu Boudelmonte (Blondelmonti).

Narodila pať se tato Maria Magdalena we Florencii roku 1566 dne 14. dubna a na křtu swatém obdržela gméno Kateřina, ku cti sw. Kateřiny Sienské, giž také nápotom we wzlástnj uctivosti měla. Když se gi počal rozwinowati rozum, ukazowaly se giž známky budoucj swatosti, ku kteréž gi Pán Bůh předřjčil. **W** sedmém roce planula giž tak velikau láskou k chudým, že sama sobě uginala pokrmu, gen aby mohla křmiti lačné. Nemagje žádného zálibenj w dětských hrách, opausštela towarýšky a potagmo se chodila modlit. Zdálo se, že mi-

mo Boha pro nic jiného citu nemá, a dějwe, než uměla čísti, modlivala se, aby jí Bůh dal poznati, kterak by se mu líbiti mohla. S těch příčin poslauchala s neuvěřšij dychtivostj každého o Bohu a Božských věcech mluvicjho, a zvláště knězi na pokání na náboženstwj se wyptávala. Modlitbu Páně, pozdrawenj angelské a sneffenj apostolské modlivala se s neuvěřšij wraucnostj, a ráda i jiné děti těm i jiným modlitbám wyučowala. Když jí někdy otec s sebau na statky wzal, býwalo jí neuvěřšij rozkossj pacholata a děwčata modlitbám a počátkům náboženstwj wyučowati. Jednkráte dala se právě do wyučowání jednoho děwčátka, an se jí oznámilo, že gest čas k návratu do města. To naplnilo jí nesmjrným hořem a dějwe plakatí nepřestala, až otec děwčátko s sebau wzal.

W osmém a děwátém roce rozumnožowala se gegi náklonnost k modlitbě tak ku podiwu, že již celé hodiny na modlitbě wytrwala, a modlitba učila jí milowati ctnost, a takowau lásku k Pánu Bohu w ni roznitila, že wšeliké rozkosse a radosti swětské trpkostj a hořkostj jí naplňowaly. Jedinau blaženostj bylo jí s Bohem a o Bohu mluwiti. Stáwale se často, že času nočního opustiwšse lože na slámu aneb na podlahu w pokojčku swém se kladla. Jednkráte uwinula si dokonce korunu ze sítj, proplekla jí trnjm a než se položila, na hlavu si jí uwázala. Snadno se dá pomysliti, jakých bolestj jí to způsobilo. Umučenj Páně bylo

od té doby jediným předmětem jejích myšlének a citů, s ním a pro něho trpěti snažila se všemožně, a rozličným káním a mrtvením těla Gemu podobna státi se hleděla. Ekraussenost dusse její byla nadobytegná a sž nemohla se zdržeti, kdokoli na množství tělesných a dussenných neduhů vzhledla, kteréž na sobě a na blížním vjdala.

Nemýmluvná byla také její nábožnost k nejsvětější svátosti oltářní, a když tauha jí v mladistvé její dussi po večeri Páně rozpalovala ode dne ke dni, povolil jí kněz zpovědník, v desátém roku jejím ku stolu Páně ponynprw giti. Den ten zůstal jí v paměti pokud živa byla. Medlauho na to obdržela povolení každého tyhodne tělo Páně přijímati. Milosti, kteréž od té doby na autlau pannu se vyljvaly, byly nemýmluvné. Její vraucj láska k nebeskému choti zmáhala se vždy u většij plápol. Ctnosti její rostli teď vůčihledě, každé kvjtko, každá bylinka a každinká věc, na kterouž pohlédla, byla jí jako stupněm, po kterémž se k Bohu svému znássela. Když dosáhla 12 roků, zaslíbila se nebeskému choti ustavičnau čistotau. Roku 1580 musil se Kamillus otec její v záležitostech státních do Kortony odebrati. Na radu kněze Petra Blanka byla teď Kateřina k dalššimu vychování velebným sestram do kláštera sv. Jana dána. Tato odloučenost od světského hluku ljbila se jí nad mjru. Ted si mohla dle vůle svých modliteb hleděti a ná:

božnému citu svému howěti. Nedá se wypsati, s gákau wraucnostj giž tenkrátě Pánu Bohu slaužila, a s gákau horliwostj se zdokonaliti snažila. Čtyry hodiny denně i wjce obětowala modlitbám a sw. rozgjmánj, co wisse klečje od-
býwala. Sv. Ewangelia a sw. Augustina En-
chyridion a Soliloquia a giné podobné knihy
býwali gj nejmilegššim čtenjm. S djwkami
swětššými, w kláštěře na wychowánj gsaucjmi
neobcowala níkdá, ráda ale dlela u nemocných
sester, s nimi rokowala o wědech nábožných aneb
čtjala gim spasitelné knihy aneb giné služby
prokazowala. Z úst gegjch newyšlo níkdá slowo
marné aneb galowé, níkdo newiděl gj hněwíwau
aneb newrlau, a níkdo, aby si w marnostech
swětššých libowala, což u djweš wěc býwá
obněgná, ale každj obdiwowal gegj wldnost a
přiwětíwost, gegj úslužnost a myšli usedlost,
gegj hlubokau pokoru a welikau trpěliwost, gegj
posty a zdrželiwost a zwláště wraucnau hor-
liwost, s kterauž ku stolu Páně přístupowala.
Překrásné a swaté obcowánj panny nutilo také
welebné matky se sšlechetným příkladem gegjm
netoliko se wzdělaty, ale i powzbudily, by také
powinnosti swěho powolánj s wětššj horliwostj
wykonáwaly, a zláště nawykaly si srdečnau
modlitbu a častěgššj přigjmánj welebné swátosti.
Dě gsau prostředkowé ku dokonalosti nejmoc-
něgššj. Welebné matky přály si srdečně ctihod-
nau tu pannu w towarňšštwu swém podržeti,
slibowaly gj, že dle gegjho příkladu žiwot swúg

zaříditi chtějí; pakliby u nich zůstala, ale Kateřina odpověděla pokorně: aby se modlily k Bohu, aby jí osvojil, a co by bylo nepřospěšnějšího, aby jí zgewil, že sama k tomu konci modliti se bude, slibujc. Ostatně doložila, že, co se jí dotýče, že by si raději přála do takového kláštera wstaupiti, kdež již tuhá kázeň panuje, protože gsauc křehčj a slabšj, giných gisté pro negisté opausstěti nesmj.

Když po patnácti měsících *) otec Kamillus s rodinou opět do Florence se nawrátíl, wrátila se také Kateřina do domu otcovského, a u velké bázni Boží žiwa gsauc, dnem a nocj o tom přemyslela, do kterého kláštera by měla giti. W tom zaslechla, že rodičové prowdati jí zamyslejí. S bogjc se, aby snad slowo své někomu nezadali, poradila se nepřw s Bohem a pak přikročiwšj k rodičům řekla: že se zasljbila Kristu Jezisšj, a že raději smrt utrpj, než za muže se wdá, aneb že upustj od předsewzetj svého, totiž: do kláštera wstaupiti. Nábožnj rodičové přeswědčiwše se takto o wněššjím powolánj dcery své, ač jim welmí bolešno bylo od roznilé dcery na wždy se odlaučiti, předce jí nechali plně wúle, do kterého by zákona wstaupiti chtěla. Kateřina rozhodla se pro zákon Karmelitánský, poněwadž tam skoro denně ku stolu Páně se chodj. Roku 1582 dne

*) Německé Legendy wšedny magj po pěti měsících, ale Hollandské zregmě prawěj quindecim, a tušjím žě tito do-
bre prawj.

14. Grpna wstaupila do kláštera sw. Frigidiana w předměstí ležícího. Po 19 dní zkaussela se, zdali powolání gegj k životu klášternímu pravé gest a pravdivé. Welebné matky nemohly se dost wynadiviti gegj horlivosti a á wytrvalosti na modlitbách, gegj hluboké pokoře a trpělivosti i ostatním ctnostem, kteréz w tom kratinkém čase na gewo dáwala. Gedenkráte pravila k nj welebná matka Ewangelista Zikundi, že budeli geptisskau, nebude moci tolik času na modlení obětowati, gako doma, gelikoz s ostatními nowičkami obecným modlitbám podrobiti se musí. »To wjm,« odpowěděla Kateřina pokorně, »ale také nenj mne tagno, že cokoli řeholník z poslušnosti koná, modlitbau gest.« »Mnohem zagisté lepšij gest poslušensstwj, nežli oběti bláznivých lidí, kterýž newědj, co činj zlého.« (Kazatel 4, 17.) A kdyby to bylo od nj záwiselo, byla by se bez průtahy w raudho zákonnj odjiti dala. Poněwadž ale tomu zákon dhtěl, aby na něgaký čas gestě mezi swými w domě otcowském se zkaussela, zdali powolání gegj od Boha gest, musila se také nutné potřebě podrobiti. Tři měsice stráwila gestě mezi swými w newětšij tichosti, žádného podjlu neberauc w rozkossjch a radostech swětiských, a toliko w modlitbě a swatěni rozzjmání, w nábožném čtenj a přigjmání newswětěgšij swátosti se lochagje. Dne 1. Prosince roku 1582 rozlaučiwšsi se na wždy s rodiči a se swětem, odebrala se do kláštera.

Widauc se u cjele wraucjch žádostj swých, zplésala radostj welikau. Na den, w kterýž oděw swětšký s oděwem geptišským wyměniti měla, připrawowala se newjdanau horliwostj, rozgjmagje si gednať welikost té milosti, že stane se chotj Kristowau a gednať čjm a gakby se za to Ge mu odměniti měla na myslj přemjtagje. Dne 30. ledna r. 1583 nemagje gessťe plných sedm nácte lét, byla w oděw zákonnj oblečena. Když gj kněz křjž do roku dáwal a mnissky slowa sw. Pawla aposstola pěly: »Ode mne to odstup, abydy se w čem dhlubil, gediné w křjži Pána nasseho Zezisse Krista.« — (Gallat. 6, 14.) naplnila se dusse gegj útěchau a slastj, gaké gaktě žiwa nebyla pocjtila, a srdce zapálilo se láskau ku Kristu Zezissi tak wraucnau, že sljbila, od té doby po ničem giném netaužiti, než gen po choti swém a ničehož nežádati, než, by dusse gegj s njm se dokonale a auplně spogila a w pokore mu slaužila. Gméno dostala Maria Magdaléna, pod kterýmž také w cirkwi swate se ctj.

Žiwot a obcowánj mladé nowičky bylo bezauhonné a ku podiwu dokonale. Předě wšjm chtěla umrtwiti swau vůli. Z té přjčiny wrhla se k nohám welebné matky Wiktorie Contuji, swé mistryně a pokorně prawila: že se w ruce gegj wydává, gakoby mrtwá byla a žádá, aby s nj dle libosti nakládala, sljbugje, že rozkazu gegjho nikdá nepřestauwji, že ale také prosji, aby vůli a žádostem gegjui stále odpjrala a tak gi

wšserožně pokorowala a umrtwowala. Ź byla w skutku mistrzyni swé we wšsedh wěcedh poslussná, a ke sestram pať plná wšjdnosti a lastawosti. Na twári gegj stkwěla se ustawičně newinná weselost a Ź úst gegidh plynula sladká slowa každého k milowanj Boha zawaucj. Dna neměla ničehož do sebe Źwóláštijnho, ničehož čjmbj se sestry urážely aneb gen dost málo popudily, a proto také chtěla, aby každj člowěť wždy gasné twári byl a weselého srdce, a widauc gedenkráte gendnu Ź spolunowiceť zasmussilau, řekla: »Wygasni, sestřičko, ducha swého: nebo Bůh nelege milost swau w prsa smutná.« Ku práci byla ochotná a wytrwalá, a djlo nehynusněgšj býwalo gj neymilegšj. S pokléstj giných mjwala srdečnau autrpnost, a by ni komu nestala se obtjžnau, snažila se wůli gednoho každého, pokud možno bylo, Źadost činiti. Spolunowiceť mēla k tomu, aby o ničem giném nemluwily, než toliko o Bohu a w takowé ge mēla uctiwosti, Źe každau Ź nich Źa dokonalegšj sebe držela, a od každé něčemu dobrému učiti se snažila. Kdo sladké řeči gegj uslyssel, rozpalowal se ohněm lástj k Bohu, a kdo pohlédl na ni, bezděčj swatá předsowzetj činil. Pro tak krásné ctnosti milowal gi wšsedkem klášter welice a mnohé nowiceť nechtěly djiwe na odpocinutj giti, až když gi pozdrawily a něgafa naučenj spašitelná na dobroau noc od nj dostaly.

Když wyprššely dny gegjho Źkawšsenj čili noviciatu, roztaučila se tolik dusse gegj po Kris-

stu Ježíšši, že představených svých snázně prosila, aby jí povolily slavné sliby složití a s chotěm svým na věky se zasnoubiti. Ale vládkyně kláštera neznajíce oheň milování Božího, prsa její zžiragjci, odpověděly, aby měla ztrpení, ažby i některé jiné novičky to činiti mohly, načež Maria jim řekla: že s velikým nepohodlím svým přinuceny budau dříve k složení slavných slibů jí připustiti. A tak stalo se. Medlaubo na to upadla do velmi těžké nemoci a vůbec se za to drželo, že více se nepozdraví. Bolesti, kteréž ubohá snášeti musila, byly nesmírné, často se zdálo, že vssecky žily v ní se potrhají. Nejvýtečnější lékařové newěděli si ani rady ani pomoci. Smutná byla to podjmaná. Co tělo svaté panny bolestmi se mučilo, byl duch její silen a uzdravoval a čistil se ode vsší mravní choroby. Uedenkráté otázaná od sester, odkud sílu a trpělivost v tak velkých bolestech bere, poukázala prstem na kříž, řkouc: »Hledím, co nesmírná láska Boží pro spasení mé trpěla. Tato láska zná křehkost mau a dodává mi síly. Nebo bolesti, muky, kteréž wyvolení Boží snášeli, utrpělo také ono nejsvětější člowěčenstvo, a tjm oslazují se muky nasse a stávají se nám užitečnými.« — Modleme se, abychom trpěti se naučili ku prospěchu svému, neboť v slzavém tomto audolj to nám přede vsším potřebí jest. — Tři plné měsíce trvala již podivná nemoc svaté panny, a poněwadž lékařové tvrdili, zde že vssecka

pomoc lidská marná, a že nepomůželi Bůh, nemocná na živě nezůstane: tu teprve povolily velebné sestry by se Magdalena slavným slibem choti svému Kristu Ježíšsi zasnaučila. To se stalo dne 27. Května, na den nejsvětější Trojice roku 1584. Maria Magdalena byla tehdy 18 let stará. Když vykonán byl obřad svatý, upadla v umytržení mysli po dvě hodiny trmagjci. Zvát gegj se leskla, lje se začervenaly a celé tělo obživo; oko bylo upnuto na kruzifix, Magdalena podobala se angelu. Tato wytržení přicházelo na ni od té doby každodenně, gať mile swátost oltářnj přigala, a naplňowala gi newýmluwnau rozkossj a newýmluwnau bolestj; neboť ukázal gi Bůh netoliko blaženosti nebesťanů, ale také utrpenj Krista Ježíšse. To trwalo po 40 dnj; kdž ale dny ty wyprššely, wstala k nemalému podiwenj wšech sester z lože auplně a dokonale zdráwa.

Že se Magdalena, o gegjž žiwobytj před malau chwjli gessťe se pochynowalo, tať náhle uzdrawila, naplnilo celý klášter welikau radostj a ředitelkyně kořice se wšsemohaucnosti Božj, kteráž na sw. panně očitě se okázala, chtěly gi noviciatu a wšseho dálššho cwičenj zbarwiti, a powolily gi, aby dle vlastnj wúle Bohu slaužila. Ale sw. panna wzdorowala tomu wšsemožně twrdjc, že nedokonalěgšj gest, než wšsecky ostatnj sestry a wjce než ony wyučowanj a dohlžjenj potřebuge, a protož prosila, aby pod kážnj a zpráwau misterně žůstati směla; powolilo

se jí, oč prošla s radostí. Swaté panny ges
diná snaha byla ted, Boha swého s celau duš
šj milowati a wšj šjlaw gemu slaužiti. Dheň
lásky ku Kristu Pánu někdy tak gi rozpálil, že
mušila oděw rozwjratí, aby se ochladila, a stur
denau wodau se kropiti. Někdý se zdálo, že
twáři gegj hořj a prsa od ohně milowánj puknau.
Když se roznjtilo gegj srdce takowým ohněm,
běhala po chodbách a po zahradě ustawičně wo
lagje: »Pogďte dusse lásku mau milowati, pogďte
milowati Boha swého;« a když některau sestru
potkala, chopila gi za ruku a ráhnauc za sebau
tázawala se jí: »D dusse, milugeš-li pak lásku?
Gaf můžeš živa brti? Necitjš, že láska tě zžjrá
a láskau je umjráš?« A naběhawšši se až do
umdlenj, uchopila prowazy od zwonů a zwonje
wšj šjlaw wolala: »Pogďte dusse milowati,
pogďte milowati lásku, od niž tak welice milo
wánj gste.« — »D lásko,« prawila zaš gindý,
»o lásko, gaf málo gš známa a milowána! Ne
wjšli kdebys odpočinula, a pogď lásko, pogď
celá ke mně, gá ráda přigmu Tebe! D dusse
od lásky stwořené, proč nemilujete lásku! A co
gest láska giného nežli Bůh? Ano, Bůh láska
gest. D lásko, ty mne zničugeš, ty mne zžjráš,
ty mne usmrcugeš, a an předc živa gsem. Bolj
mne, když widjm, gaf málo gš milowána a
znána. — D můg Ježíšši, den mi hlas, kteróbý
we wšech koncich swěta slyšán byl, že lásku
twau wšični magj milowati a ctiti. Ale mrzký
ged samolásky hubj nzněšené poznánj toto, stoge

lásky Boží na odpor. Tebe jediného chci a žádnou jinou lásku. Až bude kdy s to, pochopiti aneb vystaviti velikost Tvou, kterýž věčný jsi a nekonalý a nezměnitelný.«

Duše oplývající zvláštními milostmi má se co báti, aby nepřišli dnové, kdy ohněm zármutku a protivností zkažete a čistiti se bude. Větší síla a vyšší útěcha nedává se jí nadarmo; gich držíc se, má zkažku s radostí snášeti a v pokoře se tvrditi, aby na stupěň tím vyšší dokonalosti porožněti se mohla. — »Blízko jest Hospodin svau pomocí těm, kteříž sauzeného gsau srdce: a ponížené duchem spaseny učiní. Mnohá gsau sauzenj spravedlivých: a ze vsseth těch vysvobodí je Hospodin.« (Žalm 33, 19, 20.) To zakusila sv. Magdalena u velké mjře, nebo seslal na ni Bůh rozličné krýže a pokussenj veliká, a dopustil, aby mocnosti pekelné vsšj sílau na ni dorážely, a ku pádu a k zaufánj jí přivésti hleděli. Stav gegj byl hrůzný: nebeská útěcha přestala, v myšli gegj tvořily se myšlénky nenopzlegšj a obrazy nemrččj stavěly se jí na oči; gedno pokussenj premohla, nastalo zaš giné, konečně k rauhánj k nestřjdmosti a k hněwu jí pudilo, a nebylo jí práno ani oddedu, i zdálo se, že vztek dáblůw každodenně se rozmnožuje. Ažkost a tesknost walily se na ni se vssech stran, a kam gen pohlédla, vsse jí děšilo a hrůzau naplňowalo; zdálo se, že Hospodin jí opustil a že vzteku mocnosti pekelných propadla. A tomu

ku všem počaly jí sestry v lehkost bráti, májíce za víru, že milosti; kteréž prvě na ni vjaly a ctily, neboli nic než jen pauhý klam a mámení. Ale Maria Magdalena neklesla v tuhém tom bogi. Plných pět lét trval tento krutý zápas, v kterémž Maria Magdalena nezvmluvnau bídu na duši a na těle snáseti musila, a však v pevné důvěře, že jí Bůh neopustí, zdvojnásobila modlení svá, a v rozjímání přehořké smrti Krista Ježíše hledala útěchu i sílu; teď zostrila posty, mimo dny nedělní a sváteční ničehož nepožijvajíce, než toliko chleba a vody; teď také chodila bosá, mrškala se často ostrými dūtškami a ginau a ginau kážen na se uvalowala, kterauž se srdce očistuge, svěwolnost láme, hrdost pokoruge, hněv tíšjí, tělesnost moří a duše k Bohu, stvořiteli svému, přívádí. V tomto tak bjdném a opustěném stavu mohla ubohá trpitelka s Žalmistau Páně wolati: »Wyswobod mne, o Bože, neboť gsau wessly vody až k duši mé. Uwjzla gsam w bahně hlubokém a nenjí dna. Přissla gsam na hlubinu mořskau a bauře potopila mne. Ochraňowala gsam postem duši swau a i to bylo mi ku pohanění obráceno, a položila gsam w rauch swé žjní a učiněna gsam za přislowí. (Žalm 68, 2, 3, 11, 12) W tebeť Hospodine dafala gsam, nechť negsem zahanbena na wěky. W sprawednosti swé wyswobod mne, a wytrhni mne, nakloň ke mně ucha swého a spas mne. Budiž mi za Boha, obránce a za místo obra-

žené, aby mně spasena učinil, nebo hrad můj a autočistě mé ty gš. Gako zážrať učiněna gsem mnohým a ty spomocniť můj silný. D ai gšau naplněna ústa má chválau, abych zpjwala chwálu twau celého dne a welikost twau. Gaf weliká ukázal gš mi sauženj mnohá a zlá: a obráčen gsa obživil gš mne a gako z pro: pasti země zase wywedl gš mne.« (Zalm 70, 1—3. 7. 8. 20.)

D swátých swatodussných dne 10. Čerwna r. 1590 právě o službách Božjch minulo pětileté toto pokussenj; útěcha nebeská nawratila se opět do skličných prsau ubohé trpitelky a milost Boží wylila se zas na ni w takové hognosti, že rozkošj na celém těle se chwěgjc wolala: »Wytrhl mne z ruky nepřátel mých a zahanbeni gšau. Šla gsem skrz oheň a wodu, wšak nyni uwedl gš mne do občerstwenj« a obrátivši se k sestřám: »Bauře pomínula, pravila, do: brořečte a welebte se mnau laškawého stwoři: tele mého.«

Za welká utrpenj, kteráž sw. panna po pět let š neoblomenau trpěliwostj snášela, za zmu: žilost, kterauž wšelikému pokussenj odpjrala, a za důwěru, kterauž se do wůle Boží odewzdá: wala a na pomoc šhůry daufala, odměnil gi Bůh nesčjslnými a diwnými milostmi: neboť předpowjdała wěci budaucj, pronikala myšlenj a srdce lidská, uzdrawowala choré a nemocné způsobem právě zážračným, a často u wytrženi myšli š wywoleným chotěm, Kristem Pánem

s Rodičkou geho neposskwrněnau' i s mnohými
 swatými důvěrně obcowala. W zápasu tom očis-
 tila se také dusse gegj ode wssého trusu zem-
 ského, gako se zlato w ohni očistuge, a nebylo na
 nj widěti wjce ani toho neymenšsjoho pokléstku
 a zdálo se, že spjisse angelem gest nežli člowě-
 kem. W gegich očich ztratilo wssedko zbožj poz-
 zemské i wssedny radosti swětské celau cenu;
 nestála ani o přjzen lidškau ani o útěchu nes-
 bestkau; chudoba byla gj ted pokladem neydraž-
 šsím a utrpenj slastj neymilegšsij. Chudobu schwas-
 lowala také sestřám co prostředek k dokonalosti
 neyhlawněgšsij. »Wězte,« řikáwala k nim, »že ne-
 budete dlauho po cestě dokonalosti choditi, pakli
 si nenawyknete každodenně tisíckrátě se odřjkatí
 wssého pohodlj, neboť wsseliké cwičenj dusse zá-
 ležj toliko w milowánj a w nenáwiděnj. Milos-
 wati máme totiž Pána Boha nade wssedko,
 sebe ale máme nenáwiděti a w tom záležj wsses-
 čka dokonalost.« Krjže a utrpenj tak byla zá-
 dostiwa, že Boha ustawičně prosila, aby gi
 krjžkem něgakým nawšstjwil, a prositi nepřestala,
 až obdržela u widěnj slib, že modlitby gegj se
 wynplnj a pokud žiwá útěchy nebeské že zbawená
 bude. W předstawených swých ctila Krista Jez-
 žisse, a cokoliw gj přikazowali, wykonala s ney-
 wětšsij ochotnostj a swědomitostj. Nikdá si ne-
 přála gakeho odpočinutj, a zákony neytěžšj
 byly gj neymilegšsij. Posluffnost držela za zá-
 klad wšsij dokonalosti, a protož i sestry wssa-
 možně wzbuzowala, aby posluffny byly, ale

tváří veselau a duffj prostau, wědauce, že Boha poslauchaj a nikoli pauhého twora, a že wůli swau nezadaly člowěku, nobrž Kristu Jezissi. »Cjtjte-li« říkávala, »když wůli swau lámete, gaké obtížnosti: dokazugete, že gste w milowánj Pána Boha gessťe málo pokročily; neboť nechcete na mrtwenj sebe pracowati, ačkoli tjm Boha na neywenš by gste ctily.« Wůle Božj byla gj pravidlem, ku kterémuž ustawičně hleděla a dlě kteréhož wssedny skutky swé řjdila a také giným radila, aby dlě nj gednánj swé zprawowali. »Což necjtjte,« říkala k sestram, »gaké sladkosti ta slowa: »Wůle Božj« w sobě obsahuj? Chceteli w krátkém čase k welké dokonalosti přigjti, musjte wssedny činy swé w tom aumyslu konati, aby se stala Božj wůle. Swatý tento aumysl má do sebe tu sílu, že také poswěcuje.« Gegj pokora byla až ku podiwu weliká. Sebe držala za nehwětšj hřjssnici, a za nehodnau, aby se sestrami do kůru chodila. Uzřela-li gednu aneb druhau sestru, ama klesá, říkávala: »Gá bych to byla o mnoho hůře byla udělala, a kdyby Bůh ruky swé ode mne odwrátil, nebude hřjchu, kterého bych se nedopusťila.« Z byla tomu ráda, když od někoho na swé wadny pozorna byla učiněna, ano sama pokléšťj swé giným zgewowala, říkajic, že se obává, aby od země pohlcena nebyla. Když se gj tázala gednau gedna sestra, zdali od Boha obdržené milosti nebyly gj přjčinau samolibosti a chlauhby, odpowěděla gj: »Že nikdo nesmj se chlubit

tjm, což geho nenj; gať medle domejšleti se můžeš, abych si libowala w milostech, kteréž wesměš od Boha přicházegj.« Někdj přemožena citem své ničemnosti řikáwala k sobě: »O nicoto, gať málo známá gš!«

Mimo to welebí se na sw. panně také weliká horliwost o čest gména Božjho a o spasení dušj lidských, kteréž nad život swúg milowala: »Šau,« řikáwala, »dle obrazu Božjho stwořeny a křwí Kristowau wykupeny.« Pro čest Boží byla by tisícerau smrt podstaupila, a nic jí nepřůsobilo bolest tak welikáú, gať kdýž widěla aneb slyšela, že lidé Pána Boha urážegj a tať duše své hubí. Proto nechťiwala tomu wěřiti, že by některý křesťan Pána Boha mohl zaumyslne uraziti. Patnácte dní před swau smrtj prawila: »Ujírám se z tohoto swěta a gessťe nemohu pochopiti, gať člověk k smrtelnému hřjchu proti stwořiteli swému swolití může!« O spasení bližnjho tať welice byla starostliwa, že netoliko dnem a nocj taťměř k Bohu wolala, aby nad newěřejmi a kacíři a hřjšnjky se smilowati a na cestu spasení ge obrátiti ráčil; ale uwalowala také na sebe rozličnau kázeň, aby jim tjm spjše milost Boží wyprosila. K tomu nabýzela také sestru své wšsemožně: »Wězte,« řikáwala k nim, »že pro naši nedbalost mnoho dušj přišlo k wěčnému zatracení, kteréž by byly wěčné sláwy požjwaly, horlivě se modlily a křwí Páně obětowávaly.« Pomněnj, že mnozi Pána Boha hřjchy swými

urážej, žalilo negednau slzami oči gegj, a za spasenj hřijšnjků byla wolná snáseti wšseliké bolesti, ba i smrt a muky očistcowé. »Kdyby se mne Bůh otázal,« řekla gedenkráte, »gako se sw. Tomáše Aquinenského tážal, co bych za odměnu mjtí chtěla? řekla bych: Spasenj lidské!« Čas masopustnj, w kterýž se Bůh obnyčegně wjce než kdj gindá urážjwa, býwal gj časem pláče a nářku. W ty dny zdwogila swé modlitby a zostrila kánj. W tať nazwaný tučný čtwrtel chodila s některými sestrami času nočnjho po chodbách klášternjch, za odwráčenj hněwu Božjho neustále se mrštagjc. Gedenkráte uchopiwšsi křjž řekla: »Ty Pane, ráčil gš na křjži umřjti a krew swau za hřijšnjky wncediti. Ty Pane, gá gsem hotowa, krew swau wyljti a žiwota se zbawiti, aby oni se obrátili. — Nade mnau Pane, se msti, mne trestey a bolesti na mne uwal, gaťékoli se ljbj: neboť nemohu trpěti slepotu a newděčnost i newědomost, kdez takowá hognost milostj gest.« Pro bližnjho odřjkala se wšseho pohodlj i wšseho odpočinku, těššila zarmaucené, podporowala křesagjcj, wnučowala neumělé, pomáhala pracugjcjn a snažila se wšsechněm wšsecko se státi. Porřebowala-li ktera sestra pomoci, zapomjnala na swau chorobu a slabost, a cizj blaho leželo gj wjce na srdci, než gegj wlastnj. Dbzwláštnj starostj pečowala o nemocné; gim k wůli probděla celé noci, gim slaužila s newětšj lašťawostj, wzbuzowala ge k důvěře k Pánu Bohu, a tať srdečnau lášťau ge obsta-

rávávala, že ani vlastní matky nebylyby to učinily; co sw. tato panna sestram svým bez rozdílu prokazovala. Slovem, láska k bližnjmu šla jí vade všecka jiná nábožná cvičení, a vjme, že s lásky k bližnjmu i od modliteb vstávala, řkajíc: »Že pro Boha Boha opouští.« Vše ale, což činila, činila vždy čistým srdcem, beze všeho ohledu lidského, gediné že to vůle Boží gest. Za tau přičinau napomínávala také sestry různými slovy, aby cokoli činily anebo trpěly, aby to činily a trpěly čistau dušjí ku cti a ku chvále gména Pána Boha; a proto že to geho swatá vůle gest. Vůle Boží tak hluboce w srdce jí se zaryla, že při těch slovech gako u wytržení po chodbách kláštera běhající volala: »Vůle Boží gest milování hodná,« a sestry aby totéž volaly, ustavičně nabýžela.

Welebné sestry uvažující dokonalost Magdaleninu, wyvolily jí roku 1598 za mistrýni novicek, a po šesti letech za podpřeworku, w kterémž auřadě až do smrti zůstala. Cesta, po kteréž tato swětice panny swěřené k dokonalosti křestanské wedla, nebyla vždy tatóž a gednostegná, protože powahy a vlastnosti a schopnosti novicek také stegné nebyly. Všecky ale milovala láskou nensrdečnějšjí, všem byla pravau matkau a všecky Pánu Bohu zjškati všemožně se snažila. »Matky naše,« říkávala k njm, »porodily nás gedenkrátě swěta, gá ale rodím nás tisícě tisíckrátě Bohu, a to šice nikoli bez bolesti, neboť o čemkoli wjm, že wám

bolest působí a žalost rmautí mne více nežli váš.« Reussel ani geden den, aby ge nebyla napomenula, by také sebe wespolek milowaly. Naučení, kteráž welebná tato matka duchowním dcerám swým dávala, gsau tak krásná, že by hřích byl, kdybych některé zde neuwedl tak, gať ž úst gegich wysly. »Ehcteli« říkávala jim, »rychle k dokonalosti přigjti, wezměte si ukřižovaného Spasitele za učitele, a k geho napomínání pozorně ussj otewjrenjte; neboť mluwj neustále k srdci wassemu. Wrhněte se na modlení nebo obcugjce w modlitbě s Bohem, mimo Boha ničeho giného žádati nebudete; Ten gediný dosti wám bude. O rodiče aneb o giné wěci zemské nebudte starostliwy; ugistugi váš, že w Kristu dostane se wám wssého dobrého a wssěch žádosti wasse se wrchowatě naplnj. Otwěte mu srdce a myšlenj swá neytagněssj, a pať žádný nepřitel váš nepřemůže.« Ž tážávala se gich také: »Co asi mluwil dnes Jezžs Kristus k srdci wassemu? Mně toto mluwenj« pravjwala pať, »od neyautlegssjho dětinstwj weliký přinásseło užitek.« Před modlitbau říkávala: »Dcerussly, uwážugte, že až posud zanássely gste se pracemi zemskými, gednagjce s twory: teď ale k práci gdete angelské a gedinati budete se stwořitelem, wěc to tak důležitá, že ani swatj duchowé, gegichž čistota zagisté podiwu hodná gest, neopowážugj se to činiti bez bázně a třesenj, čím více my bati se máme, chtjce postawiti se před twát Boha

svrchovaného! — Ž to také říkávala, »že Bůh od lidí ničehož giného nežadá, než pravou smrt, a že dusse, kteráž Bohu slaužiti chce, přede rossjm hleděti má, aby každého okamžení tisíceronásobným způsobem umjrala. Co by to ale za umjranj a co za smrt bylo, následowně vyložila: »Život těla nasseho gest rozkoš: smrt ale umoření rozkoše tělesné posty, bděním a přj-krošmi. Život vůle gest, činiti co se komu libj: smrt ale gest vůli swau poslussně podrobiti vůli giného. Podobně umrtwuge se ctížádost, kdž se totiž kořjme a ponížugeme a před očima lidskýma ukřjwáme. Ale meňj se, kdož se demenšslj, že této smrti štane se aučasten po cestě přetykagjicj medem a mlékem: neboť nemůžte ten necjtiti welikých bolestj, kdož w prawdě umjrá, aby žiw byl w něm Křistuš.«

Sotwa že se Maria Magdalena stala podpřeworkau, a gj počalo se uskutečňowati, co gj Bůh byl sljbil, že totiž wšsecky ostatnj dny žiwota gegjho budau plny strasti, a že pokud žiwa, bude zbawena wssj útěchy nebeské! Těžká zimnice uwrhla gi na lože. K tomu přidalo se náramné laupánj w hlavě, bolenj prsau, zaljwánj krwe a konečně i ohyždné kurděge, tak že gi wšsecky zuby wypadaly. Plná tři léta trwala tato choroba tjm bolestněgšj, an dusse ubohé trpitelky wypráhla, a ani gediná kapka útěchy nebeské sšljenau dussi nezarusila. Při wssj té starosti neztratila ubohá trpěliwosti ani na okamžení anobrž mnohem wětšjch bolestj pro

nebeského chotě svého si žádala. »Trpěti chci, říkávala w bolestech svých, trpěti chci a nikoli umřítí.« Žádná sestra se nemohla zdržeti, šz, když na tak nesmýrně mučenau spolusestru pohlédla. Geganj gediným utěšenjm a gedinau pošilau w tak welkých strastech byla nejweleb- nější swátost oltárnj, kterauž denně přigimala, bez nj říkala, že by tak velké bolesti nesnesla.

Tri plná léta trwala již nemoc a bolesti swaté panny, an lékařowé saudili, že hodinka gegj přišla. Magdalena žádala zaopatřena býti. Potom prosila sestry, aby gi odpustily, čím ge byla urazila, napomjnalá ge ku bážni Boží a obzvláště aby Boha milowaly, sebe ale nenáwiděly. Dwanácte dnj byla gessně na žiwu w bolestech, pak ale skonala sw. žiwot swüg dne 25. Kwětna roku 1607. w 41. roce wěku svého.

Sotwa že skonala, občerstwilo se gegj dlau-
 • hau nemocj a tuhau kážnj wychudlé tělo a stalo se tak krásné a stkwělé, že wssickni, kterjž tu stáli, radostným úžasem a wraucnau nábožnosti se naplnili a djwánjm ani se nasytiti nemohli. Wydáwaloť pak gegj tělo že sebe přjgemnau wůni. Neschýlnj lidé šessli se, když před pohřbem tělo weřegně se wystawělo. Každý chtěl užítí angelškau postawu w Pánu zesnulé panny, každý něco na památku mjtí. Tu se stalo mnoho zázraků. Roku 1663. bylo tělo sw. auřadně ošetřeno, nalezeno ale z cela neporušené a libau wůni wzdáwagj. Mysl j se, že

se to pannenské čistotě gegi má co děkovati, kterau sw. Maria Magdalena pomocj tubého pokání, wraucjch modliteb, častého přigjmání swátostj a dětinné lásky k neyblahoslaweněgssj Marie panny neporussenau a neposskwrněnau zachowala.

R o z g j m á n j.

Několik dnj před smrtj prawila sw. Maria Magdalena: »Umjram a gessťe nemohu pochopiti, gať člowěk k smrtelnému hřjchu přiwoliti může.«
 Wjme také, že každé uraženj Boha weliké bolesti gj působilo. Muže, tažme se sami sebe, zdali my také každého, a zwláště smrtelného hřjchu od srdce nenáwidjme, gaťo swatá panna ho nenáwiděla, tažme se, zdali se upřjmně hřjchů odřjkáme, zdali opravdowě hřjchům bránnjme? Ach, obáwám se, že mnozj, přemnozj gsau mezi námi, kterjž neznajce ani welikost hřjchu smrtelného ani ohawnost, ani zlé následky geho, s rauhawau bezbožnostj řjkaej: »Hle hřessil gsem, a co se mi z toho přihodilo?« (Sirach 5, 4.) O, kdybys křestanská dusse, uwážila welikost a ohawnost hřjchu, o, kdybys znala nesmjrné zlé, kteréž za hřjchem w patách gde; gi stěbys uderila se w hřjssná prsa a lkala bys, pokud bys žiwa byla: že gš kdj Boha swého, dobro swé nenwňssj, urazila, že krew Kristowu, kterauž gš wykaupená, bohaprázdně posslapala,

Kdož činí hřích, z dábla gest. (I. Jan 3, 8.)

Hospodin zpntuge srdce a zkusuge ledvoj, a dává gednomukaždému podle cesty geho a podle ovoce skutků geho. (Jerem. 17, 10.)

M o d l i t b a.

O Pane Bože můg! nepravosti mé wzešly gako wody nad hlavau mau, a gako břímě těžké obtíženy gsau nade mnau. Menjě zdrawj na celém těle mém a nemagi pokoge kosti mé pro hřích můg. Ztrýzněn gsem a ponjžen přjliš, řwu od lkánj srdce mého. Co si počnu aneb co učinim tobě, ó strážce lidj? Proč gsi mne postawil odporného sobě a učiněn gsem sám sobě těžký? Kdo dá hlavě mé wodu a očim mým studnici slzi, bych oplakáwal dnem a noci, že zabil gsem dussi, milost promrhal, blahoslawenstwj ztratil! Teď ale chci se káti, a kdy gen dechnu, chci zločinů swých se odříkati, o milosrdenstwj twé prositi a strže Zejzisse Krista Tobě se obětowati. Přigini o Bože, slib můg, a milostj swau mi ku pomoci pospěš, abych aspoň od tohoto okamženj hřjchu se pilně střezil a umjrage še sw. Marij Magdalenau wolal: Nemohu pochopiti, kterak křesťan k jmrteelnému hřjchu swoliti může. Od toho mne ucho:wey ó Bože! Amen.

Na dnešnj den připadá také swátek: Sw. Jana, papeže a mučednjka. W Dorostoru w Městi sw. Julia, mučednjka. W Core sw. panny a mučednice Rejituty. W wsi Altrebatenké sw. Kaulsa, mučednjka. W Ahausice sw. Eutropia, biskupa. Téhož dne welebneho Bedy, kněze. A m. g. sw.

28.

Život sw. Germana,

biskupa Pařížského.

R: 496.

Sw. Germanus narodil roku 496. w okolí Autunském (Augustodunum) z rodičů šlechtých a wážených. Jeho otec slaul Eleutherius, matka Eusebia. W pacholetském věku poslali ho rodičové do Avalona do škol; neboť byl pachoľkem velmi wtipným a bystrým. Mezi tím umřeli mu rodičové, velké dědictwí mu zůstawiwše. Ale teta jeho, žena laťomá, která by ráda to bohaté dědictwí synu swému Stratidowi byla ziskala, dala se momonau tak zaslepiti, že Germana otráwiti chtěla. Než hanebný aumysl nepodařil se jí, protože řizením Božím Stratidus otrawugicjho nápoje obdržel nikoli ale Germanus. Wida Germanus ohawnost tetu swé, utekl se do Lázy ku strenci swému Skopiliowi, knězi velmi nábožnému a učenému, a ten ugaw se dobrosrdečného pachoľka, tak dobře se o něho staral, a tak bedliwě ho wychowáwal, že se stal z něho mládenec dokonalý. Glowěku bohabognému wšse slauzji k dobrému, ba i auklady nepřátelské! Hledme tedy, Pánu Bohu upřimným srdcem slauziti a geg milowati. On pak postará se o nás a wšse k dobrému nassemu uspořádá.

Germanus prospjwal k nemalé radosti strence swého denně w bázni Boží a w uče-

nosti, zvláště gewila se na něm galsi neob-
čegná horliwost k nábožnosti a k modlitbám.
Wstával wždy před půl nocj, chodil každodenně
se strencem na gitrny a byl wšsem službám Bo-
žjm krausseně přitomen. W tom mu nezabrá-
nila ani krutá zima ani tmawá noc, ani bouře,
ani déšť, ani giná flota, ač skoro půl hodiny
daleko do kostela měl. S Pánem Bohem w mo-
dlitbách rozmlawati gako s Otcem, býwalo mu
nenwětšj rozkossj. Mimo to, ač gessťe welmi
mlad, nic méně postjwal se giž často a tělesnost
swau záhy umrtwiti usilowal: »Nebo kdo rozkossně
chowá od dětinstwj služebnjka swého, potom
bude mjti ho zpurného.« (Přjst. 29, 21.)
Protož ti, kteřjž gsau w těle (podlé žádosti
těla) Bohu se ljbiti nemohau.« (Přjm. 8, 8.)
W krátkém čase roznesla se powěst o dokonas-
lém obcowánj mladjka, načěž geg sw. Agrippinus,
biskup Autunský, na kněžstwj wyswětil, a ná-
stupce geho sw. Nektarius za opata w klášteře
sw. Symforiana ustanowil.

Germanus zprawowal podané bratry wjce
přjkladem než zákony, neboť byl ozdoben we-
škerými ctnostmi prawého řeholnjka; na neny-
wenš ale stkwěla se geho neunawená nábožnost
a štědrá láska k chudým. Když w klášteře
wšsedo we snu bylo pohřjženo, chodil Germa-
nus samogediný do kostela a přebděl tam, žalmy
se modle nezřjďka celau noc, až do rannjch slus-
žeb Božjch, ku kterýmž bratry budjwal, gako-
by právě z pokogjčka swého wycházel. Srdce

geho planulo takowau lástau k Pánu Bohu, že často podiwný lest z twáři geho wycházal. Od něho neodessel nikdo bez potěssenj, nikdo bez pomoci, a k chudým byl tak štědrý, že někdy i nenposlednějšj zásobu potravny gim rozdál, owšsem w naděgi, že Bůh w čas přjhodný dá potrmu těm, kterjž důwěřugi w něho, a nikdň ho nezklamala důwěra w Hospodina; neboť wždy se nalezli někteřj dobrotiwj lidé, kterj klášter w čas nenswrchowánějšj potřeby dostatečnau potravau zaopatrowali. »Přjbytkowé sprawedliwých požehnání budau a nebude sužowati Hospodin hladem dusse sprawedliwého,« prawj Salsomon (Přjst. 3, 33, 10, 3.) Bůh udělil služebnjku swému také té milosti, že budaucj wěci předpowjdal a we gměnu Páně chore uzdrawowal a giné diwotworné wěci konal, tak k. p. umořil náhle oheň, kterjž w gedné stodole kláštera powstal a wšsedky stawenj stráwiti hrozil, tjm, že w plamen trochu swěcené wody wlil a Alleluja zpjwage křjžem geg žehnal.

Gednoho času widěl sw. opat we snách welebného starce před sebau stogjicjho a podáwagjicjho kljče ke branám města Pařize s tjm doloženjm, aby ge opatrowal ku spáse obhwasatelů geho. Smysl těch slow byl Germanowi tagný. Kdnyž ale po smrti biskupa Eusebia od krále Childeberta na stolici biskupstau w Pařizi dosazen byl, wygasnila se mu také řeč welebného starce a uzavřel pewně, že kljče bedliwě bude opatrowati a na spasenj osadnjků swých wěrně

a stále pracovati. Ona teď postaven na svoje cen, chtěl, aby všichni světlo viděli, a proto neuchýlil se ani toho nejménššího od navykého zivobytí, a jako prvě, byl také nyní člověk pokorný, chudý, lastavý, střidný a tuhé kázně pilný. Skoro celé noci trávil v kostele na modlitbách a v swatém rozjímání, nosil gať za parna letnjho tak i v tuhé zimě oděw chudobný a gednoduchý, pokog swůg niřdā netopil. U geho stolu, na kterýž niřdā řadnā lahůřka aneb pokrmy wybranějšj nepřišly, ředāwali wřdy něřterj chudj, aby pař při syćenj řēla nelačnēla duře, musilo se při gřde wřdy něco řjřti buř z wřsem swatých aneb z ginē řpařitelné řnihy, ořtatnj řař dennj byl wessřerý řařwēcen powinnostem auřadnjm ř službě bliřnjho, řterjř řa otce řwēho geg řjce, u něho w řārmuřku řtēřny, w potřebē pomoci hledāwali. Geho řāřanj řlnā ohně tak blahodegnē řřsobilā, ře mēřsto w řrāřřkēm řase řcela obrācenē býti se řřdālo. Řadowānky nebezpečné a neslussné řřestaly, marnost a řřjřlissnā řřřwostnost w oděwu řmřzela, nepřāřtelřwřj a řwāry se mřřily, řřostopāřřnost řapuzowāla se a řřjřřnjci obrāřiwřře se na řestu pokānj upřjmnē se naprawowāli. Řaplnilo se řlowo Řānē: »Gakoř řřřupuge řēřři a řnjř ř nebe, a tam se wjce nenawracuge, ale napāřj řemi a řalēwā gi, a řinj gi, aby řlodila, a řdāwā řřmē řořřwagjcmu a řhlēb ředaucjmu: tak buře řlowo mē, řterēř wřgde z řřř mřřch. Ře-nawrāřj se ře mne řrāřřdnē, ale uřinj, coř řřsem

koli chtěl a šťastně se mu zvede při tom, k čemuž jsem je poslal;« (Isaiáš 55, 10. 11.) neboť živá gest zagisté řeč Boží a mocná, a pronikavější nad všeliký meč na obě straně ostrý, a dosahuje až do rozdělení duše i ducha od těla, klaubků také i mozků v kostech, a rozoznává myšlenj i mjnĕnj srdce.« (Žid. 4, 12)

Mezi těmi, kteříž vraucnými kázanými sw. biskupa na dráhu ctnosti se obrátili, byl také král Childebert. Obrátiv se založil mnoho klášterů a zdálo se, že od té doby jiné radosti nezná, než chudým a nuzným pomáhati. Swatý biskup obdržel od něho k tomu konci velké summy peněz, a ty když nepostačily, nedal Dobrotivý král drahé nádoby ze zlata a ze stříbra sliti: »Nepřestávej,« pravil při tom k biskupovi, »nepřestávej dáwati; neboť mám naději, že mi Kristus poklad dá, kterýž se nepřebere.« — Blažená zagisté ta země, v kteréž duchovní a světské vrchnosti gednomyslně o blaho poddaných pečuj! V dobrotivosti a o nábožné myslí krále Childeberta swědčj také následující udělost. Roku 542 obléhl město Saragošsu. Měšťané newědauce si ani rady ani pomoci, obrátili se v modlitbách ku sw. Vincenciowi, patronu swému, a an nepřátele na to se djwali, geho swaté pozůstatky v slavném průvodu nosili. Král Childebert nábožností Saragošsanů pohnut, žádal s biskupem města mluvití a přisedšjmu řekl: že od města odtrhne pakliby negaké pozůstatky po sw. Vincenciowi

obdržel. Ubozí měšťané dali mu stolu po sv. mučedníku, načež král s vojskem odtáhnou v hlavním městě svém kostel ku cti sv. Vincence velmi nádherný vystavěl.

Po smrti Childeberta krále nastoupil bratr jeho Klotar vládu v zemi francauzské. Ten se po některý čas k sv. biskupovi velmi chladně choval, a gedenkráte nedal ho dlouho přede dveřmi státi, aniž mu vejíti dal. Biskup odebral se v tichosti domů. Když ale král nedlouho na to nebezpečně se rozstonal, kázal biskupa povolati, prosil ho za odpustění a okrag štátů jeho lžal. Sv. Germanus položil teď krag oděvu na krále, kterýž i hned se pozdravil. Od té doby měl král sv. biskupa v neuvěřitelné vážnosti, a skoro více gestě ho ctíl nežli nebožtík bratr Childebert. — »Ze všej dusse své bog se Pána, a kněží geho v poctivosti měj,« praví maudrý Sirach 7, 31.

Roku 561 umřel Klotar a království jeho rozpadlo se na čtyry části, o kteréž se synové geho Charibert, sv. Guntram, *) Siegbert a Chilperich rozdělili. Tato knížata gsauce z větších částí zpustlá a prostopásná a vášnj plná, nedbali na kázeň a na bázeň Boží, a zvláště v Paříži, kdež Charibert panoval, vše zrub na rub se převracelo, stará nábožnost hynula a za příkladem královým otvíraly se brány všelikým hříchům. Smilný ten král zapudiv manželku

*) Viz o něm dne 28. Března.

svau Ingobergu obcowal nenprav s Merofledau, dvořankau, a po gegi smrti se sestrau gegi Markowesau. Sv. Germanus nesa to velmi bolestně, prosil a napomínal krále co nenynasněži, aby pohorssenj to přetrhl a choť swau pravau k sobě wzal. Mluvil wšak na zmar. Tu wida, že po dobrém ničehož nezmuže, wynesl na neposlušné kletbu cirkwnj. Smáli se tomu, owšsem hřissnými wássněmi zaslepeni gsauce, wšak trest Boží nedal dlauho na sebe čekati, neboť w krátkém čase umřel geden posměwáček po druhém. — Neprodlewey obrátiti se ku Pánu, aniž odkládey den ode dne. Nebo náhle přigde hněw geho a w čas pomsty rozptylj tě. (Sirach 5, 8, 9.)

Po smrti Chariberta r. 570. nastaly teprw trudné časy, neboť pozůstalj wšickni tři bratři ucházeli se o wládu nad Pařížem. Sv. Germanus musil wšecky smysly sebrati, dhtělli město od rozbrogů a různic zachowati, což se mu také štastně podarilo. Láska učila ho opatrnosti, láska okázowala gať pobawěné hlawy utišiti a pokog udržeti.

Konečně došly dny sw. biskupa ku konci. Uč byl giž velmi stařícký, nepřál si žádného oddechu, ale gaťo kdy gindá zachowáwal negenom pilně tuhé posty a mrtwenj, ale plnil i powinnosti swého powolánj co nyswědomitěgi, ano, čím blže dny geho rozlaučení přicházely, tím byl horliwějšj, tím wraucnějšj w modlitbách, tím starostliwějšj o stádečko, kteréž opausstěl, tím

přisněšší k tělu se rozpadajícímu. Tu zgewen mu den, w kterýž se světem se rozlauciti měl. Nikomu o tom ničehož neřikaje, poručil, aby na postel napsali: »Dne 28. Května.« U kdýž bylo 28. Května r. 576. powolal ho Hospodin, a ted poznali přátelé sw. biskupa, co znamenal den 28. Května. Germanus byl 80 let stár kdýž umřel. Jeho zásluhy o cirkew, a zvláště w zemi Francauzské, gsau weliké, ani gemu na nenrojce má se co děkowati, že modlářstwj w zemi wyhynulo, že hřichy se poznenáhla ztrácely, kázeň cirkewnj se silila, ctnosti se zmáhaly, láska rostla, k čemuž ke wssemu bez pochyby také spisy sw. muze nemálo přispěly. Bůh oslawil ho po geho smrti mnohými zágraty, a zvláště wěžňowé shledáwali na něm často mocného orodownjka a přjmluwce. Jeho swatý zůstatkowé nalézajj se až podnes skoro wssedy w kostele sw. Wincencia od Childeberta wystaweném, posléz kostelem St. Germain-des-Prés nazwaném.

R o z g j m á n j.

Kam nezřízená žádost peněz a zemského zbožj člověka weđe, widěli gsme na tetě sw. Germana; i prawda tedj, což dj Sirach, »že totiž nad lakomce nic není nešťlechetněššjho.« (10, 9.) Uważug tedj dusse bedliwě ochawnost lakomstwj! Není to ochawnost, kdýž si člověk bjdného kowu wjce wáží, nežli Boha samého, kdýž w srdci swém, kteréž má býti chrámem

Ducha swatého, stawj kapli mamonu a wjce o mrtwé wěci a o lesklu prst se stará, nežli o spasenj dusse swé? Není to possetilost, kdž ustawičnē takowé gen zbožj wyhledáwáme, kteréz ani dussi nezpofoguge, ani srdce nenascuge, kteréz gen působj nesmjrné starosti a ustarwičný strach, o kteréz konečnē předce okamžitě přigiti můžeme; gá řku, není to possetilost, ge diné o takowé zbožj starati se, kteréz časné i wěčné mučy pripravuge, a o pravé zbožj, o wěčné poklady, a blahoslawenstwj nebeské nedbati, gakoby wěčná muča a wěčná blaženost byla wěc genom nepatrná a malicherná! Není to zpozdilost ta nejwětšj, dnem a nocj až do umdlenj po tom se sháněti, což dnes neb zjtra zheyralý dědic promrhá, aneb auffsostně a bolestně to chrániti a hágiti, čchož š sebau na saud newezmeš! Není to bezbožnost, nebáti se trestů kterýmž Bůh lakomcům gen po zisku swětškém bažicjm wybrožuge, a pohrdati zaslibenau odměnau tēm, kteržž nejprw hledaj králowstwj Božjho? A není to konečnē ukrutné tyranstwj, kdž gsauce na dráze ku wěčné blaženosti swéwolně těžké břjmě na se klademe, š kterým sotwa sřze těsuau bránu nebeskau progdeme, kdž swéwolně nepříteli swému neyahlawněššjmu zbraň do ruky wstřkáme, kterauž neysnáze náš přemůže a porazj, kdž saní swéwolně pod rány geho lezeme, a bez odporu bjti se dáwáme. A protož odlož křestanská dusše, odlož wšsecku lakomost, nedychti po cizjm zbožj, a čjm tě Pán Bůh mi-

lostitivě naděsil, toho lakomě a lakotně nedrží; nezamýšlejí duffi swau, řdňž bližnj twé pomoci. potřebuge, a řdňž k tobě w potřebě swé wolá, nezatwřug srdce swého a ruky swé nezawřeny; nezvolěhen se na statek swůg a w peníze swé nedauſen, ale ukláden si poklady na wěčnost z mamony nesprawedlnosti, wědauc že ty, »kteržž chťegj zbohatnauti, upadagj w pokussenj a w osidlo dáblowo, a w žádosti mnohé neužitečné i škodlivé, kteréž pohřžugj lidi w zahynutj a w zatracenj;« (I. Tim. 6, 9.) a že »blahoslavenj gest bohatej, kterýž nalezen gest bez poskwrny, a kterýž po zlatě nepostaupil, aniž dauſal w peněžich a w pokladech.« (Sirach) 31, 8.)

Stořen wſſeho zlého gest žádost, gjž některj puzeni gsauce, poblaudili od wjry a uwedli se w bolesti mnohé. (I. Tim. 6, 10.)

Wiztež a wſtřihente se od wſſelikého lakomſtwj: neboť žádného žiwot nezálejj w hognosti těch wěcj, kterýmž wládname. (Luk. 12, 15.)

Řdož následuge lakomſtwj, formautj dům swůg. (Přjfl. 15, 27.)

• Muži lakomému a ſkaupému nadarmo gest zbožj. Řdo ſhromážduge s ugmau duſſe swé, ſhromážduge giným, a w zbožj geho bude giný rozkoš provozowati. Nenaſycené gest oko lakomcowo w djlu nepravosti: nenaſytjš se, až i ſtráwj, wſſuſſuge duffi swau. (Sirach) 14, 3. 4. 9.)

Wnozi přjſſli ku pádu pro zlato, a učiněná gest w kráſe geho záhuba gegich. (Sirach) 31, 6.)

Co mi chcete dáti a já vám ho zradím? pravil Židáš. (Math. 26, 15.)

Leptší gest malíčko spravedlivému nad bohatství hříšníků mnohá. (Žalm 36, 16.)

Gestíť žiřt weliký pobožnost s dostatečností. Nic gsme zagisté nepřinesli na tento švět: bezpochyby že také nic odnésti nemůžeme; ale magice pokrm a čjm bychom se odjwali, mēgmež na tom dosti. (I. Tim. 6, 6 — 8.)

Modlitba.

O, Spasiteli a Wykupiteli můg, kterýž gsí chudým byl učiněn, abychom my škrze chudobu Twau zbohatli: nakloň, prosím, srdce mého k šwēdectwjm šwým a ne k lakomosti, a tu milost mi propůgč, abych po zlatě netaužil, a w zlato a w pokladu nedaufal, ale spokogen byl tjm, čehož mi štědrá a dobrotiwá ruka Twá uděluje, a abych wšfecku starost swau wzkládal na Tebe, kterýž s Otcem a s Duchem swatým žiw gest a panuje na wěky wěkůw. Amen.

Na dnešnj den připadá také swátek: W Sardinii sw. mučednjků: Emilia, Felice, Priama a Luciana. W Karnotu sw. Karauna, mučednjka. W Korintu: swaté Helkonidy, mučednice, sw. Krescenta, Dioiskorida. Pawla a Helladia, mučednjků. W Medioláně sw. Senatora, biskupa. W Urgelli sw. Justa, biskupa. We Florenci sw. Podia, biskupa a w. g. sw.

Život sw. Maximina, *)

biskupa Trevirského.

Sw. Maximinus pocházel z rodu velmi vzácného v Piktavii a dle toho také byl vychován. V mládeneckých letech pověstí sw. Agricia biskupa povzbuzen, odebral se do Treviru, swatý biskup šhledav, že přichozí mládenec výborných gest mravů, a že velké schopnosti i horlivost ke všemu dobrému má, vychovával ho s velikou láskou a opatrností, a konečně i na kněžství ho posvětil. Z nemohl sw. biskup hodnějšjho muže posvětit nad Maximina, neboť byl pln wliďnosti a ušlužnosti, na modlitbách wytrvalý, w službě Boží horlivý, w hlásání slova Páně neunawený, ke všem milostivý, k sobě ale tvrdý. Trevirští obywatelé uznávali rádi a wděčně wznesené zásluhy, kteréž si kněz Maximin o gegích dušsernej a tělesné blaho byl získal; a aby tedy osvědčili, že si ho wážiti umějí, dosadila geg, ať všemožně odpjragjčjho po smrti sw. Agricia (okolo roku 332) na uprázdňenau stolici bis

*) O sw. Marimu, biskupu Veronenském, gehož gméno w kalendáři stogj, ničehož známo není; sw. Marima ale mučednjka swátek, o němž tuto se čjsti může, padá vlastně na den 30. dubna, dneššjho dne toliko geho přeuesšenj se slawj, protož na geho místo stawjm sw. Maximina, biskupa Trevirského.

skupstau. — »Uníž kdo sám sobě osobuge té cti, ale ten kdož povolán býwá od Boha gažkož i Aaron.« (Žid. 5, 4.)

Sv. Maximinus gsa biskupem zdwogil horliwost a starost o sw. cirkew. J bylat toho swrchowaná potřeba; neboť toho času zdwihali Ariané drze hlavu a blud swüg gedowatý raus hánj a bezbožnosti plný welmi offemetně po wsech kraginách wyléwali. Kněžj a biskupowé prawowěrnj museli osady jwé opauštěti a do bjdy se ubjrati. Sv. Maximin, genuž wjra čistá drážšj byla nad wsecku blaženost pozemskau, ano i nad život, odpjral netoliko bludu wšj silau, ale i pro wjru utištěných zmužile a ochotně se ugjmal. Mezi těmito zwláště zmjnití se slussj o sw. Athanasjowi, patriarchowi Alexandrinském, kterjž gaž známo, pro pewné hágenj wjry katolické do Treviru wyhnán byl roku 336. Wyhnanému biskupowi dal sw Maximin pohostinné přjstěssj, a nedbage ani na hněw cjsaře Konstancia, kaciřstwjm nakwasseného, ani na zášš a nepřátelstwj rauhawých Arianů, měl se k hostu s newětšj wážností a wseho, čehož potřebowal po celá dvě léta, štědre a hogně mu poskytowal. Že s tjmto sw. mužem obcowati a na pewné geho wjře také swau wjru twrditi a na ohni geho milowánj také w sobě lásku k Bohu a k bližnjmu rozněcowati může, pokládal šj za newětšj blaženost. — »Kdo chodj s maudrými, maudrý bude; ale přjtel bláznů, podobný jim učiněn bude.« (Přjsl.

13, 20). »S swatým swatý budeš, a s wyvoleným, wyvolený budeš, a s přewráceným přewrácený budeš.« (Žalm 17, 26. 27.)

Roku 338 nawrátil se sw. Athanasius z vyhnanstwj opět do biskupstwj swého do Alexandrie, a netrvalo dlouho, musil také biskup Carhradský čili Konstantinopolský z rozkazu cjsaře Konstancia do bjdy se stěhowati. Z toho ugal se sw. Maximin a byl mu přítelem, ochrasnou a štjtem. Nad tjm zamrzeli se Uriané nad mjru welice a proto i cjsaře Konstance, genž w Treviru sjdlil, netoliko popuzowali proti Maximinowi anobř i usilowali geg w tenata swého osfemetného kaciřstwj laviti. Ale Maximin prohlédage osfemetnost bludařů, odkryl gegich habnebné ausťofy, wygewil nesprawedlnost a ukrutenstwj, wywrátil liché námjtky proti swaté wjře katolické, a tjm netoliko cjsaře a s njm i mnoho duchowenštwa před osidly gegich wystřjhal, ale i wjru katolickau zahágil a utwrdil. Že mu to Uriané welmi za zlé měli a tjm wětšjím hněwem na něho zanevěli, fdožby poschybowal? Gegich weliká zášť okázala je roku 347. na sněmě we Filipopolu, fdež sw. Maximin a s njm i wjce giných prawowěrných biskupů ze společnosti swé wyobcowali, proto že božstwj Krista Ježíše proti rauhawému bludu gegich hágili a bránili.

Ustawičnými bogi pro swaté náboženstwj, pro prawdu a pro sprawedlnost, těžkými starostmi o blaho swé osady a konečně i mnohau

práci w službě Boží podryla se sja swatého biskupa a poznenáhla blížilo se i okamžení, w kterémž měl dostati zaslíbenau korunu spravedlnosti; neboť byl dobrý bog bogowal, běh swůg dokonal, wjru zachowal. Než na wěčnost se odebral, nawššjwil gessťe gedentráte wlasti a dědinu i bratry své w Piktavium, a tam, kdež poneyprw spatřil swětlo swěta, tam také zamknul na wždy oči své r. 349, aby we wyššjim swětle na wěky widěl Pána Boha swěho, pro něhož pracowal a trpěl.

Gebo sw. pozůstatky dal nástupce gebo sw. Paulinus do Treviru přeněsti, a w kostele gemu ke cti zaswěcenému pochowati. — Na přjmlowu gebo stali se mnozi zážrakowé.

Rozgjmánj.

Sv. Maximin mage dosti na slawu sproctěho kněze nechťel žiwau wěcj důstognosti biskupa na se přigmauti. Zagisté tanula mu ustawičně na mysli slowa maudrého krále: Ze wšse na swětě gen pauhá marnost gest. On widěl, že wššični lidé maličtj i welicj, umjragj; widěl, že tjm hlauběgi klesá, čjm wššse kdo stogj, a že mocnj mocně muňy trpěti budau wěděl. (Maudr. 6, 7.) — O, slowěce, proč pak ty tolik po cti swětšké taužjš? proč tak pilně důstogensťwj a hodnostj hledáš? Podjwew pak se, kterj před tebau w důstogensťwj byli, ach i po těch nenj žádně památky, swět na

ně zapomněl, ba ani gména gegich wjce nezná. Těla gegich špráchnivěla, gako těla těch, nad kterýmž wládli, a w hrobě nerozeznáš prach boháče a chudáka, ani prach pána a poddaného. Smrt wšse na swětě wyrówná a wšse zničj. Un tomu tak, nenj-li to possetilost po wěcech taužiti, kteréž dneš gsau a zjtra pominau? Nenj-li bláznowstwj za stjnem se honiti, kterýmž ani ruka ani srdce se nenaplnj? Wjm, bratře, wjm že řekneš, že gen z té přjčiny po poctiwostech a hodnostech se sbánjš, abys prý Bohu lépe a dokonalegi w stawu wyššjim slaužit mohl, wjm také, že gen proto bohat býti chceš, abys prý potom chudým šstědřegšj almužnu mohl dáwati, a newjm gaké welké a wzácné skutky konati. Wšse to gen klam a šsalba, wšse podwod dábelšj. Šjm kdo wyšse stoji, tm wjce má powinnosti. Když tedy w njžkém stawu swém, když w chudobě swé powinnosti swých neplnjš a nekonáš: gak budeš š to wyššjim powinnostem zadost činiti? Když malicherné giž starosti při modlenj a při službách Božich ti na překážku gsau a duffi twau roztržitau činj; gak medle pohřjzen w starosti neywětšj Bohu slaužiti budeš? Kdo nenaučil se dobře poslauchati, neumj dobře rozkagowati; a kdož nenj dobrým poddaným, nebude dobrým předstaweným. Když sedlák po rychtářstwj taužj, řjkáte, že gest ctizádostiwým; a mysljte šnad, že se stane pokorným, když se naplnj geho tauha? U kdož w chudobě swé šlaupý gest: mysljte, že, zbohatnuw, stane se

středným? Protož hled býti přítelem Božím, milug čistotu svědomí a zauplna Bohu se poraučea. Geli ti Bohem která hodnost sauzená, powýšjí tě bez twé pomoci. Twého přičinění nepotřebuge. Bud u sebe pokorný a o hodnosti o žádné nedben, wěda, že žádná důstognost není tak wysoká, aby gi ruka zlowolná nedosáhla, a že žádný staw není tak pewný, aby z dopustění Božjho zlost lidská ho nepodkopala. Bud tedy se stawem swým wždy spokojen, nebaž nad lid se wznášeti a po panování nedychti; neboť přigde den, kdež Bůh pustí srp swůg a žiti bude, a wšickni staneme se sobě rowni, a ten gediné, »kdožby se ponížil jako malický (Dítě), gest wětšji w králowstwí nebeském. (Math. 18, 4.)

Wysoce nesmenšleg, ale bog se. (Řim. 11, 20.)

Ponížte se před obličejem Páně a powýššjí nás. (Zak. 4, 10.)

Za wysším gde poníženj, ale pokorného přijme sláwa. (Přísl. 29, 23.)

Pokoríte se pod mocnau rukau Božj, aby wás powýšsil w čas nawšstjwenj. (I. Pet. 5, 6.)

M o d l i t b a.

O Pane Jezissi Kriste, wysosti ponížených a prawé pokory příklade i odměno! račiž, prosijme, pro swaté gměno swé, té milosti nám udělití, abychom ničdá hrdě o sobě, nemyslíli ani

wysokých wěcj nežádali, ale w pokoře Tobě zaslibené wždy wíce a wíce prospjwali a také odměny pokorným zaslibené šťastně dosáhli. Amen.

Lehtýž den :

Žiwot sw. Cyrilla pacholjka.

Dnessnjho dne slawj cirkew sw. také pá-
mátku sw. Cyrilla, kterýž co do let šice gen
pacholjkem byl, co se ale wjry dotýče, auplně
byl utwrzený: a proto také slabau silau swau
tělesnau dokonaleho wjtězstwí nad ďáblem obdržel.

Umučenj tohoto pacholjka zachowalo se w
gednom listu, gať se podobá, psaném od sw.
Termiliana, biskupa Césarenského, ku některým
rodinám aneb osadám. Znj ale takto we wol-
ném překladu :

Umučenj sw. pacholjka Cyrilla nesmjím
wám, milj bratřj, tagiti, leč zvěstowati. Nebo
š njm bogowala wyššj moc ano Bůh sám bo-
gowal š njm. Š njm bogowala šla wjry
proti nesprawedliwému saudci Césarenskému. Au-
tlý wěť sw. Cyrilla wynutila welké diwákům
podiwenj a geho neoblomená stálost u wjře
chwálu Kristowu, lidem předloženým. Krista
mage stále na gazyku wyznáwal, od Něho že
pužen gest. Nanami ubit gsa a strassen nedbal
ani na wýhrůžky ani na bolestné utrpenj: ale
snássel wšse toto welmi rád, a š neywětšj ochot-

tností i na mnohem většij utrpenj se připravoval. Mnozí o. vjře křesťanské dobře smenšlegjce naklonowali se mu, a mnozí, kteříž stegněho s ním byli stárij, následowali ho. Ale otec odřekl se ho, zawřel mu dům swúg a wsecku podporu mu odepřel. Někteří chwálili otce za to a obdivowali ho: ale Cyrillus, kterýž wydědění a wyhnání za nic si nepokládal, prawil, že co nyní ztrácj, nepatrné gest: ale wjra w Krista Ježíše že mu mnohem lepšij a dokonalejšij odměnu zaopatřj.

Tímto gednáním popudil hněw soudce Césareyského, kterýž geg od wogákú giti a na saud postawiti kázal, mysle hrdelnjm právem geg zastrassiti. Wšak brzo se přeswědčil, že pacholjř tak snadno nedá se zastrassiti, neboť stál tu pokogně a beze strachu, sjen wěrau, pro niž wšse ničjm se mu býti zdálo. Tu prawil k němu sudj: »Gá ti odpausstjm, holečku, wsecka prowinění twá, i také otec twúg ti odpustj, čímž gš ho urazil, a wezme tě zaš do domu swého, a budeš zaš aučasten zbožj geho, budešli mjt. rozum a s maudrau se potážeš. Na to odpowědel Cyrillus: »S radostj nesu tyto předházkj, kteréž se mi dělaj. Rád trpj, že z domu otcowského wyhnán gsem: Bůh unne přigme co neylastawěgi; u Něho nagdu byt mnohem většij, mnohem pěknějšij! Rád poneju chudobu, abych wěčného bohatswój požjwati mohl. Smrti se nebojím, neboť čeká na mne život mnohem lepšij.« An to prawil pacholjř s ga-

Kausi welebnau důstognostj, kázal sudj, aby wes
řegně swázán byl tjm způsobem gať se pautá:
wali k smrti odsauzenj. Po tom dal ho takě
od katanu na poprawissťe wěsti w tom důmě:
nj, že, až uzřj přjprawu, kterěz se k geho usmr:
cenj děgj, že strachem a hrůzau přemožen ginál
se usmyslj. Když wssak pochopowé sudjmu ozna:
mowali, že pacholjř ani nepláče ani ohně se ne:
bogj, do kteréhož whoditi geg se stawěli, ale že
š neywěťssj ochotau ku smrti gde: tu powolal
ho sudj opět nazpět a domlauwal mu dle způ:
sobu swěho: »Widěl gš dlapče oheň, widěl gš
meč. Měg tedy rozum, abys do domu otcowské:
ho se nawrátiti a zbožj otcowského pozjwati
mohl.« Cyrill odpowědel: »Znš mi, ukrutnjče,
welmi usškodil a zle gš učinil, že nazpět gš
mne powalal. Nač gš zapálil hranici, nač gš
naostril meč? Dům gest mnohem wěťssj, do kte:
réhož stěhowati se pospjchám, mnohem dokona:
legssj gest bohatstwj, kterěz od Hospodina dostati
taužjm. Usmř mne rychle, ať rychlegi toho bla:
ha se mi dostane.«

Mnozj z přjtomného lidu slyssjce toto, ne:
mohli se slz zdržeti, pacholjř pať swatý prawil
k nim: »Mělibyste se smáti, radowati byste
se měli a wesele byste mne k smrti doprowo:
diti měli. Newjte, w gakém městě gá bydleti
budu, newjte gakau gá důwěru mám? Přegte
mi tedy té radosti, ať žiwot swůg obětugi.«
Po těch slowech wedli pacholjřa skutečně ku smrti,
kterýž gi podstaupiw zmužile a statně oslawil

gméno Páně a vzdělal a utvrdil wěrné křesťany s pomocj Jehož, genž gest žiw a králuge na wěky wěkům Amen.

R o z g j m á n j.

Když pohledjme gednať na zmužilost, s kterauž autlý pacholjř sw. Cyrill begowal pro wjru a ctnost, gednať uwážjme swau chaulostiwost a wrřkawost i newěrnost, gessro pro fratickau rozkoš, pro mizerné a pomjgitelné zbožj, pro marnau chwálu Krista se odřjkáme, wjru zrazugeme, ctnost w sobě i w giných mrtwujeme a mořjme: gá řku, to řdyž si tať pewně w myslí rozwážjme, zdaliž nemusjme se styděti, že se nazýváme křesťany? — Malezá-li se ale do nás gessře toliť křesťanského smeysslenj, že toto wsse uwažugjce nad chaulostiwostj, bezbožnostj a zaslepenostj swau se rdjme: nuže tedy se zmužime přjkladem autlého pacholjřa roznjceni, a hledme wssj silau, aby wjra Kristowa tať pewně se ugala a taťowé owoce wydávala, kterěz nesla w mučednjcjch Božjch, ba giž i w tom pacholjři Cyrillowi. Ale to se ginat nestane, ledabychom upřjmnau myslj gi přigali, ledabychom poslussným srdcem se gj podrobili. Neboť wnyšćuge nás: abychom odřeknauce se wssj bezbožnosti a swětských žádostj, strjzliwě a sprawedliwě a pobožně žiwí byli na tomto swětě, a očekáwali wěčného blahoslawenstwj, w gehož naděgi gme sřze Krista Pána a geho náboženstwj

ustanoveni. (Lít. 2, 12, 13.) Toto ovoce překrásné nepřináší vjra toliko u lidí gistého powolání aneb stárj, ale w každém člověku ge plodj, kterýž se gj plným srdcem oddá, nebo spravedlnost Božj, dj písmo sw. přichází skrze vjru w Krista Ježíše ke všem a na všedny, kteříž wěří w něho: neboť není rozdílu; (Řím. 3, 22.) a každý, kdož slyší slova Kristowa a plní ge, připodobněn bude muži maudrému, kterýž ustawěl dům swůg na skále. Z spadl pětj wal a přišly řeky, a wáli wětrowé a obořili se na ten dům, a nepadl: nebo položen byl na skále. (Mt. 7, 24. 25.)

Kdo slovo mé slyší a wěří tomu, kterýž mne poslal, máť život wěčný, a na saud nepřigde, ale přessel z smrti do života. (Jan 5, 24.)

Služebník ten, kterýž poznal vůli Pána swého a nepřiprawoval se, a nečinil podle vůle geho, bit bude mnohými ranami. (Luk. 12, 47.)

Wšedku pěti na to příložice připogugte k vjře své ctnost, a k ctnosti umění; k umění pak zdrželivost, k zdrželivosti pak trpělivost, k trpělivosti pak pobožnost, k pobožnosti pak milování bratrstwa, k milování pak bratrstwa lásku ku všednym lidem. (II. Petr. 1, 5. 6. 7.)

M o d l i t b a.

O Bože! který gazykům dětským wmylnosti uděluješ, aby mužové se zahanbili, wylj

prošjme, milost Ducha swatého na mládence a na starce, kterýž by ge netoliko naučil, po čem by zde na zemi gediné taužiti, nobrž také k tomu ge nutil; kterýž gšl a panugeš s Ježíšem Kristem w gednotě téhož Ducha sw. na wěky wěkůw. Amen.

Dnešního dne swětj se také swátek: W Řjmě sw. Re-stituta, mučednjka. W Ikonium w Isaurii sw. Konona a syna geho mučednjků. W Anaunii sw. mučednjků Sisinia, Martiria a Alexandra. W Césarei Filipowě sw. Theodosie a jainých dwadnácti žen, pro wjru umučených. We Veroně sw. Maxima, biskupa. W Arkanu w Lacium sw. Eleutheria wyznawače a m. g. sw.

30.

Život sw. Ferdinanda,

krále Španělského.

R. 1198.

Španěly byly rozděleny na mnohá královstwj, a drahnau částj této wlasti panowali od dáwna Machomedansstj Maurowé, a wláda gegich byla křesťanům welni těžká. Wedli sice křesťansstj mocnářowé s nimi časté wálky, ale bez welikého prospěchu, a teprw w 15. stoletj zaljibilo se prozřetelnosti Božj, zěhnati zbrani křesťanské a na trůn krále posaditi, kterýž ohnirau horlivosstj wjru křesťanskau rozmnožowali a utwřowali. Mezi nimi zwláště wznamenáwal se sw. Ferdinand III. gegž také cirkew pro nezauhonnost žiwota, pro sprawedlnost a pro ohnirau lásku k Bohu, do řady swatých napsala.

Byl ale Ferdinand syn Alfonsa krále Leonského, a Berenguely, dcery krále Kastilského, také Alfonsa zvaného, narodil se pak okolo roku 1198. Matka jeho Berenguela, žena nad míru bohabogná, nábožná, opatrná a maudrá, měla o to velikou starost, aby se syn všem vědomostem, na stav a na budoucí jeho povolání příslušným a potřebným, dokonale a úplně naučil, při tom však nezanedbala v srdce jeho rozšiřovati pravou maudrost, jež jest bázeň Boží. Tím způsobem stal se Ferdinand mláďencem dokonalým. Jeho srdce hořelo láskou pro náboženství a pro ctnost, on byl pokorný a dobrotivý, a prost vši mládenecké lehkomyšlnosti, nepokálel nikdy své duše oplzlostmi. Když na něj pohlédl, šlehal na něm dle tváři mláďence, dle chování a mravů maudrého muže; spravedlnost byla pravidlem všech činů jeho a rada maudrá přigemná všim jeho. Šťastná země, kdež panuje takový král! — »Levší jest maudrost nežli síla, a král maudrý jest utvořený lidu.« (Maudr. 6, 1, 26.)

Léta 1214 umřel Alfons král Kastilský, a po dvou letech i syn a dědič jeho, nezletilý Gindrich. Teď přišla vláda na Gindrichovu sestru Berenguelu, ta však již postoupila synu svému Ferdinandovi, tenkrát 18 roků teprva starému. Mladý král se ale neljbil hraběti Alvarozovi, muži to nad míru hrdému a pánovitému i mstivému. A ten popudiv nepřítel dva bratry své a pak i jiné mnohé pány proti no-

wému králi, bauřil wesskerau zemí. Ale král Ferdinand podporován radau maudré a opatrné mátere, uduřil w krátkém čase zbauřenj, odbogné pány přemohl, zemí a sauženému lidu opět dořonalý pokog zgednal. Alvarez, půwod celého toho zbog- nictwj upadl w ruce králowy; ač byl ale smrti hoden, předceř dořel milostiwého odpusstěnj a auplné swobody. Uřřak odměnil se králi swému newděkem, neboř postjwal na něho neustále otce Alfonsa, krále Leonřkého, a postjwati nepřestal, až brannau rukau proti synowi do pole wytáhl. Ferdinand zhrozjw se té myřřlěnkj: že ř otcem setkati se má, wynasnažowal se wřřemožně hněw geho upokogiti. Z psal mu mimo giné: »Děkuď tento hněw a nenáwřř ke mně? Proč táhneř proti mne do pole? Škoro se zdá, že se rmautjř že řřřřřj mého, z něhož byř se radowati měl; neboř tobě ke cti gest, že syna mářř, který zezlo Kastilřké w ruce má, pro něhož také řádnyř král tak snadno wálku proti tobě nezdwihne, alebrž wjce tebe se báti a tebe slawiti bude, než řdy ginďa. Budeř-li tedy mne znepokogowati, sám sobě uřřkodjř. Mohl bych owřřem i gá w zemí twé ruznice rozřjwati a snáze než kterýkoli král: ale myřřljm, že by to byla wěc nedowolená a trestu hodná, protože mým otcem a mým pánem gřř, a dci tak dlawho trpěti, až sám řřřřřdu poznářř, kterauž mi činjř.« Pomocj a přřřpěnjm něřřterých pánuřř stalo se konečně mezi oběma stranama porownánj a pokog, kterýž niřřďa wjce se nezruřřil.

Řed se ugal Ferdinand wladny země mocnau

rufau. Ejl, kterýž gediné na myslí a na srdci mu ležel, byl: poddané své blažené a šťastné učiniti. Z té příčiny bral si za rádce gen takové muže, o jejichž maudrosti a spravedlnosti úplně se přesvědčil. Nejvýznačnější mezi nimi byl zagisté Rodriguez, slowitný arcibiskup Toledský, kterýž tak gednomyslň byl s králem a matkou jeho, že se říkalo: Tito tři mají toliko gedinau dussi. Rozkázal také nowau zákonnj knihu sepsati, a aby nespravedlivé nálezj předešel a utiskovánj poddaných zamezil, zřídil nejvyššj stolicí saudnau, ku kteréž každý od nižšjho saudu odwoláwati se mohl. U něho našel každý žádané pomoci a podpory, a každému stalo se plné právo. Byl ke každému pln mjrnosti a laskawosti, wygymage toliko zlosynj, kteříž na něm příjného pána měli, a také nikdy ničehož před sebe newzal, aby se byl privé wraucně nepomodlil a o oswjcenj a požehnánj Boha neprošil. U jeho dwora panowala šice sluffná štkownost, nikoli ale nádhera, pod gegjmž by břemenem musili poddanj aupěti, a proto žádné nové daně ukládati nechťel. Když mu gedenkráte w čas wálek s Maurj kdoš radil, aby nowau daň wypsal, odpověděl w hněwu swatém: »Chraň mne Bůh od twé rady. Prožřetelnost Božj umj i na giný způsob mi pomáhati. Gá se bogjm wjce prosljnánj gediné chudé ženy, nežli wšseho wogšfa Mauršského.« — »Když panowati budau bezbožnj, lháti bude lid,« prawj písma swaté. (Přjíl. 29, 2.)

Ferdinand pogal roku 1219 na radu své matky; Blaženu (Beatrix), přewýbornau dceru cjsaře Německého Filipa, za manželku, a po gegj smrti roku 1236 oženil se s Johanau, dcerau Simona, hraběte z Ponthieu. Bůh ho obdaril mnohými syny a dcerami. Co manžel a otec držel se přisně zákona swatého náboženstwj, a gať swatě zachowával wěrnost manželstwu, tak se bedlivě také staral o dobré wychowánj synů a dcer swých.

Ku konci roku 1230 umřel Alfons, král Leonstý, Ferdinand nastaupil vládu po otci swém. Teď zdwožil péči o blaho swých poddaných. Když gessťe králowstwjm Kastilským vládl, wedl šťastně hoge s Mahomedánskými Mauru, genž na hranice geho králowstwj neustále doráželi a křestany utiskowali. Mage teď mnohem wětšj moc, wedl ty wálky s wětšjím prospěchem; dobyl Kordubské, Zaenské a Sevillské krajiny, a Granátstý král stal se mu poplatným. Že ho k těm wálkám nevwudila ctizádest ani dochtiwost vlády alebrž toliko ten aumysl, aby swým křestanským poddaným swatý pokoj kgednal, wygewil král Ferdinand sám, řka: »Ty Pane, skaumáš srdce a ledwj lidská! Ty wšě, že newyhledávám swau nobrž twau čest, a nežádám rozmnožiti pomj gegj králowstwj swé, nobrž wjru twau a cjrkw křestanskau.« A to také dokázal skutkem, neboť do wšech měst a kraju wvdobytých uwádel wjru křestanskau, wšade zřizowal nové stolice biskupské aneb kostely a kláštery, wykázal jim

služné ba i hogné důchody, a wšse cokoli bylo w geho moci, wynakládal na oslawenj swaté wjry, Swé wogško držel na uzdě a w kázni, a wšse možné hleděl w něm zakotwiti bázeň Božj a nábožnost; neboť tam toliko nalezá se prawá zmužilost, kdež bázeň Božj srdcem wládne. Arcibiskup Rodriguez zastával sám osobně auřad pastýřský we wogšstě, a tak nemálo podporowal spasiitelný aumysl nábožného krále. Dstatně byl král Ferdinand lidu swému wýborným příkladem wšseh ctnostj. Zachowával wšskeré od cirkwe předeřsané posty s neywětšj swědomitostj; nosil na holém těle kagcuj rauch, w podobě kříže; kázal před bogownjky nositi obraz neposškrvněné Rodičky Božj, a tjm důwěru w nich w gegj pomoc buditi, a sám podobný obrázek na prsich nosil; stráwil také celé noci na modlitbě, zwláště před bitwau, a swá wjtězstwj nepřipisowal nikdá zmužilosti a srdnatosti swého wogška aneb wůdců geho, nobrž pomoci a ochraně Božj, gakož wjsinodj: »Kůň pripravuge se ke dni bogi, ale Hospodin dáwá wjtězstwj.« (Přjst. 21, 31.) A skutečně přišla zářtupu geho negednau ruka Božj ku pomoci. To se zwláště ukázalo, kdž roku 1234 králewíč Alfons u Xeresu s patnácty stý mužů sedemkráte silněgšj wogško nepřátelské prorazil a roku 1249, w kterémž Ferdinand přeewného města Sevilly dobyl. Weden nepřátelský wůdce, gménem Arataf, odcházegze z města prawil: že gen člowěk swatý s tak malým wogškem tak silného a lidnatého města dobyti mohl,

a že se mohlo jen s pomocí Páně Maurům vzíti. Dobyl tak mohutného města, v kterémž se veškerá síla nepřátelská skládala, rozkázal bohab. král, aby se všude díky Pánu Bohu vzdávaly; sám se poroučel do ochrany Rodičky Boží, a chrám Sevillský dal s velikým nákladem co neynádherněji zříditi.

Než do boje proti Seville vyrazil, umřel mu rádce a přítel nejmilejší, arcibiskup Rodrigo, a nedlouho po něm také máteř, nábožná Berenguela. Jeho srdce zformovalo se sice nad smrtí tak milých osob, ale nekleslo. Náboženství a wjra Kristowa byly mu útěchou a posilou v zármutku tomto, jakož i ve všech ostatních strastech, kterékoli ho potkaly, a wjra dávala mu také dostatečnou sílu, že veliké nepořádné vášně v srdci svém udušil, v lásce k Bohu a k bližnjmu svému prospjwal, a tak patrně dokazowal, že také král může svědomitým a nábožným křesťanem býti, a že se powinnosti náboženství snadno s powinnostmi vládaře slaučiti daaj.

Roku 1251 chtěl horlivý král brannou rukou do Afriky wtrhnouti, odkud Španělský Maurové nejmějšj podporu dostávali, ale náhlá nemoc, kteráž se v krátkém čase stala nebezpečnou, překazila aumysl jeho. Z nemoci jeho se zarmautili všickni, gedinský král byl myslí pokogné a poroučel se do vůle Boží. Widá, že nemoc jest nebezpečná, složil pokorně a skrausseně obecnou zpowěd a pak žádal o večeri Páně. Rduž

biskup Segoveský proveden od četného duchovenstva a divořanstva, s velebnau svátostí do komnaty wessel, wštal nemocný král z postele a prowaz kolem hrdla a krucifix w ruce, uwrhl se na podlahu, wece: »O Pane, gak toho zaslubugi, že přicházejš ke mně? Ty gš, Pane, z lásky ke' mně mnohem těžšij břemeno nesi, a co gá bjdny hřššnjš učinil gšem pro tebe? O nehleď prosim Bože! na to, že špatné aučty kladu ze wšseho toho, což gš mně swěřil, a z času, gak gšem ho wynaložil; ale hleď gen na to, co gš ty sám, a smilug se nade mnau.« An mluwil ta a podobná slowa, ljbal w neyhlubšij skrausšenosti krucifix, a kleče, přigal welebnau swátost.

Když bylo po sw. přigimánj, žehnal králowně a wšsem dětem swým, a wclmi ge nazpomjnal k bázni Božj. A neystaršijmu synu Alfonsowi prawil mimo giné: »Widjš, synu, gaké množstwj pokladů, poddaných a zemj tobě zanechávám, máš gich wjce, nežli kterýkoli král křestanský. Hleď, abyš toho wšseho k dobrému užíwal! Bud dobrým a dobře koney, mage tolik prostředků k dobrému w ruce! Zachowášli wšse, což gšem přikázal tobě, bude mé požehnánj s tebau, nezachowášli, odstaupj od tebe požehnánj Božj.«

Než se sw. král se swětem rozlaučil, potěšil ho Bůh nebeským widěnjm, a tu zwihna oči k nebi řekl: »Páne, ty udělils mi králowstwj, kteréž gšem neměl, a wětšij sláwu a moc, než gšem zaslaužil, dals mi tolik, což se swaté wůli twé ljbile. Za wšse toto wzdávám ti jky a králowstwj

své tobě odewzdávám, kteréž jsem dle možnosti rozmnožil; také dussi swau tobě poraučim.« Na to prosil wšsedy přítomných, aby mu odpustili, čím ge byl urazil, sám také wšsem odpaušstěl, a wezma hromnici w obě ruce, pozwihl se a modlil se řka: »Pane Jezu Kriste, wnkupiteli můg! nah wysšel jsem z žiwota matky mé, a nah nawracugi se w lúno země. Přigmi dussi mau, a pro zásluhy swatého umučenj twého, račiž gi postaviti mezi swaté služebnjky své.« Tu spustiw ruce, prosil, aby duchowenstwo litanie se modlilo, a pak »Tě Boha chwáljme« zpjwalo, načež hlavu skloniw, welmi tisse skonol dne 30. Swětna roku 1252. Žiw byl let 53, a 35 let panowal. Pochowan byl w hlawnjm kostele Sevillském. U geho hrobu stali se mnozi zázrakowé; načež gea papež Klijment X. roku 1671. za swatého wyhlásil.

R o z g j m á n j.

Kdo dokonalý a swatý žiwot zde na zemi wěsti chce, nesmj staw swúq, ku kterémuž Pán Bůh ho powolal, ani na okamženj s myslí a s očj spaušstěti, nebo tjm gedině způsobem dowj se každý, čeho se má warowati, naučj se powinnosti své znáti, a sezná, gaku cestau a gakými prostředky by cile swého dosábnul, neboť ginaf musj žiw býti rolnjk a ginaf knjze, ginaf woqáf, ginaf člowěk duchownj; ale každý má wěděti, co božské a co lidské zákony od něho

žádají. Komu mnoho dáno, od toho bude také mnoho žádáno; »neboť bude Bůh každého souditi podle cest jeho (Ezech. 18, 30.) a nebude zapřísť dbáti na osobu žádného, ani se ostýchati velikosti něčj: nebo malého i velkého on učinil a jednostegně pečuge o všedny.« (Maudr. 6, 8.) Čjm wětšj gsau powinnosti, w kteréz se kdo uwázal, a čjm wjce gich gest, tjm přjsněšj z nich bude aučny dáwati. »Mocnj, prawj Šalomon, mocně mučny trpěti budau.« (Maudr. 6, 7.) Nemá-li člowěk na zemi ničoho, gehož by se strachowal, má zapřísť Boha za soudce, »kterž bez přijmání osob soudi wedlé skutků jedného každého.« (I. Petr. 1, 17.) Rozumj se, že čjm důstogněšj auřad, tjm wětšj odměna, owšem ale gen tenkrátě, pakli gsme nade všim pokussenjm i nad všemi překážkami swjtěziwše powinnost swého powolání swědomitě plnili, nebo »Bůh mocných nezamjta, poněwadž i sám gest mocnj, ale nedává žiwu býti bezbožným. Uposlednauili ale a budauili ho ctjti, stráwj dny swé w dobrém a léta swá w sláwě.« (Job. 36, 5, 11.) A protož, kterjkoli ginýni gsťe předstaweni, stále na paměti męgte, že pánem wšim gest Bůh wšewědaucj a wšadny přítomnj, neboť »každá duse mocnostem wyššim poddána gest.« (Řjm. 13, 1.) Bud šj ale kdokoli: nezapomjney, že křestanem gšj, a že gšj se co křestan wůdci swému, Pánu Kristu, od kteréhož i gméno swé máš, za bogownjka zasljbil, gestto gšj na křtu swatém pod korauhew geho

wstaupil a na zákon geho přisáhl, a dábla i pompu
 geho se odřekl. Rozvažug si medle, zdali gš
 dle učiněné přísahy, dle zákonů přigatých a dle
 gména swého žiw byl, aneb zdali gš přísahu
 nezrušil, korahew Kristowu neopustil a w službu
 dábla newstaupil? Ehledáš-li, že gš poklešl a
 slib swúg zrušil: udeř se kagjcně w prsa a
 wolen ku Kristu, wúdcu swému, aby se nad te-
 bau smilowal, aby ti odpustil wřkavost a ne-
 wěrnost, a opět pod korahew swau tě přigal,
 a hled, abyš pak zmužile a srdnatě bogowal,
 gako prawý bogownjř Kristůw proti tělesnosti,
 proti swětu a proti dáblu, a gessro křestanem
 gš, následug Krista, Boha swého. Menoš gméno
 toto na darmo, ale chowey se podlé obsahu ge-
 ho, čině skutky křestana hodné. »Pracug gako
 dobrý rytjř Krista Jezjše,« (II. Tim. 2, 3.)
 a připomjney si, že kdž bogownjř swětšj pro
 marnau sláwu a pro nuzkau laupež žiwot w
 nebezpečenstwj wydáwá, že bogownjřku Kristo-
 wu zaslusno, aby zákon a wúli swého wú-
 dce swatě zachowáwal, genž dj, že gho geho
 sladké gest. Pakli by kdž mysl twá w bogi
 klesala, pakli by zápas přjliš tuhý byl, a pakli
 byš ranami ubit sobě ani rady ani pomoci ne-
 wěděl: gdi k cirkwi swaté, w gegj ruce složil
 Kristus, wúdce twúg, pro blaho bogownjřů
 swých, prameny milosti newywážitelné. K cirkwi
 gdi, prawjm, a ona tě před aukladn nepřátelš-
 mi wstřjhá, nad nepřátelš tě swjtěžiti nauěj, a
 srdce křesagjcy opět zmužj. K cirkwi gdi, a cjr-

keo wyléčj swátostmi rány dusse twé a chorobu srdce uzdrawj; w swátostech nagdeš sju a wytrwánj, w swátostech konečně i odpustěnj wšech pokléškú a prohřěškú, kterýchž gsí se byl w bogi dopustil. Modli se k Bohu a wyslyšj tě.

Gedenkaždň, w kterém xowolánj powolán gest, w tom zústáwen. (I. Kor. 7, 20.)

Odstup od zlého a čič dobré, a tať přebýwen na wěky wěků. (Žalm 36, 27.)

Wydey počet z wládařstwj swého. (Luk. 16, 2.)

Prosim wás, abyste hodně chodili w powolánj, kterýmž powoláni gste. (Efeš. 4, 1.)

Wěrně gest ten, kterýž powolal wás, kterýmž tať učinj to. (I. Thesš. 5, 24.)

Wěrně gest Bůh, křze něho powoláni gste k účastenstwj Syna Jeho Ježíše Krista, Pána našeho. (I. Kor. 1, 9.)

Mocent gest Bůh, wšselikau milost hognau učiniti w wás, abyste we wšsem wzdnych wšselikau dostatečnost magice, rozmáhali se ke wšselikému skutku dobrému. (II. Kor. 9, 8.)

Modlitba.

O Pane Bože, Otče můg! ach, kolikráte gsem byl netrpělivý w powolánj swém, w kteréž Tyš mine, dobrotivý Otče, postawiti ráčil, a kolikráte gsem upjral s záwistiwau myslj xafn na staw bližnjho swého. Mnij toho srdečně w kám a s milestj Twau beru před sebe, w sta

wu swém býti ode dneška trpělivý a spokojený. Stačí, prosím, jen povinnosti povolání mého do srdce mi napsati a tu milost mi propůjč, abych jako věrný bogovník netoliko zmužile wytrwal na místě, na kteréž si mne postavil, ale i wšední povinnosti křesťanského bogovníka swědomitě plnil a zachováwal. Strže Krista Ježíše Pána našeho, jenž s Otcem a s Duchem swatým žiw gest a panuje na wěky wěků. Amen.

Na dnešní den připadá také swátek: W Římě sw. Felixe, pareje a mučedníka. W Turribus w Sardinii sw. mučedníků Sabina a Krispula. W Antiochii sw. Sika a Palatina, mučedníků. W Ravenně sw. Craperancia, biskupa. W Papii sw. Anastasia, biskupa. W Césarei Kapradocké sw. Basilia a Emmelie, rodičů sw. Basilia welkého, a m. g. sw.

31.

Žiwot sw. Petronilly,

panny.

Gať z některých míst písma sw. wyswjtá (Mt. 8, 14. Mr. 1, 30. Łuf. 4, 38.) byl sw. apóstol Petr ženatý. Od té doby, co ho Kristus Pán za učedníka swého powolal, byl gať některý swatý otcowé ugířtugi, w ustawičné čistotě žiw. Jeho manželka, gménem Perpetua, gať swěděj sw. Kliment Alexandrinský, umřela při smrti mučednickau. Swatý Petr sám gi k smrti připravowal a síly dodáwal. Sw. Petronilla, o kteréž tuto mluwiti budeme, byla při dcerau

těchto svátých manželů, gať někteřj ugiffugi, qinj ale wyprawugi, že byla urozená a fšlechtná Dymanka, a fw. Petra dcerau byla toliko smyflu duchownjm, protože od něho byla wjře Kristowé wyučená a křtem swatým obmytá, kterážto domněnka mnohem podstatněgšj a prawdivěgšj býti se zdá, než ona prwnj. Bud tomu gakkoli, památka fw. Petronilly byla w cirkwi od nendáwněgšjch časů velmi slawná, tať že od pradávna na dráze Urdeatinské pohřebiště a kostel pod gegjm gménem se založil, a u veliké wážnosti byl.

Petronilla byla velmi bohobogná a nezwinna, a při tom i dle těla krásná. Gednať aby krása a sljčnosť tělesná nebyla duffi gegj na škodu, a gednať aby se wjce w trpěliwosti cwičila a očistila i od neymensšj škwrnny, seslal na ni Bůh nemoc mnoholetau. Bohobogná djwka snásslela wffe, čjmkoli gi Pán Bůh nawšstjwiti ráčil, trpěliwě a wděčně, a nepřála si ničehož giněho, než pro Krista Jezjše, genuž se byla tělem, duffj zasljbila, mnoho trpěti. Někteřj křestané widauce, že fw. Petr mnoho zážraťů činj a nemocné toliko stjnem uzdrawuge, pozastawowali se poněkud nad tjm, že ubohau Petronillu tať dáwno nemocnau neuzdrawuge. Z tázali se ho gedenkráte, která by toho byla přjčina? Načěž fw. Petr odpowěděl: že gj toho potřeby gest, aby nemocna byla; nemoc gest lékem pro duffi gegj, neboť hogj rány a od mnoha zlého gi zachraňuge. Či pochybugete, zdali ona

tafé we gménu Krista Jezisse uzdrawiti se může? To domluwio prawil k choré: »We gménu Jezisse wstaň a posluhug nám!« U sw. Petronilla wstala, celá zdráwa, a posluhowala Petrowi a wssém, kteřž byli s ním při stole, a gakž jim odslaužila, wrátila se opét na poručenj Petrowo nemocná na lože. — »Kteřž se bogi Pána, nebudau newětřcj slowu geho: a kteřž milugj ho, zachowagj cestu geho. Kteřž se bogi Pána, dotazowati se budau na ty wěci, kteréz dobro: ljezné gsau gemu, ostřihagj přikázanj geho a trpěliwost mji budau až do wzežřenj geho.« (Sirach 2, 18, 19, 21.)

Po některém čase nawstřiwil gi Bůh opét milosřdenstwjm swým, a nawrátíl gj plné zdrawj, a še zdrawim i sličnost tělesnau. Od té doby slaužila sw. panna Pánu Bchu s mnohem wětšj horliwostj. Gegj wjra utwordila se tak welice, že na gegj orodowánj mnozj chořj zázračně se uzdrawowali.

Powěst o sličnosti a kráse swaté panny Petronilly roznesla se po celém Řjmě, a mnozj mládenci, krásau gegj gatj, ucházeli se o ruku gegj a za manželku pogmauti gi chtěli. Mezi nimi byl také gakýsi Flakkus, muž urozený a bohatý. Ten přissel gedenkráte k swaté panně a žádal gi o ruku. S ním šsel zástup ozbrogenců, neboť měl aumysl násilně swatau pannu do swého domu odwěsti, kdnyby po dobrém giti nechtěla. Tu wece k němu Petronilla: »Proč přicházjš ozbrogen k djwce bezbranné? Wzdnyť

srdce panenské nedobývá se meči a pohrůžkami. Žádaš-li mne mjeti za manželku, dej mi tři dny na rozmyšlenau, a pak possli ke mně urozené panny a panj, ať mne domvedau slavně do domu twého tak, gať se na star twoug slussj. » Ljbila se ta odpowěd Flakkowi, a nawrátiw se domů s weseljm, dělal welké přjprawy k nastáwagjcjmu sňatku. Swatá Petronilla, kteráž od dáwna čistotu swau Kristu Pánu byla zasljbila, postila se a modlila se po celý ten čas, žádajc s neywětšj s kraussenostj, aby gi Bůh wšeho nebezpečenstwj zbawiti a čistau a neposstwrněnau k sobě powolati ráčil. Třetjho dne nawstjwil gi kněz, bohabogný Nikodemus, četl mšsi swatau a welebnau swátost gj podal. U kdjž přigala tělo Páně položila se na lože a čistau a newinnau duffi swau wypustila. Gotwa že usnula w Pánu, přissel zástup, panen wěnci ozdobených, našly wšak Petronillu mrtwau. Flakkuš gj nynj wystrogil slawný pohřeb mjesto sňatku.

R o z g j m á n j.

Blažený člověk, kterýž nemoc a chorobu trpělivě snáší, a k polepsšeni a k zdokonaleni swému gj užívá, gaťo gsme na sw. Petronille widěli. Bůh nemá žádného zaljbenj na nassem utrpenj, neboť gest otcem našjm neydobrotiwěgsšjm, a toliko nasse spaseni wyhledává. Pro spaseni nasse i Syna swého wudal na smrt a skrze ústa proroka swého se táže: »Co gest, ge-

fsto gsem wjce učiniti mël winici swé, a neučis-
 nil gsem gj?« (Zsai. 5, 4.) Kdnyž tedy Bůh
 zaljbenj w nasssem utrpenj nemá, proč tedy stjhá
 nás nemocmi a chorobau? tak mluwj geden
 aneb druhý. Na to djm: proto, abyš pomocij
 neduhu žiwot swůg napravil a polepsšil, aneb
 w ctnostech křesťanských wjce se zdokonalil. Wi-
 djš, mnohý člowěk newzpomene na Pána Boha
 celý čas; geho gediná starost gest, kterak by
 zbožj swé rozmnožil. Gemu se zdá, že kdnyby
 chywšlku Pánu Boho zaswětil, že celé hospodář-
 stwój se gemu rozkotá; giný zas na nic giného
 nemyslj, než gen na samé radowanfy a na
 samé wyraženj: a pro samau radost a weselj
 nepomyslj, že člowěk k něčemu ginému stwořen
 gest, než gen pro paubý smjch; a třetj zas
 wálj se od mladosti swé w hřjssjch a tak se
 chowá, gakoby ani nebe ani pekla nebylo. Kdnyž
 ale tacj lidé nemocj sklčeni na lože klesagj, a
 choroba gegich dlaugo trwá, tu se gim pozne-
 náhla otewjrá mozek, němé swědomj počne se
 ozjwati, a w dussi se zaswitne, a tu teprw gdau
 do sebe a tlufau se w prsa, řkauce: »Páne,
 ted wjm, že gšl, a že se o mne staráš, proti tobě
 hřessil gsem, buď milostiw mně hřjssnému! Ne-
 zasluhugi, abyš mne uzdrawil, neboť gsa zdrám,
 neslaužil gsem tobě, ale slaužil gsem mamoně,
 swětu, tělesnosti i dáblu, ale zasluhugi, abyš
 mne bolestmi stjhal; ale chceš-li, můžeš mne
 uzdrawiti, abych poněkud hřjch swé mohl na-
 prawiti. Chceš-li ale mne děle na postel pau-

tati: nuže, staniž se vůle Twá! Přigmi ale, prosjm, bolesti mé za pokánj za spáchané hřjchy, ano, rozmnož bolesti mé, ale rozmnož také trpělivost mau, abych se nestal malomyslným, ale w bolestech ljal ruku Twau, kteráž mne k poznánj sebe sameho přivedla.« Vidjš, bratře milý, to gest ta hlavní příčina, pro kterau Bůh na nás nemoci seslá, chce totiž nás naprawiti a spasiti. A protož nereptey nikdy proti Pánu Bohu, pakli tě nemocj nawšitjwil, a uzdrawiti tě wáhá, nébrž ljuven geho otcovskau ruku, a oslawug geho milosrdnau dobrotivost. Obětug mu bolesti, kteréž gš snad nepořádným živobytjm sám sobě způsobil; obětug mu své bolesti na zadosťučiněnj geho swaté spravedlnosti, a buď pamětliv, že budeš mjtí welikau zásluhu, když se auplně do geho swaté vůle odemždáš. Předewšjm ale hled, abys swědomj své očistil: neboť newjš ani dne ani hodiny, kdy na saud budeš powolán; užjwey swátostj, kteréž Kristus Pán k spasenj nassemu ustanowil, a nelenug také še zkusseným lékařem se poraditi o tělesné uzdrawenj. Drž se kříže Páně, a kříž bude ti nesmjrným ziskem zde časně a tam wěčně.

Nemoc těžká strážliewau činj duffi.

Kdož hřessj před obličegem toho, kterýž geg učinil, upadne w ruce lékařu.

Před neduhem, (prvé nežliby se rozstonal) poniž se a w čas nemoci, ukaž obrácenj své. (Sirach) 31, 2. 15.; 18, 21.)

Synu, w své nemoci nepohrden sám sebau

ale modli se Pánu a oni uzdrawj tě. Odwrať se od hříchů a zpraw ruce a od wsselikého hřichu očisti srdce své. (Sirach 38, 9. 10.)

Etí lékaře pro potřebu, nebo i geg stwořil Meywňššj. Od Boha zagisté gest wsseliké lékařstwj. Těmi wěcmi ulewj bolesti ten, kterýž hogj. (Sirach 38, 12. 7.)

M o d l i t b a.

Meymilostiwěgšj Jeziši! Tobě se odewzdám i pokud gsem zdrám, i kdybys nemocj mne nawššjwiti ráčil. Učiň se mnau dle dobrosjbezné wúle své. To gediné prosjm, abys mi milost trpěliwosti propůgčiti, a do swaté wúle Twé dokonale odewzdáwati se naučil, tak aby nemoc mi slaužila k oslawenj swatého gména Twého a k naprawenj žiwota mého. Tobě nechť žiw gsem a trpjm i umjram. Amen.

Dneš se připomjná také swátek: W Aquileji sw. mučednjků: Rancia, Ranciana a Rancianilly, wlastnjch bratrj. W Turr'bus w Sardinii sw. Krešcenciana, mučednjka. W Romanu w Pontu sw. Hermia, wogáka, mučednjka. We Veroně sw. Lupicina, biskupa. W Rjmě sw. Pascharja, jáhna, a m. g. sw.

O b s a h

životů Swatých w měsíci Květnu.

Den	Str.
1. Život sw. Filipa, apóstola	422
" " sw. Jakuba menšího, syna Alféova .	429
2. " sw. Sigmunda, krále	437
" " sw. Athanasia, patriar. Alexandrinského	443
3. " Nalezení sw. kříže	456
4. " sw. Floriana	465
" " sw. Moniky, wdowy	471
5. " sw. Godeharda, aneb Gotthearda .	484
6. " sw. Jana Damascenského	496
7. " sw. Stanislawa, biskupa a muč. . .	506
8. " sw. Agathia, setníka, Marima kněze	520
9. " sw. Řehoře Nazianského	531
10. " sw. Gordiana, muč.	547
" " sw. Isidora, rolníka	554
11. " sw. Mamerta, biskupa ve Francouzích	563
" " sw. Anthima, kněze a tovaryše muč.	569
12. " sw. Panfracia, muč.	579
13. " sw. Servacia, biskupa Lanžerského .	584
" " sw. Jana mlčelivého	589
14. " sw. Bonifacia, muč.	602
15. " sw. Hilara, opata Galeatenského .	616
" " sw. Dymny, panny a muč.	616
16. " sw. Jana Nepomuckého.	629
17. " sw. Torpеса	644

Den		Str.
17.	Život sw. Paschala Baylona, pasáta.	346
18.	„ sw. Wenantia	6 0
„	„ sw. Theodota Anchyranstého a swatých pannen Tefusy, Alexandry, Klaudie Fainy, Eufrasie, Matrony, Julitty neb Julie	660
19.	„ sw. Célestina, papeže	680
„	„ sw. Iva	688
20.	„ sw. Bernardina Sienstého, Frantistána	710
21.	„ sw. Felixe	718
22.	„ sw. Julie, panny a muč.	733
23.	„ sw. Desideria, biskupa muč.	742
„	„ sw. Guiberta aneb Wiberta	748
24.	„ sw. Johanny	755
„	„ sw. Donaciana a Rogaciana, bratři .	759
25.	„ sw. Urbana, papeže a muč.	765
26.	„ sw. Filipa Nereystého	775
27.	„ sw. Marie Magdaleny Pacci	798
28.	„ sw. Germana, biskupa Pařížstého .	823
29.	„ sw. Maximina, biskupa Trevirstého .	834
„	„ sw. Cyrilla, pacholjka	840
30.	„ sw. Ferdinanda, krále Španělstého .	845
31.	„ sw. Petronilly, panny	851

